

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGAL KEEMPAT
MESYUARAT KETIGA**

KANDUNGAN

**JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI
PERTANYAAN-PERTANYAAN**

(Halaman 1)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2012

(Halaman 21)

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan

Daripada Peraturan Mesyuarat

(Halaman 21)

Usul Anggaran Pembangunan 2012

(Halaman 21)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S. J.B.S., J.S.M. (Santubong) – PBB
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ronald Kiandee, A.S.D.K., P.G.D.K. (Beluran) – UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, D.U.P.N., S.S.A.P., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. (Pagoh) – UMNO
3. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon – *Senator*
4. “ Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Tan Sri Bernard Giluk Dompok, P.S.M., S.P.D.K. (Penampang) – UPKO
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Padang Rengas) – UMNO
6. “ Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.J. (Sembrong) – UMNO
7. “ Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, Dato' Seri Utama Dr. Rais Yatim, S.J.M.K., S.S.A.P., S.P.N.S., D.S.N.S. (Jelebu) – UMNO
8. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop, (Tasik Gelugor) – UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Sri Peter Chin Fah Kui, S.S.A.P., P.G.B.K., P.B.S., A.B.S. (Miri) – SUPP
10. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, D.S.A.P., P.G.D.K., D.M.S.M. (Semporna) – UMNO
11. “ Menteri Pengajian Tinggi, Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin, D.S.P.N., S.M.J., P.I.S. (Pasar Gudang) – UMNO
12. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa bin Mohamed (Jeli) – UMNO
13. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Kota Marudu) – PBS
14. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato' Seri Douglas Uggah Embas (Betong) – PBB
15. “ Menteri Pelancongan, Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen, D.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.K., D.P.M.P., P.J.K. (Raub) – MCA
16. ” Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Datuk Seri Noh bin Haji Omar, D.G.S.M., D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang) – UMNO
17. ” Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' G. Palanivel – *Senator*

18. Yang Berhormat Menteri Pertahanan, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., S.S.A.P., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok) – UMNO
19. “ Menteri Kerja Raya, Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor, D.S.N.S., D.S.A.P., A.N.S., J.P., D.G.S.M (Tampin) – UMNO
20. “ Menteri Kesihatan, Dato' Seri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P., (Bentong) – MCA
21. “ Menteri Belia dan Sukan, Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek (Kemaman) – UMNO
22. “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Seri Dr. S. Subramaniam, D.G.S.M (Segamat) – MIC
23. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. (Bera) – UMNO
24. “ Menteri Kewangan II, Dato' Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun) – UMNO
25. “ Menteri Pengangkutan, Dato' Seri Kong Cho Ha (Lumut) – MCA
26. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil, S.S.A.P., D.G.P.N., D.I.M.P. – *Senator*
27. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Sri Anifah bin Aman, S.S.A.P. (Kimanis) – UMNO
28. “ Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Dato' Raja Nong Chik bin Raja Zainal Abidin, D.P.T.J. – *Senator*
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir Baharum, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. – *Senator*
30. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Idris Jala – *Senator*
30. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Chor Chee Heung, D.G.S.M. (Alor Setar) – MCA

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup (Pensiangan) – PBRs
2. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Liew Vui Keong, P.G.D.K., A.D.K., J.P. (Sandakan) – LDP
3. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad (Mersing) – UMNO
4. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I, Dato' Joseph Salang anak Gandum (Julau) – PRS
5. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II, Datuk Joseph Entulu anak Belaun (Selangau) – PRS
6. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani I, Dato' Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K., J.P. (Kubang Pasu) – UMNO
7. ” Timbalan Menteri Dalam Negeri I, Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., J.P. (Masjid Tanah) – UMNO
8. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim – *Senator*

9. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerja Raya, Dato' Yong Khoo Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin) – SUPP
10. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan II, Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim (Batang Lupar) – PBB
11. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Noriah binti Kasnon, S.M.S., P.J.K., D.M.S.M. (Sungai Besar) – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Dato' Jacob Dungau Sagan, P.S.B.S., J.B.S., K.M.N., P.P.B., P.P.N. (Baram) – SPDP
13. “ Timbalan Menteri Pelajaran I, Datuk Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. (Ayer Hitam) – MCA
14. “ Timbalan Menteri Pengangkutan II, Tuan Jelaing anak Mersat (Saratok) – SPDP
15. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., (Petra Jaya) – PBB
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan I, Dato' Tan Lian Hoe, D.P.M.P. (Gerik) – GERAKAN
17. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Devamany a/l S. Krishnasamy, S.M.P., P.P.T. (Cameron Highlands) – MIC
18. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Datuk Saravanan a/l Murugan (Tapah) – MIC
19. “ Timbalan Menteri Luar Negeri I, Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu – *Senator*
20. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi I, Dr. Hou Kok Chung (Kluang) – MCA
21. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi I, Dato' Hamzah bin Zainudin, D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. (Larut) – UMNO
22. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II, Dato' Saifuddin bin Abdullah, D.S.A.P., D.P.M.P., D.S.M. (Temerloh) – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I, Dato' Haji Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., (Kuala Pilah) – UMNO
24. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato' Maznah binti Mazlan – *Senator*
25. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin, P.G.D.K., S.P.D.K., J.M.N., J.P. (Beaufort) – UMNO
26. “ Timbalan Menteri Pengangkutan I, Datuk Abdul Rahim bin Bakri (Kudat) – UMNO
27. “ Timbalan Menteri Kewangan I, Datuk Dr. Awang Adek Hussin, D.M.S.M., D.J.M.K., S.I.M.P., D.P.M.K., D.C.S.M., J.S.M. – *Senator*
28. ” Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datuk Heng Seai Kie, D.M.S.M. – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin, P.G.D.K., A.D.K. (Papar) – UMNO
30. “ Timbalan Menteri Pelajaran II, Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi, P.I.S. (Batu Pahat) – UMNO
31. ” Timbalan Menteri Belia dan Sukan II, Dato' Razali bin Haji Ibrahim (Muar) – UMNO

32. Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I, Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir (Jerlun) – UMNO
33. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M. (Pontian) – UMNO
34. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri II, Dato' Lee Chee Leong, D.P.M.P., A.M.P. (Kampar) – MCA
35. “ Timbalan Menteri Pelancongan, Dato' Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. (Mambong) – PBB
36. “ Timbalan Menteri Kewangan II, Dato' Donald Lim Siang Chai – *Senator*
37. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan II, Datuk Maglin Dennis D'Cruz – *Senator*
38. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan I, Tuan Gan Ping Sieu – *Senator*
39. “ Timbalan Menteri Luar Negeri II, Datuk Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. (Serian) – SUPP
40. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani II, Datuk Chua Tee Yong, D.P.S.M. (Labis) – MCA

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang (Kanowit) – PRS
2. “ Datuk Abd. Rahman Bakri, A.S.A. (Sabak Bernam) – UMNO
3. “ Dato' Abd. Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. (Kota Belud) – UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur Salleh (Kalabakan) – UMNO
5. “ Tun Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, S.U.M.Z., D.K.1 (Johor), S.P.M.S., S.S.S.J., S.P.S.A., S.S.A.P., S.P.D.K., D.U.N.M., D.P., S.P.N.S., D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas) – UMNO
6. “ Dato' Seri Dr. Abdullah Md. Zin, D.P.M.T. (Besut) – UMNO
7. “ Dato' Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. (Paya Besar) – UMNO
8. “ Datuk Abdul Wahab Dolah (Igan) – PBB
9. “ Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib, D.H.M.S., D.S.D.K., S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K., (Langkawi) – UMNO
10. ” Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. (Jasin) – UMNO
11. “ Tuan Haji Ahmad Lai Bujang, A.B.S. (Sibuti) – PBB
12. “ Datuk Alexander Nanta Linggi (Kapit) – PBB
13. “ Dato' Sri Azalina Dato' Othman Said, S.P.M.P. (Pengerang) – UMNO
14. “ Yang Berhormat Dato' Seri Haji Azmi Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar) – UMNO
15. ” Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed, D.M.S.M., A.M.N., P.I.S. (Sekijang) – UMNO
16. “ Datuk Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang) – PRS
17. “ Datuk Bung Moktar bin Radin (Kinabatangan) – UMNO
18. ” Tuan Ding Kuong Hiing (Sarikei) – SUPP
19. “ Tan Sri Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn, D.G.S.M., D.M.S.M. (Alor Gajah) – MCA

20. Yang Berhormat Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. (Tenggara) – UMNO
21. “ Ir. Haji Hamim bin Samuri (Ledang) – UMNO
22. “ Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah (Limbang) – PBB
23. “ Dato’ Henry Sum Agong (Lawas) – PBB
24. “ Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron, D.M.S.M., D.S.M., D.C.S.M (Tangga Batu) – UMNO
25. “ Dato’ Ismail bin Abd. Muttalib, D.I.M.P., S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C. (Maran) – UMNO
26. “ Datuk Ismail Kasim, D.P.M.P., S.M.P., A.M.P. (Arau) – UMNO
27. “ Dato’ Haji Ismail bin Mohamed Said (Kuala Krau) – UMNO
28. “ Dato’ Seri Dr. Jamaluddin Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., S.A.P. (Rompin) – UMNO
29. “ Tan Sri Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan (Keningau) – PBS
30. “ Datuk Juslie Ajirol (Libaran) – UMNO
31. “ Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan (Hulu Selangor) - MIC
32. “ Tuan Khairy Jamaluddin (Rembau) – UMNO
33. “ Tuan Liang Teck Meng (Simpang Renggam) – GERAKAN
34. “ Dato’ Lilah bin Yasin, D.S.N.S. (Jempol) – UMNO
35. “ Datin Linda Tsen Thau Lin (Batu Sapi) – PBS
36. “ Datuk Dr. Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. (Putatan) – UPKO
37. “ Tuan Masir Kujat, P.P.B. (Sri Aman) – PRS
38. “ Tuan Matulidi Jusoh, P.P.N., P.J.K. (Dungun) – UMNO
39. “ Datuk Md. Sirat Abu, D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., P.J.K., J.P. (Bukit Katil) – UMNO
40. “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz (Sri Gading) – UMNO
41. ” Dato’ Dr. Mohamad Shahrum Osman, D.I.M.P., A.M.P. (Lipis) – UMNO
42. “ Dato’ Mohd. Jidin Shafee, D.P.M.T., D.M.S.M., K.M.N., A.M.N. (Setiu) – UMNO
43. “ Datuk Mohd. Nasir Ibrahim Fikri, D.M.P.T. (Kuala Nerus) – UMNO
44. “ Tuan Haji Mohd. Nor Othman, A.M.N., P.J.C., P.J.K. (Hulu Terengganu) – UMNO
45. “ Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria, A.M.P. (Parit) – UMNO
46. “ Dato’ Seri Mohd. Radzi Sheikh Ahmad (Kangar) – UMNO
47. “ Dato’ Sri Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.M.S., D.P.T.J., S.S.A.P., J.P. (Sepang) – UMNO
48. “ Dato’ Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. (Mukah) – PBB
49. “ Puan Hajah Nancy Shukri (Batang Sadong) – PBB
50. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman (Tanjong Manis), P.J.N. – PBB
51. ” Dato’ Noraini binti Ahmad (Parit Sulong) – UMNO
52. “ Datuk Nur Jazlan Mohamed (Pulai) – UMNO

53. Yang Berhormat Dato' Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. (Tanjong Malim) – MCA
54. “ Tan Sri Dato' Seri Ong Ka Ting, P.M.N., S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Kulai) – MCA
55. “ Dato' Sri Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Pandan) – MCA
56. “ Tan Sri Rafidah Aziz, S.M.P.T., S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar) – UMNO
57. “ Datuk Raime Unggi (Tenom) – UMNO
58. “ Tuan Haji Salleh Kalbi, A.D.K., B.K.M., P.J.K. (Silam) – UMNO
59. “ Datuk Sapawi Ahmad Wasali (Sipitang) – UMNO
60. ” Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad (Johor Bahru) – UMNO
61. “ Dato' Shamsul Anuar Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. (Lenggong) – UMNO
62. “ Datuk Siringan Gubat (Ranau) – UPKO
63. “ Dato' Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib (Kota Samarahan) – PBB
64. “ Tan Sri Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, P.M.N., S.P.M.K., S.P.M.J., D.P.P.N., D.G.S.M., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi) – UMNO
65. “ Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. (Pasir Salak) – UMNO
66. “ Puan Tan Ah Eng (Gelang Patah) – MCA
67. “ Tuan Teng Boon Soon (Tebrau) – MCA
68. “ Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P. (Putrajaya) – UMNO
69. ” Tan Sri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut) – UMNO
70. “ Tengku Razaleigh Hamzah (Gua Musang) – UMNO
71. “ Dato' Seri Tiong King Sing (Bintulu) – SPDP
72. “ Datuk Tiong Thai King, P.G.B.K. (Lanang) – SUPP
73. “ Datuk Dr. Tekhee @ Tiki anak Lafe, D.M.S.M. (Mas Gading) – SPDP
74. “ Datuk Wee Jeck Seng (Tanjong Piai) – MCA
75. “ Datuk Seri Panglima Wilfred Mojilip Bumburing, S.P.D.K., P.G.D.K., P.J.N., J.S.M., J.P. (Tuaran) – UPKO
76. “ Tuan William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. (Lubok Antu) – PRS
77. “ Datuk Haji Yusof Haji Mahal, D.M.S.M. (Labuan) – UMNO
78. “ Dato' Sri Haji Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N., (Setiawangsa) – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ab. Aziz Ab. Kadir (Ketereh)
2. “ Tan Sri Dato' Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, D.P.M.S., D.S.A.P., P.S.M. (Bandar Tun Razak)
3. “ Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid (Kuala Langat)
4. ” Tuan Ahmad Kasim (Kuala Kedah)
5. “ Tuan Amran bin Ab. Ghani (Tanah Merah)

6. Yang Berhormat Dato' Seri Anwar Ibrahim (Permatang Pauh)
7. " Tuan Azan Ismail (Indera Mahkota)
8. " Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua (Batu)
9. " Puan Fuziah Salleh (Kuantan)
10. " Tuan Gwo Burne Loh (Kelana Jaya)
11. " Tuan Hee Loy Sian (Petaling Jaya Selatan)
12. " Dato' Johari Abdul, D.S.D.K., (Sungai Petani)
13. " Dato' Kamarul Baharin Abbas, D.S.S.A. (Telok Kemang)
14. " Dr. Lee Boon Chye (Gopeng)
15. " Tuan Mohamed Azmin Ali (Gombak)
16. " Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff (Balik Pulau)
17. " Puan Nurul Izzah Anwar (Lembah Pantai)
18. " Dato' Rashid Din, S.M.K., D.I.M.P. (Merbok)
19. " Tuan R. Sivarasa (Subang)
20. " Tuan Saifuddin Nasution Ismail (Machang)
21. " Tuan S. Manickavasagam (Kapar)
22. " Tuan William Leong Jee Keen (Selayang)
23. " Puan Hajah Zuraida Kamaruddin (Ampang)

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Tuan Charles Anthony Santiago (Klang)
2. " Tuan Chong Chieng Jen (Bandar Kuching)
3. " Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
4. " Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
5. " Tuan Er Teck Hwa (Bakri)
6. " Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
7. " Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
8. " Tuan Gobind Singh Deo (Puchong)
9. " Tuan Hiew King Cheu (Kota Kinabalu)
10. " Tuan Jeff Ooi Chuan Aun (Jelutong)
11. " Tuan John Fernandez (Seremban)
12. " Tuan Liew Chin Tong (Bukit Bendera)
13. " Tuan Lim Guan Eng (Bagan)
14. " Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)
15. " Tuan Lim Lip Eng (Segambut)
16. " Tuan Loke Siew Fook (Rasah)
17. " Tuan M. Kulasegaran (Ipoh Barat)
18. " Tuan M. Manogaran (Telok Intan)
19. " Tuan Nga Kor Ming (Taiping)
20. " Dato' Ngeh Koo Ham (Beruas)
21. " Prof. Dr. P. Ramasamy (Batu Kawan)

22. Yang Berhormat Tuan Tony Pua Kiam Wee (Petaling Jaya Utara)
23. “ Tuan Karpal Singh (Bukit Gelugor)
24. “ Tuan Sim Tong Him (Kota Melaka)
25. “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
26. “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
27. “ Puan Teo Nie Ching (Serdang)
28. “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
29. “ Tuan Wong Ho Leng (Sibu)

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Abdul Hadi Awang (Marang)
2. “ Dato' Ab. Halim bin Ab. Rahman, D.P.M.K. (Pengkalan Chepa)
3. ” Tuan Che Uda bin Che Nik, B.C.K., A.M.N. (Sik)
4. “ Dr. Che Rosli Che Mat (Hulu Langat)
5. “ Dr. Dzulkefly Ahmad (Kuala Selangor)
6. “ Dato' Kamaruddin Jaffar, B.C.M., D.S.N.S. (Tumpat)
7. “ Tuan Khalid Abd. Samad (Shah Alam)
8. “ Dato' Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K., (Pokok Sena)
9. “ Dato' Seri Ir. Mohammad Nizar bin Jamaluddin (Bukit Gantang)
10. “ Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut (Kuala Terengganu)
11. “ Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar (Jerai)
12. “ Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli (Kuala Krai)
13. “ Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman (Pendang)
14. “ Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria (Padang Terap)
15. “ Tuan Muhammad bin Husin (Pasir Puteh)
16. “ Dr. Mujahid Yusof Rawa (Parit Buntar)
17. “ Tuan Haji Nasharuddin Mat Isa (Bachok)
18. “ Tuan Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian)
19. “ Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud (Kota Raja)
20. “ Puan Siti Zailah Mohd. Yusoff (Rantau Panjang)
21. “ Dato' Haji Taib Azamuddin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
22. “ Dato' Haji Wan Abd. Rahim Wan Abdullah, D.J.M.K. (Kota Bharu)

AHLI (PSM)

1. Yang Berhormat Dr. M. Jeyakumar Devaraj (Sungai Siput)

AHLI (Bebas)

1. Yang Berhormat Datuk Chua Soon Bui, P.G.D.K. (Tawau) – SAPP
2. “ Datuk Eric E. Majimbun, P.G.D.K. (Sepanggar) – SAPP
3. “ Dato' Ibrahim Ali, D.J.M.K., D.P.M.S., D.M.S.M. (Pasir Mas)
4. “ Tuan Mohsin Fadzli Samsuri (Bagan Serai)

5. Yang Berhormat Tuan Tan Tee Beng (Nibong Tebal)
6. “ Tuan Wee Choo Keong, S.M.K. (Wangsa Maju)
7. “ Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim, D.S.P.N., P.J.K. (Bayan Baru)
8. “ Dato' Zulkifli bin Noordin (Kulim Bandar Baharu)
9. “ Tuan N. Gobalakrishnan (Padang Serai)

Kosong

1. Tiada (Titiwangsa)

DEWAN RAKYAT**Ketua Pentadbir Parlimen**

Dato' Ngah Senik

Setiausaha Dewan Rakyat

Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)

Encik Che Seman bin Pachik

PETUGAS-PETUGAS PENYATA RASMI (*HANSARD*)

Azhari bin Hamzah

Monarita binti Mohd Hassan

Rosna binti Bujairomi

Hajah Supiah binti Dewak

Nurziana binti Ismail

Suriyani binti Mohd. Noh

Aisyah binti Razki

Yoogeswari a/p Muniandy

Nor Liyana binti Ahmad

Zatul Hijanah binti Yahya

Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir

Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan

Hafilah binti Hamid

Siti Norhazarina binti Ali

Mohd. Shahrul Hafiz bin Yahaya

Mulyati binti Kamarudin

Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli

Nor Hamizah binti Haji Hassan

Azmir bin Mohd Salleh

Nur Nazihah binti Mohd. Nazir

Noraidah binti Manaf

Mohd. Fairus bin Mohd. Padzil

Mohd. Zaidi bin Mahmood

Mohd. Izwan bin Mohd. Esa

Nor Kamsiah binti Asmad

Siti Zubaidah binti Karim

Aifarina binti Azaman

Noorfazilah binti Talib

Farah Asyraf binti Khairul Anuar

Julia binti Mohd. Johari

Ainuddin bin Ahmad Tajuddin

Syahila binti Ab Mohd Khalid

Siti Norlina binti Ahmad

MALAYSIA**DEWAN RAKYAT****Isnin, 31 Oktober 2011****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA**

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Mesyuarat]*

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. Tuan Salleh bin Kalbi [Silam] minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan usaha yang dilakukan:

- (a) untuk menarik pelabur semula pelaburan asing di negara ini bersesuaian dengan sentimen pasaran Malaysia yang amat ketika ini; dan,
- (b) untuk menarik lebih banyak perniagaan peruncitan asing memasuki Malaysia seperti mana percambahan peruncitan di Hong Kong.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I [Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir]: *Bismillaahir Rahmaanir Rahiim. Assalaamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh*, salam sejahtera dan salam 1Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Malaysia terus kekal sebagai destinasi untuk pelaburan asing yang kompetitif termasuk untuk pelaburan semula oleh pelabur-pelabur asing yang sudah melabur di Malaysia. Kerajaan telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi memastikan Malaysia terus kekal sebagai sebuah destinasi pelaburan yang kompetitif untuk pelaburan asing (FDI). Antara usaha-usaha yang dilaksanakan bagi menggalakkan pelaburan semula adalah:

- (i) menjadikan MIDA sebagai agensi penggalakan pelaburan utama bagi sektor perkilangan dan perkhidmatan. MIDA juga telah dikorporatkan dan diberi kuasa untuk membuat keputusan secara *real time* ketika berunding dengan pelaburan yang sedang beroperasi di Malaysia;
- (ii) memperkenalkan pendekatan berfokus (*targeted approach*) dengan izin di samping penekanan terhadap industri-industri berintensifkan modal dan teknologi serta penglibatan dalam R&D seperti *Agilent Technologies*, *Philips Lumileds*, *AMD* dan *Sony*;
- (iii) memberikan tumpuan khusus kepada syarikat terkemuka yang telah dikenal pasti dalam sektor bernilai tambah tinggi, industri berasaskan pengetahuan dan berteknologi tinggi;
- (iv) menggalakkan sektor industri baru muncul ataupun *emerging industries* dengan izin seperti *advance electronics* dan *semi-conductors*, peralatan dan peranti perubatan, sumber tenaga alternatif dan tenaga solar seperti *First Solar* di Kulim *Hi-tech Park*, *photonic*, *optoelectronic*, teknologi nano, jentera dan industri sokongan kejuruteraan terkini;
- (v) menganjurkan *specific project mission* (SPM) untuk menarik pelaburan semula daripada industri-industri yang dikenal pasti berpotensi untuk masa hadapan;

- (vi) mewujudkan Perkhidmatan Juru Runding (*Special Business Advisors*) dengan izin, yang terdiri daripada personaliti terkemuka di dalam industri-industri yang digalakkan termasuk daripada universiti-universiti dan institusi-institusi penyelidikan luar negara untuk membantu dan membuka peluang bekerjasama dengan syarikat-syarikat utama yang sudah beroperasi di Malaysia;
- (vii) menawarkan skim galakan istimewa (*pre package incentive*) dengan izin termasuk untuk pelaburan semula yang mengandungi pelbagai jenis galakan berbentuk fiskal dan bukan fiskal mengikut keperluan industri seperti industri yang strategik, bidang-bidang baru dan berteknologi tinggi seperti sektor sumber tenaga alternatif, *advance electronic*, bio teknologi, *photonic*, peralatan perubatan, ICT, *aero* angkasa dan petrokimia; dan
- (viii) menambah baik sistem penyampaian kerajaan dan mengurangkan kos untuk menjalankan perniagaan di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, bagi sektor perkhidmatan termasuk subsektor peruncitan. Pelbagai inisiatif juga telah dilaksanakan oleh kerajaan bagi mempromosi dan menggalakkan FDI di dalam sektor berkenaan. Subsektor peruncitan merupakan salah satu penyumbang paling signifikan kepada pendapatan negara kasar. Kerajaan telah melaksanakan beberapa langkah untuk menarik lebih banyak FDI dalam subsektor peruncitan seperti pemansuhan syarat pemegangan ekuiti asing terhadap semua jenis peruncitan kecuali *hypermarket*. Inisiatif meliberalisasikan pasaran secara progresif ini telah diambil oleh kerajaan bagi tujuan meningkatkan persaingan dalam industri peruncitan negara.

Selain itu, pelaksanaan Program Transformasi Ekonomi (ETP) merupakan usaha komprehensif kerajaan untuk mentransformasikan subsektor peruncitan di Malaysia. Antara sasaran kerajaan adalah menawarkan sebanyak 364,000 peluang pekerjaan dalam subsektor tersebut menjelang tahun 2020. Beberapa *entry point project* (EPP) dengan izin, di bawah subsektor pemborongan dan peruncitan telah dirangka dan turut mendapat penglibatan pelabur asing. Antara projek yang dikenal pasti adalah:

- (i) Pembukaan *big box boulevard* (BBB) yang membawa konsep pusat membeli belah terunggul dan berintegrasi untuk semua dengan nilai pelaburan RM1.7 bilion;
- (ii) pembukaan *resort* sejahtera (*wellness resort*) dengan izin di *Mines Resort*, yang mana satu kawasan bersepadu yang merangkumi semua aspek kesihatan dan kecantikan disatukan dalam satu kawasan *resort* berskala besar dengan nilai pelaburan sebanyak RM3 bilion; dan
- (iii) pelaksanaan projek ATOM (*automotive workshop modernization*) dengan izin, yang bertujuan untuk memodenkan dan mengubahsuai industri bengkel automotif (*automotive workshop industry*).

Terima kasih.

■1010

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas jawapan di atas jawapan yang diberikan untuk soalan yang saya kemukakan. *Alhamdulillah* kita lihat usaha dan inisiatif kementerian ini untuk memastikan FDI ke negara kita ini bertambah rancak dan bertambah baik dan sebagai buktinya apabila kedudukan daya saing negara kita pun telah meningkat dan syabas dalam perkara ini.

Namun, apabila kita melihat dalam usaha untuk memastikan kita berada dalam daya saing yang kompetitif dan menjadi perhatian dan tumpuan utama untuk pelabur-pelabur daripada negara-negara luar sebab kita melihat bagaimana syarikat-syarikat besar di negara kita ini ia sebenarnya banyak peranan untuk memberi peluang pekerjaan kepada pertumbuhan peluang-peluang pekerjaan di negara kita dan tidak perlulah saya sebut secara *detailnya* syarikat-syarikat komuniti yang besar dari luar negara.

Saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian dalam soalan tambahan saya iaitu apabila kita melihat dari segi inisiatif yang dibuat oleh Kementerian dalam senarai yang dikemukakan dalam soalan pada hari ini, adakah inisiatif Kementerian untuk memastikan galakan pelaburan ini dapat berterusan dan ia disesuaikan dengan pertumbuhan ekonomis sekarang ini. Ini kerana kita tahu negara kita ini pertumbuhannya menjelang tahun depan kalau hendak diikutkan laporan IMF ia akan pada kadar 6.5 peratus iaitu berbanding dengan tahun 2010 pada kadar 7 peratus, nampak menurun. Jadi apakah inisiatif kerajaan untuk memastikan supaya kadar pertumbuhan ini tidak akan lebih turun daripada 6.5 peratus. Adakah inisiatif Kementerian juga untuk mewujudkan suatu kawasan pertumbuhan baru terutamanya di negeri Sabah?

Sebagai contohnya kalau *Integrated FELDA Development* yang terbesar di dunia ini di Parlimen Silam dan kita akan adakan lapangan terbang yang baru kemudian termasuk dalam Pembangunan Sabah Koridor dan *small medium enterprise* pun banyak bertapak di kawasan tersebut. Adakah Kementerian berusaha untuk mewujudkan *Growth Silam Rate* atau pun Pusat Pertumbuhan Silam yang berasaskan kepada pembangunan dan penyelidikan supaya ia menjadi suatu budaya yang kekal dalam memastikan pertumbuhan *directly investment* dalam negara kita ini dapat dikekalkan. Mohon jawapan.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih kepada Yang Berhormat Silam di atas soalan tambahan tersebut. Seperti yang kita sedia makluman Tuan Yang di-Pertua, usaha-usaha untuk menggalakkan FDI ini berterusan buat masa ini walaupun kita dapati bahawa iklim pelaburan pada masa-masa hadapan termasuk tahun depan dikatakan akan melalui sedikit kelembapan. Pada waktu yang sama kita telah meningkatkan usaha melalui misi-misi perdagangan dan pelaburan semata-mata untuk mengenal pasti industri-industri yang kita anggap sebagai strategik untuk dibawa ke mari.

Alhamdulillah, kita telah lihat hasilnya begitu memberangsangkan malah pada tahun ini sahaja, kita cukup yakin bahawa jumlah pelaburan termasuklah FDI akan mencecah atau pun melebihi paras FDI yang telah kita nikmati tahun lepas.

Bagi negeri Sabah pula sudah tentu ia mempunyai potensi yang begitu besar selain daripada industri perkhidmatan khususnya pelancongan. Akan tetapi usaha-usaha untuk menarik pelaburan dalam sektor industri perkilangan akan diteruskan juga di peringkat awalnya ada satu permintaan daripada industri yang terlibat dalam solar yang ingin mendirikan kilang industri hulu di Sabah untuk membekalkan bahan-bahan asas kepada industri solar kita yang kebanyakannya berada di Semenanjung ini.

Kita di MITI khususnya agensi-agensi berkenaan seperti MIDA bekerjasama dengan pihak SEDIA atau pun Sabah *Economic Development and Industry Authority* untuk mengenal pasti apa jenis industri yang dianggap sesuai bagi Sabah dengan tujuan untuk meningkatkan nilai dari sumber-sumber Sabah dalam aktiviti industri hiliran pula. Jadi usaha-usaha ini akan kami teruskan. Peranan MITI pula adalah untuk memastikan bahawa lesen-lesen pengilangan dikeluarkan dengan cepat, sebarang bantuan dan insentif yang dimohon oleh pengilang-pengilang khususnya kedua-duanya daripada asing dan tempatan diberi perhatian yang sewajarnya dan diselenggarakan secepat yang mungkin.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apakah aduan-aduan yang biasanya diajukan oleh pelabur asing kepada Kementerian dan sejauh mana ianya ditangani oleh kerajaan? Memandangkan kebanjiran besar yang berlaku di Thailand, ramai pelabur asing mungkin mengambil kesempatan membina kilangnya kepada negara-negara lain. Saya ingin tanya apakah tindakan yang diambil oleh kerajaan khususnya untuk menarik lebih pelabur-pelabur asing melabur di negara ini. Minta penjelasan.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih kepada Yang Berhormat Bukit Bintang di atas soalan tersebut. Tuan Yang di-Pertua, kalau saya faham soalan tersebut ia berkait dengan negara-negara yang telah mengalami malapetaka baru-baru ini. Selain daripada Thailand, sebelum itu di bulan Mac yang lepas Jepun juga telah mengalami gempa bumi dan tsunami. Kita agak sensitif kepada keadaan ini kerana kita tidak mahu dilihat seolah-olah mengambil kesempatan daripada kesengsaraan yang telah menimpa ataupun dihadapi oleh rakan-rakan dagangan kita seperti Jepun dan Thailand.

Pada waktu ini telah ada beberapa permohonan oleh pihak-pihak tertentu iaitu pelabur-pelabur yang telah pun beroperasi di negara-negara tersebut untuk menerokai peluang di Malaysia ini memandangkan negara kita ini selain daripada mempunyai infrastruktur yang begitu lengkap dan tenaga mahir yang mencukupi, pada waktu yang sama negara kita menikmati keadaan di mana kita terlindung daripada malapetaka-malapetaka seperti gempa bumi, gunung berapi, ribut taufan dan sebagainya. Ini sekarang menjadi salah satu faktor penting untuk kita menarik pelaburan. Sebelum ini kita tidak sedar bahawa ianya satu perkara yang dianggap penting oleh pelabur. Akan tetapi kebelakangan ini setelah berlaku bencana-bencana seperti ini yang sudah tentu menjejaskan operasi kilang, maka pelabur-pelabur sekarang melihat Malaysia sebagai destinasi pelaburan yang begitu sesuai sekali khususnya industri berteknologi tinggi yang memerlukan keadaan yang tenteram dari segi alam semula jadinya.

Jadi, dalam promosi kita ke negara-negara luar, misi perdagangan dan pelaburan, perkara ini sekarang dinyatakan dengan jelas bahawa pelabur tidak perlu risau mengenai kemungkinan negara akan dilanda bencana selain daripada banjir yang kadang-kadang pun berlaku itu pun tidak sebesar yang dihadapi oleh negara jiran kita di utara. Terima kasih.

2. Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja] minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan, jumlah pemaju yang gagal membentuk Badan Pengurusan Bersama (JMB) dalam tempoh yang diperuntukkan undang-undang dan apakah tindakan undang-undang yang telah diambil terhadap mereka.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat sehingga 30 Jun 2011 terdapat sejumlah 5,081 atau bersamaan dengan 39.3 peratus kawasan pemajuan yang belum menubuhkan JMBMC seperti mana disyaratkan di bawah Akta 4, Akta Bangunan dan Harta Bersama (Penyenggaraan dan Pengurusan Bangunan) 2007 [Akta 663]. Antara faktor yang dikenal pasti ialah:

■1020

- (i) kategori kawasan pemajuan yang kecil dan tidak sesuai diadakan mesyuarat AGM seperti *townhouse* 3 pemilik, rumah kedai bertingkat kurang daripada 10 pemilik;
- (ii) bangunan belum diduduki sepenuhnya oleh pemilik; dan
- (iii) bangunan digunakan bagi tujuan lain seperti disewakan kepada pekerja-pekerja kilang dan juga pelajar.

Walau bagaimanapun, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan tetap mengambil tindakan penguatkuasaan terhadap kegagalan pemaju menubuhkan JMB dan MC. Sehingga kini jumlah empat kertas siasatan telah disediakan untuk tujuan pendakwaan dan 170 notis amaran telah dikeluarkan. Terima kasih.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya agak terkejut juga apabila Yang Berhormat mengatakan bahawa empat kertas siasatan, 170 notis baru yang telah dikeluarkan kepada pemaju-pemaju ini sedangkan akta ini sudah berkuat kuasa daripada 2007. Jadi Yang Berhormat sebenarnya saya ingat kalau dalam kawasan sayalah, tidak ada satu pun bangunan berstrata ini yang telah menubuhkan JMB dengan sukarela. Semuanya dengan dipaksa apabila kita telah melaporkan kepada pihak COP.

Saya merasakan bahawa Akta 663 ini walaupun beberapa kali dikatakan sedang menjalani pindaan sampai sekarang belum dibentangkan, malah dalam Akta 663 ini hukuman kepada pihak pemaju terlalu kecil, *a slap on the wrist*, dengan izin, RM20,000 ataupun tidak lebih tiga bulan penjara.

Jadi bagaimanakah kita mengharapkan pemaju untuk serius dalam perkara ini apabila hukumannya sangat minimum dan tidak ada satu pun tindakan yang dibawa ke mahkamah. Oleh itu apakah tindakan yang dirangka oleh KPKT untuk memastikan bahawa pemaju ini serius dan yang menderita sekarang untuk maklumat Yang Berhormat, minta maaf kalau saya kata tidak turun ke padang mungkin saya salah tetapi perkara ini begitu serius. Boleh dikatakan 90 peratus lebih daripada rakyat kita ini hidup di rumah-rumah berstrata ini menderita kerana kegagalan membentuk JMB. Saya minta jawapan daripada Yang Berhormat. Terima kasih.

Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin: Terima kasih Yang Berhormat Kota Raja. Sebenarnya akta ini seperti yang disebut oleh Yang Berhormat telah pun dikuatkuasakan pada tahun 2007 melalui Akta 663. Memang diakui juga bahawa ada di antara pihak pemaju ini gagal untuk menubuhkan JMB atau MC. Akan tetapi sebagai contoh, saya memberi contoh negeri Johor. Sebanyak 116 pemaju tetapi JMC nya 204, maknanya lebih JMC daripada pemaju. Begitu juga MC ada 297. Bagi kawasan Wilayah Persekutuan, pemaju 1,886, JMC 536 dan MC 202,438. Jadi yang dikatakan oleh Yang Berhormat tidak ada JMC 90 peratus itu tidak betul kerana ada di antaranya pihak pemaju belum dapat mengeluarkan geran strata dan mereka menubuhkan MC, *Management Corporation*. Jadi itu di antara langkah-langkah yang akan diambil hanya apabila *title* ataupun strata ini keluar barulah boleh ditubuhkan JMC. Jadi sementara untuk strata itu dikeluarkan maka mereka menubuhkan MC seperti apa yang saya sebutkan tadi.

Walau bagaimanapun, saya ingin maklumkan kepada Dewan yang mulia ini khususnya Yang Berhormat bahawa ada terdapat dalam akta ini, di mana tidak kurang daripada 10 bangunan maka dia tidak perlu menubuhkan JMC ataupun MC, kerana di bawah akta ini adalah sukar untuk mengadakan AGM walaupun hanya tiga atau lima orang sahaja untuk kita mengadakan AGM dalam kawasan yang kurang daripada sepuluh pemilik. Itu di antara untuk maklumat Yang Berhormat. Terima kasih.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan selamat datang kepada pelajar-pelajar kita di atas. Salam hormat.

Tuan Yang di-Pertua, penguatkuasaan undang-undang ataupun pertelagahan antara dua pihak tidak boleh menyelesaikan segala masalah. Akan tetapi perundingan yang dibuat secara yang harmoni dan sebagainya dapat menyelesaikan apa juga masalah yang dihadapi. Saya, seperti yang dimaklumkan oleh Timbalan Menteri tadi bahawa masih terdapat badan pengurusan bersama ini yang tidak ditubuhkan sama ada di rumah-rumah pangsa dan sebagainya dan sebahagian daripada mereka ini kalau ditubuhkan pun kadang-kadang tidak dapat dimaklumkan kepada penghuni-penghuni Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sebab kadang-kadang penghuni-penghuni ini tertipu ataupun terlepas daripada melaporkan masalah-masalah yang mereka hadapi dan akhirnya mereka mengalami kerugian. Jadi apakah langkah kerajaan, kalau kita berkelahi antara penghuni dan pengurusan ini pun tidak selesai juga, jadi apakah langkah kerajaan yang lebih prihatin penghuni yang dilakukan oleh kementerian dalam menangani isu ini dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh penghuni rumah-rumah seperti ini. Minta penerangan.

Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Maran.

Sebagaimana dalam jawapan saya tadi begitu jelas bahawa akta ini dikuatkuasakan dan kita akan mengambil tindakan. Akan tetapi ada juga apa yang kita dapat laporan, iaitu untuk menubuhkan JMC ini masalahnya dengan pihak pemilik juga masalahnya. Itu yang saya sebutkan tadi, iaitu apabila pemilik ini menyewakan kepada orang lain. Ini di antaranya, pemilik itu tinggal di tempat lain. Untuk hendak carikan pemilik ini, rumah dia ini kita tidak dapat, di mana dia tinggal. Jadi itu pun di antara kegagalan untuk menubuhkan. Katakanlah lebih daripada sepuluh petak perlu ada JMC ataupun MC, tetapi hanya tiga yang ada duduk di situ pemilik asal sementara yang tujuh itu adalah penyewa pekerja kilang, pelajar-pelajar, dan orang yang datang daripada luar kawasan, daripada negeri-negeri yang lain. Inilah di antara kekangan yang boleh kita jadikan masalah tentang akta ini.

Namun demikian penambahbaikan akan terus dilakukan antaranya kita juga akan membuat garis panduan semula kepada semua PBT dan harus dipatuhi oleh pemaju-pemaju bagi membolehkan supaya apabila rumah ini dibeli, lebih daripada sepuluh petak, maka JMC ataupun MC perlu ditubuhkan di kawasan-kawasan yang mana telah pun dimiliki dan mempunyai *title* strata. Terima kasih.

3. Dato' Abd Rahman Dahlan [Kota Belud] minta Menteri Pelajaran menyatakan, kenapakah masih ada Guru-guru Sandaran Tidak Terlatih (GSTT) di Sabah yang masih belum diambil bekerja secara tetap walaupun kementerian sudah berjanji.

Timbalan Menteri Pelajaran I [Datuk Dr. Wee Ka Siong]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia sehingga 18 Ogos 2011 seramai 7,920 orang telah dilantik semula sebagai Guru Sandaran Tidak Terlatih (GSTT) di seluruh negara termasuk di Sabah. Dari jumlah itu seramai 1,143 orang sedang mengikuti kursus dalam cuti, manakala 862 orang yang telah ditawarkan tidak melaporkan diri untuk bertugas. Kesemua yang telah dilantik ini adalah memenuhi syarat-syarat asas yang telah ditetapkan oleh kementerian iaitu berumur kurang daripada 35 tahun pada tahun 2010, berkhidmat sekurang-kurangnya dua tahun termasuk pada tahun 2010 dan memenuhi syarat-syarat lantikan anggota perkhidmatan awam.

Bagi negeri Sabah sehingga 30 September 2011, seramai 516 orang telah dilantik semula sebagai GSTT manakala selebihnya akan ditawarkan terus untuk mengikuti latihan di Institut Pendidikan Guru (IPG) mulai Januari 2012. Namun demikian, tawaran untuk mengikuti kursus-kursus di IPG bergantung kepada syarat-syarat asas mengikuti latihan perguruan seperti yang telah ditetapkan oleh kerajaan.

■1030

Seterusnya untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga kini seramai 1,258 orang GSTT telah pun berada di IPGM seluruh negara dan sedang mengikuti kursus Kursus Perguruan Lulusan Ijazah Mod Kursus Dalam Cuti (KPLI-KDC) atau Kursus Diploma Perguruan Malaysia Mod Kursus Dalam cuti (KDPM-KDC).

Kementerian sedang merancang untuk menyediakan lagi sejumlah 7,508 tempat bagi semua GSTT yang telah dilantik untuk dilantik mulai Januari 2012 melalui mod sepenuh masa di bawah KPLI sekolah rendah, KPLSPMambilan khas untuk GSTT dan Diploma Pendidikan Lulusan Ijazah (DPLI) yang jugaambilan khas untuk GSTT. Terima kasih.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada kementerian yang telah memberi jawapan terhadap satu isu yang begitu dekat di hati orang-orang Sabah berkenaan dengan GSTT. Ini adalah satu isu yang mana kementerian boleh mempelajarinya sebab akhirnya kita mendapat satu *solution* atau pun penjelasan tetapi selama berbulan-bulan mereka terpaksa berdepan dengan masalah ini.

Saya ingin bertanya kepada kementerian, dalam masa kita.., tadi ada jawapannya mengatakan bahawa pelatih-pelatih ini akan dihantar ke IPG tetapi saya ingin bertanya tentang mereka yang dihantar ke Universiti Tun Abdul Razak, satu universiti yang mana ramai pelajar-pelajar bumiputera terlibat dalam pengajian pendidikan ini. Nampak gayanya ini satu isu lagi yang mungkin akan menjadi satu masalah kepada kementerian kerana buat masa ini saya difahamkan bahawa kementerian tidak mengiktiraf ijazah atau diploma yang dikeluarkan oleh Universiti Tun Abdul Razak dari segi pendidikan. Ini mungkin kerana KPM lebih mengutamakan IPG tetapi ada jabatan yang menghantar *scholarship* dan sebagainya ke Universiti Tun Abdul Razak yang akhirnya nanti tidak diiktiraf oleh kerajaan dan akan berulang lagi episod seperti ini. Saya mohon penjelasan. Terima kasih.

Datuk Dr. Wee Ka Siong: Terima kasih Yang Berhormat Kota Belud. Apa Yang Berhormat bangkitkan memang tepat bahawa dalam urusan ini kita perlu berhati-hati kerana apabila kita menyebut tentang penerapan secara terus GSTT ianya juga kena mengambil kira perjawatan yang ada. Perjawatan ini tidak boleh diwujudkan sewenang-wenangnya. Ia tertakluk kepada kekosongan dan juga kelulusan daripada Jabatan Perkhidmatan Awam. Pada waktu yang sama satu Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan juga perlu melalui proses temu duga.

Dalam konteks ini apabila Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran membuat pengumuman dan rata-rata GSTT ini diterima masuk ke dalam sistem kita, itu adalah memberi pertimbangan khas kepada mereka supaya mereka boleh diserap masuk khususnya mereka yang telah mengajar lebih daripada dua tahun. Jadi atas asas pertimbangan itulah kita dapat lihat kalau kita hantar mereka masuk ke IPG ataupun IPTA, kita melonggarkan syarat dari segi umur. Kalau KPLSPM dahulu 20 tahun tetapi ambilan khas GSTT dia mungkin sudah mengajar tiga atau empat tahun, umurnya mungkin 23 atau 24 tahun tetapi oleh kerana ambilan khas ini kita hendak jadikan mereka ini seorang guru yang memiliki ijazah. Maka dalam konteks ini perjawatan kita kena atasi masalah itu dan pada waktu yang sama kita kena mencari tempat untuk memasukkan mereka berdasarkan unjuran yang dibuat di dalam kementerian. Oleh sebab itulah ia mengambil sedikit masa, perbincangan dengan pihak-pihak berwajib.

Mengenai soalan yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat tentang kenapa mereka yang mengikuti kursus di IPTS tidak diambil kira. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, sebenarnya kementerian sedang mengambil tindakan terhadap apa yang dilahirkan oleh IPGM sekarang. Baru-baru ini seramai 1,700 lebih yang baru sahaja habis menamatkan pengajian mereka di IPGM dan kita sudah selesai untuk 1,500 lebih untuk dihantar ke sekolah selepas kita mewujudkan perjawatan. Ada selebihnya kita akan selesaikan pada awal tahun hadapan. Jadi keutamaan itu diberi kepada IPGM semata-mata kerana itu adalah di bawah tajaan Kementerian Pelajaran Malaysia. Jadi kita selesaikan sesama kita dahulu kerana itu adalah produk yang dilahirkan oleh kementerian dan mereka memang bersedia untuk masuk ke sekolah untuk mengajar terus.

Pada waktu yang sama kita juga melihat *priority* ini dan SPP juga memainkan satu peranan untuk mereka memanggil temu duga. Jadi setakat ini keutamaan kita bagi kepada IPGM dan selepas itu barulah apabila wujudnya kekosongan dan perjawatan maka kita akan mengambil proses tersebut dan termasuklah mengambil kira apa yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat. Terima kasih.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ini guru sandaran tidak terlatih. Pada *impression* saya ia sudah lama wujud dan saya hairan mengapa pihak kementerian tidak dapat menyelesaikan masalah ini kerana memang kita tahu berapa orang guru kita perlu setiap tahun. Kerajaan ini sudah memerintah 50 tahun. Mengapa sampai hari ini dia tidak boleh selesaikan masalah ini.

Saya ingin tahu berapa orang GSTT di seluruh negara dan bukan sahaja di Sabah dan bilakah kerajaan boleh menyelesaikan masalah ini dengan melantik guru-guru yang secukupnya. Ini kerana saya melihat pada waktu sekarang sementara kita ada GSTT, kita ada guru yang habis dilatih tetapi tidak sempat – dia menunggu masa yang lama untuk diberikan jawatan, dihantar ke sekolah. Apakah sebabnya? Saya rasa ini merupakan masalah pengurusan dan bukan kerana kita tidak cukup sumber atau yang lain. Bolehkan Yang Berhormat Timbalan Menteri jelaskan kepada Dewan ini. Terima kasih.

Datuk Dr. Wee Ka Siong: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat telah saya jawab tadi. Saya kata kelewatan bagi mereka baru sahaja menamatkan pengajian di IPGM pada Jun tahun ini baru kita masukkan ke sekolah pada 20 Oktober disebabkan urusan untuk mewujudkan perjawatan bersama dengan JPA baru kita dapat selesaikan. Saya hendak mengatakan di sini bahawa Kementerian Pelajaran perlu akur dengan peraturan yang ada yang telah ditetapkan oleh JPA. Itu yang pertama.

Keduanya, Yang Berhormat melontarkan satu dakwaan bahawa secara am sahaja. Ingin saya maklumkan kepada Yang Berhormat perkara GSTT ini adalah satu perkara yang agak rumit juga. Oleh sebab itu Yang Amat Berhormat pada awal tahun telah membuat pengumuman. Kalau berdasarkan waran yang ada pada tahun lalu adalah 13,184. Saya ingin memberitahu Yang Berhormat, setiap kali pada bulan Jun mungkin ada GSTT yang telah meletakkan jawatan untuk masuk ke IPTA dan sebagainya dan sebab itulah..., itu secara anggaran waran itu dikeluarkan untuk memastikan ada keperluan kita bekalkan guru GSTT. Kalau kita lihat apa yang telah saya sebutkan tadi, keputusan yang diambil oleh kementerian ialah kali ini kita masukkan 7,508 dan ini sebahagian besar telah kita selesaikan dan mereka ini memang layak mengikut kelayakan mereka untuk memasuki IPGM atau untuk memasuki universiti.

Ini adalah satu *exercise* dengan izin yang paling besar dalam sejarah kementerian di mana sekali gus kita terima GSTT dan itu dengan harapan kita hendak selesaikan dan tidak ada masalah GSTT lagi. Apa Yang Berhormat sebutkan, kenapa selalunya ada kekurangan. Apa yang kita lakukan ialah sejak beberapa tahun yang lalu, kita melihat nisbah kelas dengan guru. Kita juga tambah mengikut kalau peruntukan mengizinkan kita tambah dari 1:5 kepada 1:7 nisbah kelas dengan guru. Jadi apabila setiap kali penambahan untuk setahun sahaja ia mewujudkan 3,000 lebih jawatan baru untuk setiap tahun.

Jadi saya rasa setakat ini juga kita kena mengambil kira itu untuk kita melatih mereka. Pada waktu yang sama masih ada ramai lagi dalam sistem kita IPGM. Oleh kerana program Ijazah Sarjana Muda Pendidikan mengambil masa lima setengah tahun, maka kita tidak boleh hendak selesaikan esok. Jadi pengambilan dua atau tiga tahun ini tentang PISMP ataupun KPLSPM memang ramai. Saya jangkakan selepas tahun 2015 perkara itu akan lebih reda dan kita akan melihat serta sentiasa memantau keadaan dan kita akan bekalkan guru yang cukup kepada semua sekolah. Terima kasih.

4. Tuan Salahuddin bin Haji Ayub [Kubang Kerian] minta Perdana Menteri menyatakan, apakah tindakan yang telah diambil oleh kerajaan terhadap mereka yang dikategorikan sebagai golongan '*expatriate*' yang masih bekerja di luar negara. Nyatakan berapakah jumlah yang masih berada di luar negara dan jumlah mereka yang telah berjaya dibawa pulang ke tanah air untuk meneruskan kerjaya mereka di negara ini.

■1040

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ucapkan terima kasih kepada rakan saya daripada Kubang Kerian. Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Talent Corporation Malaysia Berhad (TalentCorp) telah ditubuhkan untuk membantu dalam usaha memenuhi keperluan tenaga kerja mahir bagi mencapai aspirasi negara selaras dengan Program Transformasi Ekonomi (ETP) menjelang 2020. Antara lain TalentCorp diberi mandat untuk turut menjangkau golongan *expatriate* Malaysia yang masih bekerja di luar negara sebagai salah satu golongan sasaran tenaga kerja mahir negara.

Untuk makluman Yang Berhormat Kubang Kerian, jumlah rakyat yang berhijrah mengikut laporan kajian Bank Dunia pada April 2011 adalah lebih kurang satu juta. Sehubungan itu, salah satu daripada usaha TalentCorp untuk menjangkau golongan ekspatriat Malaysia yang masih bekerja di luar negara termasuklah program *Returning Expert* (REP). Program tersebut telah ditambah baik dengan insentif-insentif baru seperti yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 12 April 2011.

Selain itu TalentCorp turut menjalankan sesi temu seru dengan izin *networking* ke arah membina jaringan golongan ekspatriat di luar negara termasuk di Australia, Amerika Syarikat dan UK di mana kepakaran dan kebolehan mereka boleh digemblengkan. Sesi temu seru sedemikian turut diadakan dengan wakil-wakil industri dari dalam negara untuk mengetengahkan peluang-peluang pekerjaan profesional yang wujud hasil daripada pelaksanaan ETP tersebut. TalentCorp turut mengkaji cara yang terbaik bagi golongan ekspatriat Malaysia yang masih bekerja di luar negara untuk terus menyumbang kepakaran mereka kepada Malaysia, tanpa balikkah, masih duduk sana tetapi bagaimana kita akan mengemblengkan kepakaran mereka. Misalnya selain daripada Professor Danny Quah di *London School of Economic* yang merupakan ahli majlis Penasihat Ekonomi Negara (NEAC), terdapat beberapa pakar Malaysia dari *Silicon Valley* Amerika Syarikat yang telah kembali ke tanah air untuk menghadiri bengkel di ibu negara pada 10 Oktober 2011 bersama beberapa syarikat bertaraf Koridor Raya Multimedia (MSC) dan berkongsi pengalaman dan kepakaran mereka kepada usahawan-usahawan teknologi maklumat negara.

Walaupun bilangan ekspatriat Malaysia yang masih bekerja di luar negara agak ramai, TalentCorp sentiasa berusaha untuk membina jaringan profesional dengan mereka untuk mengetengahkan peluang-peluang pekerjaan yang ada dan untuk *leverage*, dengan izin, kepakaran dan jaringan luar tersebut untuk memanfaatkan pembangunan ekonomi negara. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Salahuddin bin Haji Ayub [Kubang Kerian]: Tuan Yang di-Pertua, berdasarkan jawapan tadi fakta Bank Dunia tadi sehingga 2011, satu juta lebih kurang ekspatriat kita yang berada di luar negara satu jumlah yang cukup besar ya, dan dengan penubuhan Talent Corporation ini saya tidak dapat jawapan berapakah yang telah balik ke dalam negara, itu soalan asal saya.

Jadi walau bagaimanapun sama ada mereka balik atau mereka boleh menyumbang di luar negara dan tidak perlu balik ke dalam negara kita, apakah impak kepada kenaikan KDNK dengan peranan yang dimainkan oleh golongan ekspatriat ini? Soalan tambahan saya adakah kita perlu satu dasar pembangunan tenaga rakyat yang baru yang lebih komprehensif, pendekatan yang lebih holistik untuk kita memastikan satu juta ya, saya pun agak terkejut dengan angka ini yang menyumbang di luar negara yang mereka kalau dapat dibawa balik ke dalam negara kita, kita rasa dapat memanfaatkan dalam negara kita. Tidak seperti Yang Berhormat Pasir Salak.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy [Cameron Highlands]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Baik untuk makluman Yang Berhormat Kubang Kerian angka satu juta itu adalah kumulatif dia mengambil masa yang panjang dari segi jumlahnya. Untuk makluman Yang Berhormat daripada Kubang Kerian, Singapura merupakan negara yang paling banyak dia punya migrasi ekspatriatnya, paling banyak. Hampir 45 peratus daripada profesional mereka telah tinggalkan Singapura. Itu sebabnya mereka mengadakan pelbagai insentif untuk menarik orang luar. Maka satu lagi angka ini begitu dinamik. Ada yang datang ada yang masuk ada yang keluar. Ianya begitu dinamik bergantung kepada iklim, ekonomi dan juga peluang mencari rezeki. Maka kita mesti menerima hakikat bahawa Asia sekarang dan Asia Tenggara sudah menjadi fokus kerana Eropah dan Amerika Syarikat sedang mengalami kegawatan ekonomi yang serius.

Maka kita akan nampak dalam dekad ini aliran modal insan balik ke kawasan ini. Dalam keadaan begini jangan risaulah Yang Berhormat. Saya rasa TalentCorp ini begitu tepat sekali ditubuhkan untuk ini. Saya jawab soalan ini kerana Yang Berhormat Kubang Kerian kata dasar tenaga rakyat yang baru, saya rasa tidak perlu. Kalau ada cadangan-cadangan yang konkrit saya minta untuk dimajukan kepada TalentCorp *direct* atau kepada kami sudah tentunya kita sama-sama sajikan.

Impak kepada KDNK, impak kepada KDNK sudah tentu mesti ada tetapi *remittancenya* merupakan satu juga yang memberikan manfaat kepada Malaysia *remittance* daripada rakyat yang telah pergi ke sana...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Berapa?

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy: Maka itulah lebih kurangnya. Yang Berhormat Pokok Sena jangan risaulah ianya tidak begitu tenat.

Beberapa Ahli Pembangkang: *[Menyampuk]*

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Berapa?

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy: Sabarlah, sabar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy [Cameron Highlands]: Untuk maklumat Yang Berhormat Pokok Sena, data ini dimiliki oleh MATRADE, imigresen dan Wisma Putra. Oleh sebab saya sudah jawab ini dinamik... *[Ketawa]*

Tidak boleh, kita tidak boleh memberi satu angka yang konkrit mengatakan begitu dengan kerjasama... *[Dewan riuh]* Yang Berhormat jangan risaulah. Yang Berhormat Pokok Sena jangan sibuk sangatlah hendak cari populariti. Tidak payah sandiwara itu. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat sudahlah. Ya, Yang Berhormat Kalabakan.

Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur Salleh [Kalabakan]: Seronok kita dengar jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Akan tetapi TalentCorp ini berupaya atau tidak sebab Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak menjawab soalan. Berapa banyak dan saya mahu tanya daripada ekspatriat yang ada di luar negara ini ada yang mendapat biasiswa JPA. Berapa banyak?

Ini soalan yang kita mahu tahu kalau setakat sambil lewa memang kita tidak akan mendapat soalan yang betul. Jadi tambahan soalan ini daripada JPA, dibagi biasiswa JPA kemudian berapa banyak dan kenapa mereka tidak mahu balik?

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Itu soalan yang dinamik itu... [Ketawa]

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Kalabakan. Baik saya sudah beritahu bahawa kajian yang dibuat oleh Bank Dunia adalah kajian bersama dengan kerajaan sekali EPU.

Laporan itu telah dibentangkan pada April 2011 dan saya beritahu bahawa hampir lebih kurang satu juta antara 800,000 hingga 1.4 juta dianggarkan dan saya letakkan di pertengahan itu purata satu juta. Saya sudah beritahu itu angka dia, dan saya ingin menegaskan di sini bahawa kadang-kadang ekspatriat ini adalah satu keuntungan kita mempunyai rangkaian di negara-negara yang maju. Seperti *Silicon Valley* maka TalentCorp adalah satu yang diwujudkan untuk memastikan bahawa mengharmonikan segala yang diadakan bagaimana memasukkan... [Dewan riuh] Bukan, bukan, bukan...

Seorang Ahli: Apalah *you*, duduklah!

Dato' Devamany a/l S.Krishnasamy: Yang Berhormat saya beritahu insentif-insentif baru yang diwujudkan saya minta boleh masuk dalam laman web, ada banyak insentif baru *fast track*, *fiscal incentive fast track* PR yang diwujudkan oleh TalentCorp untuk masukkan..., ramai sudah masuk sekarang, okey, terima kasih.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Ramai itu berapa ramai, itu yang kita tanya, ramai itu berapa ramai?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua bolehkah satu soalan tambahan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Tuan Khairy Jamaluddin.

5. **Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]** minta Menteri Kewangan menyatakan, apakah langkah yang sedang dan akan dilaksanakan oleh Syarikat Rangkaian Pengangkutan Integrasi Deras Sdn. Bhd. atau Rapid KL bagi menambah baik operasi perkhidmatan basnya dari aspek kelewatan, kurang kerap di banyak laluan, keselesaan pengguna seperti bas yang tanpa penghawa dingin di samping isu keselamatan penumpang yang ada kalanya diabaikan.

■1050

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, langkah-langkah yang telah dan sedang diambil oleh Rapid KL bagi menambah baik operasi perkhidmatan basnya di antara lain termasuklah dengan menambah jumlah bilangan bas beroperasi.

Sehingga September 2011, jumlah bas yang beroperasi telah bertambah daripada 720 buah kepada 850 buah bas sehari bagi menampung pertambahan jumlah pengguna. Kekerapan perkhidmatan bas yang beroperasi setiap hari telah dipertingkatkan bermula Oktober 2011 seperti berikut:

- (i) laluan utama atau tempatan yang mempunyai bilangan penumpang yang ramai. Masa menunggu adalah 10 minit hingga 15 minit pada waktu puncak dan 20 minit hingga 40 minit di luar waktu puncak; dan

- (ii) laluan utama atau tempatan yang mempunyai bilangan penumpang yang sederhana. Masa menunggu adalah 20 minit sehingga 30 minit pada waktu puncak dan 30 minit hingga 40 minit di luar waktu puncak.

Tuan Yang di-Pertua, bagi memastikan keselesaan pengguna terjamin dan konsisten, Rapid KL telah meningkatkan tahap keberkesanan menambah pulih bas-bas lama dan mengurangkan masa membaiki pulih di woksyp. Selain itu, RapidKL juga telah mempergiatkan kadar penyelenggaraan pencegahan (*preventive maintenance*) terhadap bas-bas lama bagi menambah jumlah bilangan bas yang dapat digunakan dalam operasi seharian. Dalam hal ini, sekiranya berlaku kerosakan sistem penyaman udara dalam bas, berdasarkan prosedur operasi, setiap penumpang akan dihantar ke destinasi masing-masing sebelum bas berkenaan dihantar ke woksyp untuk dibaik pulih. Dengan adanya pertambahan bas baru sebanyak 400 buah, kerja membaiki pulih bas lama boleh dilaksanakan mengikut jadual yang ditetapkan.

Rapid KL juga sentiasa menitikberatkan aspek keselamatan pengguna dan untuk itu sebanyak 400 buah bas baru berkenaan telah diterapkan dengan ciri keselamatan di mana badan bas dibuat daripada bahan yang diperkukuhkan. Bas juga direka bentuk dengan spesifikasi lantai yang rendah bertujuan memudahkan pengguna menaiki dan menuruni bas terutama sekali bagi orang kurang upaya dan dilengkapi dengan bahan *anti-slip* bagi mengelakkan pengguna daripada tergelincir. Secara keseluruhannya, bas RapidKL beroperasi mengikut prosedur keselamatan yang ditetapkan dan dipatuhi melalui *bus control centre*. Selain itu, sekiranya berlaku kecemasan, pemandu bas terlatih akan memastikan prosedur keselamatan dipatuhi bagi memastikan keselamatan pengguna terjamin. Sekian.

Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri dan saya akui bahawa dalam lapan tahun kewujudan RapidKL, ada peningkatan dari segi perkhidmatannya. Akan tetapi kita masih lagi menerima pelbagai aduan daripada penumpang terutamanya RapidKL yang merupakan satu syarikat yang dimiliki oleh Kementerian Kewangan. Mengenai kelewatan, kebiadaban segelintir daripada pemandu, perkhidmatan yang sering bermasalah, keadaan yang sesak, mengabaikan keselamatan dan bas yang tidak cukup untuk laluan popular. Akan tetapi saya ucapkan tahniah di atas penambahbaikan yang telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi.

Cuma saya hendak tahu tentang frekuensi bas yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi. Adakah frekuensi ini akan dipaparkan di hentian bas ataupun di *website* RapidKL? Begitu juga apakah kita boleh kurangkan frekuensi tersebut? Contohnya, laluan utama seperti Yang Berhormat Timbalan Menteri cakap tadi ada pada masa *off-peak*, frekuensinya 20 minit hingga 40 minit waktu menunggu, *waiting time*. Sedangkan di negara-negara lain waktu menunggu tidak lebih daripada enam minit. Ini bergantung pada kesesakan jalan tetapi kita perlu ada piawaian, itu yang pertama. Keduanya, memandangkan sikap biadab segelintir daripada pemandu tersebut, saya hendak tahu berapa ramai pemandu yang telah diambil tindakan disiplin berdasarkan kepada aduan orang ramai ataupun penumpang dalam tempoh masa dua ataupun setahun yang lepas? Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Rembau. Memang saya bersetuju dengan apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat. Dari segi perkhidmatan, kita hendak pendekkan masa menunggu. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, satu sistem iaitu *passenger information system* iaitu pengguna akan dapat mengetahui dengan jelas waktu ketibaan atau pelepasan bas menerusi paparan *LED* yang disediakan di beberapa lokasi terpilih. Kita akan buat di lebih tempat dan *schedule* itu memang kita hendak pihak Rapid KL supaya mereka mengadakan *schedule* itu di laman web dan juga isu-isu yang lain saya akan panjangkan kepada pihak SPAD. Soalan mengenai jumlah pemandu yang didakwa itu, saya tidak ada pada masa ini. Saya akan jawab secara bertulis kepada Ahli Yang Berhormat. Sila.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak minta pengesahan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan dengan tujuan kita menyusun semula sistem pengangkutan awam dalam negara kita terutama yang diserahkan kepada RapidKL yang menjadi syarikat milik penuh kerajaan. Saya hendak bertanya iaitu pertama, Kementerian Pengangkutan telah diperuntukkan jumlah yang besar di bawah NKRA empat.

Kita diperuntukkan RM2.783 bilion dan tahun ini sahaja peruntukannya adalah RM1.03 bilion untuk tujuan pengangkutan awam bandar.

Di bawah Kementerian Kewangan, diperuntukkan perkara yang sama juga Tuan Yang di-Pertua iaitu di bawah penyusunan semula sistem pengangkutan awam Lembah Kelang, kita peruntukkan RM2.586 bilion. Satu lagi saya hendak tanya, di bawah Kumpulan Wang Amanah Pengangkutan Awam di mana tujuan yang sama untuk menguruskan atau menstrukturkan semula. Ada RM250 juta diperuntukkan di bawah belanjawan yang terbaru, menjadikan jumlah keseluruhannya sebanyak RM6 bilion berkenaan dengan pengangkutan awam yang kita strukturkan semula.

Soalan saya Tuan Yang di-Pertua, apakah motif kita yang sebenarnya? Adakah kita hendak tengok dari segi perolehan perbelanjaan modal untuk RapidKL ataupun tujuannya untuk mempertingkatkan keselesaan kepada orang awam? Saya hendak tahu berkenaan perkara itu, terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Ahli Yang Berhormat dari Indera Mahkota. Beliau pun minat bertanding di Kuala Lumpur... *[Ketawa]* Untuk makluman Ahli Yang Berhormat..

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Dia mahu lari kawasan, takut... *[Ketawa]*

Dato' Donald Lim Siang Chai: Memang kerajaan ada satu Greater KL dan Klang Valley Land Public Transport Master Plan. Melalui *master plan* ini, kita hendak jalankan program kita dengan baik supaya rakyat boleh mengambil *public transport* dengan lebih baik. Ahli Yang Berhormat bertanya soalan mengenai peruntukan di bawah Kementerian Kewangan dan juga Kementerian Pengangkutan.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, dari segi Kementerian Kewangan, seperti yang kita sedia maklum syarikat RapidKL adalah syarikat di bawah Kementerian Kewangan. Memang kita mesti ada peruntukan untuk membeli bas, membeli *spare parts* dan lain-lain. Untuk wang yang berada di Kementerian Pengangkutan, memang itu adalah di segi perkhidmatan dan juga program-program yang mesti dijalankan oleh Kementerian Pengangkutan. Sekian.

■1100

6. Puan Fuziah Salleh [Kuantan] minta Menteri Pengangkutan menyatakan, sama ada benar statistik kenaikan pangkat unit beruniform JPJ Sabah dari Gred 27 kepada Gred 32 tidak memberi keutamaan kepada mereka yang berasal dari Sabah walaupun mereka jauh lebih layak. Sekiranya benar, kenapa berlaku demikian.

Timbalan Menteri Pengangkutan I [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, pelaksanaan urusan pemangkuan kenaikan pangkat yang dilaksanakan oleh Jabatan Pengangkutan Jalan atau mana-mana jabatan kerajaan adalah berlandaskan prinsip dan syarat-syarat yang ditetapkan dalam peraturan-peraturan perkhidmatan awam, pekeliling perkhidmatan, surat pekeliling perkhidmatan, surat arahan dan surat edaran yang dikeluarkan oleh pihak Jabatan Perkhidmatan Awam.

Di dalam kes yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, ia adalah berkaitan dengan kenaikan pangkat secara khas untuk penyandang dan di antara syarat utama bagi maksud tersebut ialah seseorang haruslah memenuhi syarat berkhidmat 15 tahun penuh dan beberapa syarat lain seperti berikut;

- (i) disahkan dalam perkhidmatan;
- (ii) markah keseluruhan mencapai 78 peratus bagi Gred 17 hingga gred 40 iaitu termasuk markah Laporan Nilai Prestasi Tahunan;
- (iii) perakuan ketua jabatan;
- (iv) telah mengisytiharkan harta;
- (v) bebas daripada tindakan atau hukuman tatatertib;
- (vi) bebas daripada senarai peminjam pendidikan tegar;

- (vii) lulus tapisan keutuhan SPRM; dan
- (viii) pagi JPJ sahaja (syarat tambahan) adalah semakan pasukan integriti jabatan

Dasar kenaikan pangkat adalah berasaskan bahawa hanya mereka yang telah memenuhi kesemua syarat yang tersebut di atas sahaja yang diperakukan dan ini terpakai kepada semua kakitangan tanpa mengira asal usul seseorang penjawat awam tersebut. Dengan itu, dakwaan Yang Berhormat adalah sebenarnya tidak berasas. Terima kasih.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan ini merupakan satu soalan yang khusus sebenarnya dan saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat dari Sabah dapat bersama-sama dengan saya memperjuangkan nasib mereka di Sabah ini...

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Baik tukar partilah.

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: Yang Berhormat Timbalan Menteri,

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Kuantan dengan Sabah jauhlah.

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: Ya. Tuan Yang di-Pertua, selaku naib presiden, saya jalan seluruh negara dan mereka kata mereka minta bantuan dan mereka minta bantuan.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Bagilah orang cakap dulu. Membebel saja.

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: Tuan Yang di-Pertua, mengikut Perkara 20 semasa pembentukan Malaysia, keutamaan diberikan kepada orang tempatan untuk mengisi kekosongan jawatan di peringkat jabatan persekutuan tetapi JPJ Sabah mendapati bahawa jawatan penting diisi oleh rakan-rakan dari Semenanjung Malaysia. Tadi apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri ialah berkenaan dengan kenaikan pangkat secara khas untuk penyandang ataupun KUP tetapi soalan saya secara *general*, kenaikan pangkat daripada N27 kepada N32, data-data yang diberikan kepada saya daripada SPA sendiri menunjukkan bahawa pegawai-pegawai yang dilantik yang kenaikan pangkat bukan berasal dari Sabah. Ini soalnya. Maksudnya ada diskriminasi kepada orang Sabah sendiri.

Timbalan Yang Berhormat Menteri orang Sabah, jadi mereka minta kita memperjuangkan sebab mereka rasa nasib mereka tidak terbela. Jadi saya pohon Yang Berhormat Timbalan Menteri memperjelaskan kerana di sini kenaikan pangkat, ke Sabah 2, Semenanjung 120, dan kemudian apabila dinaikkan ke pangkat N32, dipindahkan semula ke Semenanjung kerana mereka bukan asal orang Sabah. Di situ ada diskriminasi. Jadi tolong perjelaskan Yang Berhormat Timbalan Menteri, terima kasih.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat. Mungkin kerana Yang Berhormat sering ke Sabah bukannya untuk membantu rakyat Sabah tetapi adalah untuk meracuni rakyat Sabah dengan membangkitkan isu-isu yang boleh memecahbelahkan rakyat khususnya rakyat Malaysia keseluruhannya... [Tepuk] Jadi mungkin Yang Berhormat tidak sedar bahawa kita Ahli-ahli Yang Berhormat dari Sabah termasuk saya sendiri dan lebih kurang empat Menteri, lima Timbalan Menteri dan beberapa Ahli Parlimen sentiasa memperjuangkan kepentingan khususnya rakyat Sabah di dalam Persekutuan Malaysia.

Apabila dikatakan berkaitan dengan pengambilan tadi, untuk makluman Yang Berhormat, pengambilan terhadap setiap jawatan di dalam perkhidmatan persekutuan adalah dikendalikan oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam. Mungkin Yang Berhormat sendiri sama ada sedar atau tidak sedar bahawa jawatan bagi kerajaan negeri adalah diperuntukkan untuk rakyat negeri Sabah keseluruhannya tetapi bagi jawatan di jabatan-jabatan persekutuan, ianya direkrut oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam dan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam adalah merupakan agensi yang bertanggungjawab untuk mengendali *recruitment* berdasarkan kepada syarat-syarat dan juga kelulusan-kelulusan dan juga kelayakan-kelayakan tertentu.

Maka sudah tentulah di dalam Suruhanjaya Perkhidmatan Awam itu sendiri ada wakil-wakil dari Sabah dan Sarawak untuk memastikan representasi dari Sabah dan Sarawak memang diberikan perhatian.

Mungkin kalau Yang Berhormat minta *detail* berkaitan dengan perkara ini mungkin Yang Berhormat boleh bertanya dengan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam tetapi dalam soal pengambilan JPJ ini yang seperti mana saya katakan tadi memang bahawa sebenarnya ramai juga dari Sabah yang berkhidmat di dalam Jabatan Pengangkutan Jalan dan mereka ini seperti mana yang saya katakan tadi bahawa syarat-syarat untuk kenaikan pangkat itu adalah berdasarkan kepada syarat-syarat yang telah saya sebutkan tadi.

Saya tidak akan ulang kembali dan sekiranya mereka memenuhi syarat-syarat ini, tidak ada sebab untuk mereka sama ada dari Sabah, Sarawak ataupun negeri-negeri lain akan diberikan pertimbangan kerana kita ada syarat-syarat tertentu. Dia tidak menggunakan sumberono ataupun cara-cara yang tidak spesifik untuk mengambil seseorang untuk diberikan kenaikan pangkat. Itu sahaja, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Ledang.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pada saya Tuan Yang di-Pertua, sama ada di Sabah ataupun negeri-negeri lain, soal kenaikan pangkat pegawai JPJ ini, yang penting ialah keberkesanan di dalam melaksanakan tugas. Jadi saya nak tanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, bagaimana struktur kenaikan pangkat ini boleh menggalakkan ataupun memastikan bahawa pegawai-pegawai JPJ khususnya dapat mengutamakan menangkap dulu. Dia ada kaitan dengan kenaikan pangkat. Menangkap dulu ataupun mengenakan tindakan dulu, tangkap pemandu-pemandu tegar yang kerap membuat kesalahan.

Saya rasa tidak sampai pun 10 peratus. Yang ini perlu difokus ini, yang perlu ditumpukan. Jadi kalau struktur boleh dibetulkan, kenaikan pangkat boleh dilihat semula, saya yakin pegawai-pegawai JPJ mampu melaksanakan tugas tersebut. Tangkap dulu pemandu tegar yang kerap melakukan kesalahan yang banyak mempengaruhi banyak pemandu lain sehinggakan banyak kemalangan berlaku dalam negara kita. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri, kalau hendak jawab, jawab sedikit sahaja Yang Berhormat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya fikir itu tidak begitu relevan dengan soalan tadi kerana kenaikan pangkat ini berdasarkan kepada syarat-syarat yang telah ditetapkan tadi. Terima kasih.

[Soalan No.7 - Dato' Seri Azmi bin Khalid (Padang Besar) tidak hadir]

8. Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor] minta Menteri Kewangan menyatakan, kedudukan terkini tentang prestasi pelbagai GLCs yang telah pun mengalami program transformasi dan khususnya apakah faktor-faktor kekangan yang masih memerangkap pelbagai GLCs yang sehingga kini gagal dibaik pulih atau *turned around* kan.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, sejak transformasi GLC dilancarkan pada Mei 2004, sebanyak 18 GLC utama yang diletakkan di bawah program GLCT telah mencapai kemajuan yang ketara dan kini berada pada kedudukan yang lebih kukuh berbanding di awal permulaan program ini. Pencapaian ini dapat direalisasikan dengan jelas apabila kedudukan GLC ini terjejas teruk akibat krisis kewangan global pada tahun 2008 dan tahun 2009 dan kembali kepada landasan pertumbuhan kukuh sejak daripada itu. Antara indikator pencapaian adalah seperti berikut:

■1110

- (i) Pendapatan agregat kumpulan GLC tersebut telah meningkat 80 peratus kepada RM17.3 bilion pada tahun kewangan 2010 berbanding RM9.6 bilion pada tahun kewangan 2004;

- (ii) setakat 14 Oktober 2011, permodalan pasaran kumpulan GLC tersebut telah meningkat sekali ganda kepada RM321 bilion sejak permulaan GLCT;
- (iii) jumlah pulangan pemegang saham kumpulan GLC tersebut telah menyaksikan peningkatan pulangan terkumpul sebanyak 14 peratus setahun sejak 14 Mei 2004 hingga 14 Oktober 2011, mengatasi syarikat yang tidak berada dalam kumpulan tersebut di FBM KLCI sebanyak 1.5 peratus; dan
- (iv) kumpulan GLC tersebut telah mencapai penunjuk prestasi utama (KPI) sebanyak 72 peratus pada tahun kewangan 2010, meningkat daripada 64 peratus pada tahun kewangan 2009.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun demikian, beberapa buah GLC telah mencatat keputusan kewangan yang kurang memberangsangkan. Di antaranya ialah Malaysia Airlines System, Tenaga Nasional Berhad, Proton Holding Berhad. Prestasi sedemikian disebabkan masalah yang dihadapi oleh syarikat-syarikat GLC ini yang berpunca daripada beberapa isu yang di luar kawalan syarikat termasuk peningkatan harga minyak, kekurangan bekalan bahan mentah, serta mekanisme penetapan harga barangan dan perkhidmatan. Usaha yang sedang dilakukan oleh GLC ini untuk mengatasi isu-isu yang dihadapi di antaranya ialah dengan mengadakan kerjasama dengan syarikat-syarikat pesaing dan sektor swasta, menumpukan kepada stor pertumbuhan baru serta melaksanakan rancangan semula segmen pasaran. Sekian.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Membaca daripada Laporan Ketua Audit Negara 2010 bersabit dengan prestasi syarikat-syarikat hubungan kerajaan ini, meskipun ia adalah yang menyemak dan melaporkan prestasi dalam tahun 2009, kita mahukan satu *snapshot* akan prestasi terkini. Secara prinsipnya kita boleh bersetuju dan kita menyokong Program Transformasi GLC ini. Namun, kekangan-kekangan yang menyebabkan GLC sehingga kini, kalau mengikut Laporan Ketua Audit Negara 2010 pun, kita mendapati bahawa di samping pelaburan besar yang dibuat oleh kerajaan sebanyak RM30 bilion dalam 55 syarikat GLC ini, kita dapati bahawa yang membayar dividen, yang membayar cukai adalah amat mengecewakan. Ini terpaksa diakui oleh kementerian.

Maka, apakah kekangan-kekangan besar yang menghalang prestasi GLC ini? Keduanya, apakah lebih wajar kalau kerajaan menumpu pada menetapkan beberapa strategik sektor sahaja supaya dapat antara lainnya mengawal *overcrowding* yang disebutkan dalam pasaran hari ini khususnya oleh kerana kita telah membuka pasaran kepada antarabangsa, tetapi kekangan-kekangan inilah apakah wajar diberikan pertumpuan strategik dan keduanya bagaimana untuk mengelakkan *overcrowding*? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Yang Berhormat Kuala Selangor. Untuk makluman Yang Berhormat, seperti yang telah saya jawab tadi, prestasi GLC kita memang adalah baik kalau dibandingkan dengan syarikat-syarikat yang berada di dalam Malaysia. Memang kita tahu bahawa isu *overcrowding* yang berada pada masa ini dan kita memang telah mengambil langkah-langkah seperti kita menyuruh pihak GLC yang besar yang boleh pergi ke keluar dari Malaysia seperti pergi ke ASEAN. Ini kerana rakyat Malaysia hanya 28 juta dan kalau dibandingkan dengan ASEAN yang berjumlah 600 juta, itu adalah pasaran yang besar.

Nampaknya GLC yang kita ada telah mencatatkan angka yang baik. Mereka pada masa ini telah meningkat asetnya daripada hanya sembilan peratus kepada 25 peratus di ASEAN dan perniagaan pun meningkat dari 26 peratus ke 33 peratus. Kita memang hendak bina syarikat seperti Khazanah sebesar seperti Temasek di Singapura. Kita memang hendak jalankan program ini supaya mereka boleh bawa syarikat-syarikat swasta supaya mereka bukan sahaja boleh pergi ke ASEAN tetapi mereka juga boleh pergi ke China, India dan negara lain. Oleh itu, kita memang selalu mengambil tindakan yang baik supaya kita dapat pasaran yang ada di dunia ini. Sekian.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bersyukur kerana dapat berdiri dan dapat bercakap. Yang Berhormat Timbalan Menteri, prestasi GLC di negara mencatatkan satu pertumbuhan yang boleh kita banggakan pada tahun 2007 berbanding pada masa-masa yang lalu.

Di sana kita dapat melihat ada kaitannya dengan pelantikan perunding daripada luar yang melihat perkembangan 20 GLC ini.

Tuan Yang di-Pertua, terus pada soalan. Soalannya, saranan-saranan daripada perunding luar ini dilaksanakan oleh GLC mengikut ukuran-ukuran yang telah ditetapkan. Saya bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, adakah sebahagian daripada saranan tersebut mencadangkan supaya kepimpinan strategik GLC ini diletakkan di atas mereka yang datang dari luar juga? Adakah itu sebahagian daripada saranan? Ini kerana ada syarikat-syarikat di negara kita yang meletakkan pos-pos strategik ini kepada mereka yang datang dari Afrika, Singapura dan sebagainya. Apa komen Yang Berhormat Timbalan Menteri tentang perkara ini? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Tangga Batu. Memang Yang Berhormat sebagai seorang *engineer* kita tahu kita dalam *business* ini kita mesti cari kepakaran dan memang dari segi pelantikan CEO dan juga pengarah-pengarah GLC, kita memang lantik sesiapa yang ada kepakaran dalam bidang-bidang berkenaan. Perunding luar yang kita lantik pada tahun 2007 itu memang mereka membantu kita dalam melaksanakan program kita dengan baik dan membantu kita dalam *business* yang kita ada. Memang daripada semasa ke semasa kita akan lantik pakar yang kita ada dan juga dari luar. Kita harap Talent Corp boleh bawa lebih ramai *talent* dari luar negara balik ke negara kita untuk berkhidmat dalam GLC kita. Sekian.

Datuk Abd. Rahman Bakri [Sabak Bernam]: Boleh satu lagi soalan tambahan? Penting ini.

■1120

Timbalan yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Nanti dalam kementerian boleh soal.

Datuk Abd. Rahman Bakri [Sabak Bernam]: Kelab Darul Ehsan pun rugi banyak ini. Itu yang saya hendak tanya ini.

Timbalan yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tidak apalah rugi sedikit.

Datuk Abd. Rahman Bakri [Sabak Bernam]: Saya dari Selangor hendak mewakili Selangor hendak tanya Darul Ehsan ini.

Timbalan yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Datuk Hajah Norah Abd. Rahman.

9. Datuk Hajah Norah Abd. Rahman [Tanjong Manis] minta Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah menyatakan, bilakah kementerian dapat menyediakan peruntukan bagi memulakan pemasangan paip air bersih kesemua 13 kampung di Pulau Bruit sedangkan paip air utama telah pun siap disediakan.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Tuan Yang di-Pertua terima kasih, terima kasih Yang Berhormat dari Tanjong Manis.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat dari Tanjong Manis pemasangan paip kesemua 13 kampung di Pulau Bruit akan dilaksanakan secara berperingkat. Pada masa ini kontraktor yang dilantik sedang melaksanakan projek penyambungan bekalan air ke sembilan buah kampung iaitu Kampung Saie, Kampung Semuk, Kampung Penibong, Kampung Betanak, Kampung Penuai, Kampung Salah Kecil, Kampung Sebakau, Kampung Betanak Ulu dan Rumah Juing dan kerja-kerja ini dijangka siap pada penghujung bulan November tahun ini. Pemasangan paip ke Kampung Bruit dan Kampung Tekajong dijangka siap pada akhir Disember 2012. sekian.

Datuk Hajah Norah Abd. Rahman [Tanjong Manis]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya amatlah berterima kasih kepada kementerian yang amat prihatin kepada masalah-masalah kekurangan tiada air bersih untuk rakyat di Pulau Bruit. Tahniah dan syabas.

Soalan saya yang kedua, untuk memastikan rakyat Pulau Bruit akan mendapat bekalan air bersih bilakah agaknya projek menambah kapasiti air di Sarikei dan untuk membaiki pulih saluran paip-paip yang telah uzur dari Sarikei untuk dibaik pulih kerana sekarang pun telah menjejaskan bekalan air di Bandar Baru Tanjong Manis dan di beberapa kampung. Terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Buat setakat ini belum ada keputusan dan kita akan membuat pertimbangan di dalam RMKe-10 ini dan di bawah NKRA pun belum ada. Sekian... [*Dewan riuh*]

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Memang kita ucap terima kasih kepada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Banyak kemudahan sudah bagi tetapi masalah yang besar, kita melantik kontraktor bagi kontrak untuk melaksanakan projek tetapi kontraktor bagi lagi sub, sub lagi bagi sub, bila sub, sub, sub, air paip semua sudah pasang sedia. Baru-baru ini semalam saya melawat kawasan Kuala Tatau untuk rumah panjang itu paip memang sudah sedia satu tahun yang lepas tetapi banyak kali *test*. LAKU *test* memang cari buku sahaja. Tidak boleh *pass*. Sampai hari ini masih *test* lagi.

Saya mahu tanya kementerian berapa lama lagi mahu *test*? Kenapa boleh berlaku perkara begini? Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Saya minta penjelasan dari Yang Berhormat Bintulu dahulu *test*, *test* apa ini? *Test* macam mana?

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: *Piping, water pressure test*. Kalau tidak *pass* air tidak masuk. LAKU tidak akan bagi air.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Semasa cuti sekejap ini nanti, saya akan *check* sendiri kenapa ini masih berlaku sebab kalau ada projek yang sakit KSU kita memang telah melawat sebenarnya dan apakah perkembangan yang terkini itu saya belum pasti lagi.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Ini bekalan air sahaja. Bekalan elektrik pun sama. *Overhead line* siap nanti saya cerita masuk.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Okey.

10. **Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]** minta Menteri Luar Negeri menyatakan:

- (a) apakah kesan positif dari hubungan diplomatik Malaysia dengan negara-negara Komunis; dan
- (b) nyatakan jumlah dan nama negara-negara Komunis yang mempunyai hubungan diplomatik dengan Malaysia.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Datuk Richard Riot anak Jaem]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kawan saya Yang Berhormat Pokok Sena. Baju pun sama warna... [*Ketawa*]

Tuan Yang di-Pertua, ingin saya tegaskan di sini bahawa Dasar Luar Malaysia dilaksanakan dengan menjalinkan persahabatan dengan negara-negara lain di serata dunia tanpa mengira ideologi, sistem politik dan sistem ekonomi negara tersebut. Cara pelaksanaan ini telah banyak memberi manfaat kepada Malaysia. Justeru itu, Malaysia mempunyai hubungan baik dengan pelbagai negara di serata dunia termasuk negara-negara yang ditafsirkan sebagai negara Komunis atau pemerintahan sosialis. Walaupun Malaysia dengan negara-negara tersebut berbeza dari segi ideologi, sistem politik dan ekonomi tetapi faktor ini tidak menjadi halangan dalam perhubungan dua hala seperti mana hubungan dengan mana-mana negara yang mempunyai ideologi, sistem politik dan ekonomi yang sama dengan Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, hubungan dua hala dengan negara-negara berkenaan telah banyak membawa manfaat bersama di dalam bidang kerjasama seperti perdagangan, pelaburan, pelancongan, pendidikan, kebudayaan serta sains dan teknologi seperti mana hubungan Malaysia dengan pelbagai negara lain di dunia.

Hubungan baik tersebut juga memberi impak positif dari segi kerjasama serantau dan kerjasama pelbagai hala yang sekali gus membantu mengekalkan keselamatan, kestabilan dan keamanan serantau.

Mengenai soalan (b), iaitu yang menanyakan jumlah dan nama-nama negara komunis yang mempunyai hubungan diplomatik dengan Malaysia. Jawapannya ialah lima buah negara dan lima buah negara itu ialah seperti berikut:

- (i) Republik Rakyat China;
- (ii) Republik Cuba;
- (iii) Republik Demokratik Rakyat Laos;
- (iv) Republik Sosialis Vietnam; dan
- (v) Republik Rakyat Demokratik Korea (Korea Utara).

Terima kasih.

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Jawapan yang jelas diberikan oleh rakan saya Yang Berhormat Timbalan Menteri Luar Negeri yang menyebut tadi bahawa Malaysia menjalinkan persahabatan dengan mana-mana negara tanpa mengira fahaman, ideologi dan sebagainya. Akan tetapi dengan Israel tidaklah walaupun ideologi dan pendekatannya yang sangat berbeza tetapi jawapan tadi jelaslah bahawa kerajaan mempunyai hubungan diplomatik dengan negara-negara Komunis walaupun di Malaysia baru-baru ini serangan yang begitu hebat dalam isu Mat Indera dan Bukit Kepong... *[Disampuk]* Seolah-olah menggambarkan bahawa mereka tidak mempunyai apa-apa hubungan dengan Komunis.

Akan tetapi saya ingin mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat sebab Yang Berhormat mengatakan tadi bahawa banyak manfaat yang telah pun diperolehi dari hubungan diplomatik ini. Akan tetapi apakah Yang Berhormat bersetuju ataupun sedar bahawa kalau sudah ada manfaat daripada hubungan diplomatik dengan negara-negara komunis ini, apa perlu pula sebagai sebuah parti politik UMNO mengadakan MoU dengan Parti Komunis China yang juga Parti Komunis China ini adalah merupakan parti di belakang Parti Komunis Malaya satu ketika dahulu dalam sejarah di negara kita ini.

Jadi, adakah Wisma Putra sedia maklum tentang hubungan dan MoU yang telah pun ditandatangani pada 5 Ogos 2011 antara UMNO dengan Parti Komunis China yang dahulunya Parti Komunis China inilah parti komunis yang berada di belakang parti Komunis Malaya, yang membekal senjata kepada Parti Komunis Malaya dan sebagainya yang mungkin turut membunuh polis Bukit Kepong. Jadi, saya tidak tahu macam mana dalam isu ini UMNO boleh menjalinkan hubungan dengan Parti Komunis China. Jadi, adakah Yang Berhormat sedar benda ini dan adakah ia menjadi satu keperluan pula kepada parti politik daripada kerajaan sendiri mengadakan hubungan diplomatik dengan Parti Komunis China... *[Dewan riuh]*

■1130

Datuk Richard Riot anak Jaem: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan saya tadi, saya telah menggunakan perkataan yang ditafsirkan sebagai negara komunis. Ini bererti Tuan Yang di-Pertua, ditafsirkan adalah bukan bermakna negara komunis. Ditafsirkan bererti ia adalah kita anggap sebagai negara komunis.

Dalam perkara ini seperti soalan yang telah diajukan oleh Yang Berhormat Pokok Sena yang menyatakan mengapa sekarang kita mengadakan MoU. Saya tidak mahu menggunakan perkataan UMNO kerana kita adalah Barisan Nasional, bukan UMNO. Jadi, soalannya ialah...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Akan tetapi Barisan Nasional tidak tandatangan, yang buat itu adalah UMNO... *[Dewan riuh]* UMNO yang cukup rapat dengan komunis.

Datuk Richard Riot anak Jaem: Tuan Yang di-Pertua,

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: UMNO yang buat ini. Jadi, parti Yang Berhormat tidak ada menjalinkan hubungan dengan parti komunis.

Datuk Richard Riot anak Jaem: *Floor saya, floor saya.*

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Akan tetapi UMNO yang menjalinkan hubungan dengan parti komunis... *[Dewan riuh]*

Datuk Richard Riot anak Jaem: Tuan Yang di-Pertua, saya tadi menggunakan perkataan ditafsirkan. Ditafsirkan. Dahulu kita harus membezakan, *justify*. Kalau dahulu komunis, ideologi mereka adalah...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Richard Riot anak Jaem: Bukan perkataan jahat Yang Berhormat Shah Alam. Dahulu mereka menggunakan dasar *closed door* atau pintu tertutup tetapi sekarang negara komunis pun telah membuka negara-negara mereka kepada negara-negara luar. *It's no more closed door policy*. Jadi, itu bezanya. Oleh yang demikian, kerajaan Barisan Nasional disebutkan oleh Yang Berhormat Pokok Sena tadi UMNO mengadakan MoU dengan negara China. Tidak ada masalah kerana itu adalah dasar kerajaan sekarang. Kalau dahulu *closed door policy* oleh negara komunis, sekarang adalah *open door policy*...

Dato' Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Ini perhubungan parti dengan parti. Perhubungan parti dengan parti.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Boleh Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kalau Yang Berhormat Sri Gading dapat, Yang Berhormat Shah Alam pun hendak *booking*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Dungun Yang Berhormat.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Masa sudah cukup.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Shah Alam...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ini Yang Berhormat Sri Gading. Duduk Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Soalan ini ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Duduk Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Dungun.

Tuan Matulidi bin Jusoh [Dungun]: Terima kasih...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Oh, tidak bagi saya.

Tuan Matulidi bin Jusoh [Dungun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kita tidak nafikan bahawa hubungan diplomatik perdagangan dengan negara komunis seperti China sering kali dibuat beberapa tahun yang lalu, malah lebih lama lagi.

Kita ketahui bahawa pada tahun 2009 kerajaan kita mengeksport barangan..., dan juga barangan komoditi seperti minyak kelapa sawit di negeri China, negara komunis. Negara komunis pun mengeksport barangan mereka ke negara kita sebanyak 65 peratus barangan elektrik. Jadi, soalan tambahannya Tuan Yang di-Pertua, apakah langkah-langkah kerajaan kita untuk memberikan penerangan kepada seluruh rakyat Malaysia, warga Malaysia ini supaya lebih memahami. Ini bukan kerana ideologi komunis yang kita hendak fahamkan kepada negara ini tetapi lebih berteraskan, lebih berkonsepkan kepada perdagangan antarabangsa yang boleh dimajukan antara kedua-dua negara. Terima kasih.

Datuk Richard Riot anak Jaem: Tuan Yang di-Pertua, soalan apakah tindakan sama ada kita akan mengadakan majlis atau acara penerangan mengenai perdagangan kita dengan negara-negara komunis di seluruh negara saya percaya Tuan Yang di-Pertua pertama melalui siaran TV dan sebagainya, lawatan-lawatan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita dan juga pemimpin-pemimpin yang lain ke negara-negara komunis telah disiarkan di TV dan sebagainya.

Oleh yang demikian, kita berpendapat bahawa tidak perlu untuk kita mengadakan lawatan atau penerangan khas kepada rakyat mengenai perkara tersebut. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Dato' Samsul Anuar Nasarah.

Seorang Ahli: Sudah habis.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Eh, habis dah. Saya sudah jemput Yang Berhormat, sila Yang Berhormat. Ada Menteri menjawab? Tidak ada Menteri?

11. Dato' Samsul Anuar Nasarah [Lenggong] minta Menteri Pelancongan menyatakan:

- (a) jumlah kehadiran pelancong mengikut negara dan berapakah pendapatan negara yang diperolehi melaluinya; dan
- (b) usaha promosi dan masalah yang dihadapi oleh sektor pelancongan domestik, dan apakah produk popular mengikut kategori.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Dr. James Dawos Mamit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan 11(a), untuk maklumat Yang Berhormat Lenggong, jumlah kemasukan pelancong asing ke negara Malaysia pada tahun 2010 adalah amat memberangsangkan di mana seramai 24.6 juta pelancong dicatat memasuki negara ini dengan menghasilkan jumlah pendapatan pelancong berjumlah RM56.5 bilion.

Jumlah kemasukan pelancong pada tahun 2010 mencatat kenaikan 3.9 peratus berbanding 2009 yang mencatatkan kemasukan 23.6 juta pelancong. Dari segi hasil pendapatan pelancong pula 2010 mencatat kenaikan 5.9 peratus berbanding tahun 2009 yang hanya mencatat sejumlah RM53.4 bilion. Bagi setengah tahun pertama tahun 2011, Januari hingga Jun tahun ini, jumlah kemasukan pelancong ialah seramai 11.36 juta orang dengan menjana pendapatan pelancong sebanyak RM25.9 bilion.

Berikut ialah senarai sepuluh negara tertinggi yang menyumbang kepada kemasukan pelancong pada tahun 2010.

Bil.	Negara	Jumlah Pelancong (Juta / Orang)
1.	Singapura	13.04 juta
2.	Indonesia	2.51 juta
3.	Thailand	1.46 juta
4.	China	1.13 juta
5.	Brunei	1.12 juta
6.	India	690,000
7.	Australia	580,000
8.	Filipina	486,000
9.	United Kingdom	429,000
10.	Jepun	415,000

Untuk menjawab soalan 11(b), antara usaha promosi pelancongan domestik ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, kalau panjang bagi bertulis Yang Berhormat.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Akan tetapi ini soalan (b), nombor dua. Saya perlu jawab juga kan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, saya boleh beri arahan juga Yang Berhormat. Baik Yang Berhormat.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Okey, biar jawapan bertulis. Ini keputusan Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]:
Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Menteri ada usul.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan tamat]

■1140

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

11.40 pg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga jam 11.00 malam dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Selasa, 1 November 2011.”

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Datuk Haji Fadillah bin Yusof]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

Usul dikemukakan bagi diputuskan; dan disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2012

Bacaan Kali Yang Kedua

DAN

USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN 2012

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah “Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan 2012 dibacakan kali yang kedua sekarang” dan “Bahawa Usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.”

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3), Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406], membuat ketetapan iaitu suatu jumlah wang sebanyak tidak lebih daripada lima puluh satu bilion dua ratus empat puluh lapan juta sembilan ratus ribu ringgit (RM51,248,900,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2012, dan bagi tujuan dan butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2012, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 9, Tahun 2011, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersempadan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut.” [24 Oktober 2011]

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Yang di-Pertua, di sini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, sila.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: *Point of order.* Tuan Yang di-Pertua, pada 24 Oktober saya ada kemukakan satu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) pada Tuan Yang di-Pertua. Pada pagi ini sepucuk surat bertarikh 31 Oktober ada diletakkan di atas meja saya. Baru-baru ini saya ada buka *envelop* itu dan isi kandungan surat itu daripada Tuan Yang di-Pertua.

"Usul Yang Berhormat yang bertarikh 24 Oktober 2011 itu telah saya terima. Saya mendapati bahawa laporan polis telah dibuat oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor mengenai perkara ini dan kes tersebut masih dalam siasatan pihak Polis Diraja Malaysia. Oleh yang demikian perkara ini tidak perlu disegerakan selaras dengan Peraturan Mesyuarat 18(2)".

Tuan Yang di-Pertua, saya rujuk kepada Peraturan Mesyuarat 18(7) dan saya baca dengan apa yang ada dalam teks ini dalam bahasa Inggeris; "Tuan Yang di-Pertua may, in chambers, refuse to allow any motion submitted to him if Tuan Yang di-Pertua is satisfied that -

- (a) *the mover intends only to take opportunity to address the House;* -itu tidak terpakai,
- (b) *the matter has been discussed in the current session and clarification given by the government on the said matter; or -* tidak terpakai,
- (c) *any motion contravenes any of the provisions of the Standing Orders of the House -* tidak terpakai."

Tuan Yang di-Pertua, usul yang saya ada kemukakan adalah satu usul penting di mana Yang Berhormat Rembau pada 17 Oktober 2011 menyuarakan perkataan-perkataan berikut di dalam menyokong kenyataan yang dibuat oleh *bloggers* di dalam internet. "*Mungkin dia...*" dan dia bermakna Yang Berhormat Bagan, "*Ketua Menteri Pulau Pinang roboh Kampung Buah Pala sebab hendak ganti dengan Kampung Buah Dada*".

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, nanti saya beri jawapan Yang Berhormat.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Saya belum habis Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kalau Yang Berhormat baca semua itu, tidak cukup masa.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Saya tidak mahu baca semua *page* usul itu Tuan Yang di-Pertua tetapi apa yang penting adalah ini. Bukan satu laporan polis dibuat dan oleh itu Tuan Yang di-Pertua ada hak untuk menafikan usul saya. Tuan Yang di-Pertua, apa yang penting adalah Tuan Yang di-Pertua bukan diktator dalam Dewan ini... [*Dewan riuh*] Apa yang penting adalah Tuan Yang di-Pertua, adakah apabila usul ini ada *direject* oleh Tuan Yang di-Pertua, adakah 18(7) terpakai? Bukan buat laporan polis jika laporan polis mencukupi untuk satu usul *dismiss* oleh Tuan Yang di-Pertua. Itu bukan satu yang boleh dijustifikasikan Tuan Yang di-Pertua.

Polis pada tahun 1974, Ketua Polis Negara dibunuh di Kuala Lumpur. Sehingga hari ini tidak ada apa-apa yang dibuat oleh polis untuk memastikan siapa yang membunuh ketua polis itu. Akan tetapi apa yang penting Tuan Yang di-Pertua adalah maruah Dewan ini dijatuhkan, terjejas kerana apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Rembau. Celaka itu tidak ada dalam Dewan hari ini tetapi apa yang penting Tuan Yang di-Pertua adalah jika maruah Dewan terjejas adalah hak dan kewajipan Dewan ini untuk membahaskan usul yang saya kemukakan kepada Tuan Yang di-Pertua. Itu sahaja...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, berkaitan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Berkaitan Tuan Yang di-Pertua, ini *dignity of the House* yang terlibat dalam perkara ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya hendak jawab.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Saya telah berbincang dengan Yang Berhormat Bukit Gelugor. Ini adalah satu perkara di mana kita tidak boleh memberi penyiasatan kepada satu badan yang *legislated by this House*. Ia perlu kita menganalisis *the fact of the matter, dignity of the House, dignity of the member* yang itulah perkara yang perlu diambil tahu dan jika ia berkaitan, patut usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor dibenarkan hari ini Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya sudah dengar kedua-dua penjelasan daripada Yang Berhormat Bukit Gelugor dan Yang Berhormat Ipoh Barat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua, hari-hari kita dengar benda yang sama daripada *bloggers* daripada pembangkang. Hari-hari kita sudah dengar. Patut isu itu dibawa ke sini juga.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, dengar cakap saya Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Yang di-Pertua, ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, duduk Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini Yang Berhormat Kota Belud sokongkah? Sokong kenyataan Yang Berhormat Rembaukah? Semua ini menyokong saja.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Hari-hari Yang Berhormat datang hendak bela siapa? Pergilah... [*Dewan riuh*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Belud duduk.

[*Dewan riuh*]

Seorang Ahli: Memalukan Dewan yang mulia ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah, sudah Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: ...*Shallow, very disgraceful...*

Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Yang Berhormat cabar maruah kita semua seramai 222 orang.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Menteri-menteri semua dituduh boleh pula?... [*Dewan riuh*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Jelutong, Yang Berhormat Padang Serai, duduk Yang Berhormat.

Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]: Duduklah Kota Belud.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya boleh mempertahankan Dewan Yang Berhormat... [*Dewan riuh*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Kota Belud, minta Yang Berhormat Rembau masuklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Apa pula ini?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Kita kena berikan bantuan hari-harilah. Kita tidak ada masalah.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: *Defend the defenses.*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Nama baik Dewan perlu dijaga.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat dengar cakap saya dahulu.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Rembau telah memalukan dan menjatuhkan imej Dewan. Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional semua sokong, dia diam-diam sahaja... [*Dewan riuh*]

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Kalau mahu berbahas, minta Yang Berhormat Rembau masuklah. Benarkan usul ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat duduk Yang Berhormat. *Masya-Allah.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa dia lagi besar masalah lagi besar? Apa dia, apa? *You* duduklah pembangkang. *You* tunggu nanti jadi...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: ...Orang-orang India ini yang harus di *debate*.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Soal remeh-temeh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Okey.

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, duduklah Yang Berhormat. Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: ...Semua berdiri janjikan Kampung Buah Pala tidak akan dirobuhkan.

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, duduk Yang Berhormat... [*Dewan riuh*]

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa masalahnya? Apa masalah, buatlah, buat *police report*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Jelutong, Yang Berhormat Padang Serai duduk.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa masalah? Duduk... [*Dewan riuh*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Belud, tidak payah masuk lagi Yang Berhormat. Sudah Yang Berhormat. Yang Berhormat Padang Serai, duduk Yang Berhormat... [*Dewan riuh*]

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat. Yang Berhormat duduk.

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, duduklah Yang Berhormat. Yang Berhormat Padang Serai, duduk Yang Berhormat. Saya sebut Yang Berhormat duduk dahulu.

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Tuan Yang di-Pertua, ada dua perkara yang berbeza di sini. Satu adalah mengenai satu *statement*...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak payahlah. Tuan Yang di-Pertua kita tidak mahu dengarlah ini, Tuan Yang di-Pertua.

Puan Hajah Zuraiddin [Ampang]: Duduk Yang Berhormat Kota Belud.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Ampang duduklah dahulu. Yang Berhormat ...

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: *You sit down.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua tidak bagi jalan.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Yang di-Pertua.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: *You sit down. You are not supposed to stand. You sit down.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: *Please, please* duduk. Yang Berhormat, saya kira satu dua tiga Yang Berhormat. Kalau tidak keluar, saya keluarkan. Yang Berhormat duduk Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Saya minta Yang Berhormat Bukit Bintang tarik balik apa yang dia cakap.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat duduk. Duduk Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Saya bangun sebelum Yang Berhormat Ampang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Dengar cakap saya dahulu. Yang Berhormat Ampang duduk. Tidak payah dengar lagi dan saya sudah dengar daripada Yang Berhormat Bukit Gelugor.

■1150

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Saya minta Tuan Yang di-Pertua pertimbangkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya dah dengar daripada Yang Berhormat Ipoh Barat, saya akan bagi penjelasan. Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya ingat kita dah cukup.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya bagi penjelasan.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: *Point of order* Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order.* Yang Berhormat Padang Serai adalah seorang yang tidak waras, tidak ada hak untuk duduk dalam Dewan ini. Dia adalah seorang... [*Dewan riuh*]

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor, Yang Berhormat Bukit Gelugor.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya tidak boleh dengar Yang Berhormat, saya hendak dengar Yang Berhormat Bukit Gelugor cakap dahulu.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor tarik balik apa yang dia kata.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order.*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Bukit Gelugor!

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, *point of order*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor, pada 18 Januari tahun lalu, Yang Berhormat Bukit Gelugor hadir ke kampung Buah Pala dan Yang Berhormat janji bahawa Kampung Buah Pala akan terus menjadi kampung kaum India... *[Tepuk] [Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya ...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor! *Don't go back. I respect you for your integrity.*

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, Yang Berhormat Padang Serai!... *[Dewan riuh]*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: 18 Januari.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, duduk. Kalau tidak duduk Yang Berhormat, saya akan rehatkan Yang Berhormat dulu. *[Dewan riuh]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Dia betul-betul...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: ...Bahawa Kampung Buah Pala akan jadi kampung tradisi orang-orang India.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor, kalau mahu cabul, kalau mahu tipu, jangan panggil saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai... *[Dewan riuh]*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor sendiri janjikan pada 18 Januari, saya hadir di situ Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Yang Berhormat Bukit Gelugor, *don't forget the Pongal Festival when you gave the speech in Kampung Buah Pala where you promised* Kampung Buah Pala...

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, keluar dulu!

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: ...Akan terus kekal sebagai kampung tradisi orang-orang India.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, keluar! Keluarkan dia! Keluar!... *[Dewan riuh]*

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Saya minta Yang Berhormat Bukit Gelugor tarik apa yang dia cakap.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat keluar Yang Berhormat. Saya mahu *order* dalam Dewan Yang Berhormat, Yang Berhormat keluar, balik tengah hari.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun sebelum Yang Berhormat Ampang, saya hujah, Tuan Yang di-Pertua minta saya duduk, saya duduk.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Pukul 2.30 nanti balik. Yang Berhormat...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Akan tetapi bila saya bangun, Tuan Yang di-Pertua tidak bagi laluan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, keluar, pukul 2.30 masuk.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Boleh, saya boleh keluar tetapi saya tidak mahu penghinaan terhadap rakyat India seperti yang dilakukan oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor... *[Tepuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Okey, Yang Berhormat Padang Serai, keluar.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Mahu keluar tidak apa demi orang-orang India tetapi Yang Berhormat Bukit Gelugor janji pada 18 Januari 2009 bahawa Kampung Buah Pala akan kekal sebagai kampung tradisi orang-orang India. Ini yang memalukan Pakatan Rakyat, *go back to hell*.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: *Happy Deepavali!*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai, keluar Yang Berhormat. Di bawah Peraturan Mesyuarat 44, keluar Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Yang Berhormat Bukit Gelugor tipu, kaki tipu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tidak payahlah, yang lain diamlah.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Yang di-Pertua, saya minta dia tarik perkataan "kurang waras" itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya sudah keluarkan Yang Berhormat, tidak ada hak lagi Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Yang di-Pertua perlu ambil tindakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kalau Yang Berhormat hendak dengar peraturan, dengar saya punya peraturan dulu. Keluar Yang Berhormat.

Saya mintalah, Yang Berhormat yang lain mintalah, saya tidak kisah Yang Berhormat, saya dah 65 tahun, kalau tidak bertanding lagi pun tidak kisah pada saya. Siapa yang mengganggu Dewan selepas ini, saya akan keluarkan.

[Yang Berhormat Padang Serai keluar Dewan]

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, saya ada dengar Yang Berhormat.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: *Point of order*.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya tengok tadi Yang Berhormat Jelutong pun ganggu Tuan Yang di-Pertua, kenapa tidak kasi keluar?

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Ini adalah mengenai perintah Yang Berhormat Padang Serai dikeluarkan untuk satu hari. Itu terlalu ringan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Satu-satu dulu Yang Berhormat.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *point of order*, terlalu ringan oleh sebab orang itu tidak waras, tidak ada seorang 'binatang', tidak ada hak untuk duduk dalam Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *Point of order* Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Apa lagi ini?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya mendengar, macam Yang Berhormat Bukit Gelugor saya tidak tahu, dia ini spesies dari mana. Dia cakap orang, dia pula lagi teruk. Tadi Tuan Yang di-Pertua cakap siapa yang mengganggu Dewan akan dikeluarkan, Yang Berhormat Jelutong tadi mengganggu Dewan sama macam Yang Berhormat Padang Serai, minta dia dikeluarkan Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ini bagi arahan kepada Tuan Yang di-Pertua, tidak boleh Yang Berhormat... *[Ketawa]* Saya dah dengar, kalau *you want to go for justice* Yang Berhormat, *you've got to go with clean hand* Yang Berhormat. Jadi kalau kita menuduh orang dahulu, gunakan perkataan yang tidak elok, jangan *hope for justice* Yang Berhormat. Jadi begitulah. Saya dah keluarkan Yang Berhormat daripada Padang Serai untuk sesi pagi dan anggap itu cuti.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, kalau dia tidak keluar, saya keluar Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah Yang Berhormat, nanti saya bagi penjelasan soalan Yang Berhormat Bukit Gelugor tadi, Peraturan Mesyuarat 18. Penjelasan saya ini panjang, ia secara *impromptu* oleh sebab perkara ini saya percaya berbangkit. Penolakan oleh Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua dalam *Chamber*.

Perkara yang dilaporkan oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor pada 23 Oktober, sekarang baru satu minggu dan mengikut laporan daripada polis, kes ini masih dalam siasatan. Jadi apabila kes masih dalam siasatan, maknanya kerajaan sudah mengambil tindakan atas kes yang dikatakan perlu dibahas dalam Dewan. Kalau dibahas dalam Dewan, kita sebenarnya meminta agensi kerajaan, jabatan kerajaan, kementerian kerajaan mengambil tindakan. Ini tindakan sudah diambil, maknanya Peraturan Mesyuarat 18 tidak perlu lagi digunakan, itu yang pertama.

Kedua, mengikut apa yang berlaku pada tahun 1953, apabila *Acting Attorney General 'Ferrel'* membentangkan pindaan kepada peraturan iaitu *Legislative Council Privileges and Powers Act*, dia kata kita kena selidik semua kes-kes ini dulu lepas kes polis itu selesai, baru kes itu bangkit dalam Dewan masa dia meminda *Privileges and Powers Ordinance* pada tahun 1955. Ini tidak pernah direbat kes ini.

Ketiga, alasan kenapa perkara ini tidak boleh dibahas di bawah Peraturan Mesyuarat 18 ialah ia bercanggah dengan *the rule of sub judice*. Oleh sebab *the rule of sub judice* ini orang kata tidak tahu bila ia bermula, sama ada *from the day the police* buat *investigation* ataupun *the day the court started*. Akan tetapi kalau apa sahaja keputusan yang dibuat oleh Dewan ini, apa yang keluar dibahas dalam Dewan ini, *somehow* boleh mempengaruhi apabila kes ini jadi kes polis nanti ke mahkamah, *rule of sub judice* akan *apply*. Ini jadi dengan keadaan yang sedemikian, kita tidak boleh membahaskan di bawah Peraturan Mesyuarat 18 sebelum kes siasatan polis, kerana kita tidak tahu sama ada kes ini pergi ke mahkamah ataupun tidak.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Saya setuju, saya setuju.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kalau dia pergi ke mahkamah, *the rule of sub judice* akan *apply*. Kalau ia tidak pergi ke mahkamah barulah berbangkit persoalan kita boleh bangkit semula di bawah peraturan lain. Soalan ini sama ada ia di bawah *privileges* ataupun tidak kepada Yang Berhormat daripada Rembau. Jadi Yang Berhormat, saya cukup berpuas hati dengan pendapat ini dan dengan keputusan yang dibuat ini berlandaskan apa yang saya sebutkan tadi. Terima kasih.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, penjelasan... *[Dewan riuh]* Tuan Speaker, penjelasan terhadap *sub judice*, boleh?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, sila Yang Berhormat.

Tuan Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Tuan Speaker, *sub judice* adalah apabila sesuatu kes ada dalam mahkamah merupakan konsep *sub judice* berbangkit, bukan *investigation*. *Investigation* tidak merangkumi *sub judice* Tuan Speaker. Ada kesalahan pada Tuan Speaker tadi apabila menyatakan perkara ini adalah *sub judice* oleh sebab perkara ini akan pergi ke mahkamah. Itu tidak benar Tuan Speaker dan tepat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ada beberapa kali *Commonwealth Parliamentary Association* membangkitkan soalan *sub judice principal or sub judice* ini dalam konteks peraturan Parlimen.

■1200

Satu daripadanya dibincangkan di Sarawak pada tahun 1994. Selepas itu dibincangkan di New Zealand dan di Australia dan tiap-tiap negara ini mengambil pendekatan yang berlainan. Di New Zealand umpamanya, mengambil pendekatan bahawa apabila kes itu telah disiasat oleh polis dan *the potentially* ada peluang-peluang kes ini akan pergi ke mahkamah, maka *the rule of sub judice said, insofar as the Dewan is concerned, applied*. Jadi saya ambil pendekatan itu Yang Berhormat. Jadi saya fikir kes Yang Berhormat belum habis sebenarnya, Yang Berhormat boleh bangkitkan lagi kalau tidak ada kes ini, jadi polis kalau macam Yang Berhormat sebut tadi di bawah kes IGP yang mati itu, tidak ada dibangkitkan, Yang Berhormat boleh bangkitkannya semula. Kalau kes ini tidak mendatangkan apa-apa kes diselidik oleh polis, Yang Berhormat boleh bangkit daripada soalan *privileges*.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua, berkenaan siasatan oleh polis, ia akan memakan masa yang panjang, pertama. Kita di Dewan harus memberi desakan kepada polis supaya ia disegerakan oleh sebab Peraturan Mesyuarat 18 diperuntukkan. Oleh itu, Dewan ini ada kuasa untuk mendesak siasatan polis dijalankan dengan lebih cepat. Keduanya, kita sudah beberapa kali bangkitkan dalam Dewan ini, kita buat usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18 supaya Dewan ini dalam *Hansard* ada direkodkan isu-isu yang kita bangkitkan. Jangan Tuan Yang di-Pertua menolak usul-usul dalam kamar. Kalau usul-usul ditolak dalam kamar, ia tidak akan direkodkan dalam *Hansard* dan biarlah generasi akan datang buat keputusan semasa mereka baca *Hansard*, sama ada keputusan Tuan Yang di-Pertua hari ini adalah betul atau tidak.

Biarlah ia direkodkan dalam *Hansard*, janganlah menolak apa-apa usul, usul 18 sering kali ditolak dalam kamar dan ia tidak akan direkodkan dalam *Hansard* Dewan Rakyat. Oleh itu saya menyeru kepada Tuan Yang di-Pertua, *don't be too freely used the power* untuk menolak usul ini dalam kamar. Tuan Yang di-Pertua masih ada kuasa untuk menolak usul, selepas ia dibacakan dalam Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Biarlah ia direkodkan dan menjadi *part of the Hansard* supaya generasi yang akan datang boleh buat keputusan atau beri pendapat mereka sama ada keputusan Tuan Yang di-Pertua adalah betul atau tidak.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, maafkan saya...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Bagi peluang sini dululah Yang Berhormat. Tuan Yang di-Pertua...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, siasatan polis adalah perkara lain. Akan tetapi kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Rembau iaitu seorang Ahli Parlimen, kenyataan beliau telah menjatuhkan maruah Dewan yang mulia ini. Dewan seharusnya mengambil tindakan yang segera dan pantas. Peluang terbaik adalah melalui usul ini, di mana tambahan lagi Yang Berhormat Rembau tidak menafikan kenyataan itu dan beliau telah memalukan semua wanita dalam Malaysia ini Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Pagi ini dia ada, sekarang melarikan diri. Kalau bukan sekarang...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua, bagi peluang sikit saja Yang Berhormat...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sikit pun saya tidak mahu dengar Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau bukan sekarang, bila lagi masa yang paling sesuai?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, tidak payah Yang Berhormat...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Untuk Dewan yang mulia ini berfungsi, memberi amaran dan mengambil tindakan kepada Yang Berhormat Rembau dan untuk mengelakkan peristiwa sedemikian berulang lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Okey Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, dahulu saya digantung, kenyataan dibuat di luar Dewan mengatakan saya menjatuhkan imej Dewan, tetapi Yang Berhormat Rembau ini Tuan Yang di-Pertua?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sudah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Dan tindakan diambil oleh Tuan Yang di-Pertua. tapi sekarang Yang Berhormat Rembau menjatuhkan maruah keseluruhan...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua, ini ceramah, tak nak dengar Tuan Yang di-Pertua. boleh tidak bagi saya ruang untuk berbahas dengan...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini harus dihentikan, politik kotor ini Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Rembau melarikan diri...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Bagilah saya peluang untuk bercakap pula Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Dewan akan nampak gagal dalam fungsinya Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Ah, *pleaselah* Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat Kota Belud jangan hendak bela, perkara ini tidak boleh dibela.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: *[Bangun]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bagi pandangan sikit Tuan Yang di-Pertua, satunya, kalau apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Bandar Kuching itu betul. Setiapnya mesti direkodkan dan dibawa di sini. Saya beritahu Tuan Yang di-Pertua, kita tidak ada masa untuk perkara yang lain, kita ada banyak usul yang hendak cerita pasal mereka ini, tetapi...

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *[Menyampuk]* Hei, berapa lama masa untuk usul itu? Satu minit, dua minit?...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Hei, saya mahu cakaplah, *it's my floor*, Yang Berhormat Bandar Kuching saya punya *floor* okey.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Jangan buang masa, *presenting such a lousy argument*.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: *Insensible idea*.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua, itu sebabnya ada kuasa kepada Speaker, mengikut budi bicara Speaker di dalam peruntukan supaya di dalam kamar, benda yang remeh temeh, tidak masuk akal, tidak perlu dibawa ke sini. Ini yang memartabatkan Dewan ini diganggu gugat oleh mereka...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Satu hari kita bercerita tentang pasal usul, semua hendak berucap mengenai usul mereka dan ditolak di Dewan, itu tidak masuk akal Yang Berhormat, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat. Kalau tidak semua hendak bercakap cerita ini Yang Berhormat. Kalau tidak saya tidak akan jawab...

Tuan M. KulaSegaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, *we defend the women in this country..., are we going to cover up for this people?*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, saya menerima alasan yang diberi oleh Yang Berhormat Bandar Kuching. Akan tetapi Yang Berhormat kalau kita baca peraturan, peraturan ini memberi keutamaan kepada semua urusan kerajaan dahulu. Peraturan 18 itu adalah untuk menangguhkan perbincangan untuk tugas-tugas kerajaan. Jadi itu selalunya, kebiasaannya dikemudiankan, jawapannya dah banyak diberi dalam Dewan ini. Jadi saya tidak akan berbahas ataupun memberi apa-apa ulasan yang berlainan daripada apa yang telah dibuat sebelum ini. Yang Berhormat, kita tamatkan soalan ini, bangkitkan dalam kementerian.

12.06 tgh.

Menteri Pengajian Tinggi [Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian serta memberi cadangan dan pandangan semasa membahaskan Bajet 2012 yang menyentuh perkara-perkara berkaitan Kementerian Pengajian Tinggi. Seperti tahun-tahun sebelumnya, pembentangan Bajet 2012 oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri turut memberi fokus utama terhadap pembangunan modal insan negara. Kerajaan sememangnya komited dalam soal pendidikan dan pembangunan modal insan dengan menyediakan jumlah peruntukan untuk Kementerian Pengajian Tinggi sebanyak RM10.6 bilion untuk Perbelanjaan Mengurus dan RM2.3 bilion untuk Perbelanjaan Pembangunan. Untuk menjawab Ahli Yang Berhormat Ipoh Timur dan Tebrau yang menyentuh mengenai pemerkasaan IPT agar berada dalam ranking terbaik dunia.

Suka saya nyatakan bahawa terdapat beberapa sistem ranking universiti dunia yang wujud pada masa kini, seperti *Times Higher Education World University Ranking*, *QS World University Ranking* dan *Academic Rankings of World University Shanghai*, yang membuat penarafan berdasarkan kriteria, *indicator* dan objektif masing-masing. Umpamanya, di bawah komponen pengajaran, pemberat yang ditetapkan oleh QS ialah 60 peratus, *Times Higher Education* - 30 peratus, dan *Academic Ranking of World University* - 10 peratus, manakala bagi komponen penyelidikan pula, QS meletakkan pemberat 20 peratus, *Times* -62.5 peratus dan *Shanghai* - 80 peratus.

Kementerian amat memahami bahawa tuntutan untuk memperkasakan Institusi Pengajian Tinggi (IPT) dan meningkatkan ranking dunia amat bergantung kepada beberapa faktor seperti peningkatan dalam R&D, penerbitan dalam jurnal berimpak tinggi, bilangan pensyarah PhD, pengkomersialan hasil penyelidikan dan kehadiran pensyarah dan pelajar antarabangsa. Dalam memberi perhatian kepada senarai IPT atau ranking, ingin ditegaskan bahawa kementerian tidak mahu taksud dengan perkara ini. Penyenaraian IPT di mana-mana senarai penarafan, hanya bertujuan untuk melihat di mana IPT kita berada, berdasarkan kriteria-kriteria tertentu yang ditetapkan oleh setiap senarai penarafan. Kementerian juga tidak pernah meletakkan sebarang fokus kepada mana-mana senarai penarafan IPT, kementerian sebaliknya lebih menumpukan kepada fundamental sesebuah IPT dalam memastikan pembangunan dan perkembangan IPT berada dalam landasan yang betul.

■1210

Penglibatan dalam ranking hanya bertujuan untuk memberi persepsi serta imej positif IPT Malaysia di mata dunia. Persepsi atau imej ini mungkin satu realiti atau boleh juga sesuatu yang negatif. Ranking tiada kaitan dengan isu pokok di negara membangun seperti pengupayaan penduduk dan pembangunan modal insannya. Hakikatnya, aspek fundamental sesebuah IPT yang merupakan roh dan semangat IPT seperti yang termaktub dalam idea penubuhan IPT adalah berteraskan aspek pengupayaan dan pembangunan modal insan.

Dengan kata lain, impak IPT melalui aktiviti seperti penyelidikan kepada penajaan idea atau pengetahuan yang relevan untuk masyarakat setempat merupakan fundamental dan berserta dengan nilai praktikal juga aplikasinya yang bukan hanya sekadar untuk diterbitkan dalam jurnal antarabangsa seperti kriteria dalam ranking tanpa ada impak yang disebutkan tadi. Kita akan menikmati manfaat ranking iaitu pembinaan status dan pertimbangan fundamental atau pun pengupayaan jika kita mempunyai sumber yang melimpah ruah. Hakikatnya, kita tidak berada di dalam situasi yang membolehkan kita mengejar status dan pada masa yang sama melaksanakan aspek fundamental sesebuah IPT.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lipis, Yang Berhormat Gombak, dan Yang Berhormat Parit Buntar, aktiviti penyelidikan dan pembangunan merupakan antara elemen penting dalam pemerkasaan sesebuah universiti. Bagi menggalakkan aktiviti R&D kerajaan sentiasa meningkatkan peruntukan dana penyelidikan setiap tahun. Melalui Bajet 2012, kementerian telah diperuntukkan sebanyak RM400 juta untuk dana penyelidikan fundamental berbanding RM368 juta pada tahun yang lalu. Melalui peruntukkan ini, IPT khususnya akan dapat meneruskan aktiviti-aktiviti penyelidikan fundamental yang menjadi asas kepada penerokaan ilmu-ilmu baru sekali gus pendorong kepada penyelidikan gunaan atau pun *applied research* kelak.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Silam, Yang Berhormat Gombak, Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan dan Yang Berhormat Lembah Pantai agar kerajaan memberi fokus dan mempertingkatkan program teknikal dan vokasional. Kementerian sedar tentang perkara ini di mana negara bukan sahaja memerlukan modal insan berilmu tinggi tetapi juga berkemahiran tinggi. Antara usaha yang telah dilaksanakan bagi memperkasakan proses pendidikan dan latihan teknikal ialah memantapkan kurikulum, memperkasakan kompetensi tenaga pengajar, dan memperluaskan kolaborasi dengan pihak industri.

Selain itu, kementerian akan terus memberi perhatian serius terhadap usaha-usaha mengarusperdanakan pendidikan teknikal dan latihan profesional atau pun TEVT melalui politeknik dengan menjamin kualiti institusi tersebut yang telah dibuat melalui sistem penarafan politeknik atau *poly rate* di mana penilaiannya adalah berasaskan kepada tahap kualiti pengajaran dan pembelajaran di politeknik seluruh Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lembah Pantai dan Yang Berhormat Gopeng, berkaitan kualiti IPTS umpamanya graduan jururawat Kolej Masterskill kurang berkualiti dan pelajarnya mendapat pinjaman PTPTN kerana campur tangan politik. Suka saya nyatakan bahawa kementerian sentiasa berusaha memantau mutu dan kualiti program-program pengajian di semua peringkat institusi pengajian tinggi. Dalam hal ini kementerian telah pun selesai membuat penarafan kualiti kolej-kolej swasta melalui *MyQuest* dan keputusannya akan kita umumkan dalam sedikit masa lagi. Untuk makluman...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [Bangun]

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: ...Proses penawaran program pengajian dalam bidang kejururawatan adalah ketat di mana mulai tahun 2008 lagi semua IPT yang ingin menawarkan program tersebut perlu membuat *presentation* di KPT sebelum menghantar permohonan kepada MQA.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kepong bangun.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, secara ringkas ya. Pengambilan pelajar untuk IPT misalnya untuk bidang perubatan. Adakah benar halnya universiti Apex seperti USM dibenarkan pilih calon sendiri dan melalui cara yang lain termasuk daripada melalui kementerian. Bolehkah Yang Berhormat terangkan kepada Dewan yang mulia ini bagaimana kita boleh meningkatkan kualiti calon-calon untuk memasuki universiti termasuk bidang perubatan kalau tidak dibenarkan universiti memilih calon sendiri?

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Ahli Yang Berhormat dari Kepong. Memang soal pemilihan calon-calon masuk ke universiti buat ketika ini secara umumnya dilakukan melalui unit pusat universiti.

Akan tetapi memandangkan USM telah diberi taraf sebagai sebuah universiti yang terlibat dalam Program Apex, salah satu daripada perkara yang dibenarkan untuk USM ialah mereka mempunyai autonomi dari segi membuat pilihan kepada pelajar yang ingin memasuki ke universiti mereka. Kita memang sedang menimbang melihat sama ada apa yang dilakukan melalui USM itu benar-benar mencapai matlamat kita. Kita memang sedang dalam peringkat untuk tentukan bagi setengah-setengah program bagi universiti-universiti penyelidikan sebagai sebahagian daripada proses autonomi yang kita hendak berikan di mana mereka akhirnya boleh memilih pelajar mereka sendiri. Jadi perkara ini sedang diberi pertimbangan oleh pihak kementerian.

Berkenaan pertanyaan Yang Berhormat Pasir Salak tentang apakah dibuat penilaian terhadap kursus-kursus pengajian di IPT, dimaklumkan bahawa kementerian sentiasa membuat pemantauan ke atas kokurikulum yang dilaksanakannya oleh IPT. IPT diwajibkan melaksana semakan semula kokurikulum setiap tiga tahun hingga lima tahun bagi memastikan program yang ditawarkan memenuhi kerangka kelayakan Malaysia dan menepati kehendak industri. Sepanjang tahun 2010 sebanyak 14 kajian hala tuju bidang pengajian telah dilakukan. Pada tahun ini sebanyak lima kajian hala tuju dan pada tahun hadapan sebanyak 12 kajian hala tuju akan dilakukan kepada program-program yang ditawarkan oleh IPTA dalam negara kita.

Mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lembah Pantai tentang peruntukan kepada Universiti Sains Malaysia atas statusnya melaksanakan Program Apex dimaklumkan secara keseluruhan, USM telah diberi peruntukan tambahan berjumlah RM314.5 juta dalam usaha untuk menjayakan Program Apex.

Mengenai saranan Yang Berhormat Batu Gajah, kementerian menyambut baik cadangan agar kajian dibuat bagi mengenalpastikan punca-punca bilangan wanita yang lebih ramai berbanding lelaki di universiti. Untuk tujuan itu satu pasukan penyelidik yang terdiri daripada pakar bagi menjalankan kajian keseimbangan gender di IPT telah ditubuhkan pada bulan September 2011 yang lalu. Pasukan ini akan meneliti kajian-kajian yang telah dilaksanakan oleh negara luar berhubung penyelesaian isu dan mengenal pasti konsep pengajaran dan pembelajaran yang sesuai dan dapat menarik minat pelajar lelaki. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, secara keseluruhannya bilangan pelajar wanita sememangnya mengatasi bilangan pelajar lelaki di IPT iaitu 40 peratus lelaki dan 60 peratus wanita di IPTA dan 46 peratus lelaki dan 54 peratus wanita di IPTS.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Lipis agar kerajaan menggalakkan usaha menterjemahkan buku akademik ke dalam bahasa Melayu dan memberi ganjaran di atas usaha ini seperti kenaikan pangkat bagi ahli akademik. Sukacita dimaklumkan bahawa kementerian memang telah merangka usaha ini melalui pelan tindakan memartabatkan bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu di IPT sebagaimana yang telah dilancarkan baru-baru ini.

Mengenai pemberian baucar buku RM200 agar tidak diberikan kepada pelajar bukan warganegara seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lipis, saya ingin memberi jaminan bahawa baucar buku RM200 itu hanya untuk pelajar warganegara Malaysia sahaja.

Mengenai lulusan matrikulasi yang dikatakan tidak mendapat tempat di IPTA seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kuala Krau dan Yang Berhormat Balik Pulau, dimaklumkan bahawa dasar pengambilan dan pemilihan kemasukan ke IPTA bagi Program Pengajian Lulusan STPM, Matrikulasi, Asasi dan setaraf peringkat ijazah pertama adalah berasaskan prinsip meritokrasi dengan mengguna pakai 90 peratus pencapaian markah akademik dan 10 peratus pencapaian markah kokurikulum.

■1220

Dalam melaksanakan prinsip meritokrasi, kementerian menerima pakai semua kelayakan yang diiktiraf untuk kemasukan ke IPTA seperti STPM, matrikulasi, asasi dan diploma. Justeru, kementerian tidak melaksanakan dasar menetapkan kuotaambilan bagi kelayakan tertentu. Berdasarkan rekod kementerian, dakwaan yang menyatakan lulusan matrikulasi tidak mendapat tempat di IPTA adalah tidak tepat memandangkan peratusan berjaya ditawarkan tempat di IPTA bagi pemohon yang menggunakan kelayakan matrikulasi bagi sesi akademik 2010/2011 adalah tinggi. Daripada jumlah 24,060 orang yang layak, 24,018 orang telah ditawarkan tempat, iaitu 99.8 peratus bagi pelajar matrikulasi.

Mengenai laporan akhbar menyatakan bahawa kolej swasta menjadi lubuk kepada kumpulan penjenayah luar negara seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Lipis dan Yang Berhormat Sri Gading, dimaklumkan bahawa tindakan tegas termasuk tidak membenarkan pengambilan pelajar asing akan diambil ke atas kolej swasta yang terbukti bersubahat membenarkan pelajar asing menduduki peperiksaan tanpa perlu menghadiri kelas.

IPTS yang diberi kelulusan pengambilan pelajar antarabangsa oleh Kementerian Dalam Negeri perlu mengemukakan laporan berkala mengenai maklumat status pelajar antarabangsa termasuk kehadiran ke kelas. Pemantauan juga dilakukan dengan mengadakan operasi bersama Jabatan Imigresen Malaysia terhadap IPTS yang mengambil pelajar antarabangsa.

Sehingga Oktober 2011, terdapat 189 IPTS yang berdaftar dengan kementerian mempunyai kelulusan Kementerian Dalam Negeri bagi pengambilan pelajar antarabangsa. Sebanyak enam buah IPTS telah ditarik balik kelulusan Kementerian Dalam Negeri berdasarkan perakuan KPT pada tahun 2011. Antara faktor penarikan balik kelulusan tersebut...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh mencelah Yang Berhormat? Kota Belud.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: ...Adalah kegagalan IPTS dalam pengurusan pelajar antarabangsa secara berkesan.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ini berkenaan dengan IPTS, Yang Berhormat Menteri. Apa pandangan kementerian berkenaan dengan permasalahan iaitu pengiktirafan IPTS ini terutamanya dalam bidang ijazah pendidikan dan sebagainya.

Pada satu tahap, kerajaan mengiktiraf IPTS ini untuk mewujudkan kursus-kursus yang ada kaitan dengan pendidikan, pengajaran. Selepas itu, Kementerian Pelajaran Malaysia pula tidak mengiktiraf mereka ini untuk diambil untuk bertugas di sekolah-sekolah. Saya mempunyai masalah Yang Berhormat Menteri dan minta penjelasan ialah ini soal kadang-kadang memudaratkan pelajar-pelajar tersebut. Ada juga jabatan-jabatan kerajaan yang memberi *scholarship* untuk kakitangan mereka mengambil kursus-kursus pendidikan di dalam IPTS tetapi tidak dapat bertugas di dalam kerajaan kerana tidak diiktiraf atau tidak diambil prioriti yang tinggi oleh Kementerian Pelajaran Malaysia.

Ada sedikit permasalahan di sini dan akhirnya menjadi contohnya, maksudnya, kalau kerajaan tidak mahu mengiktiraf ataupun tidak memberi keutamaan kepada kursus-kursus pendidikan IPTS ini untuk diserapkan dalam pengajian di sekolah, apa gunanya kita adakan kursus ini? Apa guna kita ada kursus ini ataupun meminta pelajar-pelajar kita untuk menyambung pelajaran di IPTS dalam bidang pendidikan, akhirnya ijazah mereka ini tidak diiktiraf atau tidak diberi keutamaan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia. Jadi, itu satu soalan.

Keduanya ialah kita mendengar setiap tahun Kementerian Pelajaran Malaysia mengatakan kita kekurangan guru-guru. Di Sabah, kita dengar ada kekurangan guru-guru tetapi jawapan yang diberi juga, Kementerian Pelajaran Malaysia juga tidak mengiktiraf kelulusan yang diperoleh daripada IPTS. Jadi, ada dua soalan ini yang saya minta penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat. Saya kira persoalan itu mungkin saya tidak dapat menjawab secara sepenuhnya kerana ia lebih sesuai juga diberikan input dan pandangan daripada Kementerian Pelajaran kerana ia melibatkan soal penempatan dan bukan sahaja pelajar daripada IPTS yang tidak mendapat tawaran untuk berkhidmat di Kementerian Pelajaran kerana isu dan masalah penempatan tetapi termasuk juga pelajar-pelajar yang dihasilkan daripada IPTA dalam negara.

Biasanya, semua program yang ditawarkan oleh semua universiti termasuk IPTS, yang diperlukan adalah program-program itu mendapat akreditasi dan setelah mendapat akreditasi, terserah kepada pihak Jabatan Perkhidmatan Awam sama ada untuk mengiktirafnya ataupun tidak bagi tujuan pengambilan. Dalam banyak hal, apabila ia telah mendapat akreditasi daripada MQA, tidak ada masalah untuk mendapat pengiktirafan daripada JPA.

Jadi, isunya ialah lebih kepada soal penempatan, tidak ada tempat dan sebagainya dan ia ada hubung kait soalan yang pertama dan yang kedua mengenai perkara ini.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Yang Berhormat Sibu dan Yang Berhormat Tebrau agar kerajaan membenarkan lulusan UEC memasuki IPTA dan pandangan Yang Berhormat Pasir Mas agar tuntutan tersebut dikaji dengan teliti agar tiada percanggahan dengan Dasar Pendidikan Kebangsaan. Suka saya nyatakan bahawa kerajaan amat prihatin terhadap tuntutan semua pihak dan sudah pasti tidak akan membuat keputusan terburu-buru tanpa menjalankan kajian yang menyeluruh. Bagi membuat suatu keputusan, kementerian akan memastikan ia memberi manfaat kepada rakyat dan juga negara.

Yang Berhormat Sibu juga membangkitkan tentang pemberian pendidikan *tertiary* secara percuma. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kadar yuran yang dikenakan oleh IPTA khususnya bagi peringkat ijazah pertama sebenarnya telah diberikan subsidi oleh kerajaan di antara 78 peratus hingga 96 peratus. Kos sebenar yuran pengajian di IPTA adalah jauh lebih tinggi jika tanpa subsidi kerajaan...

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: [Bangun]

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Pada masa ini, pemberian subsidi ini akan terus diberikan kepada semua warganegara. Kerajaan juga ada menyediakan pembiayaan pinjaman PTPTN bagi membantu meringankan beban pelajar di samping tajaan biasiswa oleh pelbagai agensi kerajaan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pendang bangun Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya hendak gosan balik ke IPTA/IPTS tadi. Ini kerana dalam perbahasan saya ada menyentuh tentang penyelarasan IPTA/IPTS kerana saya dapati ada ramai pelajar-pelajar yang selepas keputusan SPM keluar, mereka mendapat tawaran ke IPTS. Lalu mereka pun menyahut cabaran tersebut dan membayar semua yuran yang dikenakan oleh IPTS tersebut.

Akan tetapi apabila dekat dengan bulan September, mereka mendapat tawaran daripada IPTA pula. Jadi, mereka keluar dari IPTS ke IPTA. Jadi, bayaran pendaftaran dan semua bayaran yang dibayar kepada IPTS itu maknanya tidak dipulangkan balik. Jadi, adakah kerajaan sedar akan perkara ini dan membuat penyelarasan supaya tidak berlaku dua kali beginilah. Sudah masuk IPTS keluar, masuk IPTA balik. Teraniaya rasanya pelajar-pelajar tersebut kalau sekiranya mereka masuk IPTS sebelum mendapat tawaran daripada IPTA. Harap penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat. Kementerian memang tidak ada apa-apa peraturan yang mengawal dari segi soal ini. Ia mungkin timbul daripada isu pelajar-pelajar yang tidak sabar menanti untuk mendapat tawaran ke IPTA. Maka, dalam keadaan mereka khuatir begitu, agaknya mereka menerima dan memasuki IPTS, membuat segala bayaran sebagaimana yang dikehendaki dan apabila telah mendapat tawaran IPTA, mereka mengambil keputusan untuk keluar daripada IPTS itu dan di sinilah memang biasa masalah timbul. Dari semasa ke semasa, kita cuba membantu pelajar-pelajar itu dari segi menentukan..., walaupun ditahan bayaran, ia mesti selari dan sesuai dengan kos yang ditanggung oleh IPTS.

Saya percaya proses untuk membawa mereka memasuki, menimbang permohonan mereka dan sebagainya memang melibatkan sedikit kos tetapi tidak wajar jika mereka menahan keseluruhan jumlah itu. Jadi dari semasa ke semasa apabila ada dikemukakan masalah oleh pelajar-pelajar memang kementerian akan membantu. Buat ketika ini kita tidak ada apa-apa dasar kerana jumlahnya tidak begitu ramai tetapi jika ini menjadi satu masalah yang besar kemungkinannya kementerian akan *regulate* akan melihat pada soal ini.

■1230

Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Jerai bangun Yang Berhormat Menteri.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Salah satu isu yang berkaitan dengan PTPTN ini. Seorang pelajar yang tahun akhir ataupun satu subjek lagi kemudian dia *accident*. Dia cutilah. Kemudian setelah maknanya dia sempat mengambil satu *paper* itu kemudian dia di *charged* oleh PTPTN satu penggal. Sepatutnya bukan satu semester. Satu subjek sahaja. Akan tetapi, apabila dia hadir untuk selesaikan subjek itu, apa yang dia dapat adalah PTPTN *charged* satu semester RM11,000 kepada dia. Jadi agak bebananlah kepada pelajar ini. Minta pohon jawapan Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat Jerai. Kita tahu kes-kes sebegini merupakan pengecualian kepada kebanyakan kes yang dihadapi oleh PTPTN dan dalam banyak perkara Kementerian telah menekankan kepada pihak PTPTN supaya dapat menimbangkan sesuatu perkara dengan memberi perhatian kepada isu-isu yang terdapat di perkara itu supaya lebih bertimbang rasa, lebih berperikemanusiaan dan sebagainya. Berasaskan kepada apa Yang Berhormat cakapkan itu sebenarnya tidak ada masalah untuk dikemukakan dan untuk dipertimbangkan dengan sebaik mungkin. Mungkin yang terakhir...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Sebab saya banyak lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Indera Mahkota.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya cuma hendak mendapatkan pengesahan daripada pihak Yang Berhormat Menteri. Kita diberitahu bahawa berkenaan dengan PTPTN, kita diberitahu berkenaan dengan kelulusan untuk potongan untuk pembayaran PTPTN ini telah pun diberi kuasa atau diminta kerjasama daripada Lembaga Hasil Dalam Negeri dan perkara itu telah dibawa. Cuma saya hendak kepastian adakah pembentangan untuk memasukkan perkara itu telah dipersetujui oleh Dewan ini oleh kerana isu berkenaan dengan kuasa untuk memotong ataupun pengutipan melalui Lembaga Hasil Dalam Negeri memerlukan pindaan dalam Dewan.

Saya hendak pengesahan sama ada telah pun diluluskan oleh Dewan ataupun tidak oleh kerana banyak rungutan yang mengatakan kebimbangan dan pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri telah pun menjalankan proses ini. Kita bimbang adanya kata rungutan daripada para pelajar terutama yang masih belum mempunyai pekerjaan untuk membolehkan mereka ini dikenakan peraturan ini. Saya hendak minta penjelasan setakat ini. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota. Buat ketika ini memang ada pemotongan dilakukan oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri tetapi ia berasaskan kepada persetujuan peminjam. Peminjam bersetuju supaya dipotong daripada gajinya dan kalau Yang Berhormat mengikuti kenyataan saya mengenai perkara ini, saya telah nyatakan bahawa kalau pun kita lakukan kaedah kutipan balik melalui pemotongan gaji oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri ia hanya boleh bermula dalam tahun 2013. Dia hanya boleh bermula kerana ia terpakai kepada pelajar pengambilan tahun 2010 dan 2011.

Dia tidak boleh dikenakan kepada yang lain kerana mesti ada persetujuan dan sudah tentulah kalau ianya menjadi kenyataan kita perlu bawa untuk dipinda ke sini. Jadi buat ketika ini, ini satu cadangan yang memang belum terlaksana kerana memang Lembaga Hasil Dalam Negeri tidak boleh lakukan itu melainkan yang berlaku sekarang hasil daripada persetujuan pihak peminjam.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih. Saya tidak bermaksud untuk berdialog tetapi cuma hendak merujuk kepada kenyataan yang dibuat oleh Pengerusi PTPTN di mana beliau mengatakan bahawa potongan ataupun kutipan melalui Lembaga Hasil Dalam Negeri akan bermula pada tahun 2012. Saya minta penjelasan semula adakah perkara ini disengajakan ataupun ada kenyataan yang bercanggah di sini. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Yang Berhormat Menteri mengatasi Pengerusi. Okey. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat..., saya sudah jawab tadi. Untuk makluman juga, selain daripada yuran pengajian yang percuma kepada pelajar kolej komuniti kerajaan juga turut menyediakan peruntukan bagi pemberian wang saku bernilai RM250 sebulan kepada pelajar yang layak yang mengikuti kursus-kursus pensijilan *modular* sahaja. Antara syarat kelayakan bagi pemberian wang saku ialah:

- (i) warganegara Malaysia;
- (ii) pelajar tidak bekerja serta tidak mempunyai sumber pendapatan lain; dan
- (iii) pendapatan keluarga penjaga kurang daripada RM3,000.

Mengenai kekurangan jurubahasa isyarat, bagi pelajar pekak di IPT seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Johor Bahru. Kementerian sememangnya menyokong saranan tersebut dan usaha telah diambil untuk mengatasi masalah kekurangan jurubahasa isyarat di IPT berkenaan yang mana kesemua jurubahasa ini telah pun mengemukakan permohonan kepada Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran Malaysia untuk diserapkan sebagai Pegawai Pendidikan Pengajian Tinggi. Kesemua jurubahasa ini mempunyai kelayakan akademik iaitu Diploma Jurubahasa Isyarat dan Program Pengajian Diploma ini juga telah mendapat pengiktirafan kelayakan daripada JPA yang membolehkan mereka untuk berkhidmat di sektor awam tanpa sebarang halangan.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Labuan, Hulu Selangor, Sarikei, Silam, Sri Aman dan Parit berkaitan menaik taraf UMS kampus Labuan memberi taraf universiti kepada Kolej Universiti Binary, penubuhan kolej komuniti di Sarikei, Sri Aman, Parit serta menukar nama Kolej Komuniti Lahad Datu kepada Kolej Komuniti Silam, kementerian mengambil maklum dan akan berusaha untuk memenuhi cadangan-cadangan yang dilahirkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut. Tuan Yang di-Pertua, setakat itu sahaja yang saya dapat jelaskan mengenai perkara yang dibangkitkan...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri...

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Berkaitan dengan Kementerian Pengajian Tinggi...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit penjelasan Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Saya mengucapkan...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Balik Pulau, sikit Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri, saya rasa memandangkan Yang Berhormat Menteri tajuk penubuhan institusi saya rasa dalam menubuhkan institusi antara perkara penting jugalah ialah aspek perundangan dan kita tahu apa dia pengajian tinggi tentang kepada contohnya *University and College Act*. Saya mohon Yang Berhormat Menteri menyatakan pendirian sebab kebetulan keputusan Mahkamah Rayuan yang baru telah mengatakan bahawa seksyen 15(5) akta *University and College Act* itu adalah tidak berperlembagaan, tidak sah terutama sekali ianya mengekang kebebasan bersuara, itu satu.

Jadi dalam hal ini Yang Berhormat Menteri memandangkan ada sedikit kita panggil di luar sana terutama isu Profesor Aziz Bari ini dan saya rasa di Dewan pun kita berbahas dengan agak saya rasa agak *detail*. Saya mohon Yang Berhormat Menteri untuk menjawab menyatakan pendirian sebenarnya agar meredakan pihak institusi mendapatkan satu garis panduan dan kita di Parlimen dapat membahaskan isu kepentingan awam ini dengan cara yang bertanggungjawab. Mohon penjelasan Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau. Kementerian sedar mengenai keputusan mahkamah tersebut dan kita menunggu *judgment* bertulis ataupun penghakiman bertulis mengenai kes yang terlibat itu dan daripada situ kita akan menyatakan pendirian kita sama ada akan berlaku rayuan dan sebagainya. Jadi itu sahaja yang hendak saya sampaikan sebalik...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sikit, sikit sahaja sebelum itu memandangkan kita mengambil kesempatan di sini.

Yang Berhormat Menteri, saya mohon penilaian Yang Berhormat Menteri memandangkan baru-baru ini laporan daripada Bank Dunia mengenai Universiti Malaya dan juga *National University of Singapore*. Antara isu yang dibangkitkan ialah isu perkauman yang dikatakan antaranya menimbulkan sedikit, memberi implikasi terhadap prestasi universiti. Kebetulan orang yang menyediakan laporan tersebut saya tahu kelahiran Pulau Pinang Profesor *University of Singapore*. Saya mohon Yang Berhormat Menteri apabila keputusan ini mahkamah membuat keputusan sebegini dan saya rasa ini saya katakan terima kasih kepada pelajar yang tidak pasrah terus berlawan mengikut lunas-lunas undang-undang *rules of law* sehingga di tahap yang tinggi ini.

Saya mencadangkan kepada Yang Berhormat Menteri mungkin di peringkat ini Yang Berhormat Menteri boleh beri satu pendirian bahawa apakah cadangan-cadangan Menteri yang lain...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Balik Pulau.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Ke arah sikap kementerian yang lebih progresif terhadap mengendalikan hal ehwal pelajar terutama pelajar universiti ke arah memastikan yang kita panggil kebebasan bersuara ini dapat dilaksanakan dengan lebih menguntungkan negara daripada melibatkan agenda yang bersifat *punitive*, dengan izin.

■1240

Saya rasakan sekarang ini bersifat punitif. Pelajar menyatakan pandangan, pensyarah menyatakan pandangan tetapi peruntukan undang-undang itu masih lagi bersifat dengan izin, *repressive*. Saya rasa Menteri di dalam agenda memperkasakan pelajar dan juga institusi, apakah cadangan terdekat? Saya cadangkan, kalau tidak perlu, kita tidak perlukan rayuan. Mungkin satu pandangan yang lebih progresif untuk membawa institusi kita ke tahap yang lebih tinggi.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Terima kasih Yang Berhormat. Pertamanya AUKU ini baru sahaja dipinda pada tahun 2009 dan kita tahu proses-proses yang telah dilalui, perbincangan yang dibuat. Sudah tentulah kalau kita hendak buat dan kaji sekali lagi, kita perlu melalui proses yang sama kerana *stakeholdernya* berbeza-beza, bergantung pada cara dan sudut mana yang kita lihat.

Dari sudut politik, memang kita hendak pinda tetapi dari sudut pendidikan, kita bercakap mengenai soal kebebasan untuk berorganisasi, untuk menjadi ahli politik, bagaimana pula dengan soal kebebasan untuk pembangunan intelektual? Apakah seseorang pelajar itu mampu untuk membangunkan intelektualnya kalau dia terikat dan sebagainya? Jadi, macam-macam pandangan dan dari pelbagai sudut. Dari sudut politik, memanglah kita hendak popular, kita hendak pinda. Dari sudut pendidikan? Jadi, biarlah saya berhenti setakat itu kerana *stakeholdernya* banyak, bukannya orang luar sahaja. Jadi, itu sahaja yang saya hendak sampaikan Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Zulkifli bin Noordin [Kulim Bandar Baharu]: Yang Berhormat Menteri.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Dan kita boleh bincang lagi di arena yang lain dalam soal ini. Terima kasih.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Zulkifli bin Noordin [Kulim Bandar Baharu]: Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah habis Yang Berhormat.

Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]: [Bangun]

Dato' Zulkifli bin Noordin [Kulim Bandar Baharu]: Satu lagi.

Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin: Sudah habis.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

12.41 tgh.

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Dato' Sri Mustapa bin Mohamed]: *Bismillaahir Rahmaanir Rahim. Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada 16 orang Ahli Yang Berhormat yang membahaskan belanjawan yang merujuk pada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Hari ini saya akan cuba menjawab sebahagian besar daripada isu-isu yang dibangkitkan.

Antara isu utama yang dibangkitkan, pertama ialah berkaitan dengan pelaburan khususnya pelaburan asing; kedua ialah pelaburan domestik; ketiga, perusahaan kecil dan sederhana; keempat, daya saing; dan kelima ialah liberalisasi sektor perkhidmatan. Ini antara isu-isu utama yang dibangkitkan dan *insya-Allah*, saya akan cuba menjawab sebahagian besar isu-isu yang disentuh oleh Ahli Yang Berhormat. Mana-mana yang tidak sempat saya sentuh oleh sebab ramai lagi kawan-kawan yang hendak bercakap, kita akan jawab secara bertulis.

Berkaitan dengan FDI ataupun pelaburan langsung, ada tiga perkara yang dibangkitkan. Pertama, angka-angka dipertikaikan; kedua, prestasi negeri-negeri tertentu; dan ketiga ialah berkaitan dengan kaedah mempromosi pelaburan. Itu tiga hal yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Permatang Pauh, Yang Berhormat Klang, Yang Berhormat Gombak, Yang Berhormat Rembau, Yang Berhormat Sri Gading dan juga Yang Berhormat Pasir Salak.

Berkaitan dengan angka-angka, saya hendak menjelaskan bahawa angka-angka yang diterbitkan oleh *World Investment Report* (WIR) pada hujung bulan Julai adalah angka-angka yang diterima pakai oleh semua pihak. WIR yang diterbitkan oleh UNCTAD ini merupakan angka yang berwibawa. Maka, ia dirujuk oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam ucapan belanjawan iaitu RM9.1 bilion tahun lepas, peningkatan yang amat ketara. USD9.1 bilion dan kira-kira USD7 bilion enam bulan pertama tahun ini adalah angka sebenarnya yang tidak harus dipertikaikan.

Memang kita ada beberapa laporan lagi yang disentuh oleh Ahli Yang Berhormat, umpamanya *FDI Outlook Financial Report 2011* dan juga *Asia-Pacific Trade and Investment Report 2011*. Akan tetapi laporan ini merupakan laporan yang melihat pada prospek masa hadapan. Sebenarnya kalau kita merujuk pada *Asia-Pacific Trade Investment Report* muka surat 47 umpamanya, disentuh juga, dinyatakan di situ dengan jelas bahawa Malaysia mengalami peningkatan paling ketara daripada segi kenaikan FDI tahun lepas dan juga enam bulan pertama tahun ini.

Jadi, saya harap Ahli Yang Berhormat janganlah mempertikaikan angka-angka. Angka-angka ini ialah angka-angka sebenar. Kerajaan tidak memutarbelitkan angka-angka. Kita bukan macam beberapa buah negara lain yang cuba hendak menyembunyikan angka. Angka yang paling berwibawa berkaitan dengan pelaburan asing ini adalah dikeluarkan oleh UNCTAD iaitu *World Investment Report* yang dikeluarkan pada sekitar bulan Julai ataupun Ogos setiap tahun dan ia disahkan oleh Jabatan Perangkaan kita dan juga pihak Bank Negara. Jadi, saya harap perkara ini tidak perlulah kita ungkit-ungkit lagi. Tidak perlu kita mengungkit angka-angka. Yang penting ialah kita ada satu pelan transformasi yang mantap untuk memastikan Malaysia terus menjadi destinasi pelaburan yang unggul di rantau ini. Itu berkaitan angka-angka.

Kedua ialah berkaitan dengan prestasi pelaburan negeri-negeri yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Gombak dan beberapa orang Ahli Yang Berhormat yang lain. Mengikut angka terkini iaitu angka-angka yang diluluskan dalam bidang pembuatan oleh MIDA dari Januari hingga September tahun ini, jumlahnya ialah kira-kira RM37 bilion. Ini dalam bidang pembuatan. Pertama ialah Sarawak, RM7.3 bilion; Selangor, RM6.4 bilion; Johor ialah RM6.1 bilion. Kerajaan tidak pernah menyembunyikan angka-angka ini. Angka-angka ini diterbitkan pada setiap bulan secara telus termasuklah dimuatkan dalam *website* MIDA dan juga MITI. Maka, tidak ada apa yang hendak disembunyikan. Kita tidak menafikan bahawa beberapa buah negeri memang mencatatkan kejayaan yang baik dan ini adalah hasil usaha kita bersama.

Kerajaan Pusat telah pun menyediakan infrastruktur yang begitu mantap di beberapa buah negeri di seluruh negara khususnya di Lembah Klang ini. Kita tahu bahawa infrastrukturnya amat baik, maka sudah pastinyalah Lembah Klang terus menjadi daya tarikan kepada pelabur-pelabur asing dan juga dalam negara.

Apa yang pentingnya, kita hendak nyatakan di sini dengan tegas bahawa angka-angka yang kita terbitkan ini adalah telus dan bagi sembilan bulan pertama, Sarawak mendahului negeri-negeri lain dan ini ada kaitan juga dengan promosi yang dibuat di negeri Sarawak dan juga infrastruktur yang ada di negeri Sarawak.

Jadi saya menyeru kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, tidak perlu kita ungkit-ungkit perkara ini lagi. Angka-angka ini adalah angka-angka yang tepat dan sebenarnya, dan kejayaan beberapa buah negeri adalah hasil daripada promosi yang telah dibuat oleh Kerajaan Pusat melalui MIDA dan juga infrastruktur yang telah dibina oleh Kerajaan Pusat dan kita tidak pernah menafikan peranan kerajaan-kerajaan negeri. Apa yang penting dalam konteks ini, kita perlu bekerjasama memastikan bahawa kita mempromosikan Malaysia sebagai sebuah negara dan jangan kita membeza-bezakan antara negeri-negeri.

Itulah kita bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Rembau dan juga Yang Berhormat Sri Gading yang tepat kenyataan mereka yang menyatakan bahawa apabila mempromosikan pelaburan, tidak harus kita fokus kepada negeri-negeri tertentu. Inilah pendirian yang diambil oleh kerajaan, MIDA dan MITI iaitu apabila kita mempromosikan pelaburan dalam negara kita, kita tidak bercakap tentang sebuah negeri sahaja tetapi kita bercakap tentang sektor-sektor yang berpotensi di Malaysia termasuklah sektor-sektor seperti *advance electronic* umpamanya, peralatan dan peranti perubatan, sumber tenaga alternatif, *green energy*. Ini adalah sektor-sektor yang kita promosikan dan kita promosikan semua negeri di negara kita ini tanpa kita diskriminasi mana-mana negeri lain. Maka, kita bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Rembau dan Yang Berhormat Sri Gading bahawa tidak harus mana-mana pihak dalam Dewan atau luar Dewan ini mencemuh ataupun merendahkan martabat negeri-negeri lain semata-mata untuk menarik pelaburan ke negeri kita.

Tuan Yang di-Pertua, itu tiga perkara yang berkaitan dengan FDI yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat iaitu berkaitan dengan angka, berkaitan dengan pelaburan ke negeri-negeri tertentu dan yang ketiga berkaitan dengan kaedah kita mempromosikan pelaburan.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Pasir Salak dan Yang Berhormat Selayang ada menyentuh tentang pelaburan domestik. Mereka berdua mahu mengetahui apakah sasaran dan juga apakah kerajaan memberikan perhatian pada *domestic investment* ini. Saya memberikan jaminan bahawa di masa kini dan juga di masa akan datang, kerajaan akan terus memberikan perhatian pada pelaburan dalam negeri ataupun *domestic investment*. Sebagai contoh Tuan Yang di-Pertua, dua perkara. Pertama, dalam dokumen Transformasi Ekonomi yang kita keluarkan, nisbah antara pelaburan asing dan pelaburan dalam negeri ialah 73:27 iaitu 73 peratus pelaburan dalam negeri dan 27 peratus pelaburan luar negara. Bermaknanya, memang jelas kepada kita semua bahawa tumpuan utama diberikan pada pelaburan dalam negeri iaitu dalam nisbah 73:27.

Kedua, kita lihat pula pada projek-projek yang telah diumumkan oleh kerajaan. Setakat ini tujuh telah diumumkan oleh kerajaan dan 82 peratus daripada projek-projek yang diumumkan oleh kerajaan pada masa kini adalah berkaitan dengan pelaburan dalam negara. Umpamanya RAPID oleh Petronas RM60 bilion, *Refinery and Petrochemical Integrated Development* di Tanjung Pengerang umpamanya dan juga RM3 bilion...

■1250

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: [Bangun]

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: ...MRT, RM36 bilion, ini antara-antara projek utama yang telah diumumkan kebanyakannya adalah merujuk kepada pelaburan dalam negeri. Maka saya ingin memberikan jaminan kepada Yang Berhormat bahawa kerajaan akan terus memberi perhatian kepada pelaburan dalam negeri dalam usaha untuk meningkatkan pelaburan dalam negara kita...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pasir Salak bangun Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan juga Yang Berhormat Menteri. Dari segi dasar kerajaan, memang kita faham dan jelas iaitu kerajaan menggalakkan pelaburan sama ada FDI ataupun DDI.

Saya tidak mempertikaikan itu tetapi yang saya ingin menarik perhatian Yang Berhormat Menteri, pada masa kerajaan menggalakkan, mengalu-alukan pelaburan dalam negeri tetapi dari segi tindakan, layanan kita mendapati ia tidak selari dengan dasar dan polisi itu atau matlamat itu. Terdapat banyak cadangan-cadangan daripada pihak swasta, pelabur-pelabur dalam negeri yang ingin melaksanakan berbagai-bagai projek yang boleh membawa kepada pembangunan ekonomi, yang mengambil masa lebih daripada sepatutnya untuk diproses dan diluluskan. Sesetengahnya ada kes-kes yang tidak ada jawapan, tidak tahu sama ada sesuai atau tidak sesuai, diterima atau tidak diterima tergantung begitu sahaja. Perkara yang tergantung ini bahaya Yang Berhormat, kadang-kadang orang dia sudah lama-kelamaan pelabur-pelabur berasa malas, tawar hati dan walaupun ada keinginan dan duit dia akan bawa ke luar negeri atau ke tempat lain, jadi ini merugikan negara kita.

Oleh itu saya meminta penjelasan daripada Yang Berhormat, bagaimana cara kerajaan menyelaraskan dasar dengan pelaksanaan bagi memastikan pelaburan swasta ini memang diberikan layanan atau digalakkan dengan erti kata yang sebenarnya, bukan *on paper* sahaja, bukan retorik sahaja. Janganlah projek-projek yang diluluskan oleh kerajaan, MRT, 1Malaysia itu ini sahaja yang diberikan perhatian. Beratus-ratus projek lagi dengan inisiatif swasta yang kerajaan tidak terfikir pun tetapi swasta yang berotak kan *business* ini dan ekonomi tahu. Membawa macam-macam *proposal* yang boleh membantu pembangunan ekonomi, tolong berikan layanan yang sama juga kepada mereka.

Timbul keadaan di mana *win-win situation* di antara pihak kerajaan dengan pihak swasta. Ini yang saya bangkitkan di dalam perbahasan pada tempoh hari, saya bangkitkan hal ini kerana saya lihat Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan kabinet, memang kita tidak mempertikaikan, kita mengalu-alukan dan mengucapkan tahniah tetapi peringkat pelaksanaannya termasuklah agensi di peringkat di bawah Jabatan Perdana Menteri sendiri, di bawah Kementerian Kewangan sendiri dan dalam Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri sendiri, ini yang menjadi pertikaian, Menteri kata begini pegawai buat lain, tidak selaras. Jadi, bagaimana kita hendak melihat bahawa pelaburan ini betul-betul seperti mana dikatakan, dialu-alukan, digalakkan, diperlukan untuk membangunkan ekonomi negara kita ini. Harap mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Terima kasih di atas teguran Yang Berhormat Pasir Salak berkaitan dengan mungkin ada *gap* atau jurang di antara dasar dengan pelaksanaan. Kerajaan cukup mengambil berat tentang pandangan ini dan kerajaan bertekad untuk memastikan bahawa apabila datang kepada *execution* atau pelaksanaan projek-projek dan program, kita akan memastikan bahawa jurang di antara dasar dan pelaksanaannya dapat dikurangkan atau dihapuskan sama sekali. Saya perlu contoh yang lebih spesifik mengenai perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pasir Salak dan *insya-Allah* kita akan ambil perhatian, cumanya sebelum mendapat contoh spesifik tersebut harus kita ketahui bahawa pelaburan ini pelbagai. Satu pelaburan awam yang tertakluk kepada Kementerian Kewangan dan juga EPU dan pelaburan swasta pula iaitu dalam kedua-dua bentuk.

Pertamanya, yang tidak memerlukan sebarang bantuan kerajaan dan satu lagi, mereka juga memerlukan bantuan kerajaan umpamanya kalau hendak didirikan sebuah kilang, diperlukan infrastruktur dan air. Umpamanya kalau hendak mendirikan sama laju di Sarawak umpamanya ada permohonan untuk meningkatkan infrastruktur, maka ini mungkin mengambil masa kerana memerlukan peruntukan yang secukupnya sebelum dilaksanakan pelaburan berkenaan.

Jadi, bagi projek-projek yang tidak memerlukan sokongan kerajaan, tidak ada masalah, saya sebutkan umpamanya yang telah diumumkan Perdana Menteri, projek Karambunai Integrated Resort City bernilai RM9.6 bilion di Sabah umpamanya telah diluluskan di bawah EPP, ini mengambil masa yang singkat. Projek *SEGi Education Group* RM700 juta dalam pendidikan termasuk dalam bidang *healthcare*, diluluskan dalam masa yang pantas, ini semua merupakan pelaburan dalam negeri. Jadi, saya ingin memberikan jaminan di sini, jika ada kes-kes spesifik *insya-Allah* kita akan merujuk kepada pihak berkenaan tetapi kita harus faham bahawa ada projek-projek walaupun swasta yang memerlukan bantuan sokongan kerajaan dari segi infrastruktur, itulah mungkin kenapa ada sedikit kelewatan dalam memberi pertimbangan.

Akan tetapi kita mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Pasir Salak, *insya-Allah* MITI, Kementerian Kewangan, EPU, semua kita bertekad untuk memastikan bahawa pelaburan domestik dapat ditingkatkan. Ini dapat dilihat daripada angka-angka yang saya sebutkan tadi, 82 peratus daripada pelaburan yang telah diumumkan, tujuh pengumuman dibuat oleh Perdana Menteri di bawah EPP melibatkan pelaburan domestik.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, saya ingin bertanya tentang apakah rancangan kementerian dalam mengatasi masalah pengambilan pekerja asing yang selalu menimbulkan satu masalah yang rumit oleh pelabur di dalam bidang perindustrian? Bagaimana MIDA boleh membantu mereka, bolehkah kita mengadakan satu sistem, di mana pelabur yang MIDA pastikan yang memang memerlukan mungkin beratus orang pekerja asing, jadi MIDA memberikan *recommendation* dan *recommendation* ini tidak akan menghadapi halangan di dalam Jabatan Imigresen. Saya rasa ini satu cadangan dan saya juga ingin mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri.

Kedua, ialah terdapat juga pelabur asing yang selalu meminta *Permanent Residency* (PR) status daripada Malaysia, walaupun kami selalu memperkenalkan mereka untuk masuk menjadi ahli Program Malaysia *My Second Home* tetapi bagi mereka Malaysia *My Second Home* tidak begitu menarik bagi mereka kalau dibandingkan dengan apa yang ditawarkan oleh negara-negara ASEAN yang lain dirantau ini. Mereka juga selalu meminta agar pekerja mereka yang mempunyai pengetahuan teknikal tertentu untuk dijadikan pekerja dan selalunya permintaan ini ditolak oleh pihak kerajaan. Jadi, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri sama ada ini akan ditambahbaikkkan pada masa yang akan datang?

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Seputeh, saya minta izin untuk menyelesaikan isu ini sebelum kita bersambung semula jam 2.30 petang. Yang pertamanya, kita ada dua jenis syarikat yang memerlukan pekerja asing, yang pertama syarikat yang lama-lama, yang 30-40 tahun, yang terlibat dalam bidang-bidang dengan izin *labour intensive* yang masih lagi beroperasi dan yang kedua, syarikat-syarikat baru. Bagi syarikat baru kita lebih selektif, kita menyatakan kepada mereka bahawa Malaysia tidak lagi merupakan negara yang komparatif dalam bidang tertentu, yang memerlukan terlalu banyak pekerja termasuklah pekerja asing.

Jadi, daripada awal-awal kita katakan kepada mereka, ini bukan tempatnya, Malaysia bukan tempat untuk melabur kerana kita kalau setakat gaji RM600 hingga RM700 amat sukar untuk mendapatkan pekerja tempatan, mungkin pekerja asing dapat. Jadi, kita ada dua jenis iaitu lama dan baru. Bagi yang lama ini, oleh sebab kita memerlukan tempoh peralihan iaitu *exit* polisi, kita memang membantu mereka. MITI membantu mereka dan tahun lepas dan tahun ini kita telah memperakukan kepada Jabatan Imigresen untuk meluluskan dan walaupun ada nisbah-nisbah tertentu, puluhan ribu pekerja asing telah diluluskan hasil daripada interaksi kita dengan mereka, mereka datang kepada saya dan kepada MITI dan kita telah meluluskan banyak pekerja asing. Bagi syarikat-syarikat lama beroperasi di sini, yang memerlukan satu tempoh peralihan, yang baru kita kata ini bukan tempatnya, Malaysia bukan tempatnya.

Seterusnya bagi bidang Jabatan Imigresen, Kementerian Dalam Negeri sudah pun menurunkan kuasa kepada kementerian tertentu bagi membuat perakuan umpamanya bagi *manufacturing* atau pembuatan, kuasa telah diturunkan kepada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dan juga MIDA untuk membuat keputusan. Oleh itu, perakuan yang dibuat oleh kami itu akan diberikan perhatian oleh Jabatan Imigresen dan *insya-Allah* mereka meluluskan perakuan yang Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Kita di MIDA memang ada satu *one-stop centre* yang ditugaskan antara lain untuk menangani hal-hal seperti ini. Jadi, mana-mana syarikat yang ada masalah dengan pekerja, sila rujuk kepada MIDA termasuklah hal berkaitan dengan PR, Malaysia *My Second Home*. Sekarang ini sudah ada satu kategori baru iaitu *Resident Pass*, yang membolehkan mereka-mereka yang banyak menyumbang kepada negara yang lama tinggal di negara kita. Diberikan satu kemudahan yang cukup baik yang membolehkan mereka tinggal di sini walaupun tidak ada status PR tetapi *Resident Pass* ini satu kategori baru yang membolehkan mereka menyumbang kepada negara kita. Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: ...Untuk menyambung terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sambung petang Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan ini dihentikan dan Dewan akan bersidang semula pukul 2.30 tengah hari nanti.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.01 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua: Sila, saya difahamkan Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri masih menjawab soalan perbincangan. Sila.

2.32 ptg.

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Dato' Sri Mustapa bin Mohamed]: *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh.* Tuan Yang di-Pertua saya hendak sambung jawapan saya yang kita berhenti jam 1 tengah hari tadi untuk menjawab dua lagi persoalan Yang Berhormat Pasir Salak ya. Pertama, berkaitan dengan tumpuan kepada pelaburan domestik (DDI) dan yang kedua ialah berkaitan birokrasi.

Saya hendak maklumkan di sini bahawa pada tahun ini kita telah meluluskan banyak Pelaburan Domestik sebagai contohnya daripada *Malaysia Marin and Heavy Engineering* di Johor RM2.3 bilion, Syarikat Press Metal di Bintulu RM1.8 bilion dan *Leather Universal Aluminum Sarawak* RM2.5 bilion. Ini semua pelabur dalam negeri dan jelas pada kita bahawa kerajaan telah berjaya untuk menarik pelaburan dalam negeri selain daripada pelaburan luar negara. Ini jelas menunjukkan bahawa kita telah dapat meningkatkan sumbangan pelaburan domestik kepada jumlah pelaburan negara.

Satu lagi perkara dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pasir Salak berkaitan dengan birokrasi.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Saya hendak maklumkan di sini...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri boleh minta penjelasan? Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri, saya ingin tanya tentang dikatakan menggalakkan pelabur tempatan. Adakah untuk tahun ini atau tahun depan? Ini sebab saya tidak pasti dalam bajet adakah ia sebut tentang *reinvestment allowances* atau *reinvestment grant* masih akan diteruskan? Bagaimana dengan *brand promotion grant* yang salah satu yang tidak dapat menggalakkan pelabur asing untuk bersaing terutama dengan negara-negara lain untuk menaiktarafkan atau mempromosikan jenama mereka.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Tidak berapa jelas. Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan *reinvestment allowances* dahulunya ada cadangan untuk mengurangkan elaun tersebut kepada syarikat-syarikat yang sudah sedia beroperasi hendak tambah pelaburan. Cadangan tersebut telah pun ditarik balik ya. Akan tetapi pada masa ini kita teruskan dasar yang lama iaitu maksimum 15 tahun untuk *reinvestment allowances* selepas itu tidak layak lagi ya.

Jadi saya hendak teruskan berkaitan dengan birokrasi tadi, kita telah berjaya mengurangkan prosedur untuk memulakan perniagaan daripada empat prosedur kepada, dahulu 17 hari untuk memulakan perniagaan, sekarang cuma enam hari. Sebagai contoh juga sekarang ini kita telah mengkorporatkan MIDA yang membolehkan MIDA respons, dengan izin, *real time*, bagi menimbangkan permohonan-permohonan daripada pelabur termasuklah penubuhan *National Committee on Investment* termasuklah penubuhan jawatankuasa pelaburan dipengerusikan oleh Menteri MITI dan juga Menteri di JPM Dato' Sri Idris Jala dan juga MADA telah pun dikorporatkan untuk membolehkan respons dalam masa lebih singkat.

Saya seterusnya pergi kepada Yang Berhormat Arau. Yang Berhormat Arau mencadangkan supaya MIDA bekerja lebih keras dengan peranan sebagai *intelligence unit*, terima kasih kepada Yang Berhormat Arau.

Saya hendak maklumkan bahawa memang ini salah satu daripada tugas MIDA iaitu untuk bertindak sebagai badan mengumpulkan maklumat mengenai syarikat mana-mana yang berminat untuk melabur termasuklah juga perkembangan terkini dalam bidang teknologi. Saya ingin memaklumkan bahawa kita telah pun melaksanakan kaedah baru menjalankan tugas satunya ialah dengan bekerjasama dengan pihak bank-bank yang beroperasi di Malaysia umpamanya bank asing, mereka telah membantu kita dalam memberikan maklumat tentang pelabur.

Juga kita telah mula kaedah untuk berurusan ataupun berbincang dengan *Malaysian Diaspora*, rakyat Malaysia yang tinggal di luar negara ramai di seluruh dunia, mereka merupakan juga sumber yang penting untuk mendapatkan maklumat *intelligence*. Jadi saya ingin mengucapkan terima kasih Yang Berhormat Arau memberikan cadangan-cadangan tersebut. Kita ada 24 pejabat luar negara MIDA dan mereka sentiasa bekerja keras bukan sahaja untuk menjalankan tugas sebagai konvensional iaitu menggalakkan pelaburan dan berjumpa dengan pelabur tetapi mengumpulkan maklumat termasuklah maklumat *intelligence* dan bekerjasama dengan pihak bank dan rakyat Malaysia dan syarikat Malaysia yang beroperasi di luar negara.

Yang Berhormat Jempol mencadangkan supaya dana RM150 juta yang diperuntukkan kepada SME Bank hendaklah diberi keutamaan kepada pengusaha bas sekolah. RM150 juta ini untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat ialah untuk bas sekolah, bas berhenti-henti dan juga bas mini luar bandar. Jadi kita sedang berbincang. Pihak SME Bank sedang berbincang dengan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) dan *insya-Allah* cadangan Yang Berhormat Jempol akan diberi perhatian.

Yang Berhormat Labuan telah membangkitkan perlunya MITI mewujudkan agensi untuk membantu PKS di Labuan. Untuk makluman Yang Berhormat di Labuan ada 1,800 Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) dan kita akan membincangkan dengan Yang Berhormat Labuan bagaimana boleh kita meningkatkan bantuan yang diberikan oleh kerajaan kepada IKS, PKS di Labuan. Seperti Yang Berhormat sedia maklum ada kawasan 100 ekar Labuan Halal Hub yang sudah pun mula dibangunkan. Kita akan berbincang dengan Yang Berhormat Labuan bagaimana boleh kita bantu untuk membangunkan Labuan Halal Hub berkenaan.

Yang Berhormat Silam telah mencadangkan supaya kita beri perhatian kepada PKS di Sabah, terima kasih Yang Berhormat Silam. Kita ada empat kementerian dan tujuh agensi terlibat untuk membantu PKS di Sabah dan dalam hal ini kita juga akan membincangkan dengan Yang Berhormat Silam bagaimana boleh kita tingkatkan peranan agensi kerajaan dan membantu PKS di negeri tersebut. Yang Berhormat Sabak Bernam menyarankan supaya menubuhkan pusat pembangunan PKS di setiap daerah. Ini satu cadangan yang sukar untuk dilaksanakan kerana SME Corp. umpamanya mempunyai pejabat hampir di setiap buah negeri dan adalah di luar kemampuan kerajaan untuk mewujudkan setiap pejabat di setiap daerah.

Seterusnya Yang Berhormat Klang membangkitkan tentang daya saing negara. Saya hendak maklumkan bahawa hasil daripada transformasi yang dibuat oleh kerajaan kita dapati bahawa daya saing negara telah meningkat, imej negara semakin meningkat di mata pelabur-pelabur dan juga penganalisis di luar negara. Ini dapat dilihat daripada ranking yang dibuat oleh beberapa pihak tertentu kecuali dalam satu kes ranking kita meningkat. Pertamanya yang dibuat oleh *World Economic Forum* umpamanya kita naik lima tangga daripada tangga 26 ke tangga 21. Keduanya yang dibuat oleh Bank Dunia *Doing Business 2012* tangga 23 naik ke tangga 18.

■1440

Bagi IMD iaitu *Institute for Management Development*, ini kita merosot sedikit daripada 10 ke 16. Umumnya imej Malaysia semakin meningkat, daya saing Malaysia semakin baik dan ada beberapa perkara yang kita harus banggakan umpamanya berkaitan *access to credit* ataupun pembiayaan kita nombor satu dalam dunia empat tahun berturut-turut. Maknanya mengikut perbandingan yang dibuat oleh beberapa agensi antarabangsa kita menduduki tempat pertama dalam dunia dalam aspek *access to credit*. Begitu jugalah berkaitan dengan *investor protection* ataupun perlindungan kepada pelaburan, kita menduduki tempat keempat dalam dunia. Jadi ini harus kita banggakan.

Kita juga merupakan Pusat Kewangan Islam Antarabangsa yang terunggul dalam dunia. Ini menunjukkan bahawa kita mempunyai daya saing yang tinggi.

Kita sedar bahawa banyak lagi yang perlu kita lakukan untuk membaiki daya saing dan saya ucap terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan bagaimana kita boleh membaiki lagi kedudukan kita dan seluruh jentera kerajaan melalui Pelan Transformasi Kerajaan, Pelan Transformasi Ekonomi dan Pelan Transformasi Politik akan digembleng untuk memastikan bahawa kita akan dapat mempertingkatkan prestasinya dalam rangking yang dibuat oleh badan-badan berkenaan.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, belum menjawab soalan saya tentang sama ada *permanent residency* ataupun pemastautin tetap akan ditawarkan kepada pelabur. Di sini saya ingin membaca teks ucapan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada tahun 2009 berkenaan dengan pakej rangsangan ekonomi. Muka surat 22 dalam ucapan teksnya berkata, "*Kerajaan akan memperkenalkan satu program baru di mana status pemastautin tetap boleh dipertimbangkan kepada warga asing yang mempunyai aset bersih yang tinggi (high net worth individual) dan membawa masuk melebihi dua juta dolar Amerika ke Malaysia untuk tujuan pelaburan atau penabungan*".

So dari sini saya hanya ingin memastikan sama ada ucapan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ini masih sah atau tidak. Bolehkah kita cakap ini kepada pelabur asing bahawa ada mereka yang berminat untuk jadi pemastautin tetap di Malaysia ini. Bolehkah kita kata ini memang satu polisi kita dan ia telah pun dilaksanakan. Kerana sampai sekarang saya pun tidak dengar apa-apa dari pihak MIDA ataupun pihak Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Terima kasih Yang Berhormat Seputeh. Kita akan semak apa yang telah dilaksanakan. Memanglah yang pastinya syarat-syarat untuk mendapat PR sudah dilonggarkan, itu pasti, dipermudahkan. Apa yang pastinya kita sudah memperkenalkan satu kategori baru bernama *resident pass* yang sudah dilaksanakan pada awal tahun ini yang hampir mirip pada PR. Jadi saya akan semak dengan Jabatan Imigresen setakat mana yang kita laksanakan yang saya tahu ia telah pun dipermudahkan dan kalau ada seperti yang saya sebut sebelum jam 1.00 tadi MIDA merupakan *one-stop centre* untuk hal-hal berkaitan pelaburan termasuklah visa dan PR status dan lain-lain. Maka bolehlah kita merujuk ini kepada MIDA dan saya akan menjawab secara bertulis kepada Yang Berhormat berkaitan perkara ini setelah disemak dengan Jabatan Imigresen, kerana ini perkara penting saya tidak mahu *mislead* dengan izin Dewan, dengan maklumat yang tidak benar.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya merujuk kepada Yang Berhormat Silam dan Yang Berhormat Pasir Mas, yang membangkitkan tentang liberalisasi. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam ucapan belanjawan telah mengumumkan bahawa 17 subsektor perkhidmatan termasuk subsektor pendidikan telah dibuka sepenuhnya kepada penyertaan asing dengan pelaburan mencecah 100 peratus. Saya hendak maklumkan di sini bahawa pada bulan April 2009, 27 subsektor telah dibuka. Ini 17 lagi dan saya hendak beri jaminan di sini bahawa kita telah membuat perbincangan dengan izin, *stakeholders* memastikan bahawa ia tidak menjejaskan industri ataupun profesion tempatan. Umpamanya 27 subsektor yang dibuka pada dua tahun lalu, kita telah melalui perundingan dan kita telah buka subsektor tersebut setelah mengambil kira bahawa tidak ada penyertaan tempatan dalam sektor tertentu umpamanya *theme park*.

Itu yang kita buka itu *convention centre* yang besar tidak ada penyertaan domestik. Maka kita buka sektor-sektor tertentu termasuklah dalam ucapan belanjawan pendidikan, swasta, dalam *specialize medical services* kita buat ini semua setelah kita adakan perundingan setahun lebih dengan *various stakeholders* dan telah mendapat persetujuan daripada kementerian dan juga beberapa NGO termasuklah badan-badan profesional, termasuklah perundangan, undang-undang, *medical*, pendidikan dan lain-lain.

Jadi saya ingin memberi jaminan di sini bahawa ia tidak akan memberikan kesan yang negatif kepada pengusaha-tempatan yang penting kita harus ambil sikap yang terbuka kerana kita di luar negara banyak pelabur Malaysia yang berkecimpung dalam pelbagai bidang dan seperti yang saya sebut di sini beberapa kali adalah tidak wajar kalau kita menutup penyertaan kepada penyertaan asing dalam negara kita. Walhal syarikat-syarikat kita, individu, para profesional kita sedang melabur di luar negara. Jadi itu berkaitan dengan perkhidmatan.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, saya pergi kepada Yang Berhormat Hulu Langat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sebentar. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sementara sebelum Yang Berhormat Menteri berpindah kepada topik yang lain tadi ada disebut berkenaan dengan liberalisasi subsektor yang baru terutama bidang perubatan. Oleh kerana baru-baru ini kita ada membuat pindaan dan memasukkan bidang peranti perubatan secara khusus berkenaan dengan sebahagian daripada aspek yang diliberalisasikan. Saya hendak tanya pandangan sementara ini secara ringkas adakah pihak Menteri menjangkakan dengan aspek liberalisasi berkenaan dengan aspek kesihatan ini terutama berkenaan dengan peranti perubatan ini ada satu jaminan bahawa ini menunjukkan *indicator* bahawa kos rawatan di dalam negara kita ada sedikit menurun. Itu secara ringkas saya hendak tahu.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Saya tidak dapat bagi jaminan, ini tiada kaitan dengan persoalan yang kita bahaskan pada masa ini berkaitan dengan kos yang saya cakap ini berkaitan dengan saingan yang mungkin timbul akibat daripada pembukaan sektor tertentu. Apa yang dibuka adalah tiga daripada bidang kesihatan kepada 100 peratus ekuiti asing yang pertama *private hospital services*, kedua *specialize medical services* dan ketiga ialah *specialize dental services*. Ini tiga bidang yang dibuka 100 peratus daripada penyertaan asing dan kita telah mengadakan perundingan dengan teliti dengan pihak berkenaan sebelum mengambil tindakan untuk membuka 17 subsektor termasuklah tiga sektor kesihatan yang saya sebutkan tadi.

Yang Berhormat Hulu Langat ada membangkitkan tentang pengecualian cukai terhadap pengangkutan hibrid. Adakah harga jualan telah mengambil kira pengurangan cukai tersebut. Berapakah jumlah kereta hibrid yang telah dijual sejak pelancarannya, juga apakah *Proton* telah melancarkan kereta hibridnya. Ini antara soalan-soalan yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Hulu Langat. Saya ingin memaklumkan bahawa memang kereta hibrid adalah lebih rendah umpamanya model *Toyota Prius* yang dijual pada harga RM175,000 sebelum dikecualikan cukai dan ia sekarang pada harga RM139,000. Begitu juga *Honda Civic*, dahulunya sebelum diberikan pengecualian cukai RM129,980, sekarang dijual RM108,980. Untuk makluman Yang Berhormat juga setakat ini kita cuma ada kira-kira 5,000, ini soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: [Bangun]

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Tahun lepas cuma 327 kereta hibrid sahaja dan pada hari ini kita ada 4,839 kereta hibrid dalam negara kita. Ini adalah lanjutan ataupun hasil daripada potongan cukai yang telah diumumkan oleh kerajaan...

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: ...Yang akan dilanjutkan sehingga akhir tahun 2013. Ya.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Boleh minta penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Berkenaan dengan harga dan pasaran kereta saya ingin tahu adakah kerajaan bercadang untuk mengamalkan sistem tender terbuka untuk pemegang-pemegang AP. Memandangkan harga pasaran AP sekarang adalah RM40,000 tetapi kutipan cukai daripada pemegang AP hanya RM10,000. Daripada statistik yang ditunjukkan oleh MITI setiap tahun lebih kurang 50 hingga 100,000 AP dikeluarkan. Jika kita amalkan sistem tender terbuka, kerajaan mungkin akan dapat hasil tambahan RM4 bilion iaitu RM4,000 juta untuk membantu kerajaan mengurangkan defisit. Adakah Yang Berhormat Menteri mempunyai langkah dan rancangan yang konkrit supaya satu masa jadual ditetapkan sistem tender terbuka diamalkan. Sekian, terima kasih.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Terima kasih. Yang Berhormat yang pertamanya angka yang diberikan oleh Yang Berhormat tidak betul. Kereta-kereta yang dibawa masuk melalui AP ini berjumlah 10 peratus daripada dengan izin, *total industry volume* (TIV). Sekarang ini TIV sekitar RM600,000 setahun maka di bawah dasar sekarang cuma 10 peratus dibenarkan iaitu RM60,000 bukan RM100,000 lebih seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat.

Keduanya mengambil kira pandangan Ahli Yang Berhormat daripada kerajaan, pembangkang. Kerajaan telah pun mengenakan cukai RM10,000 bagi setiap AP dan ini telah memberi hasil kepada kerajaan lebih daripada RM300 juta setahun.

■1450

Jadi, kerajaan telah mengambil kira pandangan daripada Yang Berhormat, cumanya cadangan untuk dibuka kepada semua belum dilaksanakan setakat ini tetapi kerajaan telah mengambil kira sebahagian pandangan Yang Berhormat di mana setakat setahun ataupun pada masa ini dikenakan cukai RM10,000 dan setahun dikutip RM300 juta. Keadaan ini telah menyumbang kepada hasil kerajaan termasuklah untuk membantu untuk mengurangkan defisit yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi.

Akhir sekali Yang Berhormat, saya hendak respons kepada Yang Berhormat Kuantan berkaitan dengan *Lynas Advanced Materials Plant* ataupun LAMP di Kuantan. Yang Berhormat telah menyatakan bahawa projek terus dijalankan walaupun MITI berjanji lesen operasi tidak akan dikeluarkan oleh Syarikat *Lynas* dengan syarat-syarat yang telah ditetapkan oleh *International Atomic Energy Agency*. Berkaitan perkara ini saya hendak maklumkan tiga perkara. Pertama, kerajaan belum mengeluarkan lesen operasi yang ada hari ini ialah *side license* dan tidak pernah dikeluarkan sehingga ia menepati segala syarat yang telah ditetapkan oleh kerajaan melalui panel pakar antarabangsa yang dilantik oleh kerajaan. Sehubungan dengan ini saya hendak beri penjelasan kepada Yang Berhormat dua perkara, itu yang pertama.

Keduanya adalah tidak benar bahawa projek ini telah ditolak oleh Kerajaan Australia mengikut kenyataan pada 13 September 2011 oleh Norman Moore iaitu Menteri Penggalan dan Petroleum *West Australia*, menyatakan bahawa projek ini tidak menimbulkan sebarang masalah kepada Kerajaan Australia dan memberi jaminan kepada rakyat Malaysia bahawa tahap radio aktiviti projek ini adalah amat rendah. Oleh yang demikian, ia tidak memerlukan sebarang permit untuk memindahkan *rare earth* ini dari satu kawasan kepada satu kawasan yang lain. Kita dimaklumkan oleh Menteri berkenaan bahawa syarikat ini memenuhi semua peraturan di Australia dan beliau seterusnya menyatakan bahawa apa juga yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Kuantan itu adalah disengajakan dibesar-besarkan, dipolitikkan dan juga menyatakan bahawa ini ada kaitan dengan pilihan raya yang mungkin akan diadakan pada bila-bila masa di negara kita, itu yang keduanya.

Pertama saya sebut tadi kita belum lagi beri lesen pra operasi. Keduanya, saya sebut kenyataan Menteri daripada *West Australia*. Ketiga, saya hendak baca kenyataan daripada Yang Berhormat Marang pada 5 Jun telah menyatakan berikut. Yakni dalam Muktamar Tahunan PAS ke-57 pada 5 Jun saya petik kata-kata Yang Berhormat Marang. "*Saya hendak menarik perhatian tentang isu Lynas yang dibangkitkan oleh para perwakilan, saya minta isu ini dirujuk kepada pakar. Kita ada pakar nuklear Dr. Che Rosli Che Mat, Ahli Parlimen Hulu Langat, dia PhD dalam bidang nuklear*". Itu disebut oleh Ahli Parlimen Marang pada 5 Jun 2011. Maka, pada 24 Ogos 2011, Ahli Parlimen Hulu Langat telah pun membuat kenyataan berikut.

"*Mereka menakutkan...*" Ini kenyataan dari Ahli Parlimen Hulu Langat seorang pakar nuklear sains. Saya petik kata-kata beliau, "*Mereka menakutkan orang ramai mengatakan bahawa Lynas ini loji nuklear sedangkan dia hanya memproses bahan tabii iaitu Nadir Bumi daripada Mount Well yang lebih rendah daripada - kalau kita main lombong bijih lebih rendah dari segi radiasinya. Jadi kita juga menyatakan bahawa saya telah bersabar lama dan saya pernah mendapat warning daripada penerangan PAS berkaitan perkara ini*". Beliau menambah bahawa, "*Penduduk Kuantan tidak perlu takut dengan kewujudan kilang kimia Lynas ini*". Jadi benda-benda seperti ini kata beliau "*Tuduhan ini tidak saintifik dan tidak akademik langsung. Tuduhan-tuduhan yang seperti itulah maknanya pada masyarakat dan rakyat tidak perlu takut. Mereka boleh masuk sendiri ke Lynas melihat apa sahaja, apa yang dibina, apakah masa depannya, dan apakah kemudahan-kemudahan yang ada untuk menjaga keselamatan pekerja dan juga orang awam. Jadi saya rasa...*" Tambah Yang Berhormat lagi, "*Saya rasa sedihlah kalau negara ini membuat suatu keputusan yang sangat besar, penting kepada kepentingan negara berdasarkan kepada emosi, propaganda, dan tidak berdasarkan kepada ilmu, ia berdasarkan kepada kepakaran yang sedia ada dalam negara ini sebenarnya*". Itu kata-kata daripada Yang Berhormat Hulu Langat. Terima kasih.

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: Boleh saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri. Tiga perkara yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri. Saya hendak ulas perkara yang akhir dahulu. Berkenaan apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Ahli Parlimen Hulu Langat. Apa yang dikatakan pendirian dan yang dikatakan oleh Presiden PAS pada muktamar PAS, 5 Jun.

Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat Menteri bahawa PAS pun sudah pun *review* pendirian mereka. Pendirian PAS sekarang ini tidak lagi berpandukan kepada pendirian Ahli Parlimen Hulu Langat kerana untuk membuat keputusan berkenaan selamat atau tidak, keberadaan LAM di Gebeng bukan setakat radiasi Yang Berhormat Menteri dan bukan setakat radiasi luaran. Seperti dalam bahas saya, *Malaysian Medical Association* juga menyatakan kerisauan berkenaan dengan *internal emitters*, dengan izin. Radiasi dalaman yang tidak langsung disuarakan ataupun diaddress oleh pihak kementerian. Ia hanya menggunakan *geiger counter* untuk mengira radiasi luaran. Jadi Yang Berhormat Menteri saya minta penjelasan dalam perbahasan saya. Perkara ini tidak pernah dipolitikkan kerana pertama kali Yang Berhormat Menteri ingat boleh dikeluarkan *Hansard*.

Pertama kali saya bawa isu ini pada November 2008 dan Yang Berhormat Menteri boleh dikeluarkan *Hansard* sekiranya saya ada bila-bila masa pun saya tidak pernah kaitkan dengan loji nuklear. Jadi Yang Berhormat Menteri, harap dapat fakta betul. Yang Berhormat Menteri jangan ikut sahaja apa yang dikatakan oleh para pegawai ataupun mereka yang hendak politikkan hal ini. Ini bukan isu politik. Seharusnya Yang Berhormat Menteri peka, faham, teliti dan runding secara terang-terang dengan saya sendiri. Pihak Yang Berhormat Menteri tidak pernah berbuat demikian. Okey, itu perkara yang ketiga.

Perkara yang kedua berkenaan apa yang dikatakan oleh Menteri Australia Norman Moore. Saya hendak tanya Kerajaan Malaysia, kenapa Kerajaan Malaysia hendak jadi jurucakap kepada Kerajaan Australia? Tidak bolehkah Kerajaan Malaysia teliti kes ini betul-betul, runding, dan lihat apakah dia maklumat-maklumat yang diberikan oleh Lynas?

Yang Berhormat Menteri tahu atau tidak Lynas banyak *misleading* memberi maklumat-maklumat input *data* yang *misleading*, *factual*, *true* tetapi *misleading*. Contohnya mereka eksport bahan-bahan *ore* dari Australia. Di bawah *Dangerous Goods Act*. Mereka menggunakan *Dangerous Goods Act* dan mereka lulus untuk eksport bukan sebagai *dangerous goods*. Barang-barang berbahaya kenapa? Ini kerana konsentrasi torium dari uranium dalam *rare earth oxides* yang mereka eksport itu berada di bawah tahap *just below the limit to be exported as dangerous goods*. Ini yang saya hendak cuba beritahu kepada Dewan dan kementerian yang seolah-olah kementerian tidak mahu dengar. Setiap kali saya bertanya, kementerian menjadi jurucakap Lynas. Saya tidak faham kenapa perkara ini berlaku. Kenapa suara rakyat itu tidak didengar? Ya, saya tahu wakil-wakil daripada Kuantan telah pun bertemu dengan MITI beberapa kali, MADA dan Sheh Malaysia telah jumpa.

Saya juga tahu bahawa wakil daripada MITI berkata, "*They inherit the problem, you inherit the problem*" daripada Menteri yang dahulu. Itu *off record*. Itu tidak mahu cakap di dalam Dewan. Dalam Dewan cakap seolah-olah jadi jurucakap Lynas. Ini yang saya minta pihak kementerian bertanggungjawab dengar sebenarnya. Cuba teliti dokumen lain-lain yang kita ada. Ia daripada Australia sendiri, ya. Memanglah mereka eksport bukan sebagai *dangerous goods* sebab di bawah kadar bahaya tetapi apabila telah diekstraksi *rare earth element* itu ada *wager* iaitu torium dan uranium. Setakat ini, saya juga tahu bahawa MOSTI, nanti kita dengar apa MOSTI cakap bahawa MOSTI pun tidak puas hati lagi. Ia belum diterima *proposal* yang boleh diguna pakai untuk *long term with management plan*. Jadi saya harap Yang Berhormat Menteri tolong jangan politikkan hal ini dan tolonglah jangan jadi jurucakap Lynas.

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Terima kasih Yang Berhormat Kuantan dan Tuan Yang di-Pertua. Ringkas sahaja saya akan jawab. Jadi saya mohon izin untuk tamatlah di sini kerana ramai lagi menteri-menteri akan menjawab.

Pertamanya, tuduhan bahawa saya adalah jurucakap Australia adalah satu tuduhan yang berat, ya. Ini menuduh kami *traitor* kepada negara kita. Ini satu yang amat berat dan saya minta Yang Berhormat tarik baliklah, ya.

■1500

Apa yang saya sebut tadi ialah membaca kenyataan yang dibuat bukan jurucakap ini, kenyataan yang dibuat oleh menteri berkenaan dan dipetik daripada sumber, ini kenyataan beliau. Yang keduanya jurucakap Lynas, ini juga saya sebagai jurucakap Lynas yang juga satu tuduhan yang amat berat. Kita menjalankan tugas dengan mengambil kira semua kepentingan rakyat adalah penting. Rakyat didahulukan.

Ini adalah mustahak dan tidak pernah kita menjadi jurucakap mana-mana syarikat dalam hal ini. Yang ketiganya PAS sudah *review* ini satu perkara yang bukan barulah. Nampaknya PAS ini selalu berubah-ubahlah. Jadi ini sekadar satu perkara yang baru saya dengarlah. Saya tadi baca kenyataan yang keluar daripada Ahli Yang Berhormat dari Marang bersama dalam Muktamar PAS 5 Jun...

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: *[Berdiri]*

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Beliau menyatakan bahawa tanyalah pakar, pakar menjawab. Bila pakar menjawab ini kenyataan pada 24 Ogos. Saya petik, saya tidak memutarbelitkan ini *quote* daripada apa yang kami ketahui. Jadi mengikut Ahli Yang Berhormat dari Hulu Langat menyatakan bahawa perkara ini dipolitikkan dan beliau diarah untuk tutup mulut. Ini kenyataan yang dikeluarkan dan beliau rasa dukacita kerana keputusan dibuat ataupun perkara ini dijadikan perkara emosi berdasarkan propaganda dan tidak berdasarkan pada ilmu. Ini saya petik kenyataan, saya bukan putar belitkan.

Jadi Yang Berhormat, kerajaan juga seperti Yang Berhormat juga memberi penghayatan kepada rakyat dan kita telah memberikan banyak *engagement* pihak tertentu termasuk kementerian saya dan kita sanggup untuk meneruskan *engagement* ini kerana yang pentingnya kita menegaskan kebenaran, yang pentingnya ialah kita menyatakan fakta secara objektif, tidak harus diputar belitkan atau dipropagandakan. Rakyat yang mengetahui dan kita telah membuat banyak sekali sesi penerangan dengan pelbagai pihak dan *alhamdulillah* buat masa ini semakin ramai yang memahami.

Saya sedar bahawa ada lagi yang tidak dapat menerima pada terakhir saya mengadakan perhitungan kira-kira dua minggu lalu dengan tokoh-tokoh terkemuka daripada... dan mereka mendengar dan mereka tetap faham tetapi mereka nyatakan pada saya bahawa perlu kita tingkatkan lagi usaha untuk memberi penerangan. *Insyallah* sebagai sebuah kerajaan yang bertanggungjawab kita akan teruskan usaha untuk memberi penjelasan kepada rakyat supaya rakyat akan mendapat maklumat yang tepat dalam perkara ini dan tidak diselewengkan fakta. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Yang Berhormat Menteri, Menteri...

Dato' Sri Mustapa bin Mohamed: Saya sudah selesai.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Menteri, soalan dari Bakri, Menteri tidak jawab.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri, Yang Berhormat Bakri. Menteri sudah duduk.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak, tidak. Yang Berhormat Bakri sudah berdiri lama tunggu Menteri beri jawapan tentang perhubungan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sudah, sudah.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Hubungan dagangan dengan negara Israel...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Menteri sudah duduk Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Yang Berhormat Menteri tidak jawab.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Akan tetapi dia tidak jawab soalan saya. Dalam ucapan saya dia tidak jawab. Dia pun tidak beri jawapan bertulis.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat jangan cakap begitu. Tadi pagi sudah kecoh. Ada berapa puluh lagi kementerian belum jawab. Kalau kamu pandai bertabiat, saya pun pandai bertabiat.

Seorang Ahli: *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: Jangan ketawa. *I do not have any mood for all this nonsense all the time.* Menteri Kementerian Sains dan Teknologi...

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri, sudah Yang Berhormat Bakri. Kalau tidak saya halau Yang Berhormat Bakri keluar.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak, sebab ini soalan yang penting...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri, sudah Yang Berhormat Bakri. Menteri sudah duduk.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tentang hubungan perdagangan Malaysia dengan negara Israel...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Perdagangan. Ini penting.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri duduk Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak. Ini memang penting Tuan Yang di-Pertua. Ini perhubungan negara Malaysia dengan negara Israel.

Tuan Yang di-Pertua: Oleh kerana Yang Berhormat Bakri ingkar kepada apa yang saya sebut, saya arah Yang Berhormat Bakri untuk rehat sekejap.

Seorang Ahli: Menteri jangan lari.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak Menteri jangan lari soalan ini penting...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, maaf ya Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Perhubungan dengan negara Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri sudah Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Perdagangan...

Tuan Yang di-Pertua: Sudah.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Sebab dalam ucapan saya dia memang kena jawab soalan saya. Takkan saya ucap...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri, duduk Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak saya harap Tuan Yang di-Pertua boleh buat ...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri. Duduk Yang Berhormat Bakri sebab Menteri sudah duduk. Dia kata dia sudah habis.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Akan tetapi tadi saya sudah berdiri lama, saya tunggu jawapan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri. Duduk Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Harapkan Tuan Yang di-Pertua buat pertimbangan sebab soalan ini memang penting, semua orang hendak tahu.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri. Saya tidak akan meneruskan mesyuarat sehingga Yang Berhormat Bakri duduk dan kalau Yang Berhormat Bakri tidak duduk lagi buat terakhir maka Bakri...

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Sebab ini..., realiti anak muda Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua: Bentara. Sila jalankan tugas.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak, saya harapkan Menteri cuba buat keputusan dapat jawapan atau tidak dapat jawapan daripada Menteri. Sebab saya harapkan Tuan Yang di-Pertua boleh beri satu jawapan yang betul. Keputusan yang betul.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Peraturan Mesyuarat 44 Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah, saya belum habis dengan Yang Berhormat Bakri.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Akan tetapi sebelum itu berkenaan Yang Berhormat Bakri...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri keluar dulu baru saya *entertain* Yang Berhormat Batu Gajah...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Sebelum itu...

Tuan Yang di-Pertua: Di bawah peraturan mesyuarat.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Yang Berhormat Bakri, jangan keluar.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tidak, saya hendak mendapat jawapan saya...

Tuan Yang di-Pertua: Siapa yang sebut jangan keluar? Siapa yang sebut tadi jangan keluar?

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Saya.

Tuan Yang di-Pertua: Okey. Yang Berhormat juga sama-sama keluar dengan Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Takkan tidak dapat jawapan Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, peraturan mesyuarat saya...

Tuan Yang di-Pertua: Saya *entertain* Yang Berhormat setelah Yang Berhormat Bakri keluar.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini berkaitan dengan tindakan diambil oleh Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah duduk sehingga Yang Berhormat Bakri keluar.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Berapa lama...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Bakri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Hendak tahu keputusan. Berapa lama...

Tuan Yang di-Pertua: Keluar Yang Berhormat Bakri... *[Dewan riuh]*

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Taiping, Ahli-ahli Yang Berhormat kalau saya tidak sebut berapa lama, oleh kerana Ahli-ahli Yang Berhormat bijaksana dengan peraturan mesyuarat. *Check* peraturan mesyuarat. Yang Berhormat Taiping semua. Sila Yang Berhormat Batu Gajah, apa peraturan mesyuarat?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Peraturan Mesyuarat 44. Tuan Yang di-Pertua, saya menyedari Tuan Yang di-Pertua mempunyai kuasa untuk memerintahkan ahli itu berhenti bercakap. Tuan Yang di-Pertua apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bakri adalah hanya meminta Menteri agar menjawab, perkara satu. Ekoran itu beliau telah bangun. Perkara yang dibangkitkan dia ada bincang berikan masa ucapan katanya. Lepas itu dia telah berdiri lama. Dengan diamnya dia berdiri lama menunggu giliran agar boleh menarik perhatian Menteri agar boleh mendapat satu jawapan Tuan Yang di-Pertua. Jadi saya rasa fungsi Parlimen adalah untuk ahli membangkitkan perkara...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah, duduk Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Maaf Tuan Yang di-Pertua tetapi boleh benarkan saya habiskan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah duduk.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua. Boleh benarkan saya habiskan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah duduk.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua sudah beri saya peluang bangkit...

Tuan Yang di-Pertua: Sudah, saya faham.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Biar saya habiskan ayat.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat, Peraturan 42, 43, dan 44, sudah saya faham.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya hanya menyuruh Tuan Yang di-Pertua kuasa Tuan Yang di-Pertua berhati-hati... [*Dewan riuh*]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain tolong jangan bising. Yang Berhormat Batu Gajah sudah saya faham.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Saya *respond* kepada apa yang diberi kepada Yang Berhormat Batu Gajah. Duduk.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Dengan sedemikian menghalau Yang Berhormat Bakri...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah, duduk.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya rasa tindakan itu adalah tidak wajar.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Gajah, duduk. Kalau Yang Berhormat Batu Gajah juga ingkar saya pun akan halau Yang Berhormat Batu Gajah untuk keluar. Ahli-ahli Yang Berhormat, semua patut faham dengan peraturan mesyuarat. Apabila Speaker bercakap, tiada siapa pun yang boleh bercakap. Jangan sama sekali ada Yang Berhormat yang mahu mengajar saya apa maksud peraturan mesyuarat kerana dengan berbuat demikian pun melanggar peraturan mesyuarat. Peraturan mesyuarat juga mengatakan bahawa apabila ditegur, jangan ingkar kerana peraturan mesyuarat mengatakan kalau Menteri sudah duduk, tidak boleh lagi dipaksa oleh Speaker. Kalau jawapan Menteri tidak memadai semua dunia tahu kena masuk dalam *Hansard*. Saya cuma mengingatkan ada berapa puluh kementerian lagi dan Ahli-ahli Yang Berhormat mempunyai sikap apabila berhujah, seronok dengan hujah sendiri.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri...

Tuan Yang di-Pertua: Apa Yang Berhormat Batu?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Okey. Saya berdiri...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu apa? Peraturan mesyuarat lagi?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Tidak, tidak. Saya berdiri atas keprihatinan saya terhadap kesihatan Tuan Yang di-Pertua. Saya...

Tuan Yang di-Pertua: Siapa jangan Yang Berhormat lagi kalau Yang Berhormat semua prihatin dengan kesihatan saya...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat tidak berlaku seperti demikian. Sila duduk. Terima kasih.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya tidak ingkar...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Indera Mahkota. Apa Yang Berhormat Indera Mahkota?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya cuma hendak mengesahkan bahawa memang saya perhatikan Yang Berhormat Bakri telah berdiri begitu lama.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sudah Yang Berhormat. Soal Yang Berhormat Bakri sudah habis atau hendak sudah saya suruh keluar.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya, saya cuma hendak mengatakan saya memang memerhatikan di belakang saya...

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat Indera Mahkota, sudah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, sila jawab.

3.09 ptg.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Datuk Haji Fadillah bin Yusoff]: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri, yang perkara-perkara soal yang dianggap sebagai memperpanjang lebarakan lagi hujah, elakkan. Jawab sahaja kepada apa yang dibangkitkan.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Datuk Haji Fadillah bin Yusoff]: Baik Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih. *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh*. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu izinkan saya bagi pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi ataupun MOSTI mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membahaskan isu-isu di bawah kementerian ini masa perbahasan Bajet 2012 pada 10 hingga 20 Oktober 2011.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Ahli Yang Berhormat, MOSTI diberi mandat untuk menerajui agenda Sains, Teknologi dan Inovasi atau singkatannya STI, negara termasuk menyokong Program Transformasi Kerajaan (GTP) dan Program Transformasi Ekonomi (ETP).

■1510

Dalam hubungan ini MOSTI dan juga agensi-agensi di bawahnya menguruskan dana, memberi khidmat nasihat dan juga kemudahan untuk pihak yang berkepentingan ataupun *stakeholders*, dengan izin, menjalankan R&D (*research and development*), menawarkan perkhidmatan berkaitan sains dan teknologi serta melaksanakan inisiatif-inisiatif khusus ke arah melaksanakan agenda STI negara termasuk di peringkat akar umbi.

Pada tahun 2010, MOSTI telah menerajui Program Tahun Malaysia Inovatif bagi meningkatkan kesedaran dan memupuk budaya inovasi di kalangan rakyat Malaysia ke arah penghasilan kekayaan, penjana ilmu dan kesejahteraan rakyat. Sebagai kesinambungan kepada Malaysia Inovatif 2010 dan menyedari akan pentingnya membudayakan sains dan matematik di kalangan rakyat Malaysia, MOSTI telah dan sedang melaksanakan program Penggalakan Sains dan Matematik dalam tahun 2011. Agenda STI negara akan diperhebatkan lagi pada tahun 2012 dengan pelaksanaan program-program di bawah tahun Sains 2012 dan juga Gerakan Inovasi Nasional yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri semasa pembentangan Bajet 2012 baru-baru ini. MOSTI berasa amat sukacita di atas minat yang ditunjukkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat ke atas isu-isu sains, teknologi dan inovasi. Di sesi ini seramai 13 orang Yang Berhormat telah membangkitkan lapan perkara seperti berikut:

- (i) Gerakan Inovasi Nasional 2012;
- (ii) Yayasan Inovasi Malaysia (YIM);
- (iii) inovasi akar umbi ataupun Jejak Inovasi;
- (iv) penyelidikan dan pembangunan (R&D);
- (v) pembangunan teknologi satelit negara;
- (vi) projek Lynas Advance Materials Plant (LAMP) di Gebeng, Kuantan;
- (vii) *rare earth plant* di Bukit Merah; dan
- (viii) Makmal Jabatan Kimia Cawangan Sib.

Kesemua perkara yang dibangkitkan akan cuba saya jelaskan dalam jangka masa yang diperuntukkan. Walau bagaimanapun sekiranya masa tidak mengizinkan, saya akan memberi salinan jawapan yang lengkap secara bertulis. Berkaitan dengan Gerakan Inovasi Nasional 2012, Ahli Yang Berhormat Silam menyarankan supaya Gerakan Inovasi Nasional diperhebatkan dengan penubuhan Yayasan inovasi di seluruh negara. MOSTI mengalu-alukan saranan Ahli Yang Berhormat Silam.

MOSTI percaya saranan tersebut akan membolehkan penyertaan lebih aktif dari semua lapisan masyarakat, bukan sahaja di peringkat Persekutuan tetapi juga di peringkat negeri. Walau bagaimanapun berdasarkan program yang telah dilaksanakan oleh MOSTI melalui Yayasan Inovasi Malaysia (YIM), objektif yang sama boleh dicapai dengan kos yang lebih efektif melalui jaringan kerja secara meluas dengan agensi dan badan-badan di peringkat negeri. Setakat ini kerajaan negeri dan agensi-agensi yang berkaitan selaku rakan strategik telah menunjukkan kerjasama yang amat memuaskan.

Kaedah yang digunakan oleh MOSTI dan Yayasan Inovasi Malaysia adalah selaras dengan saranan Ahli Yang Berhormat Bukit Katil supaya Jejak Inovasi diperluaskan kepada belia dan persatuan belia di semua peringkat. MOSTI melalui Yayasan Inovasi Malaysia telah pun mengenal pasti belia termasuk belia dari kampung sebagai peserta Jejak Inovasi. Contohnya, golongan belia dari Politeknik Merlimau, Melaka dan Mukah, GIATMARA, UiTM, Institut Kemahiran Belia (IKM) dan belia dari pertubuhan belia serta sukarelawan setempat telah menyertai Jejak Inovasi di Melaka, Sabah dan juga Sarawak.

Berkaitan Yayasan Inovasi Malaysia, Ahli Yang Berhormat dari Permatang Pauh mendakwa Yayasan Inovasi Malaysia (YIM) dipimpin oleh ahli korporat kaya seperti Tan Sri Lim Kok Thay yang rapat dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Untuk makluman, tadbir urus YIM dipantau oleh sebelas orang Ahli Lembaga Pemegang Amanah ataupun *Board of Trustees*, dengan izin. Pelantikan Ahli *Board of Trustees* YIM berasaskan kepada pengetahuan, kepakaran dan pengalaman sama ada atas kapasiti peribadi atau mewakili organisasi. Faktor kekayaan dan parti politik bukan merupakan kriteria pelantikan *Board of Trustees*. Ahli *Board of Trustees* YIM tidak menerima sebarang ganjaran kewangan sebaliknya melaksanakan tugas secara sukarela dan menyumbang buah fikiran serta pandangan dalam menentukan hala tuju dan pelaksanaan program-program YIM. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Tan Sri Lim Kok Thay tidak lagi menjadi ahli dalam *Board of Trustees* YIM sejak awal tahun ini.

Saya juga ingin menjelaskan kepada Ahli Yang Berhormat Permatang Pauh bahawa peruntukan kewangan RM100 juta yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini bukannya khusus bagi YIM. Akan tetapi adalah untuk membiayai pelbagai program dan aktiviti Gerakan Inovasi Nasional 2012 yang diterajui oleh pelbagai kementerian dan agensi serta badan-badan bukan kerajaan. MOSTI melalui YIM hanya menerajui program Jejak Inovasi dan *World Innovation Forum* sahaja.

Berkaitan dengan inovasi akar umbi ataupun Jejak Inovasi, Ahli Yang Berhormat Tangga Batu...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sedikit penjelasan boleh?

Yang Berhormat Timbalan Menteri, mengenai dana RM100 juta sebelum ke tajuk yang lain. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya mohon penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri dan mungkin meleraikan keresahan pengkarya-pengkarya seni. Mereka ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri adakah dana RM100 juta ini hanya merujuk kepada dengan izin, *science related innovation*? Ini kerana bagi mereka kelompok-kelompok yang bergiat di dalam gerak kerja seni dan kreatif yang lain juga perlu diberi perhatian. Jadi mereka bertanyakan kepada kita dan saya perlukan Yang Berhormat Timbalan Menteri pun menjelaskan kerana bagi mereka, mereka juga mahu terlibat di dalam agenda inovasi. Adakah ianya hanya berkaitan dengan *science related innovation* ataupun kerja-kerja kreatif yang lain? Mohon penjelasan.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Yang Berhormat Balik Pulau, seperti mana saya katakan tadi RM100 juta diperuntukkan untuk pelbagai kementerian. MOSTI hanya bertanggungjawab melalui Yayasan Inovasi Malaysia pertama untuk Jejak Inovasi dan keduanya untuk *World Innovation Forum*. Akan tetapi saya kira keseluruhan RM100 juta tersebut merangkumi pelbagai aktiviti kementerian. Saya kira apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Balik Pulau mungkin sangat sesuai dijalankan melalui Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. Terima kasih. Jadi Ahli Yang Berhormat Tangga Batu menyarankan supaya produk inovasi akar umbi khususnya hasil daripada program Jejak Inovasi dikomersialkan.

Sehingga 17 Oktober 2011, program Jejak Inovasi yang dianjurkan oleh MOSTI bersama YIM telah berjaya menjejak dan mendokumentasikan 41 produk inovasi yang dibangunkan secara individu mahupun berkumpulan. Daripada 41 produk tersebut, sebanyak sembilan produk telah dikenal pasti berpotensi dibangunkan ke peringkat pengkomersialan. MOSTI dan YIM akan membantu pencipta produk-produk berpotensi ini dengan memberi dana dan juga khidmat nasihat teknikal. Akses kepada produk-produk berpotensi juga disediakan melalui laman sesawang www.yim.my/databank bagi para usahawan yg berminat.

Ahli Yang Berhormat dari Putatan membangkitkan mengenai kreativiti seorang penduduk di Tambunan, Sabah yang telah mencipta teknologi *dynamo wheel* bagi penghasilan tenaga elektrik. MOSTI mengucapkan tahniah kepada Encik Abdul Hamid Jasmin dari Kampung Libang Laut, Tambunan yang telah berjaya mencipta mikro hidro elektrik daripada besi dan komponen terpakai. Kreativiti dan inovasi beliau telah menarik perhatian MOSTI dan pasukan penjejak inovasi zon pedalaman Sabah. Keperluan menambah baik ciptaan tersebut sedang dikenal pasti bagi membolehkan ia direplikasikan untuk kegunaan masyarakat setempat yang lain dengan lebih meluas dan pada masa yang sama tidak mengabaikan pulangan kepada pencipta.

Ahli Yang Berhormat Dungun mencadangkan agar projek perintis bagi nelayan di Dungun yang menggunakan alat *decarbonizer* iaitu produk inovasi yang mengurangkan penggunaan minyak diesel sebanyak 30 peratus diperluaskan kepada semua nelayan di seluruh negara. MOSTI mengucapkan terima kasih atas saranan Ahli Yang Berhormat Dungun untuk memperluas penggunaan alat *decarbonizedr* kepada semua nelayan di seluruh negara ini. Ini merupakan satu pengiktirafan kepada pencipta alat ini di bawah bimbingan agensi MOSTI iaitu Teknologi Park Malaysia.

Setakat ini projek pembekalan *decarbonizer* telah dimanfaatkan sebagai projek rintis kepada 50 nelayan, ahli persatuan nelayan kawasan Dungun. Projek ini merupakan seperti mana yang saya katakan tadi projek perintis sahaja memandangkan peranan MOSTI hanyalah sebagai pencetus teknologi dan bukan pembekal produk. MOSTI bersedia membantu usahawan atau persatuan nelayan berminat untuk mengkomersialkan alat tersebut.

Berkaitan dengan R&D, Ahli Yang Berhormat Padang Besar mendakwa tiada kesinambungan dalam projek penyelidikan dan pembangunan (R&D) kerana R&D di Malaysia bergantung kepada individu. Memang tidak dinafikan terdapat projek-projek R&D yang tiada kesinambungan. Ini disebabkan oleh beberapa faktor seperti kekurangan sumber kewangan, kepakaran, tiada keperluan untuk meneruskannya berdasarkan perkembangan semasa dan perubahan keutamaan atau *priority change*, dengan izin.

■1520

Bagi memastikan kesinambungan dalam projek R&D, kerajaan telah dan akan mengambil beberapa pendekatan. Ini termasuklah penubuhan Majlis Sains dan Penyelidikan Kebangsaan atau singkatannya MSPK, yang akan menetapkan hala tuju dan bidang keutamaan R&D negara. Dengan peruntukan kewangan yang sewajarnya, MSPK juga akan memastikan komitmen peringkat tertinggi pada projek-projek R&D yang berimpak tinggi. Pada masa yang sama, usaha akan dipergiatkan ke arah pembangunan modal insan. Khususnya meningkatkan bilangan saintis dan jurutera penyelidik ataupun RSE bagi memastikan projek-projek R&D tidak mengalami masalah dari segi kesinambungan kepakaran.

Ahli Yang Berhormat Tangga Batu mencadangkan agar peranan R&D&C ataupun *research, development and commercialization* di MOSTI dijumpukan kepada setiap kementerian. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tanggungjawab melaksanakan R&D&C tidak terhad kepada MOSTI sahaja. Banyak lagi kementerian lain yang menjalankan R&D&C seperti Kementerian Pertanian, Kementerian Pengajian Tinggi, Kementerian Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Kementerian Kesihatan, Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Kementerian Pertahanan, selaras dengan inisiatif memperluaskan R&D kepada bidang sains sosial, lebih banyak lagi kementerian akan terlibat sama dalam pelaksanaan R&D di Malaysia.

Ahli Yang Berhormat Hulu Langat bertanya bilangan produk-produk inovasi khususnya yang boleh dikomersialkan. Beliau juga menimbulkan rungutan penyelidik kerana peruntukan untuk R&D yang terhad di samping ingin tahu bantuan kerajaan pada pereka cipta tempatan iaitu Encik Zulkifli Haji Haron.

Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelapan dan Rancangan Malaysia Kesembilan sebanyak 7,098 projek penyelidikan menggunakan dana MOSTI yang telah dijalankan. Sebanyak 2,294 dari jumlah tersebut berpotensi untuk dikomersialkan. Sebanyak 540 projek telah dikomersialkan dengan hasil jualan bernilai RM7.1 bilion. Sebanyak 2,550 harta intelek iaitu paten, hak cipta, cap dagangan dan reka bentuk perindustrian juga telah dihasilkan daripada penyelidikan-penyelidikan yang telah dijalankan dalam tempoh tersebut.

Berkaitan dengan rungutan mengenai peruntukan untuk R&D yang tidak mencukupi, memang tidak dinafikan bahawa jumlah peruntukan adalah terhad. Sehubungan itu, penilaian terhadap permohonan mendapatkan dana R&D disemak dan diperhalusi berdasarkan kriteria-kriteria yang ditetapkan terutama dari segi keutamaan, impak dan potensi untuk dikomersialkan. Disebabkan kriteria penilaian yang agak ketat dan berdasarkan tuntutan pembangunan semasa ke arah mencapai status negara maju yang berpendapatan tinggi, akses kepada dana R&D adalah kompetitif dan tidak secara automatik.

Mengenai pereka cipta Encik Zulkifli Haji Haron dan syarikatnya Zul Design Sdn. Bhd., MOSTI telah lama menjalin kerjasama yang erat dengan beliau khususnya dalam pelaksanaan program-program kesedaran di bawah tahun Malaysia Inovatif 2010. Beliau juga telah dilantik sebagai salah seorang ahli panel penilai inovasi MOSTI dan ini membolehkan beliau untuk menyumbang secara langsung kepada peningkatan produk inovatif.

Ahli Yang Berhormat Lipis bertanya mengenai dana pengkomersialan R&D atau CRDF dan dana perolehan teknologi atau singkatannya TAF, serta mengesyorkan supaya kerjasama kerajaan, industri institusi pendidikan ditingkatkan bagi memastikan hasil R&D dimajukan sehingga ke peringkat pengkomersialan. Dana pengkomersialan R&D ataupun CRDF dan dana perolehan teknologi (TAF) diuruskan oleh MTDC. CRDF menyediakan pembiayaan bagi syarikat tempatan, mengkomersialkan hasil R&D universiti atau institusi pendidikan tempatan dan juga yang dijalankan oleh pihak syarikat sendiri.

TAF pula menyediakan pembiayaan bagi syarikat tempatan memperoleh teknologi baru dari luar negara. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan sebanyak 154 projek bernilai RM294.70 juta telah diluluskan di bawah CRDF. Daripada jumlah tersebut 72 projek adalah pengkomersialan hasil R&D yang dijalankan oleh universiti dan juga institut penyelidikan tempatan. Manakala baki 82 projek adalah pengkomersialan hasil R&D yang dijalankan oleh pihak syarikat sendiri. Di bawah program TAF pula sebanyak 32 projek bernilai RM45.8 juta telah diluluskan.

Secara keseluruhan, syarikat-syarikat mendapat pembiayaan dana CRDF dan TAF di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan telah merekodkan jumlah jualan masing-masing sebanyak RM677 juta dan RM159 juta. Syarikat-syarikat tersebut juga berjaya memfailkan 254 harta intelek yang terdiri daripada paten, cap dagangan, hak cipta dan juga reka bentuk industri. Di samping itu juga, peluang pekerjaan berjaya diwujudkan di mana seramai 2,225 *knowledge workers*, dengan izin, menceburi bidang bioteknologi, teknologi makanan, kejuruteraan elektrik dan elektronik.

Mengenai syor supaya ditingkatkan kerjasama industri institut penyelidikan, ingin dimaklumkan bahawa kerajaan sentiasa menggalakkan agar ketiga-tiga pihak sentiasa bekerjasama bagi memastikan *research, development and commercialization* dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan didorong pasaran ataupun *market driven*, dengan izin, dan mampu memberi pulangan yang tinggi kepada negara. Pelbagai program dan inisiatif untuk memberi peluang kepada ketiga-tiga pihak ini berkolaborasi dan bekerjasama telah dilaksanakan oleh MOSTI dan agensi-agensi di bawahnya.

Pembangunan teknologi satelit negara, MOSTI berterima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Arau atas sokongan beliau terhadap program pembangunan teknologi satelit negara. Bidang teknologi satelit adalah satu bidang keupayaan yang amat strategik khususnya bagi sektor pembangunan dan keselamatan. Program pembangunan satelit negara bermula dengan satelit mikro TiungSAT yang telah dilancarkan pada 26 September Tahun 2000. Diikuti dengan satelit kedua iaitu RazakSAT, satelit *remote sensing* kelas mini dunia pertama dalam orbit rendah hampir khatulistiwa bumi ataupun singkatannya *Near Equator Orbit* (NEqO) pada 14 Julai 2009.

Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh, kerajaan telah meluluskan RM200 juta bagi program pembangunan satelit RazakSAT kedua sebagai kesinambungan program satelit negara. Penggunaan ini akan memakan masa selama tiga tahun sehingga 2015. Sebanyak RM7 juta telah diperuntukkan untuk tahun 2011 iaitu bagi fasa 1 - kajian bagi menentukan spesifikasi satelit dan projek RazakSAT kedua dijangka akan dapat membangunkan lebih 500 penyelidik, saintis dan jurutera tempatan.

Projek *Lynas Advanced Materials Plant* ataupun LAMP di Gebeng, Kuantan. Ahli Yang Berhormat Kuantan mempersoalkan kemampuan Lembaga Pelesenan Tenaga Atom atau AELB dalam menguruskan isu Lynas terutama dari segi penguatkuasaan. Beliau juga kurang berpuas hati dengan tahap komunikasi AELB terutama hebahan kepada pihak awam mengenai tindakan susulan dan *timeline* berhubung 11 saranan panel pakar bebas IAEA. AELB bertanggungjawab ke atas kawal seliaan dan kawalan pelbagai industri yang melibatkan aktiviti tenaga atom di Malaysia.

Dalam hubungan ini, AELB telah melakukan penilaian dan penguatkuasaan terhadap beberapa lagi aktiviti seumpama projek LAMP. Sehubungan dengan itu dakwaan Ahli Yang Berhormat Kuantan bahawa AELB tidak mampu menjadi penguat kuasa projek sebesar LAMP adalah tidak benar. MOSTI dan MITI juga telah menyediakan *Lynas Project Timeline* berdasarkan 11 saranan panel pakar bebas IAEA. Pemantauan berterusan terhadap semua perkara-perkara yang disyorkan oleh IAEA dilakukan secara terperinci. Mengenai dakwaan bahawa AELB mengambil masa yang panjang untuk memberi maklum balas ataupun *response*, dengan izin, kepada syarikat Lynas, suka saya menjelaskan bahawa AELB telah melakukan semakan terperinci terhadap dokumen-dokumen yang dikemukakan oleh syarikat Lynas pada 18 Julai 2011. Syarikat telah mengemukakan maklumat-maklumat tambahan pada 19 September 2011 dan AELB telah mengembalikan semua dokumen yang telah disemak pada 13 Oktober 2011 untuk pembetulan dan maklumat tambahan.

Dokumen-dokumen ini telah dikemukakan kepada panel teknikal khas yang terdiri daripada pegawai-pegawai AELB, Jabatan Alam Sekitar, Kementerian Kesihatan, Nuklear Malaysia, Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerja ataupun DOSH Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Institut Kejuruteraan Awam Malaysia (IKRAM) dan beberapa pakar individu yang dilantik khas oleh lembaga. Panel teknikal khas telah bermesyuarat pada 24 dan 28 Oktober 2011.

■1530

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: [Bangun]

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Sekejap, biar saya selesaikan ini. Duduk dahulu. Mengenai dakwaan bahawa AELB gagal berkomunikasi dengan pihak awam, ingin dijelaskan bahawa AELB telah dan sedia berkomunikasi dengan pihak-pihak berkepentingan termasuk ketua-ketua komuniti asalkan ia tidak bertentangan dengan seksyen 41 akta 304 mengenai kerahsiaan.

Dakwaan Ahli Yang Berhormat Kuantan berkenaan pengawasan yang dilakukan oleh pegawai AELB menimbulkan keresahan di kalangan orang awam adalah tidak benar. Tujuan AELB membuat pengawasan ini juga sebenarnya adalah untuk memenuhi hasrat Ahli Yang Berhormat Kuantan untuk meningkatkan tahap komunikasi dengan penduduk setempat. Kehadiran pegawai-pegawai AELB bukan sahaja untuk memantau pematuan syarikat Lynas terhadap peraturan yang berkuat kuasa tetapi pada masa yang sama kehadiran mereka membolehkan orang ramai berkomunikasi dan mendapat nasihat secara terus dari pegawai-pegawai AELB.

Pengukuran dilakukan oleh AELB adalah merupakan pengukuran paras sinaran luar latar belakang (*external background radiation level*) bagi mendapatkan data asas (*baseline data*) iaitu paras dedahan sinaran luar iaitu latar belakang yang wujud secara semula jadi. Tindakan ini dibuat bagi memastikan tahap paras dedahan sinaran luar di kawasan Gebeng adalah pada tahap selamat dan terkawal. Mengenai kebimbangan berkaitan *radiation* dalaman, ingin dimaklumkan bahawa *internal amitter* dengan izin, tidak boleh diukur secara luaran. Ia hanya boleh dikesan dalam tempoh jangka masa yang panjang. Walau bagaimanapun, AELB akan sentiasa bersedia melaksanakan tugas bagi memastikan dos dedahan sinaran kepada pekerja dan orang awam serta alam sekitar tidak melebihi had yang dibenarkan di bawah Akta 304 serta tidak membahayakan risiko sinaran terhadap mereka.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: [Bangun]

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Ya, Yang Berhormat Kuantan dahulu.

Puan Fuziah Salleh [Kuantan]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Dua perkara yang saya hendak tanya. Pertama tadi berkenaan dengan *submission* ataupun *proposal* daripada Lynas berkenaan dengan jangka masa panjang (*waste management plant*) ataupun perancangan sisa buangan mereka. Mengikut *recommendation* IAEA, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, AELB *should intensify the activities regarding public information and public involvement in particular* berkenaan *licensing and decision making process*. Pada 18 Julai, Lynas *submit* ataupun bentang kepada AELB. Pihak AELB kata pada 19 September sudah pulangkan kepada mereka dan minta pembetulan sedangkan pihak kami, pihak *stakeholders*, orang Kuantan, Ahli Parlimen Kuantan dan ramai lagi kita di Kuantan tidak dimaklumkan sehinggalah Lynas mengeluarkan dalam laporan mereka suku kedua kepada *shareholders* mereka.

Kemudiannya saya buat laporan kepada Australia, kenapa Lynas tidak bentang kepada *stakeholders*, tidak bagi tahu. Lynas kata bukan tanggungjawab mereka. Itu tanggungjawab AELB. Kemudian kita tanya pula AELB. Pihak AELB kata boleh bagi tahu tetapi mengikut Akta 304, seksyen 41 kalau melibatkan kerahsiaan, ini dipaparkan dalam blog laman rasmi AELB pada hari ini mengatakan bahawa tidak perlu hendak kongsi.

Jadi rekomendasi IAEA itu hendak serahkan kepada siapa? Pihak AELB kata bukan AELB. Lynas kata bukan Lynas. Jadi kami *stakeholders* ini hendak tanya pada siapa? Daripada bulan Julai sampai bulan Oktober, apabila saya suarakan baru AELB jawab, sudah pulang, tidak puas hati, tidak cukup baik. Hari ini kata, tidak boleh dedahkan semua. Jadi di manakah komunikasi yang disebut oleh AELB tadi? Apa dia? Berkomunikasilah, tunjukkan kepada kita *proposal* itu. Kalau tidak puas hati pun, tunjukkanlah kepada kita. *We are the stakeholders*. Kalau Ahli Parlimen sendiri tidak tahu, bagaimana orang Kuantan hendak tahu? Itu yang pertama.

Kedua, berkenaan dengan *internal ammeters*, dengan izin, radiasi dalaman. Ini yang dikatakan oleh Malaysian Medical Association yang bermesyuarat agung khas untuk berbincang berkenaan dengan radiasi dalaman. Seramai 13,000 doktor Yang Berhormat Timbalan Menteri, 13,000 doktor mengatakan ia satu perkara yang kita khuatir. Akan tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri sendiri kata, jangka masa panjang baru tahu. Selepas 30 tahun esok, kalau kes-kes kanser tinggi, orang sudah mati, kita hendak cakap apa? Ini adalah sebab Yang Berhormat Timbalan Menteri, kalau Lynas ini memang ia dapat lesen di Australia. Akan tetapi di Australia, ia buat di padang pasir. Jauh daripada manusia. Di Gebeng, keadaannya jauh berbeza daripada Australia. Kenapa kita biarkan? Di Gebeng, keadaannya tanah gambut. Keadaan paras airnya tinggi. Kenapa kita biarkan? Kalau di Australia, di tengah padang pasir, *water level*nya rendah. Tanah gurun, habuk daripada kilang tidak boleh sampai kepada manusia. Akan tetapi kita dalam jangka tiga kilometer sudah ada ramai sekitar 10,000 manusia yang duduk di situ.

Bagaimana Yang Berhormat Timbalan Menteri hendak jawab? Jangka masa panjang yang ukur hanya *geiger counter*. *Geiger counter* ukur radiasi luaran. *Base level radiation* dan besar kemungkinan kalau sudah beroperasi pun tidak boleh ukur radiasi dalaman. Jadi, hendak jawab macam mana sekarang? Bagaimana hendak jawab kepada 700,000 manusia yang duduk di sekitar 35 kilometer daripada Gebeng? Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat jawab.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Tuan Yang di-Pertua, isu yang lebih fundamental sekali ialah kerajaan tidak boleh nafikan kalau bahan ini mempunyai risiko dan masalahnya bukan macam mana kita boleh *contain* dalam keadaan yang dalaman radioaktif yang telah kita buat dengan *facility* yang cukup baik untuk kawal. Isunya ialah bahan racun ini akan kita simpan selama-lamanya. Saya ingin tahu pendirian daripada pihak kementerian. Ini bukan isu perdagangan, isu *investment* tetapi dari perspektif MOSTI. Adakah kita tidak ada pilihan teknologi yang lain? Kita tidak ada pelaburan yang lain yang boleh memajukan taraf teknologi dan sains kita sehingga kita perlu satu yang dinamakan dengan izin, *polluting industry* ke negara kita. Saya ingat itu yang kita harus jawab dahulu sebelum kita sebut tentang sama ada kita ada kawalan yang baik untuk kurangkan risiko mengancam keselamatan dan kesihatan.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sebelum Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab. Yang Berhormat bentara boleh maklumkan kepada Yang Berhormat Bakri dan Yang Berhormat Segambut kalau mereka sudah bersedia, boleh masuk ke dalam Dewan balik... [*Tepuk*] Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ahli Yang Berhormat Batu sendiri sudah menerima hakikat bahawa iaitu soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Batu bukan dalam bidang kementerian sebab ia lebih kepada bidang pelaburan. Saya tidak ingin untuk pergi ke bidang tersebut sebab tadi Yang Berhormat Menteri Perdagangan dan Industri sudah pun menjawab soalan tersebut.

Ahli Yang Berhormat Kuantan, saya sudah menjelaskan dalam jawapan tadi. Saya kira, oleh sebab itu kalau kita bercakap tentang AELB tidak berkemampuan, AELB mengambil begitu terperinci untuk menilai segala dokumen bagi pematuhan yang sudah dihantar oleh Lynas. Kita mengkaji secara *detail* dan daripada *technical submission* itu setelah dikaji bukan sahaja dikembalikan sehingga mereka memuaskan syarat-syarat yang mematuhi kehendak antarabangsa dan selepas itu dibawa kepada *committee* yang lebih besar yang saya katakan tadi iaitu melibatkan kementerian-kementerian lain termasuk Kementerian Kesihatan yang menjadi ahli dan juga Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (DOSH) dan beberapa pakar lain termasuklah daripada pihak universiti untuk mengkaji keseluruhan aspek. Bukan sahaja dari segi sivilnya, bangunannya malahan dari segi *environment* dan kesihatan.

Semua aspek itu dikaji dan hanya setelah perkara tersebut dipatuhi, diluluskan dan sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum tadi, IAEA itu sendiri terlibat untuk kita mendapat pandangan dari mereka. Setelah itu mungkin barulah kita akan libatkan *stakeholders* lain. Ini adalah apa yang telah menjadi pandangan kita, apa pula *feedback* daripada *stakeholders*? Kita sudah mengadakan banyak perbincangan dan kita dapat maklum balas daripada *stakeholders* dari segi sudut kesihatan, apa pandangan *medical board*, *fraternity* kedoktoran dan sebagainya. Memang sudah dapat maklum balas tersebut dan kita akan memperincikan. Oleh sebab itu seperti mana yang dikatakan oleh Yang Berhormat MITI tadi dan juga di pihak kita, kita tidak akan meluluskan sehingga mereka mematuhi keseluruhan standard yang ditetapkan pada kadar standard antarabangsa. Tidak kurang daripada itu. Oleh sebab itu kita ambil pengecualian, sehinggakan panel antarabangsa pun diambil bahagian untuk memastikan bahawa standard pematuhan ini dipatuhi keseluruhannya.

■1540

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh tak saya pohonlah jasa baik, seperti *recommendation* IAEA juga, boleh tak ditingkatkan komunikasi dengan *stakeholders*? Sekurang-kurangnya dengan pihak Ahli Parlimen, sekurang-kurangnya dengan pejabat Parlimen, supaya kita tahu dah masuk *proposal* dan sebagainya. Ini kerana hari ini saya dapat maklumat bahawa Lynas sudah pun mengeluarkan *quarterly* yang ketiga laporan mereka mengatakan bahawa mereka dah *submit* semua. Kemudian mereka juga kata mereka dah *prepare* untuk beroperasi bermula awal tahun 2012. Perkara-perkara ini menyebabkan keresahan orang Kuantan.

Jadi kalau boleh, pihak MOSTI secara terbuka berbincang, berurusan, tak perlu saya tanya dalam Dewan, sepatutnya kita boleh bincang secara baik-baik supaya saya mewakili orang Kuantan, pejabat saya dapat maklum balas tersebut. Boleh tak saya minta jasa baiklah pihak kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

Datuk Fadillah bin Yusof: Ya, seperti mana saya katakan tadi, sebab itu yang kita lihat ialah bahawa ada sekatan daripada akta. Kalau dibekalkan segala dokumen, dokumen itu tidak boleh dipamerkan sehinggalah kita pergi kepada proses tertentu dan sebab itu kita melantik *committee* daripada agensi sebelum kita bawa kepada awam. Kalau dibawa kepada awam pun, macam sekarang ini pun awam boleh tahu, sebab dalam laman sesawang sudah pun dimaklumkan peringkat dan segala-galanya tapi apakah *detail submission*, itu merupakan masih kerahsiaan sebab dalam kerahsiaan tersebut, ia ada *business secret*.

Mungkin *detail technicalities and so on* yang perlu disimpan kerahsiaan sebab ianya dipunyai oleh sesuatu *business entity* dan *business entity* sudah tentu mereka nak menyimpankan sebahagian daripada kerahsiaan mereka.

Oleh sebab itu ada perkara yang boleh kita lepaskan untuk umum, ada perkara yang kita kena simpan. Jadi sebab itu akta tersebut dengan jelas mengatakan ada perkara yang boleh kita berikan kepada umum, ada perkara perlu kita simpan. Kalau kita nyatakan secara terbuka, sudah pasti akan hilang integriti AELB itu sendiri sebab *investors* tak akan percaya, *business industry* tak akan percaya. Begitu juga kalau kita pergi mana-mana negara pun kalau kita *submit business proposal*, takkan kita nak biarkan dipamerkan untuk semua orang. Boleh atau tidak ini diterima sebagai *business investment* di negara kita? Tentu tak boleh kan? Jadi sebab itu proses ini kita kena lihat secara keseluruhan. Oleh sebab itu yang saya katakan tadi, biarlah kita nilaikan daripada segi teknikal itu sendiri.

Kita ada *expert*. Yakinlah bahawa kita kerajaan yang komited memelihara kepentingan rakyat. Sebab itu kita ada semua agensi. Kita ambilkan badan bebas, kita ambilkan pakar. Kita mendengar kepada pakar. Kalau tidak, takkan Ahli Yang Berhormat Hulu Langat sendiri pun kita jemput sebab dia merupakan salah seorang pakar. Bila dijemput, kita mendengar, kita ambil maklum.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [Bangun]

Datuk Fadillah bin Yusof: Ya, Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Kita setuju perkara-perkara ini kita melalui proses pakar tetapi itu sepatutnya berlaku sebelum pelan di Gebeng ini didirikan dan Lynas diberikan kebenaran untuk beroperasi di Malaysia. Penilaian itu harus berlaku sebelum kita terima *investment* ini.

Datuk Fadillah bin Yusof: *Investment* yang saya katakan tadi, ini di luar daripada bidang MOSTI. MOSTI adalah *regulator*. AELB diamanahkan untuk menjadi *regulator body*. Jadi kita hanya meluluskan berdasarkan sama ada pematuhan kepada keperluan, pematuhan akta yang diberikan kuasa untuk AELB memantau, pematuhan daripada segi teknikalnya, pematuhan daripada segala aspek. Jadi kita tak ada hubung kait dengan *investment*. So saya harap Yang Berhormat Batu memahami.

Tuan Yang di-Pertua, saya kira saya dah beri penjelasan yang amat jelas berkaitan dengan perkara tersebut.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Timbalan Menteri, saya minta sikit lagi penjelasan, sikit lagi.

Datuk Fadillah bin Yusof: Ya.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya kira ini bukan masalah *trade secret*, ini bukan berkenaan dengan isu bagaimana mereka nak memajukan syarikat mereka. Apa yang sedang diperbahaskan sekarang ialah tentang *long term waste management plan* daripada Lynas yang melibatkan keselamatan orang awam di Kuantan. Saya nak tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan dengan komitmen kepada rakyat, rakyat didahulukan, apabila ianya melibatkan keselamatan orang awam, kenapa perlu dilindungi Lynas? Kenapa orang awam tidak boleh *scrutinized* apa yang diberikan oleh Lynas untuk *long term waste management plan* mereka?

Datuk Fadillah bin Yusof: Sebab itu saya katakan tadi memang ada proses. Proses itu untuk mereka *submit* keseluruhan, bukan sahaja pematuhan daripada segi bangunan, bukan sahaja daripada proses dalaman tetapi juga ialah termasuk pengurusan sisa. Oleh sebab itu mereka kena hantarkan kepada kementerian melalui AELB segala butiran, apakah perancangan mereka. Oleh sebab itu kita tak boleh pamerkan dulu sehinggalah *committee* yang telah dilantik, pakar-pakar telah menilai dan akhirnya mungkin kita akan adakan *stakeholders discussion* untuk kita mendapat pandangan lagi sama ada adakah perancangan ini yang telah dinilai oleh *committee*, kumpulan pakar ini, boleh diterima atau tidak. Ini yang kita dah lakukan.

Jadi sebab itu saya kira kalau apa yang dikatakan kita nak menilai diberikan kepada apa, tak boleh. Kita kena ikutlah proses itu dahulu. Jangan kita *pre-empt*. Yang membuat masalah kita sekarang ini ialah *pre-empt*. *Let the process go through* dengan izin, dan lepas itu kita akan lihat bagaimana.

Ini kerana Yang Berhormat sendiri membangkitkan tadi, Yang Berhormat Kuantan kata mengapa kita lambat mengambil proses ini. Ini kerana kita nak memperincikan segala proses, memastikan segala *technicalities* ini dipatuhi. Oleh sebab itu kita mengambil masa yang panjang sehinggakan empat *submission*. Belum diluluskan apa-apa lagi perancangan Lynas. Kita tidak memberikan keutamaan kepada LYNAS sebab kita meletakkan kepentingan negara dan rakyat. Sebab itu proses ini dilihat secara teliti sehinggakan pegawai AELB pun diletakkan di sana memastikan segala pematuan dan supaya orang ramai boleh melihat kepada segala proses ini untuk bertanya.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Akan tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri, 18 Julai Lynas *submit*, Timbalan Menteri kata September pulang balik *for correction*. Kenapa kita tak tahu sehinggalah Lynas memaparkan dalam laporan mereka? Kenapa kita langsung tidak diberitahu...

Datuk Fadillah bin Yusof: Belum diluluskan.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Ya tetapi sekurang-kurangnya...

Datuk Fadillah bin Yusof: Walaupun mereka menyatakan dalam laporan mereka, tapi benda ini tak lulus. Jadi jangan kita kuarir. Itu menunjukkan bahawa AELB melaksanakan tugas dan tanggungjawab mereka dengan penuh tanggungjawab dan amanah untuk memastikan rakyat didahulukan. Itu sebab proses itu terpaksa mengambil masa yang lama.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Saya minta maaf Yang Berhormat Timbalan Menteri, tidak cukup meyakinkan. Apa salahnya pihak kementerian memberitahu bahawa dah terima, sedang dinilai, sedang diteliti, sudah dipulangkan? Tak perlu cakap *detail* pun tetapi sekurang-kurangnya apa salahnya berkomunikasi dengan rakyat?

Datuk Fadillah bin Yusof: Sebab itu saya katakan tadi boleh ditanya dengan pegawai AELB di sana kalau nak ikuti perkembangan keseluruhannya. Jadi Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya untuk meneruskan.

Ahli Yang Berhormat Parit Buntar telah membangkitkan isu keselamatan radiasi berhubung *rare earth plant* di Bukit Merah. Situasi keselamatan terkini di Bukit Merah terhadap pelupusan sisa yang mengandungi radioaktif semula jadi di Bukit Kledang iaitu tiga kilometer dari Bukit Merah adalah selamat, tidak membahayakan pekerja, orang awam dan tidak mencemarkan alam sekitar.

MOSTI melalui AELB dipertanggungjawabkan mengawal dan mengawal selia kerja-kerja pembubaran dan pelupusan yang dilakukan oleh Syarikat Asian Rare Earth (ARE) mengikut peraturan yang ditetapkan. Projek ini dilaksanakan melalui dua fasa dan melibatkan tapak kilang dan sisatorial yang distort di Bukit Kledang. Fasa pertama melibatkan pembubaran dan nyahcemaran bahan tercemar di tapak kilang Syarikat Asian Rare Earth di Lahat di mana semua bahan tercemar di atas tapak kilang dipindah dan dilupuskan ke dalam *structure Engineered Cell 1 (EC-1)* di Bukit Keledang, Ipoh. Projek ini telah dilaksanakan dengan selamat dan disiapkan mengikut jadual pada penghujung tahun 2005. Tapak kilang yang telah dinyahcemar ini kemudiannya diserahkan kepada Kerajaan Negeri Perak pada 28 April 2006.

Pembubaran dan pelupusan sisa toria dan bahan tercemar yang distort di dalam *long term storage facility* dengan izin, di Bukit Keledang untuk dipindahkan ke dalam *structure repository* sedang dijalankan. Tujuannya ialah bagi memastikan pelupusan sisa terbabit adalah lebih terkawal dan tidak membahayakan walaupun untuk jangka masa yang panjang. Kerajaan melalui AELB sentiasa melakukan pemantauan dan pemantauan bagi memastikan tiada sebarang pencemaran dan kemalangan berlaku. AELB juga telah melakukan pemeriksaan dan pemantauan secara berkala ke atas tapak kilang ARE dan juga tapak LTSF serta memantau data-data pemantauan yang dilakukan oleh syarikat ARE.

■1550

Pada masa ini pegawai AELB telah ditempatkan secara berterusan di tapak projek untuk melakukan kerja-kerja kawalan dan kawal seliaan. AELB juga telah memasang *Environmental Radiation Monitoring System* ataupun ERMS di kawasan terbabit bagi membolehkan pengesanan dibuat secara *real time monitoring*. Sehingga kini tiada sebarang pencemaran dikesan berlaku dari tapak berkaitan.

Berkaitan dengan makmal kimia Sibul, Ahli Yang Berhormat Lanang menyentuh isu kekurangan sumber manusia di makmal kimia Sibul sehingga mengakibatkan analisis *sample* makanan tidak dapat dijalankan dengan sebaiknya dan sampel-sampel terpaksa dihantar ke makmal kimia Kuching. Objektif asal penubuhan makmal jabatan kimia cawangan Sibul dalam Rancangan Malaysia Kelapan adalah untuk memberi perkhidmatan analisis dalam bidang forensik air dan alam sekitar iaitu analisis kimia dan bakteria sahaja.

Walaupun pejabat ini menerima permintaan yang semakin meningkat bagi perkhidmatan analisis makanan, kapasiti jabatan adalah terhad disebabkan kakitangan yang kecil. Permohonan asal bagi perjawatan makmal jabatan kimia cawangan Sibul ialah 69 jawatan pelbagai gred. Daripada jumlah tersebut 29 perjawatan diluluskan dan 24 jawatan telah diisi setakat ini. Dengan bilangan jawatan yang terhad, cawangan Sibul terpaksa memberi keutamaan kepada perkhidmatan analisis forensik air dan alam sekitar seperti mana objektif asal penubuhannya. Perkhidmatan-perkhidmatan baru termasuk analisis makanan tertakluk kepada kelulusan perjawatan tambahan yang dipohon dan ini hanya akan dapat dilaksanakan paling awal pertengahan tahun 2012.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, sekian sahaja penjelasan saya mengenai isu-isu yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang menyentuh bidang kuasa Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dan jabatan serta agensi di bawahnya. Bagi mengakhiri, saya mengucapkan terima kasih atas segala teguran dan saranan Ahli-ahli Yang Berhormat yang mana semuanya akan diberi perhatian serius oleh MOSTI dan tindakan susulan sewajarnya akan diambil. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar.

3.52 ptg.

Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' Seri Douglas Uggah Embas]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah memberi cadangan dan pandangan terhadap perkara-perkara yang menyentuh bidang kuasa kementerian semasa perbahasaan Rang Undang-Undang Perbekalan 2012 di Dewan yang mulia ini.

Yang Berhormat Silam menyokong saranan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri supaya *World Environmental Organization* ditubuhkan. Untuk makluman Yang Berhormat, cadangan penubuhan *World Environmental Organization* oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini adalah kena pada masanya kerana isu alam sekitar menjadi serius sejak kebelakangan ini. Sistem yang sedia ada adalah bersifat *fragmented* dan oleh itu didapati tidak berkesan dalam menangani isu-isu alam sekitar di peringkat global termasuk isu perubahan iklim. Pada masa ini badan yang menyelaras program-program alam sekitar iaitu *United Nations Environment Programme* mempunyai keupayaan yang amat terhad dan sumber kewangan yang kecil. Penubuhan WEO ini dijangka dapat mengatasi masalah UNEP serta meningkatkan kapasiti negara membangun dalam menangani isu dalam alam sekitar.

Peranan WEO perlu dilihat dalam skop yang lebih luas iaitu membantu dalam negara-negara membangun yang menghadapi isu alam sekitar. Ini adalah sejajar dengan keputusan yang dicapai di *Rio Summit* pada tahun 1992 di mana negara-negara maju dalam komitmen membangun negara-negara membangun dalam menghadapi masalah alam sekitar khususnya dalam bantuan dalam bentuk kewangan, perpindahan teknologi dan pembangunan kapasiti.

Yang Berhormat Tanjong Piai juga membangkitkan kesan pembinaan jana kuasa di Tanjong Piai dan kesannya ke atas biodiversiti. Untuk makluman Yang Berhormat, pihak kementerian semangnya mengambil beberapa langkah untuk memastikan projek pembangunan dijalankan secara lestari. Projek pembinaan terletak di Tanjong Bin di stesen jana kuasa Tanjong Bin dan projek petrokimia telah memperoleh kelulusan laporan penilaian kesan kepada alam sekeliling daripada jabatan alam sekitar. Laporan EIA diluluskan dengan syarat yang ketat dan langkah-langkah kawalan yang perlu dipatuhi oleh pemaju projek dalam memastikan bahawa isu-isu kritikal termasuk impak biodiversiti diambil kira sepenuhnya.

Pelan Pengurusan Alam Sekitar (EMP) juga disediakan oleh pemaju untuk kelulusan Jabatan alam sekitar supaya pelan tindakan yang lengkap dan berkesan dalam memastikan pemaju melaksanakan langkah-langkah kawalan pencemaran alam sekitar dan menjalankan pengawasan secara berterusan. Antara lain pemaju telah disyaratkan menyediakan zon penampungan yang mencukupi dalam kawasan tanah lembap di kawasan Sungai Pulai. Pemaju projek juga hendaklah memelihara kawasan sensitif di kawasan sekitar tapak projek dan menjalankan pengawasan alam sekitar termasuk pengawasan ekosistem di sekitar kawasan projek. Jabatan alam sekitar akan sentiasa mengawasi dan menjalankan penguatkuasaan terhadap projek tersebut bagi memastikan pematuan kepada syarat-syarat kelulusan laporan EIA dan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974.

Mengenai ancaman kera dan kehidupan liar yang lain terhadap kawasan persekitaran, Jabatan PERHILITAN dengan kerjasama penduduk kampung dan pihak RELA telah menjalankan enam operasi membasmi musuh tanaman dalam tahun 2010 dan lima operasi dalam tahun 2011. Hasil daripada operasi terhadap sebanyak 22 ekor babi hutan dan 868 ekor kera telah dihapuskan pada tahun 2010 manakala sehingga 2011 lima ekor babi hutan dan 817 ekor kera telah dihapuskan. Jabatan PERHILITAN juga terus akan beroperasi membasmi musuh tanaman secara berkala. Ini untuk memastikan penduduk persekitaran bebas daripada ancaman musuh tanaman di masa hadapan.

Yang Berhormat Ipoh Barat dan Yang Berhormat Telok Intan membangkitkan isu bahawa Malaysia adalah hab untuk perdagangan haram bagi kehidupan liar terancam. Untuk makluman Yang Berhormat, Malaysia bukanlah merupakan sebuah hab perdagangan haram untuk hidupan liar terancam. Hab perdagangan haram hidupan liar seperti aktiviti perdagangan haram hidupan liar yang utama, di mana kebanyakan punca hidupan liar adalah dari negara tersebut. Akan tetapi apa yang berlaku, adalah terdapat aktiviti penyeludupan hidupan liar yang menggunakan Malaysia sebagai transit penyeludupan kehidupan liar di mana kehidupan ini bukan berasal daripada Malaysia. Masalah ini bukan sahaja berlaku di negara lain di rantau ini tetapi juga seluruh dunia dan mempunyai lokasi yang strategik untuk laluan perdagangan antarabangsa. Komitmen...

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Yang Berhormat Menteri, tanya sedikit. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri tentang kehidupan liar yang ditangkap secara tidak sah kemudian diekspor keluar dan ada pembeli-pembeli yang membeli kehidupan liar. Apakah tujuan mereka? Adakah untuk pemeliharaan atau jadi makanan atau ubatan, apa yang sebenarnya yang dilakukan dengan binatang-binatang yang ditangkap dan diekspor keluar? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Terima kasih Yang Berhormat. Kita juga tidak pasti tujuannya. Akan tetapi memang mereka mempunyai tujuan tertentu. Kebanyakannya digunakan untuk pasaran-pasaran khasnya untuk ubatan-ubatan. Ini sepertimana yang kita tahu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Yang Berhormat Menteri, perkara ini makin serius kerana kita sudah hampir setiap dua tiga minggu mendapat laporan dan jumlah yang telah kita dapati bukan kecil. Atas komitmen untuk memelihara habitat untuk binatang-binatang luar dan spesies, adakah kementerian kena fikirkan cara yang lebih proaktif selain daripada cuba tangkap, denda, kemudian lepaskan. Perkara-perkara ini, adakah apa cara yang lebih komprehensif dan juga cari punca kepada masalah ini. Sama ada kita perlukan kerjasama dengan negara-negara lain atau dengan cara kempen internasional untuk menyelesaikan masalah. Saya amat bimbang seperti tenggiling, biawak dan banyak lagi. Kalau ini berterusan, satu hari nanti semua spesies ini akan pupus. Sebenarnya tidak ada bukti binatang-binatang ini ada khasiat perubatan. Kalau betul, kita mulakan penternakan atau cara yang lain untuk memuaskan keperluan market. Akan tetapi perkara ini nampak kita tidak boleh menyelesaikannya atas *law enforcement* nya sahaja. Kita perlu cari punca masalah ini.

■1600

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Terima kasih Yang Berhormat. Memang kerajaan memandang masalah ini adalah satu masalah yang serius. Itulah sebab pada tahun lepas kita telah pun meluluskan satu Akta Pemulihan Hidupan Liar 2010. Tujuan ini adalah untuk menentukan bahawa segala tindakan khasnya hukuman-hukuman yang lebih tinggi dikenakan.

Sebenarnya ia ada dalam jawapan saya di sini tapi itulah memang serius dan apabila kita nampak banyak publisiti mengenai tangkapan dan sebagainya itulah satu bukti bagaimana badan penguatkuasaan kita telah berkesan. Kalau tidak ada publisiti maknanya tidak berkesan. Kalau ada publisiti maknanya ia berkesan. Tuan Yang di-Pertua, sebahagian daripada soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat Batu adalah dalam jawapan saya ini.

Komitmen dan kesungguhan negara dalam menangani perdagangan hidupan liar adalah dicerminkan melalui pewartaan Akta Pemulihan Hidupan Liar 2010 yang berkuat kuasa mulai 28 Disember 2010. Di bawah akta ini penalti yang lebih tinggi, hukuman penjara dikenakan ke atas pesalah dalam luar negeri yang terlibat dalam kes-kes berkaitan dengan penyeludupan hidupan liar. Usaha penguatkuasaan dalam negeri bagi menangani isu perdagangan haram hidupan liar telah dipertingkatkan. Ini jelas melalui kes-kes yang telah berjaya ditangkap. Sejumlah 247 kes tangkapan telah pun dibuat oleh Jabatan PERHILITAN - Hidupan Liar dan Taman Negara Semenanjung Malaysia daripada 2006 dan 2011. Ia termasuk tiga rampasan oleh pihak kastam pada tahun ini yang berjumlah 6,565 kilogram gading gajah yang diseludupkan dari Afrika ke China.

Saya ingin membetulkan kenyataan Yang Berhormat Ipoh Barat yang memberi gambaran bahawa gading gajah yang ditemui adalah berasal dari negara ini. Untuk makluman Yang Berhormat, fakta yang sebenarnya ialah gading tersebut sebenarnya berasal dari Afrika dan pihak Jabatan Kastam berjaya merampas gading tersebut dalam kawasan pelabuhan Malaysia iaitu semasa transit ke negara China. Ini membuktikan bahawa Malaysia bukanlah negara asal punca perdagangan haram hidupan liar seperti yang dinyatakan.

Untuk menangani kegiatan *trafficking* di luar negara termasuk menggunakan Malaysia sebagai persinggahan transit Jabatan PERHILITAN akan terus memperkukuhkan kerjasama dengan agensi penguat kuasa lain seperti Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Polis Diraja Malaysia dan Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia serta dengan Interpol dan *ASEAN Wildlife Enforcement Network* (ASEAN-WEN) dengan izin. Jabatan PERHILITAN juga dari semasa ke semasa mengadakan mesyuarat dengan agensi-agensi penguatkuasaan tersebut untuk membaiki dan memperkemaskan lagi penguatkuasaan kerana kehidupan sentiasa menggunakan taktik dan kaedah yang lebih sofistikated untuk mengelakkan daripada dikesan. Oleh itu, melalui kerjasama dan pendekatan yang bersepadu adalah diharapkan kita dapat membendung aktiviti penyeludupan hidupan liar.

Berhubung dengan isu perdagangan hidupan liar di kawasan Hutan Belum yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ipoh Barat. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Jabatan PERHILITAN telah mengambil beberapa tindakan di bawah program penguatkuasaan Hutan Simpanan Belum untuk membantu kerajaan negeri. Antaranya adalah menjalankan operasi bersepadu dikenal sebagai satu NRE *Enforcement* yang merupakan satu pendekatan *Blue Ocean Strategy*, dengan izin. Melalui operasi ini agensi-agensi yang berkenaan di bawah NRE akan dapat berkongsi tenaga dan meningkatkan keberkesanan penguatkuasaan. Melalui pendekatan ini ianya akan mengoptimumkan guna tenaga penguat kuasa agensi-agensi di bawah NRE dan kawasan penguatkuasaan yang diliputi juga akan lebih luas. Kerajaan juga sedang memantapkan lagi pengurusan Taman Negeri Royal Belum dengan berbincang dengan pihak Kerajaan Thailand bagi mewujudkan konservasi merentasi sempadan bersama *Sanctuary* Hidupan Liar Hala Bala di Thailand.

Yang Berhormat Kalabakan membangkitkan isu pencemaran sungai. Untuk makluman Yang Berhormat, berdasarkan program pemantauan kualiti air sungai yang meliputi 570 batang sungai yang dijalankan pada tahun 2010 oleh Jabatan Alam Sekitar didapati bilangan sungai yang bersih di negara kita yang dipantau adalah sebanyak 51.4 peratus ataupun 293 batang sungai, sungai yang dalam taraf sederhana tercemar 203 ataupun 35.6 peratus dan bagi sungai yang tercemar adalah 74 ataupun 13 peratus. Berdasarkan pemantauan ini Sungai Kalabakan adalah dalam kategori bersih.

Untuk makluman Dewan ini antara punca-punca pencemaran sungai di negara kita ini adalah pelepasan efluen perindustrian, pelepasan air buangan dan loji-loji kumbahan, kerja-kerja tanah, pembuangan sisa ladang dan pertanian dan pelepasan basuhan pasar-pasar basah, restoran dan ladang-ladang ternakan haiwan. Untuk makluman Dewan ini usaha-usaha akan diteruskan untuk meningkatkan kualiti air sungai di negara ini.

Perkembangan terbaru ialah satu jawatankuasa telah ditubuhkan untuk menyelaras usaha-usaha bagi memastikan sumber air negara termasuk air sungai adalah bersih dan tidak tercemar. Jawatankuasa ini dianggotai oleh beberapa kementerian dan agensi iaitu kementerian saya, Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, Kementerian Perladangan dan Komoditi serta agensi-agensi berkenaan.

Yang Berhormat Langkawi membangkitkan isu pencemaran di Langkawi dan mencadangkan langkah-langkah diambil oleh pihak berkaitan untuk mengatasinya. Untuk makluman Yang Berhormat pihak JAS (Jabatan Alam Sekitar) mempunyai tujuh stesen pantai dan 10 stesen pulau di sekitar Pulau Langkawi bagi memantau kualiti air marin sepanjang tahun. Stesen-stesen berkenaan termasuk di Pantai Chenang, Tengah, Kok dan Pulau Payar. Frekuensi pemantauan adalah sebanyak empat kali setahun. Berdasarkan kepada analisis sampel yang telah dijalankan pada tahun 2010 di empat kawasan tersebut didapati air laut adalah berada di dalam kualiti Kelas II Standard Kualiti Air Marin Kebangsaan sesuai untuk rekreasi.

Yang Berhormat Kota Melaka telah membangkitkan isu perampasan tanah kerana gagal bayar cukai tanah. Untuk makluman Yang Berhormat, tanah adalah di bawah bidang kuasa kerajaan negeri. Pihak berkuasa kerajaan negeri mempunyai kuasa untuk mengambil tindakan terhadap mana-mana pihak yang melanggar undang-undang tanah yang sedia ada termasuk merampas tanah jika gagal membayar tunggakan cukai tanah. Justeru pada masa ini tidak berkeperluan untuk meminda Kanun Tanah Negara bagi isu tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa Ahli Yang Berhormat termasuk Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Rantau Panjang, Yang Berhormat Setiu, Yang Berhormat Bagan Serai, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Telok Intan, Yang Berhormat Hulu Langat, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Sekijang dan Yang Berhormat Simpang Renggam telah membangkitkan masalah banjir di kawasan masing-masing. Pihak kementerian mengambil maklum masalah ini dan akan terus berusaha menangani masalah bergantung kepada peruntukan yang sedia ada...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: [Bangun]

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Bagi projek-projek RTB yang telah disenaraikan dalam *rolling plan* pertama dan *rolling plan* kedua termasuk di Perlis, Segamat dan Kerian ianya akan dilaksanakan...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri, mohon laluan.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: ...Pada awal tahun hadapan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Arau.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Oh, Yang Berhormat Arau.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri keadaan sekarang ini bulan November dan Disember. Kebanyakan negeri jangkaan dan juga ramalan kaji cuaca akan berlakunya banjir besar di Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu mungkin. Kalau dilihat dari segi persediaan saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri kadang-kadang berlaku sedikit masalah dalam membuat keputusan di antara agensi kerajaan terutamanya JPS, Jabatan Pertanian dan juga MADA terutamanya di negeri Perlis kerana kadang-kadang kesilapan membuat keputusan ini juga boleh menyebabkan aliran air itu ianya tidak dapat disalurkan ke laut begitu cepat dan boleh menyebabkan banjir akan berlaku segera terutamanya ketika air mati ataupun air pasang besar di kawasan laut-laut.

Jadi saya minta di sini dalam persediaan menghadapi banjir dan saya difahamkan MKN telah pun membuat mesyuarat *coordination meeting* sudah beberapa kali. Adakah pihak Yang Berhormat Menteri telah membuat persediaan supaya diadakan semua arahan kepada jabatan-jabatan yang berkaitan supaya dalam persediaan kita menghadapi banjir ini kita membuat keputusan yang tepat supaya kita dapat mengelakkan dari berlaku kumpulan air yang besar pada satu masa.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Boleh? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri, perkara mengenai banjir ini saya pun ada terlibat dengan Yang Berhormat Arau soal isu banjir ini. Bintulu sekarang bermula.

■1610

Bila, bukan kata monsun, *heavy rain* sahaja, satu hari satu malam terus mula, beberapa tempat sudah mula banjir pasal *quality charge point*, dengan izin tidak begitu celah untuk air di *charge* kepada laut terutama sekali di Kuala Kemena. Sudah banyak kali soal isu ini dibangkitkan. Kapal tidak boleh masuk, tidak boleh keluar. Banyak kali dah termasuk beberapa tempat mahu di *trenching* sampai hari ini belum lagi mendapat jawapan yang jelas daripada kementerian.

Saya cuma mahu tanya kali ini dalam rancangan ini ataupun dalam Belanjawan 2012 ini bolehkah kementerian dapatkan sedikit peruntukan untuk membuat *trenching* sekurang-kurangnya di Kuala Kemena pada tahun depan. Sekian.

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Yang Berhormat Menteri.

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Yang Berhormat Menteri, Silam Yang Berhormat Menteri.

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Yang Berhormat Menteri, Simpang Renggam.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Simpang Renggam.

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Boleh minta sedikit penjelasan. Di kawasan saya. Ini kalau Yang Berhormat Menteri tidak dapat menjawab, saya minta jawapan secara bertulis sebab dahulu konsultan turun ke kawasan kita dan menjalankan kerja reka bentuk.

Kami dimaklumkan bahawa kerja fiskal secara fizikalnya akan dimulakan dan dimasukkan dalam RMKe-10. Saya juga mendapat makluman melalui JPS - Sungai Benut adalah RM300 juta dan bagi Sungai Sayong adalah RM180 juta. Jadi, saya minta satu jawapan daripada Yang Berhormat Menteri sama ada kerja-kerja ini akan dimasukkan dalam RMKe-10? Terima kasih.

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Silam Yang Berhormat Menteri. Terima kasih. Silam Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat Silam.

Datuk Douglas Uggah Embas: Oh, sila.

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Selain daripada itu saya pernah bangkitkan dan kebetulan dua minggu yang lepas, soalan tentang sungai-sungai terutamanya di kawasan DUN Tungku dalam Parlimen Silam, ia ada satu buah kampung yang berhampiran dengan sungai tersebut iaitu Kampung Nala.

Di pantainya itu Yang Berhormat Menteri, saya nampak sudah sekian lama tidak diambil perhatian oleh pihak-pihak yang berwajib terutamanya jabatan yang berkaitan. Saya berharap supaya kalau pun Yang Berhormat Menteri tidak menjawabnya sekarang secara bertulis supaya diambil perhatian, diberikan peruntukan yang sewajarnya untuk membaiki dari segi tebing dan *gabion* yang telah rosak sekian lama yang boleh menjejaskan dan berlakunya hakisan tebing sungai dan tepi pantai sepanjang tahun.

Jadi, mohon supaya pihak kementerian juga mengambil inisiatif yang sama untuk mengambil tindakan yang sesuai dan bertepatan agar dapat dipertimbangkan untuk dimasukkan dalam perancangan Bajet 2012 yang telah dibentangkan baru-baru ini oleh Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan. Terima kasih.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, boleh sedikit.

Datuk Douglas Uggah Embas: Oh, masih ada.

Tuan Yang di-Pertua: Bolehkah Menteri? Sila, sila Yang Berhormat Kota Melaka.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Ya, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya minta maaf Yang Berhormat Menteri, semasa memberi jawapan perbahasan saya tentang *National Land Code*, saya berada di luar. Boleh saya minta sedikit penjelasan Yang Berhormat Menteri...

Datuk Douglas Uggah Embas: Bas sudah lalu.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Minta sedikit penjelasan Yang Berhormat Menteri.

Datuk Douglas Uggah Embas: Sekarang kita bincang pasal banjir.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Sedikit sebab saya ingat Yang Berhormat Menteri, ini sangat penting sekali.

Datuk Douglas Uggah Embas: Tuan Yang di-Pertua, ada...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Bolehkah Yang Berhormat Menteri.

Datuk Douglas Uggah Embas: Ada empat Yang Berhormat tadi telah bangun untuk bertanya mengenai masalah banjir di negara kita termasuk peruntukan dan termasuk kawan saya dari Bintulu. Seperti yang saya maklumkan tadi kementerian kita akan melaksanakan apa-apa projek yang telah diluluskan oleh *Central Agency*.

Memang kita merancang beberapa kawasan termasuk di negeri Sarawak termasuk Kemena tetapi setakat sekarang kita belum dapat kata putus dari Central Agency. Walau bagaimanapun, secara umumnya banjir di beberapa bandar kita ada dua sebab. Pertama, kadang-kadang parit atau longkang di tempat tertentu itu tidak dibuat dengan sempurna dan sebagainya.

Kedua, memang ada muara-muara sungai cetek termasuk muara Sungai Kemena. Jadi, kita akan menggunakan sumber-sumber yang ada dan kementerian untuk mengatasi masalah ini dari semasa ke semasa. Kita akan sampaikan perkara yang disentuh oleh Yang Berhormat dari Bintulu tadi kepada pihak *Central Agency*.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, tentang banjir.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, saya faham belum dapat lagi keputusan. Saya rasa ini cerita banjir, macam Thailand sekarang. Banyak rakyat takut. Contoh macam Bintulu sekarang kadang-kadang air pun tidak boleh jalan. Bukan longkang tersumbat kah apakah tetapi pasal *river*. Sungai Kemena sudah tohor. Masalahnya kualiti tidak boleh *discharge* air. Janganlah sampai macam Sibul, nanti habis banjir, barulah kita kelam kabut cari jalan penyelesaian, cari peruntukan.

Saya rasa bermula sekarang kita bagi peruntukan. Tidak semestinya banyak. Kemungkinan kita boleh *start* lagi dengan RM50 juta. Tahun depan tambah lagi, tambah lagi. Pelan-pelan kasi satu *trenching* di Sungai Kemena. Kalau tidak saya rasa tidak lama lagi Bintulu akan jadi macam Sibul. Memang akan tenggelam pasal Bintulu di tepi laut. Bukan macam Sibul di tepi sungai sahaja. Saya minta penjelasan.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Ya, Yang Berhormat Menteri. Isu yang sama tentang banjir.

Datuk Douglas Uggah Embas: Tuan Yang di-Pertua, saya minta mohon menjawab kerana tadi saya belum menjawab pertanyaan Yang Berhormat Arau, Simpang Renggam dan Silam.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Saya juga ada bahas tentang banjir kilat di Melaka, tentang projek..., boleh saya...

Datuk Douglas Uggah Embas: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kota Melaka duduk dahulu. Biar Yang Berhormat Menteri jawab dahulu kepada persoalan yang ditimbulkan oleh Simpang Renggam dan Silam. Selepas itu baru Yang Berhormat Kota Melaka dan Labuan. Sila.

Datuk Douglas Uggah Embas: Okey, mengenai cadangan dari Yang Berhormat Bintulu, itu cadangan yang baik. Kita akan mengambil kira dan kita akan menyampaikan permohonan itu kepada *Central Agency*. Yang Berhormat Arau tadi menyeru bahawa satu koordinasi dibuat di antara jabatan-jabatan mengenai masalah banjir di Perlis.

Memang saya telah pun diberitahu bahawa ada pandangan bahawa banjir di Perlis berlaku kerana pengurusan Dam Timah Tasoh, di mana ada tuduhan bahawa perancangan dibuat oleh JPS tidak sebegitu rapi. Ke arah ini saya ingin memaklumkan kepada Dewan bahawa Dam Timah Tasoh ini ada dua tujuan. Pertama adalah untuk pengairan pertanian, satu lagi untuk *flood mitigation* ataupun rancangan tebatan banjir.

Jadi, di sinilah saya bersetuju dengan Yang Berhormat. Saya pun telah mengarahkan jabatan berkenaan untuk menentukan bahawa perkara yang telah berlaku ini dapat kita elakkan kerana adalah sedih kalau banjir berlaku oleh kerana kesilapan pengurusan ataupun tadbiran di peringkat bawah. Jadi, kita telah pun mengambil tindakan dan saya telah pun memberi arahan kepada JPS untuk menentukan isu-isu ini diperjelaskan dan kalau perlu tindakan harus diambil dengan tepat sekali.

Mengenai isu yang disebutkan oleh Yang Berhormat Silam dan Simpang Renggam, saya rasa kita ambil maklum projek ini. Bagi Yang Berhormat-Yang Berhormat lain yang akan bertanya sama ada, ada peruntukan bagi projek di kawasan masing-masing ianya telah pun dijawab apabila kita melihat senarai projek yang telah diluluskan bagi tempat-tempat ataupun kawasan-kawasan yang belum ada peruntukan. Kita sentiasa berusaha untuk memohon kepada pihak *central agency*.

Datuk Haji Yusof Haji Mahal [Labuan]: Yang Berhormat Menteri, Labuan.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Douglas Uggah Embas: Yang Berhormat Kota Melaka.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, projek untuk mencegah banjir kilat di Bandar Raya Melaka memang satu projek yang telah lulus dan pembinaan pun sudah berjalan dengan lancar.

■1620

Fasa yang akhir yang tidak dapat disempurnakan. Saya difahamkan oleh Yang Berhormat Ketua Menteri Negeri Melaka ini dia mengatakan peruntukan masih belum sampai kerana peruntukan tidak sampai dan kerja tidak dapat dijalankan dengan sebaiknya. Adakah pihak kementerian boleh beritahu kepada Dewan yang mulia ini, bilakah peruntukan bagi fasa akhir itu dapat disampaikan ke negeri Melaka. Terima kasih.

Datuk Haji Yusof Haji Mahal [Labuan]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Biar saya jawab dahulu. Terima kasih Yang Berhormat Kota Melaka. Dengan secara ikhlas saya memberitahu bahawa kita tidak tahu bila dan saya tidak boleh berjanji di sini kerana saya tidak tahu bila peruntukan akan sampai.

Datuk Haji Yusof Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Menteri. Masalah-masalah banjir disebabkan oleh tersumbatnya atau terhalangnya kuala-kuala sungai seperti mana yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Bintulu tadi, kalau saya tidak salah beberapa tahun yang lalu di mana sebuah syarikat telah pun diberikan konsesi untuk mengeruk ataupun mengorek kuala-kuala sungai iaitu sebuah syarikat Tidal Marine kalau tidak salah selama 15 tahun.

Jadi apakah peranan mereka kalau masih ada konsesi untuk mereka mengorek ataupun mengeruk sungai tersebut, kuala-kuala sungai di mana dua perusahaan telah dilantik selama 15 tahun untuk melaksanakan pelabuhan dan satu untuk mengorek kuala-kuala sungai. Jadi apakah Tidal Marine masih lagi menjadi salah satu syarikat yang bertanggungjawab untuk mengeruk kuala-kuala sungai yang mana konsesi tersebut selama 15 tahun ataupun sudah tamat tempohnya.

Kalau benda itu berlaku saya rasa masalah-masalah kuala sungai yang tersumbat tidak akan menjadi masalah kalau konsesi tersebut masih berjalan kerana saya rasa ini *long term* bajet telah pun disediakan untuk perusahaan tersebut. Terima kasih.

Dato' Seri Douglas Unggah Embas: Terima kasih kepada Yang Berhormat. Mengikut maklumat yang kita dapati di Kementerian, kita tidak ada memberi konsesi kepada mana-mana syarikat untuk mengeruk sungai seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat iaitu Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar.

Untuk maklumat Dewan yang mulia ini, dunia telah pun menyaksikan banjir besar dan beberapa peristiwa ekstrem di beberapa buah negara seperti Thailand, Amerika Syarikat, Australia, China dan Pakistan. Malaysia juga berlaku banjir-banjir besar. Semua peristiwa ini telah dikaitkan dengan fenomena perubahan iklim. Bagi negara kita, kita telah merancang pelbagai program adaptasi khasnya program rancangan tambahan banjir.

Berhubung dengan isu jajaran lencongan banjir di Kampung Jawa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sekijang. Untuk maklumat Yang Berhormat, dua mesyuarat telah diadakan dan juga dihadiri oleh Yang Berhormat sendiri yang dipengerusikan oleh saya. Sukacita dimaklumkan bahawa JPS sedang mengenal pasti lencongan alternatif seperti yang dicadangkan oleh Yang Berhormat. Ini dibuat atas semangat bahawa Kementerian sentiasa mengambil pandangan Yang Berhormat dan rakyat apabila kita melaksanakan sesuatu projek kerana matlamat projek adalah untuk menyelesaikan masalah dan bukan untuk menyusahkan rakyat. Kita berharap akan dapat bekerjasama supaya dalam kerjasama tersebut projek-projek dapat disiapkan mengikut jadual.

Berhubung isu mendalamkan sungai Dungun yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Dungun, adalah dimaklumkan bahawa peruntukan sebanyak RM10 juta telah diperuntukkan untuk mendalamkan sungai tersebut dan ianya dijangka akan dilaksanakan dalam masa yang terdekat. Bagi menjawab pertanyaan Yang Berhormat Langkawi, kerja-kerja menaik taraf termasuk mendalam sungai Muara Perlis Untuk maklumat Yang Berhormat, ini adalah dalam komponen projek lencongan banjir di bawah RTB Perlis yang akan dilaksanakan oleh JPS.

Tuan Yang di-Pertua, itulah beberapa perkara saranan dan cadangan yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat semasa perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2010. Beberapa perkara yang tidak dijawab akan diambil kira oleh Kementerian dan saya sekali lagi mengucapkan terima kasih kepada semua yang telah mengambil bahagian. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Kementerian Pelancongan.

4.24 ptg.

Menteri Pelancongan [Dato Sri Dr. Ng Yen Yen]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh perkara-perkara di bawah tanggungjawab Kementerian Pelancongan semasa perbahasan Bajet 2012 bagi penggal keempat Dewan Rakyat. Kementerian amat menghargai serta mengambil perhatian terhadap semua pandangan, saranan dan cadangan oleh Yang Berhormat Pengerang, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Sri Aman, Yang Berhormat Jempol, Yang Berhormat Paya Besar, Yang Berhormat Mas Gading dan Yang Berhormat Bukit Katil sepanjang perbahasan kali ini.

Sepanjang perbahasan Bajet 2012 ini, antara isu yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat adalah seperti strategi pembangunan di pulau-pulau pelancongan, pembangunan produk pelancongan, kursus pelancongan kepada pemandu teksi dan juga promosi pelancongan negara. Suka saya memaklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa pembangunan produk pelancongan di negara ini terbahagi kepada tiga peringkat iaitu terutamanya;

- (i) di peringkat nasional oleh Kerajaan Pusat yang turut melibatkan Kementerian Kewangan dan Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri;
- (ii) di peringkat negeri oleh kerajaan negeri; dan
- (iii) di peringkat daerah yang turut mempunyai peruntukan mereka sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, sejak Rancangan Malaysia Kesembilan, Kementerian Pelancongan telah menerima banyak permohonan dan cadangan daripada negeri-negeri. Agaknya kita sahaja cukup peruntukan bagi 30 peratus ke 40 peratus sahaja di antara pemohon ini. Oleh sebab itu kementerian sentiasa perlu memberikan keutamaan kepada projek-projek yang berdaya saing, kemudahsampaian yang selari dengan perancangan kerajaan negeri. Contohnya seperti Melaka adalah pelancongan warisan dan Sabah pelancongan *eco*. Akan tetapi kesemua permohonan-permohonan ini pada akhirnya akan ditentukan kelulusannya oleh Unit Perancang Ekonomi memandangkan sumber peruntukan yang terhad.

Selain daripada itu, melalui Tourism Malaysia, produk-produk negara kita ini dipromosikan di peringkat antarabangsa menggunakan *branding Malaysia Truly Asia* dan domestik mengikut *branding* Cuti-cuti 1Malaysia secara bersama dengan pihak kerajaan negeri dan swasta. Setelah projek tersebut dikenal pasti oleh pihak kerajaan negeri berpotensi untuk menarik kedatangan pelancong produk unik yang bertaraf antarabangsa seperti kejadian semula jadi Benak Batang Lumpur di Sarawak yang hanya ada di tujuh buah negara di dunia. Kini dipromosikan secara bersama dengan kerajaan negeri bagi menarik lebih ramai lagi kedatangan pelancong.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelancongan tidak mengadakan di dalam pelan induk pelancongan kita promosi atau ada pelan untuk setiap bandar misalnya Sibul. Pelan induk pelancongan Malaysia hanya melalui dan hala tuju kita akan mengikut kepala besar iaitu seperti *Eco Tourism*, seperti pelancongan budaya, makanan, *shopping*, *sport tourism*, *health tourism* dan lain-lain.

Tuan Yang di-Pertua, pulau-pulau peranginan di Malaysia adalah produk pelancongan bertaraf dunia dan terunggul yang menarik ramai pelancong dan merupakan ikon pelancongan negara seperti Pulau Langkawi, Pulau Redang, Pulau Sipadan, Pulau Layang-layang dan lain-lain. Malaysia mempunyai lebih seribu pulau Tuan Yang di-Pertua. Pulau Langkawi adalah bertaraf dunia dan telah dinobatkan oleh *National Geographic* sebagai antara sepuluh buah pulau peranginan terbaik di dunia serta menjadi pilihan pertama pelancong asing ke Malaysia oleh *Lonely Planet* akan dibangunkan secara menyeluruh di peringkat nasional yang melibatkan pembangunan 99 pulau.

■1630

Kemudahsampaian dan penambahbaikan ke atas produk-produk pelancong sedia ada seperti UNESCO Langkawi Geopark. Sungguhpun begitu, Kementerian Pelancongan terus berusaha membangunkan sektor pelancongan di pulau-pulau tertentu melalui di mana kemudahsampaian sumber manusia yang mencukupi serta pengurusan dan infrastruktur.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) mempengerusikan Mesyuarat]

Di antara faktor Kementerian Pelancongan sebagai contoh kita telah memperuntukkan sebanyak RM27 juta di bawah RMKe-10 untuk menaik taraf pelbagai infrastruktur di Pulau Pinang, Pulau Pangkor, Pulau Besar, Pulau Sibul, Pulau Cekas, Pulau Duyung dan lain-lain. Untuk promosi pulau-pulau peranginan tersebut, pelbagai acara telah dianjurkan oleh pihak kementerian, kerajaan negeri dan juga pihak berkuasa tempatan. Antaranya seperti *Tioman Surfing Classic*, *International Games Fishing Association*, *Fishing Tournament di Labuan*, *Sultan Ahmad Shah Eco Challenge Cup*, *Kapas - Marang International Swimathon*, *Perhentian Island Challenge* dan *Labuan Sea Challenge*.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada cadangan daripada Yang Berhormat Lenggong di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan sememangnya kementerian ini amat berharap pihak UNESCO dapat memberi status Tapak Warisan Dunia di Lenggong bagi menentukan produk pelancongan ini bertaraf dunia, senang dipromosikan dan juga senang menarik ramai lagi pelancong datang ke Lenggong.

Untuk makluman Yang Berhormat Lenggong, Kementerian Pelancongan telah memperuntukkan sebanyak RM4.05 juta di bawah RMKe-9 untuk mempertingkatkan kemudahan-kemudahan lain di Lenggong yang melibatkan penambahbaikan chalet, jeti, surau, laluan pejalan kaki dan wakaf di sekitar Tasik Raban, Hutan Lipur Lata Kekabu dan Badak Lenggong.

Begitu juga dengan saranan Yang Berhormat Sri Aman berhubung cadangan bagi menaik taraf prasarana pelancongan di Fort Alice dan Taman Panorama Benak di Sri Aman. Di bawah RMKe-9, kementerian telah menyalurkan peruntukan sebanyak RM3 juta bagi projek pembangunan, kemudahan pelancongan Batang Lupar Riverine Park Sri Aman. Antara komponen bagi projek ini adalah *look-out pavilion*, laluan pejalan kaki, dataran pesta Benak dan wakaf. Kemudahan yang dibina khusus untuk para pelancong ini telah memberi keselesaan yang diperlukan oleh pengunjung-pengunjung ketika pesta Benak diadakan.

Suka saya merujuk kepada saranan Yang Berhormat Paya Besar, untuk makluman Yang Berhormat sememangnya Sungai Lembing mempunyai beberapa produk pelancongan yang berpotensi seperti Muzium Sungai Lembing, Bukit Panorama, ladang ternakan rusa, air terjun dan kolam air panas. Kawasan tersebut iaitu Sungai Lembing telah pun diperuntukkan sebanyak RM10 juta bagi membina gerai dan *parking* bas pelancong di bandar Sungai Lembing serta menaik taraf kemudahan pelancongan dan terowong lombong lama Sungai Lembing oleh Kementerian Kewangan dan Kementerian Pelancongan. Pada masa sekarang, banyak juga syarikat-syarikat pelancongan yang membuat pakej-pakej untuk pelancong melawat Sungai Lembing.

Merujuk kepada saranan Yang Berhormat Bukit Katil, kementerian ini mengucapkan tahniah serta mengakui dan menghargai kesungguhan Kerajaan Negeri Melaka dalam menjadi industri pelancongan menjadi penyumbang ekonomi utama negeri Melaka. Dengan status bandar Melaka diiktiraf sebagai tapak warisan dunia oleh UNESCO, pelancongan di Melaka telah berkembang pesat dari semasa ke semasa dibantu oleh komitmen Kerajaan Negeri Melaka kepada kebersihan kawasan sekitar serta sikap rakyat Melaka yang mesra pelancong, maka usaha ini telah berjalan dengan penuh lancar dan jayanya.

Untuk makluman Yang Berhormat Bukit Katil, di bawah RMKe-9 Melaka secara keseluruhannya telah diperuntukkan sebanyak RM97 juta bagi membangun dan menaik taraf kemudahan pelancongan sedia ada iaitu mewujudkan 102 buah projek. Antaranya termasuklah peningkatan kemudahan pelancongan di Kuala Sungai Baru, Pusat Sejarah Resort dan Marina Fort Supai Kuala Linggi dan di Taman Negeri Melaka di Hutan Simpan Bukit Sendanan, Asahan.

Di bawah *rolling plan* pertama Rancangan Malaysia Kesepuluh, Melaka mendapat peruntukan pembangunan pelancongan sebanyak RM118 juta melibatkan 17 buah projek. Antara projek berimpak tinggi yang telah diluluskan adalah seperti pembangunan perkampungan Hang Tuah dan pesisiran Sungai Duyung, pembangunan kemudahan pelancongan Tasik Cincin, pembinaan monorel di pesisiran Sungai Melaka dan pembangunan landskap dan kemudahan pelancongan di Taman Botani. Kementerian yakin dengan peruntukan tersebut akan dapat meningkatkan lagi daya tarikan Melaka sebagai sebuah destinasi pelancongan yang unggul di kalangan pelancong tempatan dan antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, suka saya tegaskan di Dewan yang mulia ini, peruntukan yang diberikan kepada pihak negeri perlu mempunyai kesinambungan agar projek ini tidak sia-sia selepas ianya disiapkan dan diserahkan kepada majlis-majlis tertentu. Sebagai contoh kes Kampung Budaya di Alor Setar, Kedah yang menelan belanja sebanyak RM6.4 juta yang siap pada bulan Mac 2009 tidak beroperasi selepas diserahkan kepada kerajaan negeri. Ini merupakan satu cabaran kepada kementerian terutama dalam program mentransformasikan industri pelancongan negara iaitu memastikan setiap kemudahan infrastruktur pelancong yang dibangunkan kelak dapat segera digunakan dan diselenggarakan dengan baik.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk kepada saranan dan teguran Yang Berhormat Mas Gading mengenai masalah-masalah pelancong yang berlaku di kawasan beliau. Saya bersetuju bahawa *tourist mapping* sangat penting dan *tourist mapping* ini perlu dikeluarkan oleh majlis daerah atau pihak negeri.

Ini kerana mereka yang tahu dengan telitinya, tahu dengan sedalamnya apa produk-produk pelancongan yang ada di kawasan mereka. Oleh yang demikian, kementerian mengalu-alukan pihak majlis daerah untuk menjalankan *tourist mapping*. Walau bagaimanapun, cara yang terbaik adalah untuk menyenaraikan produk-produk pelancongan melalui audit produk-produk yang terdapat di kawasan yang berpotensi pelancong.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin berterima kasih kepada Yang Berhormat Jempol ke atas usaha kerajaan dalam menjadikan pemandu-pemandu teksi negara terkenal dengan imej mesra pelancong dan tahu serba sedikit dasar serta produk pelancongan negara. Sejak tahun 2007 sehingga kini, kementerian telah melatih seramai 3,160 orang pemandu teksi di seluruh negara melalui Kursus Pemandu Berhemah, Kursus Mesra Pemandu Teksi, Kursus Mesra Malaysia serta Kursus *Think Tourism, Act Tourism*. Selanjutnya mula pada 31 Januari tahun ini, Kementerian Pelancongan dengan kerjasama SPAD dan meneruskan usaha untuk melatih barisan kakitangan hadapan industri pelancongan khususnya pemandu-pemandu teksi sebagai duta kecil pelancongan di Malaysia supaya membudayakan konsep *Think Tourism, Act Tourism* yang menekankan kemahiran berkomunikasi, pengetahuan luas tentang produk, aktiviti dan dasar pelancongan negara, berketerampilan tinggi serta berbudi bahasa.

Tuan Yang di-Pertua, salah satu cabaran utama industri pelancongan negara pada masa kini adalah memenuhi *expectation* serta keprihatinan para pelancong mengenai kebersihan serta keindahan persekitaran alam semula jadi. Kementerian Pelancongan telah menerima banyak aduan daripada para pelancong mengenai tahap kebersihan yang tidak cukup puas hati berkaitan dengan tandas, teksi, kawasan membeli belah, kawasan persekitaran produk pelancongan negara seperti pantai dan juga hutan.

■1640

Sehubungan ini, Kementerian Pelancongan telah melancarkan Kempen '*1Malaysia Green, 1Malaysia Clean*' dengan izin bagi meningkatkan tahap kesedaran rakyat Malaysia yang meliputi segenap lapisan masyarakat, daripada murid-murid sekolah sehingga ke warga emas, mengenai peranan mereka serta kepentingan menjaga kebersihan dan keindahan negara dalam memajukan industri pelancongan. Kebersihan dan keindahan negara kita perlu dijadikan satu budaya, perlu dijadikan satu sikap dan perlu dijadikan satu *action* biasa oleh masyarakat Malaysia kita bagi menentukan negara kita sentiasa boleh memberikan kepuasan hati kepada pihak pelancong.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Menteri. Saya hendak tahu daripada kementerian, lazimnya pelancong-pelancong yang kompelin ini, dia melawat satu-satu kawasan, dia tidak tulis surat kepada majlis daerah atau kerajaan negeri. Dia akan tulis surat atau beri pandangan kepada kementerian, dan kementerian yang lebih tahu pelancong dari mana yang kompelin, hal apa, di mana kekotoran tandas dan sebagainya. Soalan saya ialah, adakah maklumat-maklumat ini kementerian salurkan kepada pihak majlis daerah atau kerajaan negeri? Itu yang pertama. Soalan kedua, lazimnya majlis daerah atau pihak berkuasa tempatan atau pihak berkuasa yang menjaga kawasan-kawasan pelancongan ini akan sebut, "*Kita tidak ada peruntukan*". Itu standard *answer*. Mungkin benar mereka tidak mempunyai kewangan yang cukup untuk *maintain* ataupun mengadakan tong-tong sampah yang mencukupi. Jadi adakah kementerian berhajat untuk membantu mereka ini dengan memberikan tambahan-tambahan mengikut geran tahunan ataupun cara-cara lain bagi menyelesaikan masalah kebersihan ini? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen: Terima kasih Ahli Yang Berhormat Sungai Petani. Pihak pelancong, mereka beri aduan melalui surat khabar. Banyak kali mereka pergi ke *New Straits Times, The Star*, cerita macam-macam jenis masalah. Jikalau masuk surat khabar, majlis tempatan perlu sedar, perlu baca surat khabar dan tahu sama ada itu tempat dia atau tidak, tetapi jikalau kementerian menerima aduan, kita tulis, kita serah kepada majlis tempatan untuk mereka ambil tindakan. Ini adalah SOP.

Kedua, memang saya ucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat Sungai Petani, kebersihan perlu ada infrastruktur yang cukup, tetapi apa yang berlaku di negara kita adalah sikap kebiasaan jaga sampah sarap.

Misalnya di tandas, tidak perlu ada infrastruktur, tahulah buang tisu dalam tong sampah, perlu tahu macam mana hendak tahu tandas bersih sebelum keluar. Itu sikap yang perlu kita peliharakan. Macam mana kita bagi peruntukan pun, kita tidak boleh maju jikalau rakyat kita tidak ada sesuatu minda, sikap untuk pegang sampah yang berada di tangan kita dan jangan kita buang merata-rata. Sekarang makan rambutan, kulitnya buang, makan langsung, kulitnya buang, semua buang. Jadi sebab itu kita dah bincang dan buat satu kempen '*1Malaysia Green, 1Malaysia Clean*'. Saya juga hendak tegaskan, apa jenis infrastruktur pun tidak akan maju jika sikap tidak ada. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua, dengan ini saya merakamkan kepada semua Ahli Yang Berhormat untuk terus menyokong usaha Kementerian Pelancongan dalam melaksanakan kempen '*1Malaysia Green, 1 Malaysia Clean*' di kawasan masing-masing, bersama sekolah, belia dan lain-lain untuk menanam satu minda budaya rakyat Malaysia dalam menjaga negara kita,

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, industri pelancongan adalah merupakan satu industri yang sangat berdaya saing dan cukup penuh dengan potensi di seluruh dunia. Berdasarkan laporan *World Economic Outlook 2010* oleh *International Monetary Fund*, dengan izin, Keluaran Dalam Negara Kasar Dunia pada tahun 2010 telah mencecah RM201.309 trilion (USD62.909 trilion), di mana RM2.94 trilion (USD919 billion) merupakan pendapatan sektor pelancongan iaitu sebanyak 1.46 peratus daripada KDNK keseluruhan. Ini merupakan peningkatan sebanyak 4.7 peratus berbanding tahun sebelum iaitu USD851 bilion. Sebagai tambahan, sektor pelancongan sedunia dijangka menyumbang kepada 8.8 peratus daripada jumlah pekerjaan pada tahun 2011 iaitu 258 juta pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang, banyak negara di seluruh dunia sudah tahu begitu penting ekonomi pelancongan. Oleh sebab itu negara G-20 tidak pernah ada forum mengenai pelancongan selalunya *world economic forum, finance* dan lain-lain tetapi mulai tahun 2010, G-20 sudah ada forum setiap tahun, khas untuk bincangkan industri pelancongan di negara-negara mereka.

Saya di Dewan yang mulia ini dengan bangganya hendak melaporkan bahawa negara Malaysia dijemput sebagai tetamu khas oleh G20 semasa mereka membincangkan industri pelancongan sebab Malaysia sudah diiktiraf oleh UNWTO sebagai sebuah negara yang maju dalam industri pelancongan. Malaysia pada tahun 2010, sudah menerima 24.6 juta pelancong dari seluruh dunia, dengan pendapatan pelancongan sebanyak RM56.4 bilion, iaitu RM1 bilion seminggu. Siapa dapat duit itu? Pemandu teksi, mamak *stall*, beli-belah, penjual durian dan lain-lain. Hakikatnya, pelancongan adalah agen kemakmuran ekonomi kepada rakyat kita. Kementerian ini telah menyasarkan dan harap akan menerima 36 juta pelancong asing dengan pendapatan sebanyak RM168 bilion pada tahun 2020 melalui 12 inisiatif strategik di bawah Bidang Keberhasilan Utama Pelancongan Kebangsaan seperti *Luxury Malaysia, ecotourism*, dan juga MICE dan lain-lain.

Sekali lagi saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada pandangan, saranan dan teguran Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan. Mana-mana saranan, pandangan dan soalan yang tidak terjawab...

Tuan Amran bin Ab. Ghani [Tanah Merah]: Yang Berhormat Menteri. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mohon penjelasan perkara yang saya bangkitkan yang mungkin kementerian terlepas pandang iaitu berkenaan dengan produk pelancongan yang baru yang saya bangkitkan pada hari Khamis hari itu iaitu terdapat di Tanah Merah iaitu sebuah jambatan kereta api terpanjang di negara kita ini. Jambatan kereta api ini berumur dalam lebih kurang 84 tahun dan saya membangkitkan bahawa kita boleh dijadikan satu produk sebagai mana Jambatan Kwai di Kanchanaburi iaitu saya minta pihak Kementerian Pelancongan secara asasnya dahulu meletakkan lampu-lampu di kerangka-kerangka besi di jambatan kereta api tersebut. Saya mohon pihak kementerian dapat mengambil maklum hal ini. Sekian, terima kasih.

Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, inilah maklumat-maklumat yang Kementerian Pelancongan harap boleh dapat. Ini kerana sekarang kita juga promosikan pelancongan kereta api, *railway tourism*. Jadi Yang Berhormat, saya akan arahkan pengarah pelancongan kementerian di negeri Kelantan pergi bersama Ahli Yang Berhormat ke jambatan itu untuk kaji apa yang perlu dibuat dan macam mana kita boleh jadikan ia sebagai satu produk pelancongan kereta api.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya ingin merakamkan setinggi...

■1650

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ada satu lagi, boleh? Terima kasih. Sebelum tamat perbincangan kita, saya hendak tanya satu perkara yang pada saya mustahak. Saya tidak tahu kepada pihak Kementerian. Menteri beritahu tadi berkenaan jumlah hasil ataupun jumlah sumber mata kewangan yang boleh dijana daripada Kementerian Pelancongan.

Adakah pihak Menteri juga mengandaikan sektor-sektor yang duduk di bawah kementerian lain seperti pelancongan sukan yang duduk di bawah Kementerian Belia dan Sukan, yang dikatakan boleh menjana sebanyak RM35 bilion. Adakah maklumat yang Menteri sebut tadi lebih kurang RM136 bilion itu ada termasuk kementerian-kementerian lain? Sekiranya termasuk, apakah peruntukan itu juga dikira dari segi pelaburan yang kita salurkan melalui kementerian-kementerian yang berasingan itu ataupun Menteri mengambil kira keseluruhannya. Saya agak *confuse* sedikit. Kalau boleh ada penerangan baiklah, terima kasih.

Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen: Terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat. Semasa kita mengkaji sesuatu hasil pendapatan pelancongan, kita perlu ikut syarat-syarat, *United Nations World Tourism Organization* (UNWTO). Di mana kita perlu lapor kepada mereka hasil kementerian kita, industri pelancongan Malaysia dan juga jumlah ketibaan pelancong, untuk mereka mengadakan sesuatu laporan sedunia. Dalam ini kita tidak masuk hasil dari pelancongan sukan, pelancongan kesihatan. Kita masuk penginapan, makanan, minuman, beli-belah dan pengangkutan. Oleh sebab itu, pendapatan yang betul akan lagi lebih daripada RM56.4 bilion. Ini sahaja mengikut syarat-syarat tertentu yang kita perlu lapor kepada UNWTO.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya ingin merakamkan setinggi terima kasih kepada pandangan, saranan dan teguran Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan. Kementerian ini akan mengambil mana-mana saranan, pandangan dan soalan yang tidak diperjelaskan ini. Kementerian akan mengambil catatan untuk tindakan susulan. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya jemput Yang Berhormat Menteri daripada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani.

4.53 ptg.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Bagi pihak Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, saya mengucapkan terima kasih pada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbincangan Bajet 2012, peringkat dasar yang menyentuh pelbagai perkara di bawah tanggungjawab MOA.

Seramai 30 orang Ahli Yang Berhormat telah mengambil bahagian dalam perbincangan Bajet 2012 peringkat dasar kali ini. Saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan untuk meningkatkan agro makanan di dalam negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, isu yang pertama ialah isu benih padi sah. Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Jerai, Yang Berhormat Pokok Sena, Yang Berhormat Pendang, Yang Berhormat Ketereh dan Yang Berhormat Setiu telah membangkitkan isu-isu pelaksanaan benih padi sah seperti kekurangan bekalan, pelantikan syarikat pengeluar serta pemantauan daripada penilaian semula dasar pelaksanaan Insentif Benih Padi Sah.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kementerian melaksanakan program padi Insentif Benih Padi Sah bertujuan untuk meningkatkan pengeluaran padi dengan menggunakan benih padi yang berkualiti dan perintang terhadap penyakit padi serta mengurangkan risiko padi angin. Program Insentif Benih Padi Sah akan diteruskan pada tahun 2012.

Bagi menangani isu kekurangan bekalan benih padi sah di negeri Kedah, khususnya di kawasan Jerlun dan di negeri Perlis khususnya di kawasan Simpang Empat, Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato' Wira Mohd. Johari bin Baharum, telah mengadakan perjumpaan pada 9 Oktober 2011 dengan Lembaga Pertubuhan Peladang, dengan Jabatan Pertanian Negeri Kedah, dengan MADA, dengan Kawal Selia Padi dan Beras Kedah termasuk tiga pengeluar benih padi sah iaitu Syarikat Seri Merbok Sdn. Bhd., Syarikat Perniagaan Peladang ataupun MADA dan BERNAS untuk mengambil tindakan penyelesaian terhadap perkara tersebut.

Susulan daripada itu, sebanyak 3,000 tan benih padi sah telah pun dikeluarkan pada bulan Oktober 2011 bagi mengatasi masalah berkenaan. Pada masa ini terdapat sejumlah 6,960 tan metrik benih padi sah yang telah siap diproses oleh pengeluar-pengeluar benih padi sah yang dilantik dan boleh dibekalkan kepada petani pada bila-bila masa. Sebanyak 40 peratus daripada plot penanaman bijih benih padi sah adalah di negeri Selangor.

Bagi mengatasi masalah kekurangan benih padi ini, saya sendiri telah pun turun ke MADA pada 13 Oktober 2011, berdialog dengan hampir 2,000 orang pesawah-pesawah. Kita memberikan jaminan bahawa pada 15 Oktober... Ini telah pun selesai dan saya difahamkan mengenai isu benih padi sah ini telah pun diselesaikan.

Kementerian telah melantik sembilan pengeluar benih padi sah bagi tahun 2011 sehingga tahun 2012, termasuklah enam daripada agensi kementerian dan juga tiga daripada syarikat swasta. Di mana di dalam pelantikan yang baru ini, kita telah pun memberikan syarat bahawa syarikat yang dilantik mestilah syarikat yang mempunyai kilang sendiri dan juga syarikat bertaraf bumiputera. Ya, benih padi sah.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Ya, benih padi sah. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya difahamkan bahawa *supply* untuk benih padi sah ini syaratnya mesti 85 peratus ke atas bernas. Bukan agensi itu. Maksudnya kemampuan dia untuk tumbuh. Benih padi baik ini 70 peratus, akan tetapi saya difahamkan syarikat-syarikat yang *supply* benih padi ini, kebanyakannya tidak menepati piawaian yang telah ditetapkan sebelum ini.

Oleh sebab itu isu yang hendak dibangkitkan ini ialah soal sistem penswastan benih padi ini sebenarnya tidak mencapai matlamat. Ini kerana selepas daripada seperti mana Yang Berhormat sebutkan tadi syarikat-syarikat swasta ini sebenarnya tidak mempunyai kepakaran untuk hendak mengenal pasti ataupun untuk menguatkuasakan dan didapati ladang-ladang yang dibuat untuk benih padi juga tidak menepati piawaian.

Oleh sebab itulah maka pihak petani mencadangkan supaya kembali kepada sistem asal, di mana Jabatan Pertanian diberi autoriti sebanyak 30 peratus untuk menyediakan ataupun untuk *supply* benih padi sah. Akan tetapi apabila perkara itu dibuat, diambil alih oleh pihak swasta ini yang jadinya. Akhirnya padi angin yang melanda dalam negara ini bertambah ekor daripada penyediaan benih padi yang tidak berkualiti, yang tidak menepati piawaian. Minta penjelasan peringkat awal, terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat ini dahulu bekas pegawai MADA ya? MADA ini bagus juga, banyak melahirkan wakil rakyat pembangkang... *[Ketawa]* Yang Berhormat, yalah betul. MADA kan?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ha! Betullah itu. *[Ketawa]* Baguslah dia... Yang Berhormat, daripada apa Yang Berhormat cakap tadi, saya nampak Yang Berhormat mungkin kurang jelas mengenai proses yang dikatakan benih padi berkualiti dan mengapa ianya diberikan kepada swasta dan mengapa Jabatan Pertanian tidak lagi dilantik sebagai pengeluar benih padi sah.

Pertama, mengapa kita tidak lantik Jabatan Pertanian. Ini kerana Jabatan Pertanian inilah pakar. Mereka inilah yang pakar yang akan menentukan kualiti padi. Kalau ia diberi lagi kepada Jabatan Pertanian, ianya memang bertentangan dengan peraturan antarabangsa.

■1700

Bagaimana Jabatan Pertanian yang sepatutnya dia yang menentukan kualiti padi kalau dia sendiri mengeluarkan padi? Ini yang dikatakan bersaksi ke lutut. Bagaimana prosedur untuk kita hendak meluluskan padi? Dalam kita hendak menentukan benih padi ini, ia ada empat jenis benih. Pertama dipanggil benih padi asas yang dikeluarkan oleh MARDI. Kemudian diberi induk, selepas itu asas, yang kita hendak cakap ini ialah benih padi berdaftar dan juga benih padi sah. Apabila sesuatu syarikat telah pun terpilih, kita ada sembilan syarikat yang terpilih, maka syarikat ini akan memilih peserta mereka untuk menanam padi berdaftar.

Apabila mana-mana pesawah padi yang dipilih sebagai penanam padi berdaftar ini, maka menjadi tanggungjawab Jabatan Pertanian untuk melihat dan menentukan para peserta ini mesti menghasilkan padi yang berkualiti. Jadi kerana itu Jabatan Pertanian, mereka mesti turun ke padang sebab nama-nama peserta yang menanam padi berdaftar ini ada pada Jabatan Pertanian. Jadi, Jabatan Pertanian dia akan pergi sekurang-kurangnya empat kali. *Round* pertama dia lihat dua bulan, padinya ada kualiti atau tidak sampailah keempat kali. Kalau sampai tahap yang keempat dilihat padi di sawah ini banyak padi angin, maka peserta ini tidak dibenarkan menjual padinya kepada kilang yang dilantik untuk memproses benih padi sah. Dalam erti kata lain, lot yang dikerjakan oleh peserta ini, padinya tidak layak untuk diproses menjadi padi sah.

Untuk itu Yang Berhormat, penolakan di sawah ini sahaja, kalau ada 100 lot, 60 lot selalunya lot-lot ini tidak boleh, padi-padi ini tidak layak untuk dihantar ke kilang untuk diproses untuk menjadi benih padi sah...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Nanti dahulu. Beri saya habis cerita prosedur dahulu. Ini kerana saya lihat Yang Berhormat ini mungkin kurang jelas.

Apabila benih padi sah ini sudah sampai ke kilang, sekali lagi Jabatan Pertanian perlu melihat padi ini untuk menentukan perkembangannya ada 98 peratus dan yang lebih penting ialah kandungan benih padi sah. Setiap satu kilogram padi, yang ada lebih kurang 37,000 biji benih padi ini, ia tidak boleh mengandungi lebih daripada 10 biji benih padi sah. Ini standard yang kita tentukan.

Jadi apabila padi ini sudah sampai ke kilang, Jabatan Pertanian akan membuat sampel. Satu lot dia akan ambil tiga kilogram, dia akan pisah dan apabila didapati bahawa lot yang dipilih itu mengandungi benih padi sah yang lebih daripada standard, maka benih padi sah ini tidak boleh dijual sebagai benih padi sah, kilang terpaksa jual sebagai padi biasa. Apabila didapati benih padi yang diproses ini mencapai kualiti yang ditetapkan, maka sijil akan diberikan. Oleh sebab itu Yang Berhormat, kita telah pun minta supaya syarikat-syarikat yang kita pilih ini, mereka mesti ada "*inactive cylinder*" yang mana bila benih padi ini sampai ke kilang, dia proses, ia akan memisahkan yang mana padi angin sebelah kiri, padi yang berkualiti jatuh sebelah kanan.

Jadi syarikat yang ada mesin ini, setakat ini ada dua syarikat sahaja iaitu Syarikat Seri Merbok dengan HM Noh. Jadi, benih-benih padi yang diproses yang mengikut mesin ini selalunya akan dapat 80 peratus daripada hasil padinya boleh diberikan sijil untuk benih padi sah. Akan tetapi kalau ada agensi-agensi lain yang kita lantik, dia tidak ada mesin ini, ia menggunakan pegawai Jabatan Pertanian lihat dengan cara manual, maka sebab itulah kita dapati banyak kilang-kilang yang kita lantik ini boleh dikatakan hampir dekat 40 peratus kita tolak benih padi ini.

Oleh sebab itulah di Kedah baru-baru ini benih tidak cukup. Ini kerana kita telah minta supaya Jabatan Pertanian jangan bertolak ansur. Kita hendak menentukan kualiti benih yang dijual mesti mencapai standard kita. Apabila Jabatan Pertanian mengenakan kualiti yang tinggi, maka itulah agensi-agensi yang kita lantik ini, mereka tidak dapat membekalkan seperti mana yang sepatutnya kerana hampir 50 peratus apa yang patut mereka jual terpaksa ditolak oleh Jabatan Pertanian dan kerana itulah bekalan kurang. Akan tetapi, sekarang kita telah dapat selesaikan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri kerana beri kuliah belah petang tentang proses benih padi. Nampak Yang Berhormat Menteri faham. Terima kasih.

Yang Berhormat Menteri, saya mendapat maklumat sumber yang tepat mengatakan bahawa benih padi yang *disupply*kan oleh satu syarikat swasta ini hanya mempunyai kemampuan bernasnya 54 peratus. Ini bermakna 46 peratus *reject*. Hanya 50 peratus lebih kurang. Jadi bermakna satu syarikat sahaja..., saya setuju Syarikat Seri Merbok ini mempunyai kepakaran. Ia mengambil pegawai-pegawai pencen daripada Jabatan Pertanian yang mempunyai kepakaran untuk membuat pemantauan sendiri di ladang dan juga begitu. Saya setuju. Akan tetapi ada juga syarikat – mungkin Yang Berhormat Menteri juga tahu syarikat mana. Maklumat itu sudah ada dalam tangan Yang Berhormat Menteri, tetapi tindakan tidak diambil. Itu yang pertama.

Keduanya ialah soal manipulasi harga benih padi ini oleh syarikat-syarikat swasta ini yang menyebabkan harga yang telah ditetapkan oleh kerajaan RM28 menjadi RM30, menjadi RM32, ada yang sampai RM36. Jadi ini di antara beberapa isu sampailah petani-petani tidak ada pilihan, tetapi oleh sebab masa untuk menabur padi sudah tiba dengan bekalan air daripada pihak MADA, jadi mereka terpaksa membeli. Ini membebaskan petani-petani khususnya. Begitu juga dengan benih padi '*Clearfield*' yang dikeluarkan oleh pihak MARDI terlalu tinggi bagi pihak petani. Jadi, mohon penjelasan. Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Yang Berhormat, saya sudah kata tadi daripada sembilan ini, enam ini ialah agensi kerajaan. Ini pun dahulu Yang Berhormat Pokok Sena yang cadang dalam cadangan yang lepas. Mengapa tidak mahu beri kepada KADA, tidak mahu beri kepada MADA, tidak mahu beri kepada PPK? Daripada *report* yang ada pada saya ini, agensi-agensi inilah yang gagal mengeluarkan kualiti padi yang sepatutnya. Syarikat yang berjaya, Seri Merbok dan HM Noh yang dapat mengeluarkan kualiti yang baik kerana dua syarikat ini telah membeli mesin lebih kurang RM1.5 juta, yang saya kata tadi mesin yang mengasingkan.

Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat, kerana itu kita hendak lihat balik. Tahun hadapan ini kalau kita hendak sambung, saya hendak tambah lagi satu syarat. Siapa yang hendak dapat kontrak ini, dia mesti ada mesin "*inactive cylinder*" ini. Mesti perlu ada. Kalau tidak ada, kita tidak beri walaupun MADA, walaupun KADA kerana kita hendak menjaga kualitinya.

Mengenai harga. Harga yang kita arahkan ialah RM28. RM28 itu ialah harga yang diberi subsidi oleh kerajaan. Yang Berhormat pun tahu, setiap sekilogram, kerajaan beri insentif RM1.03. Sepatutnya bukan RM28, sepatutnya ia kena jadi RM23 campur RM28, dekat RM51 sepatutnya, tetapi kerajaan beri subsidi sebanyak RM23. Separuh lebih kerajaan beri subsidi. Mengapa ia jadi sampai RM32? Ini kerana harga RM28 ini ialah harga pintu kilang. Kalau ada mana-mana petani yang pergi beli sendiri di pintu kilang, maka kilang itu yang membuat perjanjian dengan kita ialah kilang, syarikat yang kita lantik, ia mesti jual RM28. Ia tidak boleh jual lebih daripada RM28.

Ketiga isu '*Clearfield*'. '*Clearfield*' ini ialah satu benih padi yang baru. Orang senang cakap padi kebal. Padi kebal ini memang cukup berkesan. Ia berkesan kerana bila pakai sahaja padi kebal, yang pertama terbukti pesawah akan dapat hasil dua kali ganda. Kalau dahulu dia dapat empat tan, dia boleh sampai lapan tan, yang pertama.

■1710

Kedua, apabila pakai sahaja racun yang dibekalkan bersama dengan padi kebal ini. Dia boleh membunuh semua padi angin. Padi angin akan mati, rumput akan mati, semua akan mati termasuklah kalau sebelah itu ada padi 219 pun akan mati sekali. Sebab dia punya racun kuat. Mengapa dia mahal? Dia mahal kerana padi '*clearfield*' ini ataupun padi kebal ini kalau hendak beli dia mesti beli sekali dengan racun, dengan pekat dia. Dia satu set, dia kena beli satu set. Jadi kerana itu harganya kalau satu beg 20 kilogram dia punya harga RM120.

Sedangkan kalau beli padi saiz biasa 219 ia baru berharga RM28 ataupun RM30 seperti Yang Berhormat cakap kerana itu kita memberikan pilihan. Kalau ada mana-mana petani yang rasa dia hendak pakai padi kebal, dia mampu hendak beli RM120, maka dia beli dan ramai juga yang beli. Kita sudah keluarkan kalau tidak silap saya lebih daripada 3,000 tan yang kita sudah jual. Akan tetapi, kena ingat pakai padi kebal ia tidak boleh lebih daripada dua musim. Ia mesti dua musim sahaja. Musim ini, musim depan lepas itu ia kena tukar. Kalau ia tidak tukar dengan padi M219 nanti padi kebal ia akan menjadi padi angin yang lebih kebal lagi. Lagi susah.

Jadi kerana itu kita lihat bahawa ada petani yang sanggup melabur lebih untuk beli benih padi kebal dengan harga RM120 kalau hendak banding dengan RM28, tetapi hasilnya meningkat dan mereka berasa lebih untung dari segi pengurusan. Oleh kerana benih padi kebal ini kita baru kenalkan, maka ada petani-petani dia rasa takut untuk menggunakan. Akan tetapi, sekarang ini nampaknya apabila dia tengok kawan-kawan dia telah mula dapat hasil yang lebih mereka sudah mula berminat untuk beli benih padi kebal ini tadi MR20CL1 kalau saya tidak silap. Okey, saya ingat saya pindah yang sebelah ini...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Sikit, sedikit Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta maaf. Boleh sekejap ya. Tuan Yang di-Pertua, minta maaf pagi tadi saya tidak ada dalam Dewan. Kemungkinan telah pun dijawab tetapi sedikit sahaja Yang Berhormat Menteri saya hendak tanya. Ada banyak dalam kawasan-kawasan bendang ini yang sebahagian besar daripada bendang mempunyai padi angin, dan memang pendapatannya petani tidak ada pada musim berkenaan. Adakah *compensation* ataupun pampasan diberi satu dan juga oleh kerana dia tidak ada lagi hasil padi, benih yang hendak dibeli dalam musim di hadapan, adakah dia juga mendapat bantuan, subsidi ataupun diberikan dengan percuma oleh pembekal padi ini.

Ini kerana dia tidak tahu pada mulanya seperti Yang Berhormat Menteri telah sebut dia tidak tahu. Dia hanya terlibat kerana dia terpaksa bila datang dalam musim menabur padi kerana air sudah sampai dia tidak ada pilihan maka diterima benih dibuat. Jadi banyak yang di kawasan sana yang seluruh bendang padi angin. Jadi saya hendak tanya itu sahaja terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat Padang Besar. Saya sudah katakan tadi apa punca padi angin ini? Kalau punca padi angin ini, kalau ada petani yang boleh bagi tahu kita buktikan bahawa ianya berpunca daripada benih padi sah yang dibeli saya janji Yang Berhormat kita akan ambil tindakan kepada syarikat itu. Saya sudah kata tadi ia tidak boleh jadi sebab kualitinya mestilah sepuluh biji benih padi sah. Akan tetapi, apa yang berlaku ialah padi angin ini dia berlaku kerana petani masih ramai menggunakan secara tabur.

Benih padi angin ini kita tahu ia sudah lama waktu dulu apabila kita memukul dulu Yang Berhormat memang mereka suka padi angin ini sebab ia mudah relai. Akan tetapi, apabila kita sudah pakai mesin, padi-padi angin ini banyaknya ia relai dan ia jatuh dekat tanah. Apabila ia jatuh di tanah, apabila kita tabur ia tumbuh sama-sama banyak. Padi benih besar yang kita tabur itu tumbuh yang padi angin itu pun tumbuh. Apabila ia tumbuh, ini yang menyebabkan petani akan hilang hasil kerana benih padi ini kita sedia maklum bahawa ia tidak sempat tuai lagi ia sudah relai. Jadi itu kadang-kadang sampai ia juga boleh membunuh padi yang asal.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Yang Berhormat Menteri, minta maaf. Akan tetapi, penggunaan cara dulu kita potong padi dan kita pukul padi, relainya itu tidak begitu banyak peratusannya. Malah budak-budak sekolah macam kami dulu lepas sekolah kita mencari padi yang luruh, yang jatuh. Akan tetapi, pada hari ini semuanya relai. Jadi saya hairan *breed* padi angin ini adakah yang disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri sebenarnya, ataupun telah pun ditemui oleh MARDI bahawa ia satu *breed* yang datang daripada mana-mana yang tidak dirancang, tetapi belum lagi ditemui. Apakah asalnya padi angin? Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Padi angin ini kalau ikut tidak tahu datang dari mana. Ini betul. Itulah teori dia mungkin waktu padi asal dulu. Jadi sebab itu Yang Berhormat...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta maaf. Saya bukan hendak *argue*. Jadi di manakah MARDI di dalam *research* ini?...

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Tidak ada.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Dia patut bagi. Dia patut bagi kenyataan yang sebenar. Kalau tidak tahu apa yang dijawab dalam Yang Berhormat Menteri ini macam tidak tahulah. Datang dari mana tidak tahulah.

Jadi kalau tidak tahu jawab tidak tahu sebab kita di kampung ini kita berhadapan dengan orang-orang ini. Kawasan saya memang banyak padi, kawasan Yang Berhormat banyak juga padi.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya, saya tahu.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Terima kasih banyak Yang Berhormat Menteri kerana memang faham masalah ini tetapi di sana, di bawah sana kita kena mesti jawab. Dia hendak tahu. Oh! Asalnya benihnya betul, tidak betul mana nak tahu padi telah naik. Hendak saya tanya pada awal lagi memang susahlah di kampung. Jadi minta maaf.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Okey Yang Berhormat Padang Besar, saya sudah cakap di sini MARDI sudah buat kajian. Sebab itu MARDI telah menemui yang baru ini yang padi kebal tadi Yang Berhormat. Padi kebal yang MR20CL1 ini dia kalau guna padi kebal ini yang dia jual sekali dengan racun yang itu *guarantee*. Padi angin *guarantee* mati. Rumput mati saya sudah cakap tadi yang boleh dapat hasil sekali ganda lagi. Memang kita sudah ada penemuannya yang saya sebut. Kemudian yang punca..., ini saya katakan tadi bahawa ia memang relai, ia jatuh di tanah dan kalau kita bakar pun kita bakar dekat atas. Jadi apabila kita tanam tebu ia tumbuh sama-sama. Sebab itu sekarang ini, kita menggalakkan dan kita memperkenalkan tanam secara calit dan pakai *transplanted* ini. Jadi cara ia...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Yang Berhormat Menteri, bukan saya hendak *argue* Yang Berhormat Menteri minta maaf. Saya pun datang daripada bendang. Saya biasa pukul padi.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya pun.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Ya, Yang Berhormat Menteri biasa. Akan tetapi, saya tidak boleh dapat..., tidak tahulah ini *empirical research* kah atau apa tidak tahu. Kalau dulu kalau jatuh relai-relai pun tidak begitu banyak. Ini semua relai. Tidak perlu dipotong. Kita kerat, kita pukul pun ia relai dalam pemukul yang jatuh itu peratusan yang tidak banyak. Akan tetapi ini 100 peratus jatuh. Ini yang saya hairan kalau dikatakan padi yang jenis dulu adalah sukar bagi orang kampung hendak menerima.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Yang padi baru ini, padi 219 ini, padi ini ia bertahan daripada relai. Jadi apabila padi angin ini, ia tumbuh sama-sama Yang Berhormat sama-sama. Padi angin yang sebab relai itu pun tumbuh, 219 pun tumbuh. Jadi yang relai ini bukannya padi 219 ini yang relai ini padi angin ini, padi angin. Jadi Yang Berhormat sebab itu caranya bersama-sama kita sudah buat, tanam, kita tidak galakkan tanam tabur. Dia kena naikkan air. Kalau air sudah naik dulu, padi ini ia susah sedikit hendak naik kerana kita hendak buat tanam seperti dulu. Dia pakai tanamlah tetapi dulu pakai kuku kambing.

Sekarang kita pakai mesin ia panggil jentanam ini ia tanam. Jadi kalau kita tanam pakai jentanam, ia sudah tumbuh lebih awal padi biasa ini, ia sudah tumbuh lebih awal. Air pun sudah naik, jadi itu salah satu cara yang boleh mengurangkan pertumbuhan padi angin. Jadi cara yang kita buat ini ialah kita galakkan supaya penanam padi gunakan secara celik, secara tanam kerana kita bekalkan air. Kalau bekalan air lambat naik Yang Berhormat, kalau sama-sama ia sudah ada dalam tanah kita pergi tabur benih biasa, 219 pun kita tabur. Apabila ditabur itu, sama-sama naik sebab benih padi angin ini sudah sedia ada di dalam tanah itu.

Jadi apabila kita tanam, tabur kita tabur baja ia pun hidup sama. Jadi yang relai ini ialah padi angin bukannya padi yang 219. Jadi sebab itu kita kata yang ketiga kita kata kita bagi perantaraan tanah. Kita bagi bawah dasar pengeluaran makanan, ratakan tanah baik-baik supaya tidak ada takungan-takungan air dan juga kita minta supaya upah, ini banyak upah ini yang dia terpaksa upah yang lebih. Dia kena pergi cabut padi-padi angin yang tumbuh. Kalau dia tidak cabut padi-padi angin yang tumbuh sebab petani sudah tahu sudah.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta maaf Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Dia tengok dia sudah tahu yang itu padi angin.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Kita tengok padi angin kita tidak nampak.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ya, tahu.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Hanya apabila padi angin sudah berpadi baru nampak dia tinggi, baru nampak. Kalau ia sudah tumbuh, daun sudah nampak tidak tahu padi angin atau tidak. Jadi minta maaf saya bukan hendak *argue* tetapi saya ingat okey lebih baik lepas sini saya ingat saya minta cadangan kepada Yang Berhormat tolonglah bawa, hantar pegawai-pegawai ke sana untuk sebelah utara sana untuk memberi penerangan. Sebab di kampung tidak sampai penerangan ini. Terima kasih.

■1720

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya ingat, sudah panjang cerita padi ini Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya ingat kalau petani macam saya di Tanjong Karang, tidak ada masalah apa-apa kerana mereka faham sudah tentang padi itu. Itu sebab dia sudah mulai tukar beli macam yang saya katakan tadi, dia beli padi kebal. Dia hendak menggunakan tanam calit. Dia sudah menggunakan rata tanah. Dia sudah mula upah mencabut padi angin.

Oleh sebab itu Yang Berhormat, benih padi sah ini, saya katakan hampir 70 peratus datang dari Selangor sebab dia punya kualiti padi di negeri Selangor ini, ia lebih sebab pesawah dia lebih jaga mengenai...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Minta maaf Yang Berhormat Menteri. Kalau kita hendak cabut, sekarang tabur. Tabur, ia tumbuh merata-rata. Kalau dahulu pakai tanam, ia ada ruang lorong-lorong boleh jalan. Kalau sekarang bertabur merata-rata, *you* berjalan hendak cabut, *you* pijak benda-benda yang telah tumbuh. Susah hendak cabut. Memang susah. Gerenti.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Tidak mengapa. Yang Berhormat...

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Jadi, jangan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Azmi Khalid [Padang Besar]: Saya minta...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Besar, saya ingat Yang Berhormat sendiri sudah menyebut tadi, minta Menteri hantarkan pakar... [Ketawa]

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Tidak mengapalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ini yang Menteri dia minta jadi pakar, beri penerangan kepada Yang Berhormat. Ini jadi masalah.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: ...Yang Berhormat esok, macam inilah. Saya pun sebab saya sendiri pun pernah turun cabut padi angin Yang Berhormat. Bagaimana Yang Berhormat kata tidak boleh jalan? Akan tetapi tidak mengapa. Saya ingat apabila kita pergi ke Perlis, kita akan bawalah Yang Berhormat sama-sama kita lihat, kita turun kita lihat betulkah kata tidak boleh jalan sebagainya. Ini disebabkan Yang Berhormat saya sendiri telah turun padang, saya sendiri cabut benih padi ini. Disebabkan itu orang kita upah. Upahnya agak mahallah. Satu, dekat RM100 kita upah dia. Tidak mengapa tetapi kita memang tahu Yang Berhormat, benih padi angin ini bukan sahaja masalah di utara, di IADA Selangor pun masih...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sedikit Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Merupakan masalah kepada petani-petani.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Menteri, sedikit sahaja.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Ada lagi?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sedikit sahaja. Adakah keputusan kerajaan untuk menggunakan jentanam atau *transplanter* itu kenyataan Menteri itu telah dibuat kajian tentang sejauh mana kemampuan petani-petani kita untuk melaksanakannya. Pandangan Yang Berhormat Menteri tadi.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih. Oleh sebab itu kita berikan *matching grant* kepada PPK. PPK ini kita galakkan semua PPK ini kita bekalkan dengan *transplanter* ini dan ada juga di tempat saya yang swasta beli. Jadi, ia macam mesinlah, mesin padi, potong padi. Orang boleh sewa. PPK pun ada juga yang mampu beli, dia belilah. Jadi, yang itu kita hendak galakkan untuk menggunakan *transplanter* dan kita pun PPK, saya lihat sudah banyak mempunyai jentanam sendiri ini.

Mengenai isu yang kedua ialah stok penimbal beras. Yang Berhormat Arau dan Yang Berhormat Setiu telah membangkitkan sama ada stok penimbal beras dalam negara mencukupi sekiranya negara menghadapi bencana. Stok penimbal beras yang telah ditetapkan ialah pada tahap 295,000 tan metrik. Stok penimbal tersebut dapat menampung keperluan rakyat selama 45 hari. Namun begitu, jika mengambil kira kedudukan stok semasa, jumlah bekalan beras sedia ada dianggarkan di antara 800,000 tan metrik sehingga satu juta tan metrik yang terdiri daripada stok penimbal, stok dagangan BERNAS, stok pengilang, pemborong dan peruncit dalam satu-satu masa. Keperluan beras dalam negara dijangka dapat bertahan selama empat bulan sehingga lima bulan untuk menampung keperluan negara.

Untuk makluman Yang Berhormat, bagi tahun 2010, import beras terdiri daripada negara Thailand merupakan 21 peratus daripada jumlah import ataupun 7 peratus sahaja daripada jumlah keperluan beras negara Malaysia yang mengimport beras di Thailand dan kerana kita juga mengimport beras dari Vietnam, Pakistan dan juga India.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sedikit. Yang Berhormat Menteri, ekoran daripada apa yang berlaku banjir di Thailand yang teruk ini, bermakna jangkaan untuk musim yang akan datang ataupun tahun hadapan itu. Maksudnya sejauh mana 21 peratus kerajaan membuat satu perancangan strategik ataupun untuk mendapatkan sumber daripada negara-negara yang lain. Minta pandangan. Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya sudah kata tadi bahawa daripada keseluruhan import beras ini lebih kurang 900,000 tan metrik. Sebanyak 30 peratus kita ambil dari Thailand. Thailand ini, kalau dia tidak banjir pun, kita pun mungkin sudah tidak boleh hendak ambil dari Thailand sebab harganya mahal. Dia punya harga yang naik ini bukan kerana banjir sahaja tetapi semasa kempen Perdana Menteri dia dahulu, Perdana Menteri yang menang ini, dia telah janji dengan rakyat, kalau dia menang, dia akan menaikkan harga padi. Oleh sebab itu, harganya naik sekarang ini. Kalau tidak ada banjir pun, memang harga beras Thailand akan naik.

Oleh kerana itu kita pergi ke negara-negara lain dan kita juga ada membuat perjanjian hadapan seperti dengan Pakistan, dengan India, dengan Vietnam. Tidak silap saya ada 600,000 tan metrik untuk masa hadapan dan kita mula dengan Kemboja untuk kita mengimport beras-beras selain dari Thailand. Dalam masa yang sama, kita juga akan terus meningkatkan pengeluaran padi di dalam negara kita. Juga kita sedang berusaha dari sekarang kita capai *self-sufficient 71 peratus* kita punya *target*, kalau boleh *target* kita mencapai sampai 82 peratus. Itu perancangan yang kita sedang susun walaupun akan memerlukan bajet yang banyaklah kerana sistem pengairan dan sebagainya.

Yang Berhormat Machang telah mengemukakan pertanyaan mengenai punca kegagalan Dasar Jaminan Bekalan Makanan dan cara untuk mengatasinya. Saya ingin menjelaskan kepada Yang Berhormat Machang bahawa Dasar Jaminan Bekalan Makanan yang kita telah perkenalkan pada tahun 2008 sehingga tahun 2010 sebenarnya tidak gagal. Ini kerana kita telah pun dapat menaikkan pengeluaran padi sebagai contoh, pengeluaran padi negara daripada 2,088,000 tan metrik setahun pada 2,297,000 tan metrik setahun. Begitu juga dengan daging lembu yang meningkat daripada 1.4 peratus kepada 29 peratus, daging kambing juga meningkat daripada 6.6 peratus kepada 11.3 peratus, sayur-sayuran juga meningkat daripada 16.4 peratus kepada 66.3 peratus.

Selain daripada kita berjaya meningkatkan hasil, dasar dan juga mampu meringankan beban petani yang turut terjejas berikutan kenaikan harga input pertanian dengan memberikan input-input pertanian seperti baja, LPK tambahan, racun makhluk perosak dan kapur. Selain itu, petani juga turut diberikan bantuan peralatan tanah dan juga bantuan pemilikan jentera serta peralatan kecil secara geran padanan.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua ialah mengenai monopoli oleh BERNAS. Yang Berhormat Petaling Jaya Utara, Yang Berhormat Sungai Petani dan Yang Berhormat Ketereh telah membangkitkan berhubung dengan hak monopoli BERNAS mengimport beras. Saya hendak menjelaskan bahawa di sini ada perbezaan sedikit. BERNAS ia bukan monopoli. Kita memberikan hak, *exclusive right* kepada BERNAS untuk mengimport beras yang mana ia berbeza dengan monopoli. Apabila kita beri *exclusive right* kepada BERNAS, kita kerajaan mempunyai hak untuk yang pertama kita *control* kuota. Dia tidak boleh bawa masuk sesuka hatinya. Dia hendak bawa masuk kuota lebih, dia perlu minta kebenaran daripada kerajaan. Kalau kerajaan dapati sampai masa yang tertentu ataupun dia melanggar syarat-syarat perjanjian, kerajaan ada hak untuk membatalkan perjanjian dan kerajaan boleh melantik syarikat-syarikat lain. Jadi, ini yang berbeza sedikit dengan monopoli...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Tidak habis jawab lagi. Tidak mengapalah. *You* hendak... Okey.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya ingin mendapatkan penjelasan sedikit tentang monopoli ini. Kalau Menteri mentafsirkan bahawa BERNAS ini bukan monopoli tetapi baik pun kita tafsirkan monopoli atau tidak, BERNAS merupakan penjual tunggal semua import beras ini harus melalui BERNAS.

Kerajaan juga meletakkan ini bukan tanpa syarat. Syaratnya ialah BERNAS harus memastikan bekalan makanan beras kita cukup dan juga membantu petani kita supaya berdikari dan peningkatan pengeluaran mencukupi untuk negara kita. Akan tetapi hak ini telah kita *renew* banyak kali. Kita tidak nampak sasaran ini tercapai. Padahal pengeluaran beras tempatan ini masih tidak mencukupi, tidak dapat memuaskan keperluan pasaran negara kita.

■1730

BERNAS bukan sahaja mengimport beras yang mahal, Jasmine Rice atau tidak, ia juga mengimport beras yang berkualiti rendah dari Vietnam dan China. Ini menjadi satu persaingan kepada petani tempatan. Ini saya agak menjadi satu masalah kalau kita menghadkan BERNAS hanya boleh mengimport beras yang berkualiti tinggi atau yang berharga mahal. Itu tidak menjadi persaingan kepada pengeluar tempatan tetapi sekarang ini ia bukan macam itu, so ini menjadi masalah.

Kedua ialah sungguhpun Menteri mengatakan ia bukan monopoli tetapi ia ada had tempohnya tetap di *renew*. Tidak pernah kita sebut kita akan tenderkan hak pengimportan ini kepada syarikat lain. Kita ingin tahu apa faedah kita tetap beri kepada syarikat ini. Adakah syarikat ini mempunyai keupayaan yang lebih besar untuk mengimport beras. Bagi saya pengimportan beras ini tidak memerlukan kemahiran yang tertentu. Ia boleh dibuka kepada mana-mana agensi yang menawarkan *return* yang lebih tinggi kepada kerajaan. Akan tetapi saya tidak tahu apakah kriteria untuk kerajaan tetap memberikan *renewal* kepada BERNAS.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya ada dua isu, yang pertama ini mengenai harga import beras oleh BERNAS. Saya hendak tahu daripada Yang Berhormat, kalau Yang Berhormat dapat beritahu beras gred apa yang BERNAS import dan dijual mengikut - bersaing dengan beras tempatan. Ini kerana kalau beras ST5 daripada Vietnam yang *equivalent* dengan ST15 dekat Malaysia ini, beras ini hanya boleh dijual untuk ST15 sahaja, tidak boleh lebih sebab harga yang kita kawal ialah harga beras tempatan. Mengikut harga yang kita kawal iaitu harga tempatan, ada tiga jenis beras, ST15 tidak boleh RM18.00, ST5 dan ST10, itu sahaja. Jadi, beras yang BERNAS import, ia tidak boleh masuk kategori daripada beras ST15. ST15 bolehlah sebab beras subsidi tetapi ST10 dengan ST5?

Jadi, kerana itu kita lihat beras yang diimport tidak ada kawalan harga tetapi beras *local* kita kenakan kawalan harga. Jadi, itu yang- tetapi kalau Yang Berhormat dapat maklum bahawa BERNAS juga mengimport beras yang tidak ada kualiti dan jual di pasaran, tukar standard, itu kena beritahu kitalah.

Selain itu juga saya hendak beritahu Yang Berhormat, bahagian penguat kuasa kita juga mengambil tindakan kepada BERNAS. Jangan ingat BERNAS walaupun mendapat *exclusive rights* daripada kerajaan, kita tidak saman mereka. Kalau saya tidak silap dalam kes mahkamah sekarang ini ada tiga ataupun empat kes yang kementerian saman ataupun mendakwa BERNAS kerana didapati terdapat penipuan-penipuan yang tidak sepatutnya berlaku.

Kedua tadi ialah Yang Berhormat mengatakan mengapa kita menyambung BERNAS ini. BERNAS ini kita telah pun sambung kerana kita telah dapati daripada kajian yang dibuat, BERNAS telah pun dapat memenuhi obligasi-obligasi yang telah pun dikenakan kepada BERNAS iaitu di mana BERNAS menguruskan dan juga mengekalkan stok penimbal beras negara. Mereka yang menguruskannya, yang sudah ada 292 ribu, menguruskan semua pusat pembelian padi, menjadi pembeli terakhir padi pada harga minimum, kalau berlakulah, pada RM1.50. Akan tetapi yang lebih penting ialah bagaimana jika berlaku krisis. Kalau kita tengok sejarah kita pada tahun 1973, pada masa itu berlaku krisis makanan. Ketika itu negara mempunyai sebanyak enam pengimport beras swasta, masing-masing enggan mengimport beras kerana pada masa itu harga beras mahal, mereka tidak mahu mengimportnya.

Jadi, oleh sebab itu kita telah pun melantik BERNAS sebagai *single gate keeper* di mana BERNAS telah pun beberapa kali melaksanakan serta bertanggungjawab sebagai contoh, ia terpaksa menyerap kos kenaikan harga beras dalam negara pada tahun 1997 sewaktu krisis kewangan Asia, di mana ia telah menjejaskan prestasi kewangannya apabila hanya mencatatkan keuntungan serendah RM9.8 juta.

BERNAS sekali lagi menyerap sebahagian besar kos kenaikan harga beras dalam negara akibat daripada krisis harga beras dunia pada tahun 2007 dan 2008, meskipun harga beras meningkat dua kali ganda atau 200 peratus tetapi kesan kenaikan harga di pasaran tempatan hanya 50 peratus. Jadi, BERNAS terpaksa menanggung kerugian walaupun harga beras naik tetapi kita mengawal harga beras di dalam negara kita...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Lagi panjang Yang Berhormat?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sikit sahaja Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: BERNAS lagi?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: BERNAS, soalnya mudah sahaja, kenapa diberikan hanya kepada BERNAS untuk mendapatkan kuasa monopoli import ini sedangkan permohonan daripada kerajaan-kerajaan negeri ataupun anak-anak syarikat kerajaan negeri, GLC kerajaan negeri atau pun yang lain supaya harga tersebut lebih kompetitif dan memberikan keuntungan. Akan tetapi persoalannya, kenapa satu sahaja BERNAS, itu soalan...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Boleh...

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya sudah...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Tambah sedikit boleh?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: ...Kata tadi.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Sedikit sahaja. Saya ingin mendapat tahu, kementerian pernah ada *study* atau tidak. Katalah, kita beri *import license* ini kepada dua syarikat, apakah impak yang akan berlaku terhadap pasaran beras di dalam negara. Sama ada ini boleh ditibangkan sebagai satu *healthy competition*, jarang ada satu monopoli yang diberikan, dengan izin, dari *upstream* hingga ke *downstream*. Ia sampai kedai runcit, BERNAS boleh buka kedai runcit sampai ia menjadi pengimport. Jarang kita berikan satu syarikat dari segi *market theory* ini. Ini satu fenomena yang kurang sihat. Apa salahnya kalau import kita berikan dua syarikat GLC, tidak apa dan kita berikan pengedar ini satu dua lagi. Subsidi, kita tidak semestinya melalui BERNAS, subsidi boleh melalui agensi kerajaan tetapi sekarang ini semua melalui BERNAS. Kita susah payah mahu *monitor* kerana dari 'A' to 'Z' semuanya BERNAS. Saya ingin tahu, adakah kita membuat kajian jika kita bukakan pasaran ini, apakah impak yang negatif akan di bawa kepada petani dan juga *consumer*.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya sudah katakan tadi bahawa BERNAS ini ada obligasi sosial. Jika berlaku krisis kenaikan harga beras yang saya sebutkan tadi, maka BERNAS kena menanggung. Kemudian ia juga ada obligasi sosialnya yang mana menguruskan subsidi kupon padi, menguruskan stok penimbun di mana kosnya kalau tidak silap saya hampir RM40 juta dan juga obligasi sosial yang lain. Jika kajian dibuat, kalau kita membuka dua atau tiga syarikat, bermakna akan menimbulkan masalah untuk menanggung obligasi sosial ini yang sepatutnya ditanggung oleh BERNAS. Maka, ia kena bagi empat atau tiga dan ini akan menimbulkan masalah. Saya sudah sebut tadi, kita tidak mahu peristiwa 1973 berulang, bila beri tiga, empat syarikat, apabila timbul harga beras naik, masing-masing cuma tolak menolak. Cuba mengelakkan daripada mengimport beras dan kata, "You buatlah, you buatlah...", dan ini yang berlaku pada tahun 1973. Sekarang kalau ada satu sahaja, kita paksa, mahal atau murah, *you* rugi, kena ikut arahan kita.

Jadi, itu sebab kita kata kita hanya memberikan *exclusive rights* kepada BERNAS. Jadi, saya ingat Yang Berhormat, ini bukan monopolilah tetapi kalau pasir dekat Selangor itu, KSUB, yang itu mungkin monopolilah... [Ketawa] Yang Berhormat, saya hendak terangkan mengenai SUBUR. Juga ada dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pokok Sena, saya hendak beritahu bahawa program SUBUR kita belum dilaksanakan tetapi peruntukan untuk kita beri subsidi kepada beras masih berjalan seperti biasa. Kalau Ahli Yang Berhormat tengok dalam belanjawan, tahun hadapan kerajaan memperuntukkan RM488 juta untuk diberikan bagi subsidi beras. Hanya kita ini, SUBUR ini, satu mekanisme baru yang kita hendak tengok bagaimana cara ketirisan dapat kita atasi dalam usaha kerajaan untuk memberikan bantuan beras ST15 ataupun beras subsidi yang saya lihat membelanjakan peruntukkan yang agak banyak yang dibelanjakan oleh kerajaan tetapi semua sedia maklum bahawa berlaku ketirisan mengenai pengedaran. Jadi sebab itu SUBUR masih belum dapat kita laksanakan lagi sehingga kajian-kajian mengenai beberapa perkara yang terpaksa kita buat kajian lebih *detail* lagi.

■1740

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Pasir Salak mencadangkan supaya peruntukan tambahan bagi menaik taraf sistem pengairan di Sungai Manik supaya hasil pertanian dapat ditingkatkan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, peruntukan sebanyak RM70.57 juta telah dibelanjakan oleh kementerian untuk menaik taraf sistem pengairan di Sungai Manik dan tambahan kita mohon di bawah *rolling plan* yang ketiga.

Isu yang seterusnya ialah isu Pusat Fidlot Nasional. Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya isu Fidlot Nasional ini saya sudah jawab pada 24 Jun 2010 sewaktu saya menggulung RMKe-10 yang juga dibangkitkan oleh Yang Berhormat Permatang Pauh. Hari ini dia bangkit lagi. Jadi saya pun hendak jawab kah, tak jawab kah, dia pun tidak ada. Jikalau saya tidak jawab, nanti esok dia kata saya tidak jawab seperti mana ucapan dia...

Beberapa Ahli: Jawab, jawab.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Hendak jawab?... [Disampuk] Sudah jawab beritahu boslah. Saya sudah jawab. Inilah masalah pembangkang, dia tidak baca *Hansard*, selepas itu dia ingat kita tidak jawab.

Pusat Fidlot Nasional ini Tuan Yang di-Pertua, matlamat utama pelaksanaan Pusat Fidlot Nasional ialah untuk kita mewujudkan sistem pengeluaran daging lembu fidlot secara komersial sepanjang rantai nilai bagi meningkatkan pengeluaran daging dalam negara. Bagi merealisasikan pelaksanaan program ini, kerajaan telah menjemput beberapa syarikat untuk membentangkan cadangan projek tersebut. Hanya enam buah syarikat yang membentangkan cadangan projek kepada Jawatankuasa Pemilihan Syarikat Peneraju Bagi Projek PFN pada 25 September 2006.

Enam syarikat ini terdiri daripada FELDA Farm Product Sdn. Bhd., Group Five Bons MARA Breeding Centre Sdn Bhd, AgroScience Industries Sdn. Bhd., Lamberts Agriculture Trade (M) Sdn. Bhd., ini syarikat dari Australia ini..., yang kelima, MIG Farm Sdn. Bhd., dan yang keenam MLC Industries Sdn Bhd. Melalui mesyuarat tersebut, Jawatankuasa Pemilihan Syarikat Peneraju Bagi Projek PFN telah bersetuju memilih dua syarikat iaitu Syarikat AgroScience Industries Sdn. Bhd. dan juga Lamberts Agriculture Trade (M) Sdn. Bhd. yang mana Lamberts diberikan 500 ekar dan AgroSciences diberi sebanyak 5,000 ekar.

Susulan daripada itu, AgroScience Industries Sdn. Bhd. telah menubuhkan National Feedlot Corporation Sdn. Bhd. bagi melaksanakan projek ini di atas tanah seluas 1,500 ekar. Minta maaf, AgroScience Industries Sdn. Bhd. diberi 1,500 ekar ataupun 607 hektar dan Lamberts Agriculture Trade (M) Sdn. Bhd. diberi 500 ekar yang telah pun diluluskan secara pajakan selama 30 tahun oleh Kerajaan Negeri Sembilan.

Di samping itu, program ini akan disokong dengan pembangunan perladangan kontrak ataupun ladang satelit di bawah *Entrepreneur Development Programme* di mana National Feedlot Corporation Sdn. Bhd. sebagai syarikat peneraju. Projek ini seterusnya dijangka mampu menyumbang melebihi 40 peratus daripada pengeluaran daging negara dengan *National Feedlot Corporation* (NFC) disasarkan untuk menternak 60,000 ekor lembu setahun secara fidlot menjelang tahun 2015. Di bawah EDP, Jabatan Perkhidmatan Veterinar telah pun membangunkan sebanyak 67 unit ladang satelit di mana 53 unit telah siap sepenuhnya.

Bagi mempercepatkan pencapaian pelaksanaan PFN dan mengurangkan kos pengeluaran, kerajaan telah bersetuju untuk menyediakan pinjaman mudah kepada NFC. Pinjaman mudah ini telah diluluskan pada 14 Ogos 2007 oleh kerajaan kepada syarikat berjumlah RM257 juta bagi keperluan pembangunan infrastruktur seperti kandang, bangunan, kilang, baja, kilang makanan dan sebagainya. Tempoh pinjaman ini adalah selama 20 tahun. Tempoh bayaran balik 17 tahun, tempoh tangguh tiga tahun dengan kadar 2 peratus setahun. Sehingga 31 Julai 2011, jumlah pengeluaran pinjaman kepada NFC adalah sebanyak RM181 juta sahaja. Ini bermakna masih ada baki yang masih belum lagi kerajaan bayar kepada *National Feedlot Corporation*. Begitu juga dengan geran yang kerajaan patut beri kepada *National Feedlot Corporation* juga, kita lihat masih lagi belum kita bagi sepenuhnya di mana masih ada baki berjumlah RM6.48 juta masih lagi kita belum bayar lagi dengan *National Feedlot Corporation* ini.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri menceritakan kronologi sebelum. Kita hendak tahu status sekarang. Itu isu yang pertama. Ini kerana status sekarang membuktikan bahawa unjuran yang dibuat oleh Yang Berhormat Menteri ataupun oleh syarikat berkenaan, tidak menepati sasaran seperti mana yang telah ditetapkan oleh pihak kementerian yang memberikan pinjaman mudah sebanyak RM257 juta walaupun belum mencapai tahap itu. Itu persoalannya.

Keduanya, soal orang yang memiliki. Walaupun tujuh syarikat yang kemukakan tetapi orang yang memiliki itu tidak langsung mempunyai kepakaran dan juga kemampuan dengan usia yang begitu muda. Itu di antara beberapa isu yang dibangkitkan. Saya minta penjelasan. Terima kasih.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Sambung sikit, Yang Berhormat Menteri. Kita juga hendak minta penjelasan tentang *monitoring of this project* ya kerana dalam tinjauan kita, kita dapati bahawa..., hendak tanya Menteriilah sama ada benar atau tidak, setakat ini ada 1,000 ekar sahaja lembu di dalam sebidang tanah yang 5,000 ekar ataupun tadi disebut mungkin 2,000 ekar. Jadi bermakna satu ekor lembu bergelimpangan dalam satu tanah yang 2,000 ekar. Dan kadar penyembelihannya sebanyak 20 ekor sahaja sehari. Jadi ia memang jauh daripada sasaran yang diletakkan oleh kementerian iaitu ia hanya mencapai 0.6 peratus sahaja. Jadi mungkin Yang Berhormat Menteri boleh beri sedikit penjelasan ya.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ingat kalau kita baca Laporan Audit, semua ada dalam Laporan Audit. Kita lihat muka surat 138, jelas bahawa, "*Berdasarkan maklum balas kementerian, jumlah lembu yang sebenar dimasukkan ke ladang PFN ini adalah sebanyak 8,016 ekor bagi tempoh 2008 sehingga 2010. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 5,742 ekor telah disembelih sehingga akhir bulan November 2010. Oleh itu, sasaran 8,000 ekor lembu pada tahun 2010 sebenarnya telah pun tercapai.*" Siapa kata kita tidak capai? Itu pun kita tidak bagi habis duit dia lagi, kita masih pegang lagi.

Akan tetapi dengan usaha yang dibuat oleh pengusaha ini yang kata tidak ada pengalaman, budak muda Yang Berhormat, patut kita bangga. Budak muda hendak jadi gembala lembu. Saya pergi dua kali Yang Berhormat, dua kali saya pergi. Mula-mula saya jadi Menteri saya pergi, kemudian baru ini saya melawat lagi sekali. Dia sanggup duduk di ladang.

Bukan mudah hendak cari budak yang ada kelulusan luar negara, dikata anak Menteri lagi, yang hendak jadi gembala lembu. Dan juga ini pencapaian dia. Dia ada dia punya unjuran. Daripada unjuran kita, memang capai untuk 8,000 ekor. Akan tetapi kita pihak kerajaan juga, oleh kerana kita punya kawan, dia suruh tengok semula kajian ini sama ada *still viable* ataupun tidak dan oleh kerana itu kita pula tidak membayar habis lagi peruntukan duitnya. Kita masih lagi tidak bayar ada RM115.58 juta kita belum bayar, RM6.48 juta pun kita belum bagi lagi dekat dia dan kita juga tidak membina *abattoir*. *Abattoir* ini patut kita bina tetapi oleh kerana kita disuruh buat kajian balik, maka *abattoir* ini kita tidak jadi bina.

■1750

Jadi bila dia tidak jadi bina, Syarikat AgroScience ini terpaksa teruskan projek dia. Bila dia teruskan projek dia, dia telah pun berjaya mengikut unjuran yang telah kita buat, mengikut yang telah kita tetapkan dan juga dia terpaksa buat *abattoir* dia sendiri. Dia terpaksa buat *abattoir*. Walaupun kecil tetapi dia boleh potong lembu dalam 100 ekor juga, sehari. Jadi kalau Yang Berhormat tidak Yang Berhormat, ini saya cakap ikhlas sebab perkara ini kita tidak boleh jadi isu politik. Kalau Yang Berhormat kata hendak tengok, saya *no problem...*

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Mari kita pergi tengok sama-sama. Tengok betul-betul bagaimana seorang usahawan bumiputera, budak muda, bela lembu yang begitu banyak dia buat *abattoir* sendiri, mendengar berbagai-bagai halangan yang dia dapat, tanah pun separuh sudah kena ambil tetapi mereka masih lagi. Akan tetapi oleh kerana duit kita belum bagi sebab itu dia tidak mampu lagi hendak buat kilang makanan, sepatutnya dia buat kilang biogas kerana kita belum *release* kan semua lagi, peruntukan yang sepatutnya yang kita bagi kepada Syarikat AgroScience ini.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri sedikit. Yang Berhormat Menteri, saya pun dengar kesian juga kepada anak muda yang perlu kita bantu tersebut. Mungkin Yang Berhormat Menteri boleh jelaskan di Dewan yang mulia ini sebab kita difahamkan syarikat ini mendapat geran, Menteri tidak jelaskan lagi berapa jumlah geran keseluruhan tadi, Menteri hanya separuh, mungkin boleh jelaskan berapa geran sepenuhnya, total. Oleh sebab saya baru tengok dalam *website*, tadi Yang Berhormat Menteri ke ladang saya tengok pejabatnya pun di Solaris @ Mount Kiara. Saya tidak tahulah tempat itu sewa dia macam mana, hebat buat juga satu projek pertanian duduk di Solaris, kemudian dahulunya di Megan Phileo.

Cumanya Yang Berhormat Menteri, saya mohon dari segi aspek *governance*, tata kelola projek di sini. Oleh kerana kita difahamkan ketika mana geran tersebut diluluskan Pengerusi *Technology Park* yang saya rasa mungkin terlibat. Sekarang ini dijadikan pengerusi untuk projek ini. Tadi Yang Berhormat Menteri mengiakan dalam Dewan anak Menteri terlibat, mungkin Yang Berhormat Menteri boleh jelaskan dengan lebih tepat sebab kita tidak punya data secara rasmi. Mungkin Yang Berhormat Menteri ada data rasmi, siapa punya ini, dari mana sejarahnya sampai ke tahap ini sehingga Pengerusi *Technology Park* sendiri menjadi pengerusi projek ini.

Akan tetapi masih lagi tidak mencapai tahap seperti yang kita harapkan, mungkin yang dipersembahkan kepada Yang Berhormat Menteri ketika itu sehingga meyakinkan jumlah geran dan dana yang sepatutnya perlu diberi sokongan dengan tanah yang luas. Mungkin Yang Berhormat Menteri boleh jelaskan dari segi tata kelolanya, yang kedua dari segi siapa pemiliknya dan yang ketiga, geran keseluruhan ini berapa? Ini kerana saya lihat pejabat di Solaris, takkan petani duduk di Solaris? Mohon penjelasan.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Sedikit. Berikan penjelasan mengenai konsep ini sebenarnya patut untuk membantu membangunkan penternak kecil, melalui konsep penternakan satelit. Jadi, bagaimana tadi tauke lembu itu, bagaimana anak muda ini beranakkan anak muda lain untuk menjadikan penternakan satelit ini?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Yang pertama saya hendak bagi tahu itu bukannya geran, pinjaman. Saya sudah cakap awal tadi *loan*, RM250 juta. Akan tetapi kita tidak bagi semua lagi, kita ada lagi RM115 juta. Pertama, saya hendak bagi tahu itu bukan geran tetapi *loan*. Geran yang kita bagi ini ialah untuk prasarana. Prasarana dan geran ini semua kita bagi buat jalan dan sebagainya. Ya?

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Berapa?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Geran, kita masih belum bayar RM6.48 juta, keseluruhan geran kalau saya tidak silap saya akan bagi tahu, kejap lagi bila saya jumpa *figure* ini. *Figure* yang saya ada ini ialah *figure* yang belum kita *release*. Akan tetapi kalau baca laporan audit ini *clear*, ada sebut. Saya juga hendak betulkan bahawa, saya sudah kata tadi bahawa kita baru beri dia separuh. Semua kita baru bagi separuh, geran ini pun kalau tidak silap kita baru bagi separuh. Jadi, walaupun kita bagi dia separuh, dia masih lagi mampu untuk mencapai unjuran seperti mana yang kita bagi kepada dia iaitu dia mesti mengeluarkan 8,000 ekor lembu dan dalam audit pun mengesahkan bahawa dia ada 8,000 ekor dan dia sudah sembelih 5,742 ekor.

Jadi, jumlah geran minta maaf, kita bagi RM13 juta, yang kita sudah bagi RM6 juta. Kena faham, geran dan juga *loan*. Baik, tadi Yang Berhormat kata mengapa dia bela lembu dekat Gemas, dan dia ada *office* dekat Solaris? Biarlah Yang Berhormat, di sana pun dia ada *office* juga sebab hendak berniaga ini bukan sahaja lembu sebab itu kita kata rantai nilai. Daripada lembu yang hendak dibela dan sampai ke pemasarannya. Kemudian tadi Yang Berhormat Ampang kata bagaimana dia hendak cipta anak muda lain? Oleh kerana itu di dalam rancangan kita ini, ia panggil *feedlot*.

Fidlot, kita sedia maklum dia lain daripada *breeding*. Ini yang kita ambil, kita bela dalam masa tiga bulan, sudah gemuk kita jual. Dalam perancangan awal ialah *National Feedlot*, dia akan menjadi *anchor* kepada *Satellite Farms*. *Satellite Farms* kita buat, sekarang ini Jabatan Veterinar patut buat 71 *Satellite Farms*. Akan tetapi sekarang kita baru buat ada 51 *Satellite Farms* dan 20 lagi kita boleh buat. Jadi, daripada *Satellite Farms* ini.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: [Bangun]

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Satu *Satellite Farms* kita anggarkan boleh bela 300 ekor, jadi daripada *Satellite Farms* ini nanti yang *National Feedlot* akan beli balik. Jadi untuk beli balik, dia memerlukan pasaran sebab itu sekarang ini yang *Satellite Farms* kita belum lagi jalan sepenuhnya: pertama dia pemasarannya sedang dicari dan juga *abattoir* yang saya kata patut kita buat, kita belum buat. Jadi perancangan yang kita buat sebenarnya berjalan seperti yang kita rancang.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri sedikit tadi mengenai tata kelola tadi. Mungkin Yang Berhormat Menteri jelaskan kepada kita bagaimana sebab kita tahu projek ini adalah projek inisiatif kerajaan, ada kaitan dengan GLC, *Technology Park* dan sebagainya. Persoalannya di sini, saya mohon Yang Berhormat Menteri jelaskan di sini dari segi aspek kita panggil *conflict of interest*, kepentingan. Kita difahamkan tadi Yang Berhormat Menteri menyatakan anak muda-anak muda, anak Menteri, saya pun tidak faham. Oleh sebab saya difahamkan ada orang berkaitan dengan Menteri juga yang terlibat, mungkin Menteri perlu jelaskan dalam meluluskan projek ini. Sekarang ini duduk di atas sebagai pengerusi projek.

Jadi dari segi perundangan, mungkin Yang Berhormat Menteri lebih tahu, takut ada kaitan dengan CBT dan sebagainya. Akan tetapi apa dari segi aspek tata kelola yang saya rasa perlu dijelaskan supaya projek ini bukan sahaja *credible* dari segi teknikalnya tetapi juga *credible* dari segi aspek ketelusannya. Yang Berhormat Menteri tolong jelaskan dengan lebih *detail*. Pemiliknya siapa, macam mana boleh jadi sampai macam ini?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya sudah kata tadi, bahawa projek ini bukannya *direct negotiation*. Bukan satu orang datang, AgroScience datang terus kita ambil, tidak! Kita *offer* dan dalam *offer* ini ada enam syarikat masuk. Saya sudah kata enam syarikat. Pertama, AgroScience kita sudah bagi kemudian kita sudah bagi Lamberts. Yang Berhormat tengok sebab Lamberts ini daripada Australia. Lamberts ini lari, dia tidak sanggup untuk buat walaupun dalam laporan audit tengok pagar runtuh semua ini, Lamberts punya tanahlah itu. Bila kita bagi Lamberts 500 ekar, kita bersihkan tanah ini. Lamberts cabut lari. Bila dia cabut lari tinggallah AgroScience ini seorang-seorang meneruskan projek ini. Projek yang dia teruskan ini, macam kita sudah kata tadi bahawa dia dipantau, dia macam..., bayaran macam *progress payment*, ada jawatankuasa. Kita tengok dia bagus kita bayar, kalau kita tengok tidak bagus kita tidak bayar. Oleh sebab itu kita masih lagi tidak *release* kan semua duit.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Anak Menteri mana.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Itu Yang Berhormat tengoklah, saya tengok pembangkang duduk pakai bantai kawan-kawan, ini tidak betul dalam laman web. Ini sudah jadi satu isu politik yang mana kita sedia maklum tidak ada *conflict of interest*. Apa dia *conflict of interest* nya syarikat ini yang diputuskan oleh Jawatankuasa Pemilihan. Jadi, saya ingat Yang Berhormat tidak payah jadi main isu politiklah perkara ini dan sudah tidak ada isu. Laporan dalam audit jelas, bukannya gagal. Kalau kita baca baik-baik di dalam laporan audit, ada tanggungan yang belum lagi kerajaan selesaikan dan sebab itu mereka juga tidak dapat melunaskan tanggungjawab yang ada, yang sepatutnya mereka laksanakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Satu jam lebih Yang Berhormat. Panjang lagikah Yang Berhormat?

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Saya cuba ringkaskanlah. Kemudian Yang Berhormat Permatang Pauh juga membangkitkan tentang penjenamaan semula TEMAN oleh kerajaan yang dianggap gagal tetapi diuar-uarkan sebagai satu program baru. Ini TEMAN ini hendak baca panjang, saya bacalah saya... TEMAN ini kita buat dua, satu di Kota Bharu dan satu lagi di Gopeng. Jadi, projek ini dalam masa yang sama kerajaan akan melancarkan *Transformation Rural Centre* (TRC) di mana kita hendak letakkan di bawah TEMAN ini berbagai-bagai agensi kerajaan supaya ia bukan sahaja menjadi pusat pengumpulan ataupun menjadi pasar borong tetapi dia menjadi tumpuan sebagai satu pusat pembangunan luar bandar.

■1800

Jadi, perancangan ini ada. Bukanlah kerana TEMAN ini gagal, maka kerajaan gunakan sebagai RTC. Itu satu tuduhan yang tidak betul. Seperti di Kelantan, RTCnya berjalan seperti biasa. Kita sudah mula dengan TEMAN, ia berjalan seperti biasa. Hari ini nampaknya berjalan baik dan memberikan faedah kepada peniaga-peniaga di Kota Bharu.

Namun demikian, kita akan jadikan juga TEMAN di Kota Bharu ini sebagai TRC dengan kita akan tambah bangunan-bangunan yang baru supaya kita hendak aktiviti-aktiviti pertanian terutamanya bukan sekadar kita hendak memasar sahaja. Akan tetapi mesti ada rantaian nilainya.

Isu TEKUN, Yang Berhormat Jempol, Yang Berhormat Hulu Selangor, Yang Berhormat Parit Sulong, Yang Berhormat Hulu Terengganu dan juga Yang Berhormat Dungun membangkitkan tentang isu pinjaman TEKUN yang diberikan kepada kerajaan. Saya nyatakan bahawa program TEKUN diwujudkan bagi membantu usahawan-usahawan yang ingin memulakan dan juga meningkatkan perniagaan melalui pinjaman modal kecil yang disediakan.

Kita beri RM50,000 maksimum tanpa penjamin dan juga tanpa cagaran. TEKUN telah pun beroperasi di seluruh negeri mengikut kawasan Parlimen dan termasuk di Labuan. Secara keseluruhannya, sejak operasinya bermula sehingga 31 Ogos 2011, sebanyak 445 pinjaman yang bernilai RM2,743,500.000 telah dikeluarkan dengan bilangan usahawan seramai 317 orang.

Daripada kelulusan tersebut, sejumlah 133 usahawan telah pun membuat pinjaman ulangan yang bernilai RM1.1 juta. Yang Berhormat Dungun, menyarankan supaya kerajaan perlu menambahkan usaha supaya lebih ramai golongan muda menceburkan diri dalam bidang pertanian. FAMA pula perlu memainkan peranan dalam memberikan latihan kepada golongan petani. Ini sebenarnya FAMA telah pun mula melancarkan program *Agrosis* dan *My Agrosis* di mana program *My Agrosis* ini kita akan masuk ke kampus-kampus.

Saya sendiri telah pun melancar program ini yang melibatkan 336 pelajar-pelajar di UiTM Merbok dan kita lihat kalau kita boleh masuk di IPTA, kita akan dapat beberapa faedah iaitu:

- (i) Kelab *My Agrosis* ini akan jadikan kokurikulum kepada pelajar-pelajar dan akan memberi faedah kepada pelajar-pelajar kalau mereka terlibat di dalam aktiviti pertanian. Apa juga hasil pertanian yang dijual mereka boleh dapat balik; dan

- (ii) kita juga boleh dapat menggunakan *win-win situation*, tanah-tanah yang masih lagi banyak belum digunakan di IPTA dan juga di bawah pasar tani. Hari ini ada lebih 2,000 orang anak-anak muda terlibat di dalam perniagaan pasar tani.

Isu berkaitan dengan perikanan. Yang Berhormat Marang membangkitkan bagaimana kerajaan menjamin ketelusan bantuan yang diberikan sampai terus kepada golongan sasar. Saya ingin menjelaskan bahawa kita memberikan bantuan kepada golongan nelayan ini ada beberapa bantuan iaitu kita sedia maklum elaun RM200 sebulan di mana kita hendak pastikan bahawa elaun-elaun yang diberi ini diterima oleh nelayan-nelayan yang tulen.

Kita telah pun membuatkan pemutihan di mana pada asalnya 70,000 orang kita bagi, sekarang kita dapat kurangkan kepada 65,000 dan juga kita berikan terus bantuan subsidi minyak supaya memberikan peluang kepada nelayan-nelayan terus dapat menangkap ikan seperti yang telah pun kita laksanakan sebelum ini.

Tuan Yang di-Pertua, isu berkaitan dengan ternakan. Yang Berhormat Limbang memohon dibina pusat penyelidikan penternakan kerbau di Limbang yang mana kerbau lebih popular di Limbang berbanding dengan lembu. Sebelum itu kementerian ingin mengucapkan penghargaan terima kasih di atas cadangan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Limbang berkenaan pusat penyelidikan ternakan kerbau.

Buat masa ini terdapat satu pusat penyelidikan dan pembiakan kerbau di Telupid, Sabah. Kementerian akan meneliti kesesuaian cadangan Yang Berhormat Limbang di bawah RMKe-10. Yang Berhormat Padang Besar membangkitkan tentang penternak-penternak ayam biasa yang terlibat dalam program inkubator oleh syarikat-syarikat besar yang perlu diwujudkan badan pengawasan ataupun badan khusus untuk memantau dan menjaga kebajikan penternak-penternak ayam ini.

Industri penternakan ayam, kita sedia maklum ialah satu industri yang berdaya maju dan berupaya menampung keperluan-keperluan negara dengan kadar sara diri melebihi 100 peratus. Oleh itu, kerajaan melaksanakan fungsi kawal selia industri ini melalui peraturan dan perundangan sedia ada seperti Akta Binatang 1953, Akta Makanan Haiwan 2009 dan enakmen-enakmen di bawah pentadbiran kerajaan negeri. Tuan Yang di-Pertua, sekiranya ada perkara-perkara yang tidak- mungkin ada yang tertinggal kepada jawapan yang saya berikan, *insya-Allah* saya akan berikan secara bertulis kepada...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat...

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: ...Ahli Yang Berhormat. Ada?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: ...Tentang jumlah insentif pada petani-petani. Jumlah insentif peningkatan hasil padi. Yang Berhormat Menteri sebut dalam kenyataan bahawa hendak beri penjelasan tentang peruntukan yang tidak cukup yang sepatutnya diberikan kepada..., sebahagian petani sahaja yang dapat, sedangkan sebahagian petani yang telah berjaya meningkatkan hasil padi tidak mendapat. Jadi, mohon penjelasan.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat kerana ingatkan saya. Ada dua isu yang saya kata saya akan terangkan dalam Parlimen. Pertama, yang mengenai hutang kementerian kepada petani dan juga penambahan belanja lebih, lebih kurang RM11 juta.

Pertama Yang Berhormat, sewaktu kita memperkenalkan dasar ini, pada masa itu kita bagi *one-off*. Jadi, jumlahnya dalam RM300 juta kalau tidak silap saya, sudah ada dalam Laporan Audit. Akan tetapi apabila kita memberikan bayaran ini kepada petani-petani mengikut kadar yang telah ditentukan, maka peruntukannya tidak cukup, RM110 juta. Tidak cukup. Itu yang BERNAS *advance*. Ini BERNAS *advance* dulu ini. Dia ada benda yang BERNAS *advance*, kemudian mungkin sampai satu tahap BERNAS sudah tidak mampu lagi hendak *advance*, jadi dia pun tidak mampu hendak bayar.

Jadi, oleh kerana kita lihat balik bahawa kita ada terhutang RM110 juta kepada rakyat, maka kementerian telah pun meluluskan RM117 juta. Kita akan bayar segala apa tunggakan yang kita hutang kepada rakyat. Ini janji Barisan Nasional. Kita janji, terhutang, kita bayar.

Kedua, lebih belanja RM11 juta. Sebanyak RM11 juta ini ialah lebih daripada belanja kerana ia melibatkan projek *on going*. Seperti yang dasar bekalan makanan, sebagai contoh. Dasar Bekalan Makanan kita tahu, ia hanya dua tahun. Masa peruntukan itu kita bagi, semua *one-off*. Bila *one-off*, jadi bila dalam tempoh dua tahun, maka projek ini *on going*. Misal kata baja, kapur yang mana dilaksanakan oleh NAFAS. Jadi, bila bajet atau keperluan petani ini *on going*, baja dan sebagainya, kerajaan tidak boleh *stop*. Kalau kerajaan *stop* nanti akan jadi isu. Yang Berhormat pun nanti *complain*lah kerajaan tidak tunai janji. Jadi, kerana itulah Kementerian terpaksa telah mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan menggunakan AP 58 kalau saya tidak silap.

Kita *advance*kan dahulu. Kita bayar supaya projek *on going* ini dapat diteruskan. Jadi, kalau kita tidak bayar *advance* RM11 juta, maka projek yang sedang *on going* ini akan terbantut yang akan melibatkan rakyat. Jadi Yang Berhormat, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih banyak kepada Yang Berhormat yang memberikan pandangan dan sokongan kepada sektor agro makanan di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat, kita ada 12 kementerian lagi Yang Berhormat. Jadi, saya harap Yang Berhormat fahamlah kata saya. Dalam Dewan sebenarnya tidak perlu semua soalan bangkit dijawab. Kalau macam itu, Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani buat *excellent job*lah jawab. Hampir semua dia jawab. Sila Yang Berhormat Kementerian Pertahanan.

6.09 ptg.

Timbalan Menteri Pertahanan [Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad]: Tuan Yang di-Pertua, ada 14 Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2012. Kementerian mengucapkan berbilang-banyak terima kasih yang melibatkan beberapa isu yang saya kumpulkan kepada beberapa tajuk. Pertama, kebajikan veteran Angkatan Tentera Malaysia.

■1810

Ini menyentuh sumbangan *one-off* sebanyak RM3,000 kepada bekas polis, anggota polis khas, polis tambahan yang pernah berkhidmat menjaga keselamatan negara semasa zaman darurat yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan merangkap Perdana Menteri. Buat masa ini sumbangan tersebut hanya melibatkan bekas polis. Ia tidak melibatkan bekas tentera. Akan tetapi kalau kerajaan hendak beri, kami sedia terima.

Tuan Yang di-Pertua, isu kedua adalah mengenai pemberian pencen kepada veteran ATM yang berkhidmat kurang daripada 21 tahun sebagaimana yang disuarakan oleh Yang Berhormat Hulu Selangor, Pokok Sena dan Kuala Krau. Setakat ini kerajaan belum lagi mempertimbangkan cadangan untuk memberi pencen kepada bekas tentera kurang daripada 21 tahun. Walau bagaimanapun, faedah-faedah lain seperti caruman daripada Lembaga Tabung Angkatan Tentera dan bayaran faedah cuti rehat sejourus menamatkan perkhidmatan telah diambil kira. Pelaksanaan Akta Veteran 2011 yang telah diluluskan oleh Dewan Rakyat dan akan diluluskan dalam Dewan Negara sedikit masa lagi boleh memperkemas model kebajikan yang sedia ada agar lebih baik dan dinikmati oleh kumpulan sasaran, kerana bayaran pencen kepada bekas-bekas tentera yang merupakan syarat-syarat perkhidmatan yang mana adalah di luar lingkup Akta Veteran 2011 juga cadangan bayaran pencen kepada bekas tentera yang berkhidmat kurang 21 tahun tidak ada kaitan dengan akta tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, berikutnya Yang Berhormat Sungai Petani ingin penjelasan adakah benar anggota tentera yang menamatkan perkhidmatan kurang 21 tahun tidak mendapat gratuiti dan lain-lain faedah kecuali hanya mendapat caruman daripada Lembaga Tabung Angkatan Tentera sahaja. Kenyataan Yang Berhormat Sungai Petani sahabat saya adalah tidak benar kerana anggota angkatan tentera yang berhenti mempunyai perkhidmatan diakui kurang daripada 21 tahun hanya mendapat caruman LTAT sahaja. Sebenarnya mereka yang menamatkan perkhidmatan atas sebab-sebab kesihatan akan menerima pencen, ganjaran dan lain-lain faedah. Manakala pemberhentian secara biasa akan menerima faedah-faedah seperti berikut:

- (i) caruman sendiri LTAT berserta dividen dan bonus terkumpul atas caruman tersebut;
- (ii) caruman daripada kerajaan berserta dividen dan bonus terkumpul atas caruman tersebut;
- (iii) pencen hilang upaya atau ganjaran hilang upaya jika mempunyai hilang upaya kekal di mana kecederaan dikaitkan dengan tugas semasa dalam perkhidmatan;
- (iv) *ex gratia* bencana kerja jika mempunyai hilang upaya kekal di mana kecederaan dikaitkan dengan tugas semasa dalam perkhidmatan;
- (v) faedah gantian cuti rehat bagi cuti rehat yang tidak dapat dihabiskan tertakluk kepada maksimum 150 hari; dan
- (vi) rawatan perubatan percuma daripada hospital kerajaan.

Yang Berhormat Sungai Petani.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Dalam keadaan-keadaan biasa maknanya tentera-tentera kita yang berhenti awal tidak sampai 21 tahun servis yang saya sebut ialah mereka yang datang berjumpa saya, mereka bertanya caruman LTAT itu caruman yang mereka keluarkan, duit yang mereka keluarkan, waktu yang sama kerajaan juga membayar dividen dan sebagainya melalui caruman itu, itu satu hal yang mereka terima. Akan tetapi mereka bertanya ialah gratuiti maknanya kalau mereka berkhidmat walaupun tidak dapat 21 tahun berbanding dengan pegawai-pegawai kerajaan yang lain, yang selepas dia berkhidmat, dia ada gratuiti. Ini yang mereka tidak dapat. Jadi mengikut Timbalan Menteri jawab tadi daripada enam perkara yang dibayar kepada mereka ini nampaknya tidak ada gratuiti dalam ini. Itu yang menjadi persoalannya. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, biasanya bila dia berjumpa dengan Yang Berhormat Sungai Petani, dia tidak cerita apa pasal dia berhenti. Ada beberapa perkara yang dia tidak cakap. Saya bagi contoh Yang Berhormat. Kalau pangkat dia Sarjan, dia dah berkhidmat 18 tahun maknanya dia tidak ada pencen. Disambung 3 tahun lagi baru dapat pencen. Gaji terakhir dia kalau ikut masa sekarang ini RM2,553.72 sen tunai. Jadi beliau layak dapat caruman LTAT daripada caruman dia berserta dengan dividen dan bonus daripada kerajaan yang dianggarkan berjumlah RM135,284.82 sen. Dia dapat juga faedah gantian cuti rehat pada kadar maksimum RM15,518.60 sen. Maknanya ganjaran yang beliau terima adalah RM150,803.40 sen. Faham ya?

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Itu saya tidak ada masalah sebab itu ialah caruman yang mereka juga keluarkan seperti EPF lah. Tiap-tiap bulan dia kena potong dan masuk dalam tabung. Yang saya hendak tanya ini ada tidak gratuiti maknanya selain daripada apa yang mereka kena bayar kepada tabung, adakah pembayaran-pembayaran khas yang dibayarkan oleh kerajaan kepada mereka. Contohnya katalah pegawai-pegawai awam atau mereka yang berpencen dalam angkatan tentera, di samping dapat pencen dia dapat gratuiti. Katakan dia kerja 25 tahun, gratuiti seperti Ahli Parlimenlah. Satu penggal berapa gratuiti dia, dua penggal berapa gratuiti dia. Jadi ini yang mereka sebut walaupun mereka tidak dapat pencen apa salahnya caruman kepada LTAT itu mereka dapat termasuk dividen, tetapi isu gratuiti itu yang minta supaya kerajaan pertimbangkan kerana sekarang ini kalau dia tidak dapat pencen maknanya bawah daripada 21 tahun dengan sendirinya gratuiti itu *burnt*, tidak ada.

Argument mereka Timbalan Menteri, *argument* mereka sama ada dia berpencen, tidak berpencen semasa dia berkhidmat, peluru tidak kenal orang. Dibayangkanlah dia kata oleh kerana dia berhenti 18 tahun dia tidak dapat hak-hak dia, sedangkan perkhidmatan dia sama seperti orang berpencen cumanya dia *short* 3 tahun. Sebab-sebab itu kita boleh *argue* lah macam-macam, tetapi soalnya dia berhenti sebelum 21 tahun. Jadi kenapa dia tidak dapat gratuiti itu. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, gratuiti ini bila dia *complete* 21 tahun baru dia dapat. Mestilah ada perbezaan di antara orang yang habis dengan orang yang tidak habis.

Kemudian mereka yang hendak berhenti ini sebenarnya dia pun tahu sebab dia yang mohon. Dia mohon. Jadi dia sudah diterangkan segala kemungkinan risiko dan faedah kepada beliau. Jadi komitmen kerajaan kepada dia, kerajaan sudah bagi semua apa yang kita patut bagi. Tidak ada lagi mana-mana negara yang bagi gratuiti kepada mereka yang tidak berpencen. Jadi Yang Berhormat seperti saraan Ahli Parlimen, gratuiti dibayar kepada, berapa lama pun dia akan bayar, seingat saya 17 peratus. Anggukkan?

■ 1820

Akan tetapi kita tidak ada yang pencen awal. Apabila pilihan raya habis, habislah kita tetapi untuk dapat pencen penuh sebanyak 50 peratus, Ahli Parlimen mesti berkhidmat selama 72 bulan. Itu terma dan syarat. Sama juga dengan tentera. Dia ada terma dan syarat. Jadi perkara tersebut sepatutnya tidak ditimbulkan. Mestilah ada beza di antara mereka yang berpencen dengan yang tidak berpencen. Kalau tidak, tidak ada bezalah dan orang kata lebih baik saya berhenti 18 tahun. Saya dapat *gratuity*. Kemudian orang yang berkhidmat 21 tahun ini kompelin juga. Orang yang berkhidmat 18 tahun dapat *gratuity*, saya yang bekerja 21 tahun dapat *gratuity* sama dengan yang itu. Tidak habis Yang Berhormat, sebab itu syarat dan terma ini telah dipersetujui di bawah peraturan dan syarat-syarat di bawah Akta Angkatan Tentera 1972.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Okey Tuan Yang di-Pertua. Terima kasihlah atas jawapan walaupun ada sambutan di belakang. Terima kasih.

Saya sebut ini kerana Yang Berhormat Menteri sendiri dalam ucapan beliau dalam sesi yang lepas menyatakan bahawa pertimbangan-pertimbangan khas akan dilihat agar mereka yang berhenti sebelum 21 tahun akan mendapat tambahan-tambahan dari apa yang mereka dapat. Oleh sebab itu angkatan tentera kita dan bekas-bekas tentera *excited* bila dengar ucapan daripada Yang Berhormat Menteri itu. Jadi mereka tanya sayalah. Jadi bila jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri ini, tidak mengapalah saya balik beritahu kata tidak ada apalah untuk mereka kali ini. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad: Saya pun pada awalnya berkongsi idea juga dengan Yang Berhormat Menteri kerana kalau boleh kita hendak bagi yang terbaik tetapi syarat-syarat dalam perkhidmatan ini ditentukan oleh bukan ahli politik, ditentukan oleh *the professional of soldiers themselves*, dengan izin, sebab untuk tentera ini dia ada berkait rapat dengan kesiapsiagaan. Umpamanya dia ada logistik, berapa pilot perlu ada, berapa *sniper* yang perlu diwujudkan. Jadi dia perlu tahu berapa lama orang ini boleh berkhidmat, berapa lama orang ini kena berhenti. Kalau mereka ini berhenti suka-suka tanpa dikenakan syarat-syarat yang telah ditetapkan oleh perkhidmatan bermakna negara kita dalam keadaan amat bahaya jika dia suka-suka sahaja hendak berhenti selepas 15 tahun. Jadi ini masalah keselamatan negara sebab itu kita perlu hati-hati apabila kita hendak membuat atau menukar dasar. Saya harap jangan main politiklah di luar.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sungai Petani juga bertanya apakah usaha kerajaan untuk membantu bekas tentera yang tidak berpencen. Oleh sebab itu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sediakan RM50 juta untuk dua perkara iaitu satu melibatkan mereka dalam keusahawanan dan juga *employability*. Sebenarnya sudah banyak kita buat tetapi Tuan Yang di-Pertua, waktu dia hendak berhenti dahulu dia tidak, dengan adanya duit yang banyak macam ini saya pun rasa hendak berhenti juga tetapi bila sudah berhenti dua atau tiga tahun, mungkin okey.

Akan tetapi sudah sepuluh tahun berhenti, umur muda lagi, umur 40 tahun. Lagi sepuluh tahun sudah 50 tahun dan duit pun sudah habis. Kemudian saya kasihan sebab mereka yang duduk dalam angkatan tentera ini memang tidak bercampur sangat dengan orang. Dia ingat orang semua taat seperti dia. Akhirnya dia jadi *partner*, dia kena tipu. Masa itulah dia jumpa Ahli-ahli Yang Berhormat. Jadi ekor dari itu keprihatinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk memastikan mereka ini *employable*, tidak menjadi jaga atau tidak menjadi pemandu teksi. Kita akan pastikan perkara-perkara ini tidak akan berulang.

Yang Berhormat juga kata mengenai Koperal Mohd Sharif bin Baba yang kini mengalami sakit jantung. Kita sudah *check* Yang Berhormat. Koperal Mohd Sharif Baba ini tidak pernah menerima, kementerian tidak mendapat apa-apa permohonan dari beliau. Pegawai saya sudah menghubungi beliau dan kita akan menyiasat benda ini tidak ada hallah, kita akan ambil perhatian.

Ketiga, Yang Berhormat Rembau mencadangkan supaya satu badan khas yang bertindak sebagai pusat membantu bekas tentera membina karier dan pekerjaan. Buat masa ini kita ada PERHEBAT dan kita ada 'JEF'. Cadangan itu baik tetapi buat masa ini belum lagi perlu kita hendak mengadakan *one-stop center*. Kita cuma tambah nilai perkara-perkara yang telah dicadangkan oleh Yang Berhormat Rembau.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Mas Gading mencadangkan supaya insurans kelompok bagi pesara tentera yang tidak berpencen. Kita tidak bercadang hendak adakan insurans kelompok kerana pada 10 Oktober 2010, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah pun mengumumkan bahawa pengurusan jenazah bagi bekas tentera tidak kira sama ada dia pencen atau pun tidak, dia mendapat RM3,000. Manakala bayaran khairat kematian kepada tanggungannya yang layak sama ada balu atau anak yang berumur 18 tahun ke bawah sebanyak RM1,500 ini tidak perlu ada insurans kelompok. Tidak ada kerajaan buat macam Kerajaan Barisan Nasional... [Tepuk] Macam dekat hendak habis... [Ketawa]

Tuan Yang di-Pertua, ini mengenai rumah. Yang Berhormat Labuan dan saya ada berbuka puasa dengan pegawai-pegawai dan lain-lain pangkat di Pangkalan Hadapan Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM) Labuan. Jadi saya faham apa saranan beliau cuma rumah-rumah di pangkalan hadapan ini kita akan buat secara berkala sesuai dengan kemampuan kerajaan untuk membina dan memang menjadi dasar supaya rumah-rumah tentera ini dibina di dalam kem.

Yang Berhormat Sabak Bernam bertanya mengenai lapang sasar tertutup hendak dibina di Tebuk Pulau, Sabak Bernam untuk kegiatan melatih askar wataniah. Tidak adakah? Askar wataniah ini adalah askar sukarela tetapi kita hendak pastikan dia boleh tembak dan pandai tembak. Buat masa ini keperluan ini tidak mendesak jadi tempat yang paling dekat adalah di Jugra, lebih kurang satu jam setengah perjalanan daripada Sabak Bernam.

Yang Berhormat Pokok Sena juga bertanya mengenai perolehan aset ATM sama ada kita hendak beli atau tidak *Medium Multi-Role Combat Aircraft* (MMRCA). Buat masa ini kita sedang menilai sebab keperluannya hanya akan timbul pada tahun 2015.

■1830

Setakat ini, kita ada Sukhoi, kita ada FA-18, kita ada MIG-29. Walaupun ada macam-macam syarikat datang untuk buat *presentation* tetapi kita tidak- bukan tidak layanlah, belum ada keperluan. Akhir sekali Yang Berhormat Batu, pun tidak ada juga. Ini pasal kenapa syarikat Sapura dipilih untuk menjadi peneraju utama Pembangunan Network Centric Operation dan adakah kajian terperinci telah dibuat berhubung dengan perkara tersebut.

Program Pembangunan Network Centric Operation ini adalah satu program strategik transformasi ATM berdasarkan kepada *developing and leveraging information security*, dengan izin, sepertimana penekanan dalam dasar pertahanan negara dan juga pelan pembangunan keupayaan, dengan izin, *Fourth Dimension Malaysian Armed Forces* (4DMAF) yang memberi penekanan terhadap penguasaan informasi di dalam dimensi peperangan informasi dan untuk memelihara keselamatan negara.

Pembangunan keupayaan melalui konsep NCEO ini juga telah mengambil kira perkembangan keselamatan *dual-strategic* semasa, konsep peperangan baru dan juga perkembangan teknologi maklumat masa kini. Pembangunan ini memakan masa sehingga 20 tahun, jadi berapa banyak yang akan kita belanjakan itu masih menjadi tanda tanya Tuan Yang di-Pertua.

Pemilihan syarikat Sapura Secured Technology Sdn. Bhd. sebagai peneraju utama program pembangunan NCEO fasa pertama adalah berdasarkan kepada faktor seperti kepakaran dan pengalaman yang luas dalam bidang pertahanan, keselamatan teknologi maklumat.

Sapura ini untuk pengetahuan Ahli-ahli Dewan, kenapa runding terus, kita ikut yang pertama, dia pakar tetapi ini bukan kali pertama kita lantik Sapura ini sebagai syarikat pertama runding terus kerana sewaktu Yang Berhormat Permatang Pauh menjadi Menteri Kewangan, syarikat ini jugalah yang dipilih untuk menjalankan program-program komunikasi dalam ATM. Semasa Yang Berhormat Permatang Pauh dan juga Yang Berhormat Lembah Pantai tanya itu dia tidak teringat agaknya. Syarikat inilah dahulu yang dia pilih... *[Ketawa]*

Jadi Tuan Yang di-Pertua, itu sahajalah yang sempat saya nyatakan. Kalau ada apa-apa yang tidak sempat dinyatakan, saya jawab dalam Peringkat Jawatankuasa nanti. Tuan Yang di-Pertua terima kasih.

6.34 ptg.

Menteri Kerja Raya [Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ribuan terima kasih kepada 30 Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Pasir Mas, Yang Berhormat Tawau, Yang Berhormat Baling, Yang Berhormat Ranau, Yang Berhormat Jempol, Yang Berhormat Jerai, Yang Berhormat Sibu, Yang Berhormat Sarikei, Yang Berhormat Sabak Bernam, Yang Berhormat Hulu Rajang, Yang Berhormat Sri Aman, Yang Berhormat Rantau Panjang, Yang Berhormat Tanjung Piai, Yang Berhormat Bakri, Yang Berhormat Sipitang, Yang Berhormat Puchong, Yang Berhormat Paya Besar, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Kuala Nerus, Yang Berhormat Serdang, Yang Berhormat Shah Alam, Yang Berhormat Kuala Krai, Yang Berhormat Teluk Kemang, Yang Berhormat Dungun, Yang Berhormat Bukit Katil, Yang Berhormat Bandar Kuching, Yang Berhormat Limbang, Yang Berhormat Parit dan Yang Berhormat Tanah Merah yang sudi berkongsi pandangan dan cadangan menyentuh bidang tugas dan tanggungjawab Kementerian Kerja Raya ketika perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 2012 peringkat dasar di Dewan Rakyat yang telah berlangsung dari 10 hingga 20 Oktober baru-baru ini.

Secara keseluruhannya, antara isu-isu berkaitan kementerian yang telah menarik minat Ahli-ahli Yang Berhormat, kalau boleh saya rumuskan adalah merangkumi status cadangan projek dan penyelenggaraan jalan Persekutuan, isu-isu melibatkan industri pembinaan, isu projek terbengkalai, isu lebuhraya serta isu bangunan di bawah bidang kuasa kementerian ini.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya amat prihatin terhadap saranan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai keperluan untuk menaik taraf dan membina jalan-jalan baru bagi menyediakan kemudahan infrastruktur yang lebih baik kepada rakyat. Di antara projek-projek baru yang telah dicadangkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat semasa sesi perbahasan baru-baru ini adalah seperti berikut:

- (i) Yang Berhormat Pasir Mas dan Yang Berhormat Kuala Krai memohon pelaksanaan projek pembinaan jalan baru Kota Bharu-Kuala Krai, projek menaik taraf jalan di antara Pasir Mas ke Bulatan Pasir Pekan, lampu jalan dari Tanah Merah ke Pasir Mas, projek pembinaan jambatan Kampung Biak dan jambatan dari Chetok ke Politeknik Kota Bharu Kelantan;
- (ii) Yang Berhormat Dungun memohon dipertimbangkan projek pembinaan jalan dari Landas ke Machang, Terengganu;
- (iii) Yang Berhormat Tawau memohon pelaksanaan projek menaik taraf jalan ke Lapangan Terbang Tawau dan jalan Lahad Datu, Sandakan, Kota Kinabalu dan projek pembinaan lebuhraya Sabah;
- (iv) Yang Berhormat Baling memohon pelaksanaan projek pembinaan jalan Pekan Tawar melalui Kuala Ketil dan Kuala Sungai dan ke Sungai Petani dan projek menaik taraf Jalan Baling ke Butterworth, Pulau Pinang;

- (v) Yang Berhormat Jerai memohon dipertimbangkan projek menaik taraf persimpangan di Seksyen 813, Kilang Perwaja, Jalan Butterworth, Alor Setar, Kedah;
- (vi) Yang Berhormat Sarikei memohon pelaksanaan dua projek menaik taraf jalan iaitu Jalan Bukit Kayu Balam ke Pekan Jakar, Sarawak dan Bukit Kuang, Sekumang ke Tanjong Manis, Sarawak;
- (vii) Yang Berhormat Sri Aman memohon dipertimbangkan projek pembinaan jalan dari Banting ke Bukit Balau, Sarawak;
- (viii) Yang Berhormat Sabak Bernam memohon projek menaik taraf jalan raya dari pekan Sabak Bernam ke Jambatan Sabak, Selangor;
- (ix) Yang Berhormat Rantau Panjang dan Yang Berhormat Kuala Nerus memohon pelaksanaan projek Lebuhraya Pantai Timur Fasa 3 dan jambatan ketiga dari Takbai ke Pengkalan Kubur, Kelantan;
- (x) Yang Berhormat Tanjong Piai memohon pelaksanaan projek pembinaan jalan baru Pontian ke Johor Baharu, Johor;
- (xi) Yang Berhormat Bandar Kuching dan Yang Berhormat Limbang memohon dipertimbangkan projek menaik taraf Lebuhraya Pan Borneo dan jalan dari Limbang ke Lawas, Sarawak;
- (xii) Yang Berhormat Ranau memohon pelaksanaan subpakej bagi projek pembinaan jalan dari Kota Marudu ke Ranau pakej dua Sabah;
- (xiii) Yang Berhormat Sipitang memohon dipertimbangkan projek pembinaan Mandalung-Bypass dipanjangkan ke Miligan dan Long Pasia, Sabah;
- (xiv) Yang Berhormat Paya Besar memohon dipertimbangkan projek menaik taraf jalan dari Kuantan ke Sungai Lembing, Pahang;
- (xv) Yang Berhormat Kota Melaka memohon dipertimbangkan projek pembinaan jalan pesisiran pantai Melaka;
- (xvi) Yang Berhormat Bukit Katil memohon dipertimbangkan projek persimpangan bertingkat dari Ayer Keroh ke Pusat Bandar Melaka dan projek menaik taraf jalan susur ke Plaza Tol Ayer Keroh;
- (xvii) Yang Berhormat Parit memohon dipertimbangkan projek menaik taraf jalan dari Seputih ke Pekan Parit, Perak; dan
- (xviii) Yang Berhormat Tanah Merah memohon pelaksanaan projek pembinaan jalan lintasan kereta api di Tanah Merah, Kelantan

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan yang mulia ini, cadangan-cadangan projek oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut sememangnya diberi perhatian oleh Kementerian Kerja Raya dan sebahagiannya ada termasuk di dalam *Rolling Plan* kedua Rancangan Malaysia Kesepuluh bagi tahun 2012 sehingga 2013. Walau bagaimanapun, bagi projek-projek yang tidak tersenarai, kementerian ini akan berusaha mengemukakan rayuan dan cadangan kepada agensi-agensi pusat serta disenaraikan dalam *Rolling Plan* yang berikutnya.

Projek-projek Jalan Persekutuan, Yang Berhormat Kuala Nerus membangkitkan isu pelaksanaan Projek Pembinaan Lebuhraya Pantai Timur Fasa II (LPT II).

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, setakat ini terdapat sepuluh pakej kontrak pembinaan di Lebuhraya Pantai Timur Fasa II (LPT II) telah ditamatkan kontrak di mana dari jumlah tersebut, sembilan pakej kontrak ditamatkan secara persetujuan bersama, *mutual termination*, dengan izin. Ia berikutan daripada keengganan kontraktor yang terlibat untuk meneruskan pelaksanaan projek tersebut oleh faktor kenaikan harga bahan binaan di pasaran pada tahun 2007 dan 2008. Sehingga 30 September 2011, status fizikal bagi keseluruhan projek LPT II ialah 72.64 peratus berbanding dengan 79.7 peratus mengikut jadual. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, daripada pakej yang telah ditamatkan kontrak tersebut, satu pakej iaitu pakej sebelas telah disiapkan pembinaan pada 7 Februari 2011.

Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek LPT II ini dijangka akan mengalami kelewatan berbanding dari tarikh jangkaan siap asal iaitu bulan Disember 2012. Pada masa kini, Jabatan Kerja Raya telah selesai melantik enam kontraktor penyiap yang baru iaitu bagi pakej 1A, 1B, 2, 3, 8 dan 9B di mana kontraktor-kontraktor berkenaan telah memasuki tapak pada bulan April 2011. Manakala, proses pelantikan kontraktor penyiap bagi pakej-pakej lain yang telah ditamatkan iaitu pakej 1C, 4 dan 7 akan dijangka diselesaikan selewat-lewatnya pada awal 2012. Oleh itu, keseluruhan projek LPT2 ini hanya akan dapat disiapkan dalam tempoh 24 bulan bermula dari tarikh kontraktor penyiap yang terakhir memasuki tapak.

■1840

Ahli Yang Berhormat Ledang meminta penjelasan mengenai kualiti jalan negeri yang di selenggara oleh Jabatan Kerja Raya. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak kementerian sentiasa memastikan agar jalan yang dibina oleh Jabatan Kerja Raya sama ada jalan persekutuan, jalan negeri, mematuhi piawaian dan spesifikasi sedia ada seperti arahan teknik jalan dan spesifikasi pembinaan jalan selaras dengan piawaian antarabangsa seperti *American Association of State Highway and Transportation Official* (ASSHTO), *British Standard* (BS) dan *Road Engineering Association of Malaysia* (REAM). Piawaian ini telah sedia digunakan di negara-negara maju. Pada masa yang sama, projek pembinaan jalan raya yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya juga perlu mematuhi Sistem Pengurusan Kualiti (SPK) JKR selaras dengan MS ISO 9001.

Yang Berhormat Sibulungan, Yang Berhormat Ranau dan Yang Berhormat Hulu Rajang memohon penjelasan mengenai penyelenggaraan jalan persekutuan di Sabah dan Sarawak yang kurang memuaskan terutamanya di Lebuhraya Pan Borneo, Jalan Kota Kinabalu-Sandakan-Tawau-Tubau-Bakun.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kerajaan telah melantik syarikat-syarikat konsesi untuk menyelenggara jalan-jalan persekutuan negeri Sabah dan Sarawak untuk tempoh kontrak selama 15 tahun iaitu dari tahun 2003 hingga tahun 2018. Bagi negeri Sabah, kerajaan telah melantik syarikat konsesi Gammerlite Sdn. Bhd. bagi zon pantai timur iaitu di Sandakan, Telupid, Lahad Datu, Kunak, Beluran dan Tawau dan Lintasan Resources Sdn. Bhd. untuk zon pantai barat Sabah iaitu di Kota Kinabalu, Tenom, Sipitang, Beaufort, Keningau, Kota Belud, Kudat dan Labuan. Manakala bagi negeri Sarawak, kerajaan telah melantik syarikat konsesi PPES Works Sdn. Bhd. bagi kawasan Kuching, Sri Aman, Sarikei, Betong dan Samarahan; HCM Engineering Sdn. Bhd. bagi kawasan Sibulungan dan Bintulu; dan Endaya Construction Sdn. Bhd. bagi kawasan Miri, Limbang dan Lawas.

Bagi tahun 2011, pihak kementerian telah memperuntukkan sebanyak RM86.2 juta bagi kerja-kerja penyelenggaraan di Sabah dan sebanyak RM108.9 juta di Sarawak termasuk sebanyak RM12.4 juta untuk jalan-jalan Tabau ke Bakun. Peruntukan pembayaran bagi penyelenggaraan ini dilakukan pada setiap bulan mengikut kadar harga per kilometer sebagaimana yang telah termaktub di dalam kontrak penswastan penyelenggaraan jalan persekutuan.

Bagi memastikan syarikat ini sentiasa melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan seperti mana yang termaktub dalam Kontrak Penswastan Penyelenggaraan Jalan Persekutuan, pihak JKR menjalankan audit kualiti penyelenggaraan jalan persekutuan pada setiap bulan. Sekiranya berlaku sebarang ketidakpatuhan, amaran dalam bentuk *non compliance report* (NCR) akan dikeluarkan dan pemotongan bayaran akan dikenakan jika syarikat ini gagal mengambil tindakan NCR tersebut.

Yang Berhormat Tanjong Piai memohon kementerian membaik pulih jalan persekutuan dari Pontian ke Johor Bahru. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak kementerian sentiasa memantau dan mengambil tindakan membaik pulih ke atas sebarang masalah dan aduan berkaitan dengan kerosakan jalan persekutuan termasuklah jalan dari Pontian ke Johor Bahru (FT005). Pihak kementerian telah memperuntukkan sebanyak RM7.6 juta pada tahun 2011 bagi kerja-kerja penyelenggaraan rutin dan pembaikan yang melibatkan kerja-kerja turapan semula dan kerja-kerja bukan turapan seperti mengecat jalan dan membaiki longkang di jalan tersebut. Kerja-kerja pembaikan berkenaan dilaksanakan oleh syarikat konsesi penyelenggaraan jalan persekutuan yang dilantik oleh kerajaan iaitu Syarikat Selia Senggara Sdn. Bhd.

Industri pembinaan. Yang Berhormat Hulu Rajang telah membangkitkan isu peluang kerja kontraktor tempatan Sarawak dalam projek berskala besar kerajaan di negeri Sarawak. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak pernah meminggirkan kontraktor-kontraktor tempatan Sarawak dari mengambil bahagian dalam projek-projek berskala besar yang dilaksanakan oleh kerajaan. Bagi projek pembangunan *rolling plan* pertama RMKe-10 di bawah Kementerian Kerja Raya, terdapat sebanyak 44 projek yang dilaksanakan di negeri Sarawak. Daripada jumlah tersebut, terdapat dua projek sahaja yang dilaksanakan oleh kontraktor dari Semenanjung manakala 32 projek lagi dilaksanakan oleh kontraktor tempatan dari Sarawak. Lain-lain projek dalam pelbagai peringkat iaitu kajian reka bentuk dan tender ini, menepati hasrat dan dasar kerajaan yang mengutamakan kontraktor tempatan bagi melaksanakan projek di kawasan terlibat supaya mereka mendapat limpahan faedah dan manfaat dari pelaksanaan projek-projek kerajaan.

Isu projek terbengkalai. Yang Berhormat Baling memohon penjelasan mengenai status pembinaan jalan dari Baling ke Durian Burung di sempadan Malaysia-Thailand yang terbengkalai. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, lebuh raya dari Durian Burung, Kedah di sempadan Malaysia-Thailand ke Baling, Kedah yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat ialah merujuk kepada projek pembinaan jalan *Trans Eastern Kedah Interland Highway* (TEKIH) sepanjang 115 kilometer. Projek ini terbahagi kepada dua pakej iaitu Pakej A sepanjang 75 kilometer dari Durian Burung ke Pedu dan Pakej 'B' yang dibahagikan lagi kepada lima segmen sepanjang 40 kilometer. Walau bagaimanapun, pelaksanaan Pakej 'B' iaitu segmen 'C' dan 'D' dari Pedu ke Sungai Chapar dan Sungai Sok ke Weng telah mengalami masalah dan tergendala pelaksanaannya berikutan dari keengganan kontraktor yang terlibat untuk meneruskan pelaksanaan projek disebabkan oleh faktor kenaikan harga bahan binaan di pasaran pada tahun 2007 dan 2008. Sehubungan itu, kontraktor bagi segmen 'C' telah ditamatkan secara persetujuan bersama (*mutual termination*) pada 17 Julai 2010 dan segmen 'D' pula pada 9 Ogos 2010.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, segmen 'C' telah dimulakan pembinaan oleh kontraktor penyiap pada 12 September 2011 dan dijangka siap pada 11 Mac 2013. Manakala proses pelantikan kontraktor penyiap bagi segmen 'D' dijangka akan diselesaikan pada awal tahun 2012. Oleh itu, keseluruhan projek TEKIH ini hanya akan dapat disiapkan dalam tempoh 18 bulan bermula dari tarikh kontraktor penyiap yang terakhir memasuki tapak.

Ahli Yang Berhormat Teluk Kemang memohon penjelasan mengenai peningkatan kos projek terbengkalai. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, secara umumnya peningkatan kos projek terbengkalai disebabkan oleh beberapa faktor yang antaranya seperti kos membaik pulih (*rectification*) kenaikan harga semasa barangan mekanikal elektrik dan ICT serta kenaikan harga semasa bahan binaan utama seperti bitumen, simen, pasir, besi dan keluli.

Sebagai contohnya, berdasarkan siaran khas Jabatan Perangkaan Malaysia pada Jun 2011 untuk kerja-kerja kejuruteraan awam di Semenanjung Malaysia, harga bitumen sebanyak RM1,600 per tan metrik pada Disember 2010 telah meningkat sebanyak RM1,950 per tan metrik pada Jun 2011, di mana berlaku peningkatan sebanyak 22 peratus. Walau bagaimanapun, pihak kementerian akan mengambil langkah-langkah tertentu untuk menjimatkan kos seperti penilaian projek dalam makmal pengurusan nilai (*value management*) bagi memaksimumkan *value for money* dan meningkatkan keberkesanan projek di tapak.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Shah Alam...

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: Penjelasan.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Ya.

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya juga bertanyakan mengenai dengan projek yang terbengkalai. Kita telah masuk ke penggal keempat. Semenjak penggal pertama saya telah ingin penjelasan mengenai dengan projek Lebuhraya Seremban-Pasir Panjang-Linggi yang tergendala, terbengkalai, tidak ada kerja-kerja dilakukan semenjak tahun 2008. Jadi saya ingin penjelasan. Terima kasih.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Ahli Yang Berhormat Telok Kemang. Ingin saya jelaskan di sini bahawa pada masa ini projek terbengkalai yang dibahagikan kepada dua pakej itu, satu, kini berada dalam tender untuk mencari kontraktor penyiap yang akan menunggu keputusan daripada Lembaga Tender 'Projek-projek Sakit' dan di masa yang sama, kementerian juga terpaksa memaklumkan kepada Kementerian Kewangan kerana siling yang kami terima tidak mencukupi sebanyak lebih kurang RM9 hingga RM10 juta dan saya percaya kita akan dapat selesaikan masalah ini dalam masa terdekat. Bagi pakej yang kedua, telah dicadangkan diberikan kepada kontraktor yang sama untuk melaksanakan dengan *balance* peruntukan yang ada. Pada masa kini, kami menunggu keputusan dari Kementerian Kewangan untuk membenarkan kami mengeluarkan LA bagi projek-projek ini.

Ahli Yang Berhormat Shah Alam membangkitkan isu status terkini dan pertambahan kos projek menyiapkan Hospital Shah Alam. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kewangan Malaysia pada 7 September 2011 telah bersetuju meluluskan kontraktor penyiap bagi projek menyiapkan kerja-kerja terbengkalai Hospital Shah Alam, Selangor secara tender terhad. Surat Setuju Terima (*Letter of Award*) telah dikeluarkan kepada kontraktor penyiap pada 10 Oktober 2011. Tarikh mula tapak ialah pada 19 Oktober 2011 dengan tempoh siap projek selama 24 bulan. Isu pertambahan kos yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat disebabkan oleh perkara-perkara berikut:

- (i) kos bagi item-item seperti wang jaminan, insurans dan kos pengurusan pejabat serta tapak;
- (ii) kerja-kerja baik pulih;
- (iii) kenaikan harga barang-barang semasa mekanikal, elektrik dan ICT;

■1850

- (iv) kenaikan harga semasa peralatan *medical* dan bukan *medical*;
- (v) tambahan skop baru yang diperlukan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia dan juga pihak berkuasa tempatan; dan
- (vi) perubahan harga, *variation of price*.

Pertambahan kos tender semula bagi menyiapkan projek ini adalah munasabah dengan mengambil kira semua faktor seperti di atas. Sebagai contohnya, kenaikan kos bahan binaan adalah berdasarkan kepada peningkatan Indeks Kos Bahan Binaan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia iaitu sebanyak 30.3 peratus sejak projek di tender pada Januari 2007 berbanding tender semula pada bulan Februari 2011. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Serdang membangkitkan isu pertambahan pampasan tol pada tahun 2012 berbanding dengan tahun 2011. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada 28 Januari 2011, kerajaan telah mengumumkan bahawa tidak ada kenaikan tol untuk tempoh lima tahun bagi lebuhraya-lebuhraya di bawah PLUS dan MTD Group.

Pengumuman ini bertujuan untuk meringankan beban rakyat akibat dihipit kos sara hidup yang semakin meningkat. Pampasan tol yang dibayar oleh kerajaan pada tahun 2010 ialah bagi lebuhraya-lebuhraya lain yang telah ditangguhkan kenaikan kadar tolnya seperti Lebuhraya Bertingkat Ampang-Kuala Lumpur (AKLEH), Lebuhraya Skim Penyuraian Trafik Kuala Lumpur Barat (SPRINT), Kerinchi dan Damansara Link, Lebuhraya Sungai Besi (Besraya) dan Lebuhraya Pantai Baru (NPE).

Manakala bagi tahun 2012, terdapat beberapa lebuhraya lain yang dijadualkan mengalami kenaikan kadar tolnya sebagai tambahan kepada lebuhraya-lebuhraya yang disebutkan sebentar tadi.

Isu kenaikan tol ini masih dalam perbincangan antara kerajaan dengan syarikat-syarikat konsesi yang terlibat. Yang Berhormat Puchong memohon penjelasan mengenai perancangan kerajaan untuk menurunkan kadar tol lebuhraya di kawasan Puchong. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan telah pun mengambil langkah-langkah mengurangkan kadar tol di lebuhraya-lebuhraya yang melalui kawasan Puchong iaitu Lebuhraya Damansara-Puchong (LDP) dan Lebuhraya Shah Alam (KESAS) melalui penstrukturan semula kadar tol. Kadar tol di LDP sebenarnya telah distrukturkan semula pada tahun 2007 di mana pengguna kenderaan kelas satu hanya perlu membayar RM1.60 sahaja pada masa kini 2011 berbanding dengan RM2.10 mengikut perjanjian konsesi.

Manakala kadar tol KESAS pula telah distrukturkan semula pada tahun 2002 di mana tempoh kekerapan kenaikan kadar tol dikurangkan daripada 12 kali ke 3 kali mulai tahun tersebut. Ini bermakna pengguna kenderaan kelas satu hanya membayar RM2.20 sahaja pada masa kini, 2011 berbanding dengan RM2.80 mengikut perjanjian konsesi asal. Berikutan daripada penstrukturan semula kadar tol tersebut, kerajaan terpaksa membayar pampasan kepada syarikat-syarikat konsesi berkenaan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Namun demikian, kerajaan senantiasa berbincang daripada semasa ke semasa dengan syarikat-syarikat pengendali konsesi lebuhraya termasuk Lingkaran Trans Kota Sdn. Bhd. (LITRAK) dan KESAS Sdn. Bhd. bagi mencari jalan dan kaedah terbaik untuk meringankan beban kewangan yang ditanggung oleh pengguna lebuhraya...

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: *[Bangun]*

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Ini termasuk melaksanakan pelbagai inisiatif seperti Program Penggunaan Kerap LDP di mana pemberian bonus 20 peratus tambah nilai untuk pengguna-pengguna *Touch'nGo* bagi minimum RM100 transaksi sebulan. Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Dua-dua. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri, saya nak tahu menurut perjanjian dengan konsesi LDP, kita mula dengan LDP. Apakah jumlah tertinggi yang dipersetujui oleh kerajaan untuk tol dalam keseluruhan jangka masa konsesi tersebut? Adakah Yang Berhormat Menteri mempunyai kadar tersebut.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Puchong. Saya minta maaf, pada masa ini saya tidak ada data spesifik berhubung dengan berapa jumlah yang tertinggi tetapi saya boleh bagi jaminan kepada Yang Berhormat bahawa Kementerian dan juga Lembaga Lebuhraya Malaysia sedang mencari alternatif lain untuk meringankan beban pengguna-pengguna lebuhraya. Jelas kita lihat pada tahun ini sahaja, beberapa lebuhraya yang betul kita kurangkan harga tolnya dan ada juga lebuhraya yang kita mansuhkan plaza tol. Saya harap Yang Berhormat beri sedikit masa lagi untuk Kementerian ini untuk terus mencari alternatif lain supaya sama-sama kita dapat menyelesaikan beban rakyat yang menggunakan lebuhraya ini...

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Terima kasih. *Sorry, it just...*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Okey, silakan.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Terima kasih, ini berhubungan dengan isu yang sama. Yang Berhormat Menteri, seperti mana Yang Berhormat Menteri juga sedar saya rasa kalau kita pergi ke kawasan Puchong, kita lihat bahawa hampir seluruh jalan yang masuk keluar Puchong ini bertol dan ianya bukan sahaja bertol untuk dua tiga tahun, untuk bertahun-tahun. Macam LDP, saya difahamkan sehingga 2030. *This is a concession agreement* yang ditandatangani oleh kerajaan Barisan Nasional dan memang ianya adalah satu perkara yang kesemua orang Puchong terpaksa lalui setiap hari. Akan tetapi persoalan dia ini, kita kerap mendengar bahawa ada langkah-langkah diambil untuk mengurangkan ataupun menyelesaikan masalah.

Ini cukup kerap kita dengar tetapi apakah langkah-langkah yang diambil dan bagaimanakah kerajaan ingin menyelesaikan masalah ini, khususnya memandangkan bukan sahaja jumlah tol daripada segi kewangan tetapi masalah trafik di seluruh kawasan Puchong. Bila mana kalau kita bayar tol itu, patut kita dapat perjalanan yang lebih lancar tetapi di sini kita lihat, kita bayar, tol itu naik dan dalam masa yang sama trafiknya cukup sesak. *I think* kalau Menteri sudi datang ke Puchong, boleh lihat ya. *This is something which is a serious problem. So*, kita nak tahu daripada segi macam manakah kerajaan berhasrat untuk mengatasi masalah ini? Terima kasih.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Yang Berhormat dari Puchong. Sebagaimana yang saya jawab sebentar tadi, bila kita cakap kita buat komitmen. Sebab itu saya boleh katakan bahawa saya bagikan contoh, saya kata macam seperti Lebuhraya Pantai Timur yang mana kita jamin tak naik lima tahun kemudian kita robohkan tol satu di lebuhraya menyambung Timur dan Barat. Itu bukti-bukti bahawa bila kita cakap di Dewan yang kita mendengar permintaan rakyat bukan kita cakap melepaskan batuk di tangga dan kemudian kita tengok balik jumlah trafik yang menggunakan lebuhraya seperti Lebuhraya PLUS dan sebagainya.

Kalau ada ruang-ruang untuk kita turunkan, kita akan *review* daripada semasa ke semasa. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat, memang benar kata Yang Berhormat lebuhraya itu trafiknya agak tinggi, memang tinggi tetapi kita juga sedia maklum bahawa bukan sahaja di Puchong, bukan sahaja di Lebuhraya NKVE malah saya percaya Yang Berhormat pun banyak mengembara, banyak berjalan. Kita pergi lebuhraya-lebuhraya lain di dunia seperti kalau kita pergi ke Hong Kong, lebuhraya berbayar pun ada jem. Kita pergi ke Thailand, lebuhraya berbayar pun ada jem.

Ini terbukti bahawa kebanyakan lebuhraya memang menghadapi masalah ini tetapi kerajaan yang ada sebagai kerajaan yang bertanggungjawab, kita cari alternatif. Oleh sebab itu selain daripada menyediakan perkhidmatan *public transport* seperti LRT dan sebagainya dan terbaru kerajaan cadangkan MRT dan sebagainya. Ini antaranya adalah satu cara bersepadu untuk menyelesaikan masalah-masalah seperti Yang Berhormat nyatakan tadi. Kita sama-sama berkongsi masalah itu. Saya memahami isu hati Yang Berhormat ingin meringankan masalah trafik jem di Puchong itu tetapi kita kena akui masalah ini bukan sahaja berlaku di negara kita malah berlaku di tempat-tempat lain. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Lama saya berdiri.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Tidak berhajat untuk bercakap panjang. Akhir sekali saya ingin mengucapkan terima kasih ke atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap perkara-perkara yang menyentuh Kementerian Kerja Raya dan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Timbalan Menteri, Timbalan Menteri.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Menteri, soalan dari Bakri minta jawab. Lebuhraya...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Menteri, saya tak mengganggu. Saya...

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Kementerian saya sentiasa mengambil perhatian terhadap sebarang teguran dan pandangan yang membina dan seterusnya mengambil tindakan yang sewajarnya kepada isu-isu yang ditimbulkan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Menteri Kerja Raya.

Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Kementerian Kesihatan.

6.59 ptg.

Timbalan Menteri Kesihatan [Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Yang di-Pertua, saya sudah berdiri lama. Saya tak mengganggu dia. Saya *expect* Menteri *consider* sedikitlah, mungkin ada soalan yang... Okey, terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Pertama sekali saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada 21 Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam sesi perbincangan Rang Undang-undang Perbekalan 2012 yang menyentuh tentang usaha-usaha Kementerian Kesihatan Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sri Gading dan Yang Berhormat Kota Melaka ada menyatakan kebimbangan mengenai kadar caj rawatan yang lebih tinggi di hospital swasta dan menyebabkan rakyat terbeban serta meminta apakah kaedah yang sesuai, yang perlu dilaksanakan dalam membuat pemantauan isu tersebut.

Dalam menangani senario di mana sekiranya hospital swasta mengenakan caj yang tinggi untuk kos perubatan, seseorang pesakit boleh mengemukakan aduan ketidakpuasan hati kepada pihak hospital swasta mengenai caj yang dikenakan seperti yang diperuntukkan di bawah Peraturan 40, Peraturan-peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Penjagaan Kesihatan Swasta.

■1900

Pihak hospital berkenaan dikehendaki menyiasat ketidakpuasan hati tersebut dan mengemukakan jawapan dalam tempoh 10 hari bekerja. Sekiranya pihak mengadu masih tidak berpuas hati dengan jawapan yang diberikan, ketidakpuasan hati tersebut boleh dikemukakan kepada Kementerian Kesihatan untuk siasatan dan tindakan lanjut. Kementerian akan mengesyorkan serta mengambil langkah sewajarnya berdasarkan keputusan siasatan. Berkenaan dakwaan di mana syarikat insurans yang tidak menanggung kos perubatan yang sudah tertera dalam polisi, ketidakpuasan mengenai keputusan dan tindakan syarikat insurans tersebut boleh dikemukakan kepada pihak hospital swasta yang membuat perkiraan dan memasuki perjanjian dengan organisasi jagaan yang diuruskan atau MCO atau dalam bahasa Inggerisnya, *manage care organization* bagi pihak syarikat insurans.

Jika jawapan pihak hospital swasta masih tidak memuaskan, perkara tersebut boleh diajukan kepada pihak Kementerian Kesihatan dan siasatan akan dijalankan. Pada masa yang sama, orang yang diinsuranskan perlu tahu tentang perlindungan insurans yang dimiliki termasuk kriteria eksklusif atau *exclusion criteria*, dengan izin, di dalam polisi mereka. Walau bagaimanapun, pihak syarikat insurans perlu menghormati polisi dan perlindungan insurans yang ditandatangani oleh pesakit dengan syarikat insurans serta menanggung bil rawatan mengikut perlindungan seperti yang diperuntukkan dalam polisi.

Sejak tahun 2006, Kementerian Kesihatan Malaysia memantau kos perubatan di hospital swasta berpandukan Jadual 13, Peraturan-Peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Hospital Swasta dan Kemudahan Jagaan Kesihatan Swasta Lain) 2006. Berdasarkan kepada peraturan itu, harga siling atau julat kepada kos atau fi profesional untuk perundingan, prosedur perubatan dan pergigian serta lain-lain fi (seperti fi penyediaan laporan perubatan oleh pengamal perubatan atau pergigian swasta) boleh dikenakan. Jadual 13 ini telah dijadikan panduan oleh hospital swasta di Malaysia dalam mengenakan caj ke atas pesakit. Walau bagaimanapun, fi selain daripada fi profesional seperti fi penginapan, fi tatacara kejururawatan, fi peralatan, fi ujian makmal dan fi ubat-ubatan masih belum dikawal selia oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, pada keseluruhannya, kos rawatan di hospital swasta adalah lebih tinggi jika dibandingkan dengan kos rawatan di hospital awam yang mengenakan caj rawatan bersubsidi terutama kepada pesakit kelas tiga yang hanya dikenakan bayaran maksimum sebanyak RM500 sahaja bagi apa-apa perkhidmatan jagaan kesihatan. Perbezaan kos ini adalah kerana di hospital swasta, bayaran dikenakan bagi setiap perkhidmatan atau kemudahan jagaan kesihatan yang disediakan untuk pesakit iaitu yang terdiri dari kos pembedahan *major* yang boleh mencecah ribuan ringgit hinggalah kos bagi penggunaan alat pakai buang yang kecil seperti kapas dan kain kasa. Kos perubatan di hospital swasta ini perlu dibiayai sepenuhnya oleh pesakit atau pembayar seperti syarikat insurans atau majikan kepada pesakit.

Sehubungan dengan itu, beberapa langkah-langkah jangka pendek dan jangka panjang telah diambil oleh Kementerian Kesihatan Malaysia bagi mengawal kos rawatan perubatan di hospital swasta bagi mengelak dari dikenakan kos rawatan yang tinggi dan tidak munasabah. Langkah-langkah berkenaan adalah seperti berikut.

Langkah-langkah jangka pendek: pertama, pemantauan ke atas fi yang dikenakan oleh hospital swasta dibuat oleh Kementerian Kesihatan Malaysia berpandukan Jadual 13 di mana pertanyaan dan ketidakpuasan hati atau aduan daripada pelbagai pihak mengenai fi akan disemak dan seterusnya diteliti;

Kedua, melalui keputusan siasatan ke atas pertanyaan atau aduan, Kementerian Kesihatan Malaysia telah menyarankan atau memberi peringatan kepada pihak hospital swasta supaya mematuhi fi yang tertera dalam Jadual Ketiga Belas dan mengenakan fi yang munasabah ke atas pesakit;

Ketiga, Kementerian Kesihatan Malaysia juga berharap supaya pesakit memainkan peranan penting untuk memantau sendiri kos perubatan yang dikenakan dengan membandingkan caj keseluruhan yang dibilkan kepada pesakit dengan anggaran kos yang mungkin dikenakan bagi rawatan, penyiasatan atau prosedur yang hendak dijalankan ke atas pesakit seperti yang diperuntukkan di bawah perenggan 27(1)(a), Peraturan-Peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Hospital Swasta dan Kemudahan Jagaan Kesihatan Swasta Lain) 2006. Pesakit juga hendaklah memastikan bahawa anggaran kos rawatan tidak melebihi kelayakan perlindungan insurans masing-masing supaya tidak berlaku masalah untuk melunaskan bil rawatan hospital kelak; dan

Keempat, di bawah perenggan 26(1)(a), Peraturan-Peraturan yang sama, pesakit juga mempunyai hak untuk diberitahu caj yang dianggarkan bagi perkhidmatan bersesuaian dengan diagnosis awal yang dibuat sebelum memulakan jagaan dan juga rawatan.

Langkah-langkah berterusan: pertama, Kementerian Kesihatan Malaysia sentiasa memastikan pihak pengurusan hospital swasta melakukan pemantauan ke atas caj yang dikenakan oleh pengamal perubatan yang mengamal di hospital swasta berkenaan. Fi profesional yang dikenakan oleh pengamal perubatan atau perigiian swasta akan dikawal oleh sistem yang dibangunkan oleh pihak hospital swasta sendiri bagi memastikan fi tersebut tidak melebihi fi yang dinyatakan dalam Jadual 13.

Dan kedua, pihak organisasi jagaan yang diuruskan atau MCO turut memantau caj perubatan yang dikenakan oleh pihak hospital swasta untuk pesakit-pesakit berinsurans. Pihak MCO akan menjalankan verifikasi terhadap setiap tuntutan bayaran yang dibuat ke atas seseorang pesakit oleh pihak hospital swasta dan mana-mana caj yang dianggap melampau termasuk fi profesional dan lain-lain fi yang dikenakan oleh pihak hospital swasta, akan dipersoalkan dan pembayaran akan hanya dibuat setelah mendapat *clarification* dan didapati munasabah.

Tuan Yang di-Pertua Kementerian Kesihatan Malaysia juga sedang menyediakan...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Timbalan Menteri minta penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat, kita sedia maklum bahawa hospital swasta semasa mereka terima pesakit, kalau tanpa *medical card* atau tanpa insurans, selalunya mereka enggan menerima pesakit dan selalu merujuk ke hospital awam. Mungkin takut tidak dapat bayaran. Saya minta penjelasan, pada kes yang saya bangkit atau nyatakan iaitu tentang surat *guarantee*, tanpa diberitahu kepada mereka yang tanda tangan. Mereka ada satu set, salah satu set itu ada *guarantee form* untuk bayaran.

Pihak hospital swasta tidak memastikan siapa yang menandatangani itu. Seorang warga asing, seorang suri rumah tangga, bagaimana hendak *guarantee* satu pembayaran RM150 ribu, hanya kerana insurans *medical card* ada satu had RM150 ribu tanpa juga pihak hospital swasta untuk menyiasat adakah insurans ini *beneficiary* tiada orang yang jamin. Kalau tidak, wang itu akan disalurkan kepada orang lain dan mereka baru *sue* penjamin itu. Adakah ini tanggungjawab pihak hospital untuk memastikannya. Kalau tidak dia minta sesiapa untuk *sign guarantee form* selepas itu *sue them bankruptcy*. Saya rasa ini satu perbuatan pihak hospital swasta yang kita tidak boleh terima. Minta penjelasan.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Untuk menjawab kepada persoalan Yang Berhormat Kota Melaka mengenai isu berkait rapat dengan *letter of guarantee*. Apa yang saya nyatakan lebih awal, di mana pihak hospital swasta akan membangunkan sistem mereka.

Segala ketidakpuasan hati di peringkat pesakit akan disalurkan sama ada terus kepada hospital swasta tersebut, termasuklah insurans, *letter of guarantee* dan sebagainya. Apabila mereka tidak mendapat jawapan seperti yang dikehendaki, atau pesakit tidak berpuas hati mereka boleh merujuk kes ini kepada pihak Kementerian dan pihak Kementerian akan menyiasat dan seterusnya akan mengambil tindakan di bawah Jadual 13 seperti yang saya sebutkan tadi. Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kesihatan juga sedang menyediakan draf pindaan ke atas Jadual 13 termasuklah meminda dan menambah beberapa nota tambahan bagi mengelak pengamal perubatan yang mengamalkan di hospital swasta dan memanipulasikan fi profesional yang boleh dikenakan ke atas pesakit dan mematuhi fi yang telah dinyatakan di bawah Jadual 13.

■1910

Untuk pengetahuan sidang Dewan juga, Persatuan Hospital Swasta telah bersetuju untuk bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan Malaysia bagi memastikan hospital swasta menganggotai persatuan tersebut memuat naik serta memaparkan fi bagi pelbagai prosedur bagi membolehkan pesakit membuat pilihan rawatan mengikut kemampuan pesakit itu, serta menjamin dari segi ketelusan dari segi kos rawatan perubatan dan Kementerian berpendapat bahawa dengan kerjasama semua pihak termasuklah pesakit, langkah-langkah dan mekanisme yang memantau serta mengawal kos rawatan yang dikeluarkan oleh pihak hospital swasta dapat dilaksanakan bagi memastikan kos rawatan munasabah dan tidak membebankan pesakit.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Kota Kinabalu membangkitkan kebimbangan mengenai masalah kekurangan 2,000 pegawai perubatan dan pegawai farmasi di Sabah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat penempatan pegawai perubatan di fasiliti-fasiliti Kementerian Kesihatan Malaysia adalah mengikut keperluan di sesebuah fasiliti tersebut. Sehingga 30 Jun 2011 bilangan pegawai perubatan dan pegawai perubatan pakar yang berkhidmat di Kementerian Kesihatan Malaysia di negeri Sabah adalah berjumlah 1,312 orang berbanding jumlah perjawatan sebanyak 1,853 jawatan dengan peratus pengisian adalah sebanyak 70.8 peratus. Jumlah ini menunjukkan peningkatan sebanyak 19 peratus berbanding 1,102 orang pada 30 Jun 2010.

Kementerian juga telah melantik pegawai perubatan dan pakar yang telah bersara dan pegawai perubatan serta pakar di kalangan bukan warganegara secara kontrak bagi menampung keperluan perkhidmatan kesihatan di seluruh negara. Sehingga kini terdapat seramai 129 pegawai perubatan serta pakar kontrak ditempatkan di negeri Sabah daripada sejumlah 636 orang pegawai perubatan ataupun pakar kontrak di Kementerian Kesihatan.

Selain daripada itu, langkah proaktif juga telah diambil untuk menambahkan bilangan pegawai perubatan yang menyediakan perkhidmatan kesihatan di semua hospital serta klinik. Antara langkah yang telah diambil adalah untuk melakukan pengambilan doktor pakar swasta berkhidmat secara *seasonal* serta menggalakkan warganegara Malaysia yang berkhidmat di luar negara untuk pulang ke di tanah air. Sejalan dengan pertambahan institusi pengajian tinggi awam serta swasta yang menawarkan pengajian dalam bidang perubatan, dianggarkan jumlah graduan akan bertambah dari tahun ke tahun dan perkara ini dapat dilihat melalui peningkatan perubatan latihan siswazah dan pegawai perubatan yang dilantik, yang berkhidmat di Kementerian Kesihatan yang telah melebihi 3,000 orang setahun mulai tahun 2009 berbanding purata seramai 1,066 orang setahun di antara tahun 2001 hingga 2007. Setelah tamat latihan siswazah, pegawai perubatan ini akan diagihkan kesemua hospital dan klinik mengikut keperluan bagi memantapkan lagi perkhidmatan perubatan. Peningkatan jumlah pegawai perubatan ini akan membantu dari segi distribusi penempatan kesemua klinik dan juga hospital.

Bagi menambahkan lagi bilangan pakar, Kementerian Kesihatan telah menambah slot tajaan bagi program sarjana perubatan di institusi pengajian tinggi awam dari 450 sehingga 600 mulai sesi 2008/2009 bagi memberikan peluang kepada lebih ramai pegawai perubatan mengikuti program sarjana. Manakala mulai sesi 2011/2012 slot biasiswa telah ditambah kepada 800. Sehubungan dengan itu, diharapkan lebih ramai pakar perubatan dapat dihasilkan demi meningkatkan lagi mutu serta prestasi perkhidmatan perubatan dalam negara.

Berkenaan masalah kekurangan pegawai farmasi, rekod terkini menunjukkan semua jawatan pegawai farmasi di negeri Sabah telah diisi, sebanyak 291 jawatan telah diisi di 23 buah hospital dan 59 jawatan lagi telah diisi di 27 buah klinik kesihatan seluruh Sabah. Seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum mulai September 2011 kerajaan telah memendekkan tempoh khidmat wajib bagi pegawai farmasi Kementerian Kesihatan dari tiga tahun ke satu tahun. Ini bertujuan untuk mengimbangi keperluan negara bagi ahli farmasi dalam sektor industri farmaseutikal tempatan. Kementerian akan sentiasa memberi perhatian serius terhadap masalah kekurangan tenaga kerja perkhidmatan kesihatan dan akan menangani masalah ini secara berterusan.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya merujuk kepada persoalan Yang Berhormat Tawau dan Yang Berhormat Kota Kinabalu berkaitan kemudahan, peralatan dan bekalan di hospital-hospital dan penjagaan kesihatan di negeri Sabah yang telah ketinggalan zaman selama 10 hingga 15 tahun berbanding Semenanjung Malaysia serta persoalan apakah pelan segera untuk membaiki hospital dan pemeliharaan kesihatan di Kota Kinabalu, Sandakan dan juga Tawau.

Memang tidak dinafikan terdapat sedikit jurang perbezaan dari segi kemudahan kesihatan yang terdapat di Sabah berbanding Semenanjung Malaysia. Antara lain keadaan topografi, kemudahan infrastruktur, pengangkutan dan kepadatan penduduk yang rendah dan berselerak ditambah dengan kekurangan kemudahan infrastruktur asas merupakan faktor utama mengehadkan akses kepada perkhidmatan kesihatan bukan sahaja di negeri Sabah malah di negeri Sarawak berbanding dengan Semenanjung Malaysia.

Ini memberi cabaran yang amat besar kepada pihak kementerian untuk menyampaikan perkhidmatan kesihatan kepada penduduk Sabah dan Sarawak khususnya di kawasan pedalaman. Namun Kementerian Kesihatan amat komited. Bagi mengatasi masalah ini pelbagai usaha telah dan akan diteruskan dan dilaksanakan bagi mengimbangi keadaan tersebut di antara wilayah. Perkembangan terkini menyaksikan perbincangan strategi bagi mengatasi masalah ini dan perkara ini dibincangkan di Jawatankuasa Kabinet mengenai bumiputera Sabah dan Sarawak yang dipengerusikan sendiri oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Antara lain strategi yang telah dan akan dilaksanakan termasuklah:

- (i) penempatan pegawai perubatan serta pergigian di Sabah dan Sarawak melalui arahan pentadbiran dan pemberian insentif seperti penempatan (*posting*) dengan izin, tempoh terhad, pemberian elaun wilayah dan kesusahan dan memberi keutamaan kepada mereka untuk kemajuan kerjaya seperti kemudahan biasiswa, kepakaran dan kursus pendek di luar negara;
- (ii) kementerian juga akan membina lebih banyak fasiliti kesihatan statik seperti klinik kesihatan;
- (iii) kementerian akan meningkatkan perkhidmatan kepakaran di hospital-hospital daerah; dan
- (iv) memperkukuhkan perkhidmatan klinik bergerak darat, air dan udara termasuklah perolehan baru dan menggantikan kenderaan serta ambulan serta memperkembangkan perkhidmatan *flying doctor* di kawasan terpencil walaupun hakikatnya ia menelan belanja yang besar.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Kapit.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kapit.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Boleh sedikit?

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Okey.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Berkenaan dengan perkhidmatan kesihatan di luar bandar. Di kawasan saya di Kapit ada kawasan yang agak terpencil ada klinik desa iaitu Klinik Desa Nanga Merit. Masalah di sana sebab ini berkenaan dengan ambulan, tetapi maksud saya di sini bukan ambulan kereta di jalan raya.

Bolehkah kementerian membekalkan sebuah bot laju yang boleh dikatakan ambulan untuk kita hendak membantu kalau ada pesakit yang perlu digesa ke hospital yang berdekatan iaitu di Pekan Kapit sebab Klinik Desa Nanga Merit ini agak jauh sekali dan melalui batang Sungai Rajang yang begitu sukar sekali dilalui.

Jadi kegunaan sekarang adalah untuk kita adakan ambulan. Kalau tidak ambulan bot laju pun ambulan empat roda, *four wheels drive* yang perlu digunakan di jalan balak. Ini adalah satu yang mungkin agak khusus saya menggunakan peluang ini untuk memohon agar dibekalkan ambulan *four wheels drive* kepada Klinik Desa Nanga Merit. Sekian, terima kasih.

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih kepada...

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, minta laluan sedikit.

■1920

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Langkawi Yang Berhormat Menteri, sebagai keprihatinan ucapan saya kerana terdapat Sea Ambulans yang dibeli dengan harga RM37 juta atau pun RM38 juta dan dilancarkan oleh Yang Berhormat Menteri. Akan tetapi sayangnya tidak beroperasi. Beroperasi hanya empat hingga lima kali, selepas itu terus tidak beroperasi, hanya digunakan untuk perkara lain.

Saya terpanggil kembali kerana Langkawi adalah pusat pelancongan. Saya haraplah kalau boleh diadakan helikopter ataupun servis helikopter ditempatkan di PNM atau pun tentera laut dan digunakan sebagai sampingan menjalankan Sea Ambulans di Langkawi digunakan sebagai ambulans untuk membawa pesakit daripada Langkawi ke tanah daratan Alor Setar atau pun Kangar atau pun Pulau Pinang. Terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Okey, terima kasih di atas soalan Yang Berhormat Kapit dan juga Yang Berhormat Langkawi. Untuk menjawab kepada persoalan Yang Berhormat Kapit, saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat bahawa terdapat klinik bergerak melalui darat di PKB Kapit, Belaga, dan Sungai Asap.

Bagi Nga Ibau, Nga Ujung, Nga Melinau, Nga Merit, Nga Tawau dan Song serta Nga Tekalit dan juga Nga Bangkit serta Belaga, Kementerian Kesihatan menyediakan klinik bergerak melalui air. Seperti yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Kapit, *insya-Allah* Kementerian Kesihatan akan mengkaji dan seterusnya akan berbincang dengan Jabatan Kesihatan Negeri Sarawak untuk memperkenalkan klinik bergerak sama ada melalui darat atau pun air ke kawasan yang telah pun disebutkan oleh Yang Berhormat tadi.

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat Menteri...

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Untuk menjawab kepada persoalan Yang Berhormat...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Hulu Rajang, subjek yang sama. Saya sudah menyentuh dalam ucapan saya juga mengenai *speed boat* untuk ke klinik di Nanga Menirai. Di Hulu Rajang banyak sekali klinik-klinik yang ada di hulu sungai. Akan tetapi masalah sekarang mereka tidak dapat ke bandar, ke hospital kerana tidak ada *transport* yang sebenar.

Kalau semua klinik ini dapat dibekalkan dengan bot laju *because the people are sick, they need to get to the hospital quickly*. Ada kala klinik ini mengambil masa mungkin dua jam sampai ke hospital. Jadi, yang pentingnya juga Yang Berhormat Timbalan Menteri saya selalu menyuarakan tentang *they need* untuk klinik desa di dua kawasan. Satu di Long Urun, ini di kawasan Penan dan satu di Long Busang. Ini sangat jauh di pedalaman, sangat jauh dari hospital. *I think we should not use the criteria of population to create hospital* atau pun *clinic because nyawa orang ini penting*. Walaupun dia orang seorang itu pun penting.

Di Long Urun dahulu pernah ada masalah *measles* dan 14 orang Penan, budak-budak Penan mati. Kalau di sini, di Kuala Lumpur seorang mati, kita heboh. *But to me these Penan are also human being*.

Ini selalu saya suarakan, kalau dapat *your ministry build this clinic immediately, build* juga di Long Busang. Tidak guna kita berkata kita ini masyarakat penyayang *if we forget this minority group*.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih kepada persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Hulu Rajang tadi tetapi izinkan saya untuk menjawab persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Langkawi. Sebenarnya Yang Berhormat, memang benar apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat. Namun cadangan yang telah dikemukakan tadi kita akan kaji dan akan pertimbangkan untuk pelaksanaan.

Menjawab kepada persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Hulu Rajang. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, sebenarnya taburan penduduk walaupun ianya salah satu kriteria yang kita lihat sebelum kita membina apa-apa *facility* kesihatan di mana-mana kawasan, kriteria ini bukanlah satu kemestian. Kita menyedari keadaan yang berlaku di negeri Sarawak dan juga negeri Sabah dan kita mempertimbangkan perkara mengenai keselamatan pesakit melebihi daripada pertimbangan yang lain. Jadi seperti yang dicadangkan oleh Yang Berhormat samalah juga yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kapit dan Yang Berhormat Langkawi kita akan kaji dan seterusnya akan pertimbangkan untuk dilaksanakan.

Tuan Yang di-Pertua, kembali kepada persoalan yang melibatkan langkah-langkah yang diambil. Perkara yang seterusnya adalah yang berkait rapat dengan perluasan teknologi ICT sama ada dari penutup telekom *consultation* di hospital atau pun *tele premier care* di klinik kesihatan dan seterusnya dalam usaha untuk meningkatkan tahap kesihatan di negeri Sabah, kementerian juga meningkatkan program bakul makanan bagi mengurangkan masalah kurang zat makanan.

Kementerian juga dalam usaha mempertingkatkan perkhidmatan kesihatan pergigian serta Program Pemfluoridaan Bekalan Air dan mengurangkan beban penyakit berjangkit dengan mempertingkatkan perkhidmatan pengesanan, perawatan dan juga pengawalan penyakit berjangkit serta mempertingkatkan kesihatan persekitaran dengan menaiktarafkan bekalan air dan juga tandas *sanitary*.

Tuan Yang di-Pertua, melalui Rancangan Malaysia Kesepuluh, Projek Pembangunan Kesihatan yang sedang dilaksanakan di negeri Sabah adalah seperti berikut:

- (i) satu hospital baru dan 17 buah hospital akan dinaiktarafkan;
- (ii) 13 klinik kesihatan baru akan dibina dan juga dinaiktarafkan; serta
- (iii) projek pemfluoridaan bekalan air awam.

Kementerian berkeyakinan dengan terlaksananya cadangan-cadangan yang telah dibincangkan dan dipersetujui secara prinsipnya oleh jawatankuasa Kabinet mengenai bumiputera Sabah dan Sarawak, *insya-Allah* jurang perkhidmatan kesihatan di Sabah dan Sarawak akan dapat dirapatkan dan setanding dengan perkhidmatan yang terdapat di Semenanjung.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk khusus kepada pertanyaan Yang Berhormat Kota Kinabalu, ingin dijelaskan bahawa pada masa ini terdapat empat buah klinik kesihatan di Kota Kinabalu iaitu Klinik Kesihatan Luyang, Klinik Kesihatan Inanam, Klinik Kesihatan Menggatal dan juga Klinik Kesihatan Telipok.

Hanya Klinik Kesihatan Luyang, yang menyediakan perkhidmatan *X-ray*. Klinik-klinik yang lain didapati tidak sesuai untuk diletakkan mesin *X-ray* kerana faktor infrastruktur bangunan. Klinik 1Malaysia Sulaman juga sedang dalam proses untuk dinaiktarafkan kepada klinik kesihatan dan akan ditempatkan dengan seorang pegawai perubatan dan perkhidmatan *X-ray* akan disediakan berdasarkan keperluan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat Tenggara tentang perkhidmatan kesihatan di luar bandar. Kementerian Kesihatan sentiasa berusaha untuk meningkatkan taraf kesihatan masyarakat luar bandar dengan penyediaan lebih banyak kemudahan kesihatan statik dan juga penyediaan perkhidmatan klinik bergerak bagi kawasan yang sukar diakses.

Daerah Kota Tinggi adalah daerah yang terbesar dari segi keluasan dalam negeri Johor dan mempunyai 13 buah klinik kesihatan dan 30 buah klinik desa serta sebuah hospital daerah tanpa pakar. Kementerian telah pun menaiktarafkan 20 daripada 30 klinik desa tersebut dengan menggantikan bangunan kayu kepada bangunan jenis batu demi keselesaan dan keselamatan pelanggan dan usaha ini akan diteruskan secara berfasa sehingga kesemua klinik desa dapat dinaiktarafkan.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini terdapat 13 buah klinik kesihatan di Daerah Kota Tinggi. Daripada jumlah itu sembilan buah klinik kesihatan mempunyai perkhidmatan ambulans. Selain itu langkah penambahbaikan perkhidmatan telah diambil kira dengan memantapkan koordinasi ambulans dengan klinik kesihatan dan hospital yang terdekat melalui MECC serta mengoptimalkan penggunaan ambulans klinik kesihatan.

Bagi negeri Johor setakat ini terdapat 87 buah ambulans, malah akan ditambah melalui perolehan ambulans tahun 2011 sebanyak lapan unit yang dibuat secara rundingan terus iaitu dua unit daripadanya akan diedarkan ke Klinik Kesihatan Sedili Besar dan Klinik Kesihatan 'Senin' Kota Tinggi. Tuan Yang di-Pertua...

■1930

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Mohon laluan Timbalan Menteri, saya di sini. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Memang betul di Kota Tinggi ini ada 13 klinik kesihatan, memang betul ada sembilan ambulans tetapi empat sahaja yang digunakan. Empat rosak, satu tidak *economical* untuk dibaiki. Jadi, saya minta supaya tambahan kepada lima yang tidak dapat digunakan itu supaya dapat diadakan untuk memberikan perkhidmatan kepada 13 KK dan 30 KD yang ada dan saya ucapkan terima kasih kepada Menteri kerana tadi sebut fasal 20 KD yang sudah kita naik taraf.

Perkara yang saya bawa dalam ucapan saya itu terutama di kawasan rancangan-rancangan FELDA. Saya bawa dalam ucapan saya juga ialah KD yang ada di tanah-tanah rancangan FELDA seperti di Bukit Ramon, di FELDA Bukit Besar dan sebagainya yang saya sebutkan yang sudah pun berusia Tuan Yang di-Pertua, 50 tahun ke atas. Jadi, saya minta supaya kalau dapat selepas ini untuk perancangan bajet tahun 2012 ini, keutamaan diberikan kepada rancangan-rancangan FELDA dan selain daripada memberikan keutamaan kepada kampung-kampung Orang Asli. Akan tetapi klinik-klinik desa ini semua dalam kawasan rancangan FELDA dan di kampung-kampung. Untuk perkhidmatan di kampung-kampung Orang Asli supaya dapat dipertingkatkan lagi perkhidmatan klinik bergerak yang diadakan oleh pihak Kementerian. Jadi, saya ucapkan terima kasih atas keprihatinan Yang Berhormat Menteri itu. Terima kasih banyak.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih Yang Berhormat Tenggara kerana memahami keadaan yang berlaku dan kita juga akan ambil maklum. Kementerian akan mengambil maklum mengenai keadaan ambulan yang terdapat di sembilan buah klinik kesihatan dan akan memastikan bahawa akan terdapat koordinasi dari segi penggunaan ambulans tersebut di antara klinik-klinik yang terlibat.

Saya juga mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat Tenggara dan sudah tentu cadangan Yang Berhormat Tenggara kita akan bawa kepada pengetahuan kementerian dan kerajaan. Mudah-mudahan apa yang dihasratkan oleh Yang Berhormat akan dapat kita capai bersama.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan penghargaan kepada Yang Berhormat Gopeng yang telah menyarankan agar suatu garis panduan atau piawaian yang diselaraskan di semua hospital dan klinik-klinik kerajaan ditetapkan bagi meningkatkan mutu dan juga kualiti perkhidmatan kepada rakyat agar dapat bersaing dengan kemudahan perubatan yang ada di sektor perubatan swasta. Sememangnya penambahbaikan, proses kerja yang berterusan dilaksanakan di hospital dan klinik kesihatan bagi meningkatkan mutu dan perkhidmatan-perkhidmatan di klinik serta hospital berkenaan.

Kesemua 813 klinik kesihatan menyediakan perkhidmatan yang komprehensif yang merangkumi aspek promotif, preventif, kuratif dan rehabilitasi dari semua peringkat umur, daripada peringkat bayi sehinggalah peringkat warga emas.

Perkhidmatan kesihatan yang komprehensif di klinik-klinik kesihatan yang dilengkapi dengan perkhidmatan sokongan seperti perkhidmatan patologi, radiologi dan juga farmasi. Sehingga kini, sebanyak 178 klinik kesihatan menyediakan perkhidmatan radiologi dan 667 klinik kesihatan menyediakan perkhidmatan makmal.

Tuan Yang di-Pertua, bagi menjamin penjagaan dan rawatan yang diberikan kepada pesakit di klinik kesihatan, semua rawatan yang diberikan kepada pesakit adalah mengikut garis panduan klinikal yang telah ditetapkan iaitu *clinical practice guidelines*, dengan izin. Klinik kesihatan juga mempunyai seramai 189 orang pakar perubatan keluarga atau *family medicine specialist*, dengan izin, yang telah ditempatkan di 176 buah klinik kesihatan.

Tuan Yang di-Pertua, di samping rawatan preventif dan kuratif yang disediakan oleh klinik kesihatan, kerajaan juga telah memperluaskan perkhidmatan rehabilitasi atau pun rawatan pemulihan di mana 242 klinik kesihatan memberi fokus kepada pemulihan kanak-kanak berkeperluan khas dan 234 klinik kesihatan menyediakan pemulihan bagi warga emas. Dalam mempertingkatkan kualiti perkhidmatan pemulihan, seramai 112 jurupulih perubatan telah ditempatkan di klinik kesihatan.

Kualiti perkhidmatan yang disampaikan kepada rakyat juga sentiasa dipantau. Melalui pelaksanaan program kepastian kualiti merangkumi *indicator* yang melihat kepada kualiti perkhidmatan penjagaan penyakit kronik seperti diabetes dan asma serta *indicator* yang memantau kepuasan pelanggan seperti Klinik Kawanku. Langkah-langkah penambahbaikan akan dikenal pasti berdasarkan pemantauan *indicator* kualiti bagi memperbaiki dan mempertingkatkan lagi kualiti mutu perkhidmatan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Gopeng juga menyarankan bahawa peruntukan kewangan bagi keseluruhan perkhidmatan dan pembangunan kesihatan tidak mencukupi malah semakin berkurangan dari 2009 sehingga kini. Ini akan menyukarkan Kementerian Kesihatan Malaysia mencapai atau melaksanakan hala tuju kementerian. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, secara keseluruhan peruntukan mengurus dan pembangunan Kementerian Kesihatan Malaysia daripada tahun 2009 hingga 2012 telah meningkat sebanyak 20.51 peratus. Peratus kenaikan daripada tahun ke tahun daripada 2009 sehingga 2012 adalah seperti berikut:

Tahun	Jumlah Peruntukan (RM)	Peratus Kenaikan
2009	13,999,766,030	
2010	14,762,997,410	5.45
2011	15,223,455,800	3.12
2012	16,870,767,600	10.82

Berdasarkan fakta ini, maka kenyataan bahawa peruntukan kewangan Kementerian Kesihatan Malaysia tidak mencukupi malahan semakin berkurangan dari tahun 2009 sehingga kini adalah kurang tepat. Walau bagaimanapun, perlu kita perhatikan bahawa sektor kesihatan merupakan satu sektor yang amat luas yang memberikan perkhidmatan daripada saat kelahiran sehinggalah saat kematian iaitu *from cradle to grave*, dengan izin.

Jika dibandingkan dengan kadar pertumbuhan penduduk, pembinaan penempatan-penempatan baru, trend penyakit yang melangkaui sempadan global serta perkembangan terkini teknologi perubatan, maka sebanyak mana pun pertambahan peruntukan yang diberikan kepada kementerian, cabaran akan sentiasa wujud untuk memastikan Yang Berhormat tidak...

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Tuan Yang di-Pertua, boleh tanya sedikit soalan Tuan Yang di-Pertua?

Datuk Rosnah bte Haji Abd. Rashid Shirlin: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon untuk meneruskan kerana banyak lagi isu yang akan saya jawab.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Fasal peruntukan tadi ini adalah hal penting berkenaan dengan pegawai perubatan sedikit.

Datuk Rosnah bte Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya mohon maaf Yang Berhormat. Saya mohon untuk meneruskan hujah jawapan saya.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Okey, terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya katakan tadi jika dibandingkan dengan kadar pertumbuhan penduduk, pembinaan penempatan baru, trend penyakit yang melangkaui sempadan global serta perkembangan terkini teknologi perubatan, maka sebanyak mana pun pertambahan peruntukan yang diberikan kepada kementerian, cabaran akan sentiasa wujud untuk memastikan bahawa agihan peruntukan yang optimum dapat diadakan. Atas keprihatinan dan sokongan semua Ahli Yang Berhormat yang ada dalam Dewan yang mulia ini diharapkan segala cabaran ini akan dapat diatasi dengan jayanya. Bak kata pepatah, berat sama dipikul, ringan sama dijinjing. Oleh yang demikian, kita amat mengharapkan segala bentuk sokongan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat untuk menjayakan Bajet 2012 ini.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada cadangan daripada Yang Berhormat Batang Sadong untuk mewujudkan Klinik 1Malaysia di Lubok Antu, Kampung Penat dan kawasan yang berhampiran dengannya. Suka saya menjelaskan bahawa dasar semasa adalah Klinik 1Malaysia ini diwujudkan di kawasan bandar sahaja, bertujuan memudahkan masyarakat berpendapatan rendah di kawasan bandar mendapat akses perkhidmatan kesihatan.

Bagi kawasan luar bandar, kementerian telah menyediakan kemudahan kesihatan seperti klinik kesihatan dan klinik desa. Bagi Lubok Antu dan kawasan-kawasan berhampiran, sudah terdapat sebuah klinik kesihatan yang terletak di pekan Lubok Antu dengan purata kedatangan 70 pesakit sehari.

■1940

Selain daripada itu, terdapat sebuah lagi Klinik Kesihatan Batang Ai yang terletak lapan kilometer dari Pekan Lubok Antu. Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 2010, Klinik Kesihatan Lubok Antu ini telah diubahsuai dan dinaik taraf di mana bilangan bilik pemeriksaan bagi perkhidmatan pesakit luar dan perkhidmatan kesihatan ibu dan anak telah ditambah, selain pembesaran ruang menunggu bagi pesakit. Ruang menunggu yang ada mampu menampung pesakit sehingga 200 orang pesakit pada satu masa.

Klinik ini juga mempunyai tiga orang pembantu pegawai perubatan, dua orang jururawat terlatih dan enam orang jururawat masyarakat di samping anggota sokongan yang lain seperti seorang juruteknologi makmal perubatan dan pembantu pegawai farmasi serta lima pembantu perawat kesihatan. Selain daripada itu, sebanyak tiga jawatan jururawat terlatih turut ditambah bagi meningkatkan kualiti perkhidmatan kesihatan di kawasan ini.

Berhubung dengan perkhidmatan pergigian, buat masa ini penyampaian perkhidmatan pergigian telah disediakan untuk orang awam dan murid sekolah di daerah Lubok Antu melalui pasukan pergigian bergerak. Lawatan pasukan pergigian bergerak dari Klinik Kesihatan Sri Aman ke 25 buah sekolah rendah dilakukan hampir setiap tahun. Sepanjang tahun 2010, seramai 2,562 orang murid sekolah telah menerima rawatan pergigian. Perkhidmatan pergigian ke dua buah sekolah menengah sedang dalam perancangan. Perancangan juga sedang dibuat bagi melaksanakan perkhidmatan pergigian kepada penduduk kampung setiap bulan melalui pasukan pergigian bergerak.

Tuan Yang di-Pertua, dalam skop yang sama, Yang Berhormat Mas Gading ada meminta untuk mempercepatkan pembinaan klinik pergigian di kawasan Mas Gading. Untuk makluman, satu projek klinik pergigian telah dirancang untuk kawasan Mas Gading iaitu Klinik Pergigian Bau. Klinik ini adalah di bawah pemantauan Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan kementerian dan projek ini berjalan mengikut jadual dan proses tender telah dilaksanakan dan telah dibentangkan di Lembaga Perolehan Tender pada 13 Oktober tahun ini.

Yang Berhormat Mas Gading telah mencadangkan untuk meliberalisasikan sektor kesihatan iaitu memudahkan urusan merujuk pesakit sama ada dari klinik kesihatan atau swasta untuk mendapatkan rawatan perubatan di hospital kementerian. Untuk makluman, hospital Kementerian Kesihatan menerima rujukan dari pelbagai fasiliti kesihatan milik kerajaan ataupun swasta bagi tujuan konsultasi pakar, prosedur diagnostik, rawatan dan seumpamanya. Hospital kementerian mengamalkan polisi pintu terbuka kepada semua golongan pesakit tanpa mengira taraf sosioekonomi, budaya, kewarganegaraan dan seumpamanya.

Pesakit yang dirujuk dari fasiliti swasta atau klinik kesihatan kerajaan boleh mendapatkan temu janji terus ke klinik pakar hospital kementerian dengan menelefon ataupun datang sendiri ke klinik pakar kita. Tarikh temu janji yang diberi bergantung pada keadaan klinikal pesakit dan doktor yang merujuk kes bolehlah berkonsultasi dengan pakar-pakar di hospital untuk mendapatkan temu janji yang lebih awal jika keadaan klinikal pesakit memerlukan rawatan segera.

Tuan Yang di-Pertua, mengikut Perintah Fi Perubatan 1982, caj yang dikenakan untuk pesakit yang dirujuk daripada pegawai perubatan ke hospital kerajaan untuk mendapatkan rawatan pakar adalah percuma untuk kali pertama, sementara caj sebanyak RM5 dikenakan untuk *follow-up*, dengan izin. Bagi rujukan kes dari pengamal perubatan swasta ke hospital kerajaan, caj yang dikenakan adalah RM30 bagi rawatan pertama, sementara RM5 untuk setiap *follow-up*. Dengan itu, adalah jelas bahawa tiada kekangan untuk mengadakan rujukan kepada pakar perubatan.

Tuan Yang di-Pertua, saya cuba untuk memendekkan jawapan bagi memberi laluan kepada beberapa kementerian yang masih belum menjawab.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hulu Rajang bertanyakan mengenai rancangan Kementerian Kesihatan untuk memerangi penyakit-penyakit berbahaya seperti malaria dan *melioidosis* di kawasan tersebut. Untuk makluman, berdasarkan kepada sistem pemantauan Bahagian Kawalan Penyakit Kementerian Kesihatan, kejadian malaria menurun setiap tahun. Pada tahun ini, sehingga bulan September 2011, terdapat sebanyak 4,129 kes malaria dilaporkan di seluruh negara iaitu penurunan sebanyak 17.5 peratus berbanding dengan tempoh yang sama pada tahun 2010. Negeri Sarawak pula dilaporkan kejadian malaria mencatatkan penurunan iaitu 33.3 peratus berbanding tempoh yang sama dengan catatan kes sebanyak 1,340.

Penurunan kes ini Tuan Yang di-Pertua, disebabkan oleh program kawalan malaria yang berkesan, dan insiden kes malaria di seluruh negara juga telah dikurangkan lebih daripada 50 peratus dari 0.55 kes kepada seribu penduduk pada tahun 2000 kepada 0.24 kes kepada seribu penduduk pada tahun 2010.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Hulu Rajang mengatakan bahawa kematian yang disebabkan oleh penyakit campak kecil ataupun campak sekam ataupun *measles* dalam bahasa Inggerisnya dengan izin, dalam negara kita yang serba moden ini seperti yang berlaku beberapa tahun yang lepas di kalangan masyarakat Penan tidak seharusnya dibiarkan berlarutan. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, kali terakhir wabak *measles* dilaporkan di daerah ini adalah pada tahun 2005 yang melibatkan masyarakat Penan. Semenjak itu, tiada kes terbaru *measles* ataupun campak dilaporkan di kalangan kanak-kanak di kawasan ini. *Measles* boleh dicegah dengan imunisasi menggunakan vaksin MMR (*measles, mumps and rubella*). Liputan untuk negeri Sarawak pada tahun 2010 adalah sebanyak 95.4 peratus.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sibuti telah meminta supaya Klinik 1Malaysia ditambah...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat, bagaimana dengan *melioidosis* yang berlaku di Bakun, Tubau dan sebagainya? Ini yang sedang berlaku sekarang.

Datuk Rosnah bte Haji Abd. Rashid Shirlin: Okay Yang Berhormat, saya akan menjawab mengenai persoalan *melioidosis* sebentar lagi Yang Berhormat. Izinkan saya meneruskan. Yang Berhormat Sibuti telah meminta supaya Klinik 1Malaysia yang terdapat di kawasan beliau iaitu Taman Tunku ditambah untuk dijadikan klinik ibu dan anak serta cadangan beliau supaya klinik-klinik Pekan Bekenu dan Pekan Niah dinaik taraf sebagai poliklinik.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kesihatan menyambut baik cadangan untuk menaik taraf perkhidmatan Klinik 1Malaysia Taman Tunku dengan menyediakan perkhidmatan kesihatan ibu dan anak di bangunan yang bersebelahan dan akan menyediakan peruntukan setelah perincian kos diperolehi. Tindakan ini juga telah diambil oleh kementerian tentang cadangan untuk menaik taraf klinik di luar bandar seperti Bekenu dan juga Niah. Jabatan Kesihatan Negeri Sarawak telah pun memulakan proses perolehan tanah untuk menaik taraf Klinik Kesihatan Bekenu. Peruntukan sejumlah RM200 ribu telah disediakan oleh kementerian untuk menaik taraf Klinik Kesihatan Niah untuk menambah ruang menunggu, makmal dan bilik pemeriksaan pesakit.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Kanowit juga turut sama menyarankan agar kemudahan kesihatan dapat dipertingkatkan di kawasan pedalaman. Tuan Yang di-Pertua, taraf kesihatan masyarakat luar bandar telah dapat dipertingkatkan dengan penyediaan lebih banyak kemudahan kesihatan statik serta penyediaan perkhidmatan klinik bergerak bagi kawasan yang sukar di akses seperti yang saya nyatakan tadi. Sehingga kini, kementerian telah mampu menyediakan 464 klinik kesihatan khusus untuk masyarakat luar bandar. Ini merupakan 57.6 peratus dari 813 keseluruhan klinik kesihatan yang beroperasi pada ketika ini. Masyarakat luar bandar juga turut mendapat perkhidmatan daripada 1,900...

Tuan Aaron Ago anak Dagang [Kanowit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sikit-sikit. *Thank you.*

■1950

Ini berkenaan Klinik Desa di Tada, saya ingin mohon status pembinaan klinik ini sebab ia sudah terlalu lama tertinggal, sejak 38 tahun dahulu apabila kawasan RASCOM ditubuhkan di Tada, Kanowit. Sampai sekarang ia belum dibina, setiap tahun dikatakan ada Bajet, saya pun telah bercakap dengan Menteri dahulu dan dikatakan akan dibina tetapi sampai sekarang tidak ada juga. Sama juga dengan klinik-klinik RASCOM Ngungun dan juga RASCOM Jagau yang memerlukan penaiktarafan sebab staf yang ada ataupun *nurses* yang ada di sana tidak mencukupi. Kita telah mohon tiap-tiap tahun *actually to increase the staff*. Terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Izinkan saya untuk bertemu dengan Yang Berhormat selepas Dewan ini untuk mendapatkan maklumat lanjut untuk dibawa ke peringkat kementerian. Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya katakan tadi, kementerian telah menyediakan sebanyak 464 yang merupakan 57.6 peratus daripada 813 keseluruhan klinik kesihatan yang beroperasi pada masa ini. Penduduk luar bandar juga mendapat perkhidmatan daripada 1,916 buah klinik desa dan 181 pasukan klinik bergerak yang terdiri daripada klinik bergerak darat, air dan juga udara iaitu 70 pasukan di semenanjung, 13 di negeri Sabah dan 98 di Sarawak. Bagi negeri Sarawak, terdapat sebanyak 98 pasukan klinik bergerak beroperasi secara berjadual, sebulan sekali sama ada secara udara, darat ataupun air. Tuan Yang di-Pertua, perkhidmatan...

Datuk Billy Abit Joo [Hulu Rajang]: Yang Berhormat, *sorry to interrupt you*. Kita berterima kasih atas usaha kementerian untuk menyediakan klinik bergerak ini *but to me, one a month to visit the rural area is highly inadequate*, tidakkah kerajaan berfikir *the long term solution to all this problem?* Bina klinik! Di mana ada sekolah, kita bina klinik di sana, ada justifikasi. Di Sarawak amat banyak tempat-tempat yang belum ada klinik, khasnya yang jauh ini, *you took a helikopter, how often do they go?* Kalau cuaca tidak baik, *that one month* kuota mereka tidak akan pergi dan mereka tidak dapat pergi ke bandar disebabkan masalah *transport*. Kedua, masalah tidak mampu, tidak ada duit untuk membayar tambang.

Jadi bagi saya, *long term is to create clinic for this people, basic facility, so that they can be analyze*, yang benar-benar sakit, kita hantar kepada klinik berdekatan. Berkaitan dengan itu di Sungai Asap, *that is the nearest clinic where they went to*. Dahulu dalam perancangan, di sini harus ada satu makmal, sekarang makmal ini tidak ada lagi, harus ada x-ray tetapi tidak ada. *That clinic is basically a very small clinic*, tidak ada *extra facilities*, mereka datang dari jauh, paksa pergi ke Bintulu, terpaksa pergi ke Sibu, Kuching dan sebagainya. *I think a long term planning* harus, *I have a feeling, I have been standing here for the last 20 years*, mengutarakan masalah yang sama, *there is no different. Why the Minister not here to answer?*...

Seorang Ahli: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya memahami...

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, yang dikemukakan itu mustahak, jadi janganlah Yang Berhormat jadi batu api. Kalau boleh saya buat cadangan Yang Berhormat Menteri, kepada persoalan-persoalan yang boleh dijawab secara bertulis, jawab secara bertulis, yang boleh jawab secara spontan, jawab secara spontan untuk memendekkan masa. Sila.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, saya sangat memahami keadaan yang berlaku di negeri Sarawak mengenai beberapa pembangunan yang menyentuh mengenai klinik yang telah disebut oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang datang daripada negeri Sarawak, kita akan perincikan.

Selepas ini seperti yang saya katakan kepada Yang Berhormat Kanowit, kita akan dapatkan maklumat lanjut dan untuk memastikan beberapa permasalahan yang menyentuh kepada klinik statik yang dibina mengikut kawasan-kawasan yang sesuai itu, akan kita dapat laksanakan. Akan tetapi Yang Berhormat, seperti yang saya katakan tadi, selain daripada pembinaan klinik statik, kita juga mempunyai perkhidmatan klinik bergerak melalui darat, udara...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Boleh beri peluang sedikit?

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Dan perkhidmatan doktor udara juga diberikan kepada kawasan yang sukar dihubungi. Yang Berhormat, terutama sekali di kawasan Kuching, Samarahan, Sri Aman, Sarikei, Sibul, Kapit, Mukah, Miri, Bintulu dan juga Limbang.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Timbalan Menteri. Boleh? Terima kasih, saya cuma hendak berkongsi, saya tidak berhasrat untuk mengemukakan perkara-perkara yang baru, cuma saya rasa tersentuh hati, rakan tadi bangkit mengatakan 15 tahun perkara yang sama disebut dan dibawa ke dalam Dewan. Saya jauh sekali hendak jadi batu api...

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, duduk Yang Berhormat Indera Mahkota, sila duduk. Saya faham Yang Berhormat Indera Mahkota. Ahli-ahli Yang Berhormat, duduk Yang Berhormat Indera Mahkota, saya mahu cakap. Duduk Yang Berhormat, Menteri duduk dahulu. Ahli-ahli Yang Berhormat, kalau kamu perhatikan, jarang-jarang sangat Ahli Yang Berhormat dari Sarawak untuk mengacau Menteri atau mengasak soalan-soalan yang tidak relevan, kerana budaya mereka adalah begitu, mereka senyap. Itu sebab apabila mereka bertanya, saya izinkan tetapi apabila saya perhatikan Ahli-ahli Yang Berhormat, segelintir Ahli Yang Berhormat, setiap persidangan mendominasi perbincangan, itu kadang-kadang saya tidak boleh kawal perasaan. Itu sebab saya katakan, jangan menjadi batu api, semua isu dipolitikkan dan dalam hal ini pun saya rasa bahawa Yang Berhormat Indera Mahkota politikkan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: ...Saya sokong Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Jadi kalau sokong, tidak apa, terima kasih. Sila Menteri. Semua yang dipinta daripada *urban areas*, *rural* sering sekali menyuarakan, tolong Ahli Yang Berhormat, faham sikit. Sila Menteri.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, kalau sekadar sokong tetapi tidak membuat apa-apa pun tidak boleh ya Yang Berhormat. Segala apa yang telah dinyatakan oleh Yang Berhormat yang datang dari negeri Sarawak, kita akan memperincikan, seperti yang saya katakan tadi dan pihak Kementerian komited di dalam memberikan perkhidmatan yang terbaik. Oleh itu Yang Berhormat, seperti yang saya katakan tadi, kementerian selain daripada perkhidmatan doktor udara, kementerian juga telah memperkenalkan klinik bergerak 1Malaysia melalui konsep baru dengan kerjasama Yayasan 1Malaysia Development Berhad (1MDB) untuk memberikan perkhidmatan di kawasan, terutama sekali di Sungai Baram.

Yang Berhormat Arau dan juga Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain telah membangkitkan berkaitan dengan surat edaran daripada Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan Perubatan berkenaan dengan sistem rujukan untuk kes-kes jantung daripada hospital-hospital Kementerian Kesihatan ke Pusat Kardiotorasik.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada surat yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat sekalian. Surat edaran yang dikeluarkan oleh Pejabat Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan Perubatan kementerian, adalah bertujuan untuk memastikan bahawa penggunaan kemudahan rawatan jantung dan pusat pembedahan rawatan jantung di hospital-hospital kementerian dapat digunakan secara optimum bagi tujuan rawatan pesakit.

Untuk maklumat Ahli-ahli Yang Berhormat, sehingga kini Kementerian Kesihatan telah membangunkan enam buah pusat rawatan jantung yang mampu mengendalikan rawatan pesakit jantung dan juga mengendalikan kes-kes yang memerlukan rawatan pembedahan jantung. Pusat rawatan ini dilengkapi dengan pelbagai kemudahan peralatan dan ditempatkan oleh pakar jantung ataupun kardiologis, pakar bedah jantung atau kardiotorasik *surgeon* dan pakar *cardiac anesthesia* iaitu *cardiac antithesis* dan juga *perfusion*.

■2000

Pusat rawatan ini adalah di Hospital Pulau Pinang, Hospital Serdang, Hospital Sultanah Aminah, Johor Bahru, Hospital Umum Sarawak di SIMC, Hospital Queen Elizabeth II di Kota Kinabalu dan Hospital Raja Perempuan Zainab, Kota Bharu. Pada masa yang sama kementerian telah membangunkan kemudahan rawatan jantung dan menempatkan pakar-pakar jantung atau *cardiologist* di empat buah hospital bagi mengembalikan kes rawatan jantung iaitu bertempat di Hospital Sultanah Bahiyah Alor Setar, Hospital Sultanah Nur Zahirah, Kuala Terengganu, Hospital Tuanku Ampuan Afzan, Kuantan dan Hospital Raja Perempuan Bainun, Ipoh.

Yang Berhormat Bukit Mertajam meminta kementerian untuk meneliti dua kes di mana dua rakyat, seorang di Hospital Pulau Pinang yang diberi pindahan darah atau *blood transfusion* dengan memasukkan jenis darah, *blood type* yang salah. Serta satu kes di mana seorang pesakit wanita yang menjalani rawatan dialisis di dapati HIV positif setelah menjalankan rawatan tersebut.

Pihak Kementerian Kesihatan Malaysia amat bersimpati terhadap kedua-dua kes yang telah berlaku semasa pesakit mendapat rawatan dan perkhidmatan di kemudahan jagaan kesihatan tersebut. Dalam menangani kes ini selain daripada siasatan dalaman oleh pihak hospital, satu jawatankuasa penyiasatan bebas akan ditubuhkan untuk menyiasat dengan teliti tentang kesilapan yang telah berlaku. Penyiasatan akan dilakukan secara menyeluruh dan telus dalam mendapatkan fakta kes dan dalam menentukan cadangan penambahbaikan ke atas kelemahan perkhidmatan sedia ada yang diberikan kepada pesakit.

Jawatankuasa penyiasatan juga akan mengesyorkan mekanisme pencegahan supaya perkara yang serupa tidak berulang pada masa hadapan. Sekiranya penyiasatan tersebut menunjukkan terdapat pegawai-pegawai yang cuai semasa menjalankan tugas tersebut maka perkara ini akan dimajukan kepada pihak Lembaga Tatatertib Kementerian Kesihatan supaya dapat mengambil tindakan tatatertib yang sewajarnya mengikut Peraturan-peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Bukit Gantang bertanya berkaitan kontrak penswastaan perkhidmatan sokongan hospital. Untuk pengetahuan kontrak tersebut telah ditandatangani semenjak Oktober 1996 dengan tiga syarikat konsesi untuk melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan fasiliti, sistem dan peralatan perubatan serta pembekalan dan pendobian linen, pembersihan dan pengurusan sisa klinikal. Syarikat-syarikat berkenaan dilantik melalui proses tender terbuka. Sebanyak 31 penender telah mengambil bahagian dalam tender tersebut yang terdiri daripada syarikat tempatan dan antarabangsa. Penilaian telah dibuat mengikut spesifikasi dan kriteria yang telah ditetapkan pada ketika itu. Tiga daripada penender yang mengambil bahagian telah berjaya dalam spesifikasi dan kriteria untuk melaksanakan kerja-kerja tersebut. Tempoh kontrak perjanjian konsesi adalah selama 15 tahun dengan Syarikat Faber Medi-Serve Sdn. Bhd., Redicare Malaysia Sdn. Bhd. dan Pantai Medivest Sdn. Bhd.

Perjanjian konsesi selama 15 tahun itu telah tamat pada 27 Oktober 2011. Pada masa yang sama perjanjian tersebut menetapkan bahawa syarikat konsesi berhak untuk mengemukakan permohonan lanjutan tempoh konsesi dua tahun sebelum tarikh tamat konsesi. Berdasarkan pada klausa tersebut, ketiga-tiga syarikat konsesi telah mengemukakan permohonan kepada kerajaan untuk melanjutkan perjanjian penswastaan mengikut tempoh masa yang telah ditetapkan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Kuala Krai ada membangkitkan isu peruntukan untuk membaik pulih Hospital Kuala Krai. Untuk makluman Yang Berhormat projek pembinaan Hospital Kuala Krai yang merupakan hospital dengan 268 katil, fasa satu tersenarai dalam *Rolling Plan* Pertama 2011-2012 Rancangan Malaysia Kesepuluh yang kini di peringkat rekabentuk dan dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya. Projek ini dijangka akan di tender pada akhir bulan November 2011.

Selain daripada pembinaan Hospital Baru Kuala Krai, projek membina dewan bedah baru Hospital Kuala Krai sedang giat berjalan mengikut jadual yang ditetapkan dan dijangka akan siap pada akhir bulan Mac 2012.

Yang Berhormat Sekijang telah menyatakan harapan supaya Hospital Segamat dapat diperbesarkan. Kementerian Kesihatan telah mempunyai perancangan untuk menaik taraf Hospital Segamat daripada hospital pakar minor dengan sembilan kepakaran kepada hospital pakar major dengan 18 kepakaran.

Kementerian turut menyedari akan keperluan pertambahan katil dan bangunan di Hospital Segamat bagi menampung pertambahan perkhidmatan demikian berkenaan. Berhubungan dengan itu kementerian bercadang untuk memohon tapak bersebelahan dengan Hospital Segamat untuk tujuan kerja-kerja naik taraf pada masa hadapan. Lot bersebelahan Hospital Segamat iaitu Lot 6560 adalah kepunyaan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan bagi kegunaan Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. Walau bagaimanapun, tapak tersebut tidak lagi digunakan oleh kementerian tersebut dan kementerian mendapati lokasinya strategik selain daripada tapak tersebut terletak bersebelahan dengan Hospital Segamat yang sedia ada. Oleh yang demikian, kementerian bercadang untuk memperolehi tapak tersebut sebagai tapak tambahan bagi menyediakan kemudahan kesihatan Hospital Segamat pada masa hadapan. Permohonan tukar guna tapak tersebut telah dibuat ke Jabatan Ketua Pengarah Tanah Galian pada 11 Mac.

Yang Berhormat Rantau Panjang juga memohon penjelasan mengenai Hospital Bachok yang telah diluluskan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan akan tetapi masih belum dimulakan pembinaan. Ingin dinyatakan di sini bahawa kerajaan telah mengenal pasti tapak seluas 50 ekar di Kampung Kok Chelong, Bachok. Urusan perolehan tanah telah pun selesai dilaksanakan secara pengambilan balik tanah dan urusan pengambilan balik tanah mengambil masa yang agak lama kerana melibatkan seramai 154 penama. Kos pengambilan tanah tersebut berjumlah RM14.16 juta dan pembayaran telah dibuat pada 20 Mac 2010. Projek ini tidak dipohon untuk dilaksanakan di bawah *Rolling Plan* Kedua 2012-2013, Rancangan Malaysia Kesepuluh kerana masalah perolehan tapak. Memandangkan masalah perolehan tapak telah diselesaikan maka kementerian akan mempertimbangkan permohonan untuk dilaksanakan di bawah *rolling plan* yang ketiga.

Tuan Yang di-Pertua, menjawab kepada persoalan yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat seperti Yang Berhormat Sabak Bernam, Yang Berhormat Shah Alam dan juga Yang Berhormat Telok Kemang, saya memohon untuk menjawab secara bertulis Tuan Yang di-Pertua. Sekian sahaja, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Kementerian Belia dan Sukan.

8.08 mlm.

Menteri Belia dan Sukan [Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek]: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ingin merakamkan ucapan setinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian di dalam perbahasan Bajet 2012. Terdapat 12 orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang terlibat iaitu Yang Berhormat Pengerang, Yang Berhormat Jerai, Yang Berhormat Pendang, Yang Berhormat Jempol, Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Hulu Selangor, Yang Berhormat Bayan Baru, Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Silam, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Jasin dan Yang Berhormat Bakri.

Pada hari ini saya lihat pada malam ini di Dewan yang mulia ini hanya dua Yang Berhormat yang mengambil bahagian ada. Saya cuba menjawab kedua-dua, yang lain itu saya cuba jawab secara umun sahaja...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: [Bangun]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: ...Dan yang lain itu kalau perlu saya akan menjawab secara bertulis. Izinkan...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: ...Saya menjawab kepada kedua-dua Yang Berhormat yang bertanya yang hadir pada hari ini, saya rasa saya patut bagi penghormatan pada kedua-duanya dahulu.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Akan tetapi apa salahnya juga bagi pada Yang Berhormat Sri Gading.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Sebentar lagi.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua, sebagai orang yang menunggu di Dewan yang mulia ini kalau Yang Berhormat Menteri boleh melayan saya kerana...

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Yang Berhormat Sri Gading, *insya-Allah*.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Sri Gading itu yang disebut oleh Menteri tadi.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: *Insya-Allah*.

Tuan Yang di-Pertua: Dia akan beri laluan pada Yang Berhormat Sri Gading. Dia kata dia akan jawab kepada persoalan ataupun soalan-soalan yang menyoal itu ada dalam Dewan, yang lain secara bertulis. Yang Berhormat Sri Gading itu akan dilayan, *insya-Allah*. Sila Yang Berhormat Menteri teruskan.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Yang Berhormat Lenggong juga hadir sekarang.

■2010

Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Bakri dan juga Yang Berhormat Lenggong dan Yang Berhormat Silam yang hadir. Saya terus kepada Yang Berhormat Bakri yang secara *straight forward*, Yang Berhormat Pendang juga hadir. Semua sudah hadir sekarang.

Terima kasih kepada keprihatinan Yang Berhormat Bakri tentang soal kolam renang di Muar. Pihak kami telah menerima tentang permohonan daripada pihak yang berkuasa di Muar. Sebenarnya bukan sahaja Muar yang memohon, tetapi banyak lagi kerajaan negeri dan juga kerajaan tempatan yang memohon daripada pihak Kementerian Belia dan Sukan untuk membantu mereka memperbaiki kemudahan-kemudahan sukan, baik kolam renang, stadium, mini stadium, padang bola dan sebagainya. Semua ini kita bawa kepada EPU dan EPU akan menimbangkan perkara ini untuk dimasukkan di dalam *rolling plan* keseluruhannya bagi Rancangan Malaysia yang Kesepuluh ini. Jadi, *insya-Allah* kita akan berusaha.

Sebenarnya Yang Berhormat Timbalan Menteri daripada Muar antara yang paling kuat berusaha tetapi beliau bukanlah bersifat pentingkan semestinya Muar dahulu. Banyak lagi perkara yang hendak dibuat. Kalau kita lihat di dalam pembangunan bajet baru-baru ini, penekanan juga diberikan kepada membantu pembinaan infrastruktur sukan di kawasan luar bandar dan perkara ini disentuh oleh Yang Berhormat daripada Pendang, daripada Jerai dan sebagainya yang berkaitan dengan kemudahan futsal. Sekarang ini kira-kira hampir 2,000 futsal, tetapi di bawah bajet yang baru *insya-Allah* dengan peruntukan sebanyak RM15 juta akan ditambah 150 lagi futsal. Akan tetapi kalau hendak disamakan futsal ini dengan futsal yang dibuat swasta, sudah tentulah tidak termampu kerana kita ingin memperbanyakkan. Dengan kos yang lebih rendah, tetapi lebih ramai orang boleh menikmatinya...

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: [Bangun]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Silakan.

Tuan Er Teck Hwa [Bakri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri beri satu peluang yang bagus kepada Bakri. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri ialah tentang kolam di Daerah Muar. Saya faham bahawa perkara ini terpulang kepada KPKT untuk memohon peruntukan daripada Kementerian Belia dan Sukan untuk pemulihan tapak kolam renang tersebut. Saya minta Yang Berhormat Menteri menjelaskan, adakah KPKT sudah menghantarkan permohonan kepada kementerian dan apakah status seterusnya? Terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya permohonan itu telah sampai kepada kami daripada pihak berkuasa Muar itu sendiri. Perkara ini kita seperti biasa bukan Muar sahaja yang minta, tetapi banyak lagi. Pulau Pinang pun ada minta untuk membantu pelbagai kemudahan yang dianggap perlu dibantu dan kita percaya bahawa semuanya patut kita berikan keutamaan, tetapi ia bergantung dari segi keseluruhan bajet yang ada. *Insya-Allah* kalau ekonomi kita lebih baik, perkara ini akan dapat diberikan perhatian seberapa yang segera.

Sebagaimana yang saya sebutkan tadi, antara prioriti kita sekarang ini ialah untuk menyediakan kemudahan sukan yang murah, tetapi banyak supaya dapat dinikmati. Misalnya kalau kita buat suatu yang besar, kolam renang dinikmati di kawasan bandar, tetapi di kawasan Pendang, di kawasan Sarawak, bagi mereka mendapat satu gelanggang futsal yang harganya cuma RM150,000, RM100,000 dan sebagainya, cukup besar ertinya. Ini kerana di Sarawak hendak buat padang itu kosnya tinggi sebab kawasan tanah gambut dan sebagainya. Jadi, ini juga yang menjadi satu perhatian kita memberikan keutamaan dari segi bajet kita untuk merakyatkan pembangunan infrastruktur sukan ini kepada semua pihak. Jadi, saya rasa ini antara perkara yang menjadi keutamaan kita...

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: [Bangun]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Silakan.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri sebut Pendang dua tiga kali tadi. Memang di tempat saya, saya lihat gelanggang futsal kalau dibandingkan dengan Yang Berhormat Menteri kata tadi yang swasta buat lebih baiklah. Akan tetapi kalau yang Kementerian Belia dan Sukan buat pun, dia punya dinding bukan dibuat dengan net, tetapi dibuat dengan pagar dawai itu, kemudian tiang-tiang besi. Kemudian, lantainya itu bukan..., kita tidak minta karpet, tetapi simennya itu tidak sesuai dengan kasut futsal, bolanya pun tidak sesuai. Satu lagi tidak berbumbung. Jadi, hendak main masa panas, masa hujan memang tidak mungkin. Inilah yang saya rasa keluhan-keluhan yang dikemukakan oleh anak-anak muda tentang gelanggang futsal yang dibuat oleh kementerian ini. Saya harap pihak kementerian memberi perhatianlah dengan Bajet 2012 ini yang dikatakan hendak dibuat di setiap mukim itu. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Terima kasih. Kalau kita hendak penuhkan spesifikasi sebenarnya gelanggang futsal ini, banyak lagi. Misalnya, kalau boleh karpet *rubber grass* yang lebih tebal lagi, ada berbumbung, ada bilik persalinan dan sebagainya. Akan tetapi, bagi kita yang penting sekarang ini ialah memperbanyakkan dahulu. Buat masa sekarang ini kita memperbanyakkan dahulu, mestilah kita cari yang mudah dibuat dan apa yang disebutkan *sustainable*, mudah untuk diberikan penyelenggaraan dalam masa yang lama. Tidak guna kalau karpet misalnya, sebab ini dibuat di kampung. Selalunya kita serahkan kepada persatuan-persatuan belia di kampung yang berkenaan untuk membuat penyelenggaraan termasuk bagaimana hendak membayar api, air dan sebagainya.

Jadi, spesifikasi yang digunakan sekarang ini spesifikasi yang dianggap paling bertahan lama. Ini kerana ini satu pilihan baru di mana dahulunya kalau kemudahan sukan yang dikehendaki, semua hendak padang bola misalnya. Padang bola kosnya mungkin sampai RM400,000 hingga RM500,000. Akan tetapi, bila sampai musim tengkujuh, hujan dan sebagainya, rosak dan hendak cari lagi RM400,000 hingga RM500,000. Sedangkan sebuah padang futsal yang ada bilik air dua buah, ada elektrik yang boleh digunakan untuk mereka bermain sepanjang malam pun boleh ternyata memberikan kesan yang besar. Ada negeri-negeri yang mengatakan sejak gelanggang futsal ini disediakan di tempat mereka, kejadian mat rempit dan sebagainya sangat berkurangan sebab anak-anak muda ini seronok apabila orang lihat mereka. Jadi kalau orang sudah tidak melihat mereka merempit, lihat mereka main bola, mereka tidak merempit misalnya.

Jadi kalau kita hendak buat untuk berbumbung, mungkin kosnya sudah menjadi dua kali, *double* ataupun lipat gandanya lebih. Ertinya kalau kita boleh buat satu kawasan itu empat, satu kawasan Parlimen misalnya, kalau kita boleh hendak buat sampai tujuh atau lapan, mungkin kita boleh buat empat sahaja dengan bajet yang ada. Jadi sebab itulah kalau kita lihat tambahan yang baru sebanyak RM15 juta, dengan memenuhi hasrat yang disebut oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, dengan harapan satu masa nanti setiap satu mukim akan dapat satu gelanggang futsal dan kita buat dengan lebih murah, mungkin di peringkat kampung tidak perlu ada bilik persalinan. Mereka turun daripada rumah sudah terus pakai. Apa yang penting, ada gelanggang yang asas dahulu, ada bekalan elektrik dan juga ada pagar supaya ia tidak mengganggu orang lain. Buat masa sekarang.

Akan tetapi, pandangan Yang Berhormat satu masa nanti kita akan tambah kemudahan termasuk berbumbung. Mungkin kita akan usahakan tempat-tempat yang tertentu, yang popular, yang mendapat rating yang baik dari segi penyelenggaraan dan sebagainya. Kita akan jadikan ini satu idea di mana kita memperbaiki kemudahan. Ini kerana kita juga memantau ada tempat yang dibuat tetapi lengang, kurang orang bermain dan sebagainya dan tidak perlulah kita menaiktarafkan gelanggang yang berkenaan. Ini akan dimasukkan dalam perancangan kita di masa yang akan datang.

Yang Berhormat daripada Ledang ada menyebutkan perkara ini sudah pun disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri mengenai Dewan yang mulia ini supaya dicadangkan... Cadangan sebelum ini yang disebutkan perlunya ada Parlimen Belia yang kita telah rancangkan dan *insya-Allah* menurut rancangan kita, kita akan mengadakan Parlimen Belia dalam negara kita yang berasaskan kepada model-model tertentu yang dibuat dalam negara-negara maju. Setakat ini lebih 30 buah negara sudah pun ada Parlimen Belianya. Kami masih lagi berbincang dengan pihak persatuan ataupun Majlis Belia Malaysia dan sebagainya mengenai dua tiga isu sahaja. Pertamanya dari segi umur. Saya mencadangkan supaya umur itu rendah, 18 tahun hingga 25 tahun, mereka hendak sehingga umur 30 tahun. Bagi saya kalau lebih 25 tahun, terus masuk Parlimen betullah. Akan tetapi, mereka hendakkan masa yang lebih lama.

Kemudiannya dari segi keahlian. Mereka meminta supaya keahliannya diberikan kuota-kuota yang tertentu. Pandangan saya, kalau mengambil model negara-negara lain seperti di Australia misalnya, jumlah kerusi Parlimen Belia hendaklah sama dengan kerusi Parlimen yang ada.

■2020

Ertinya kalau siapa dia Ahli Parlimen Ledang, ada Ahli Parlimen Belia daripada Ledang, ada Ahli Parlimen Belia daripada Sri Gading, mengikut kerusi yang sama. Sekiranya kita berusaha kita, usaha kita cadangan ini dipersetujui oleh semua pihak maka cadangan supaya Dewan yang mulia ini apabila sudah dipindahkan kepada Dewan yang sebenarnya nanti apabila siap kita boleh gunakan ini sebagai tempat Parlimen Belia bersidang dan perkara ini telah dimaklumkan dan diumumkan oleh Yang Berhormat Dato' Sri Menteri di Jabatan Perdana Menteri.

Kita rasakan ini mudah dibuat sekiranya kita mendapat persetujuan daripada pihak yang berkenaan, kita mengikut kerusi yang sama. Akan tetapi kalau oleh kerana kita bersifat demokratik hendak dengar pandangan, kita *engaged* yang dikatakan banyak kerusi tambahan dan sebagainya dan sukar untuk kita buat demikian kalau tidak memenuhi spesifikasi sebagaimana yang ada di dalam Parlimen yang ada sekarang ini. Jadi cadangan Yang Berhormat Ledang itu adalah suatu perkara yang kita rasakan sangat baik, munasabah dan *insya-Allah* akan dilaksanakan. Silakan.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya menyambut baik cadangan menubuhkan Parlimen Belia ini. Bagi saya kalau mengikut *model of Parliament* mengikut kerusi-kerusi yang diwakili oleh Parlimen yang sedia ada menggunakan bangunan Parlimen ini pun saya bagi saya sendiri tidak ada masalah dengan saranan tersebut. Akan tetapi, apa yang menjadi isu dalam Parlimen Belia ini ialah perwakilan kepada Parlimen Belia ini. Bagaimana wakil-wakil Ahli Parlimen Belia ini dilantik itu yang menjadi persoalan pokok kerana bagi saya kita harap Parlimen Belia ini benar-benar mewakili suara belia dan sesiapa yang menduduki Parlimen Belia ini benar-benar memperjuangkan kepentingan dan juga faedah orang belia.

Bukan Parlimen Belia ini dijadikan sebagai satu alat politik kerana yang menjadi kebimbangan banyak pihak ialah akhirnya Parlimen Belia ini menjadi seperti pertubuhan-pertubuhan belia yang lain, dijadikan sebagai alat politik oleh pihak pemerintah, pihak kerajaan untuk memperjuangkan kepentingan politik pihak kerajaan. Ini kita harap perwakilan ini dapat dilantik secara demokratik dan bukannya lantikan oleh pihak kerajaan terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Saya berharap Yang Berhormat Rasah berfikir positif dalam perkara ini. Kita sekarang ini di peringkat untuk melihat beberapa perkara termasuklah tentang soal bagaimana seseorang itu dipilih bagi mewakili Rasah misalnya. Ada beberapa model yang sedang kita lihat dan antara perkara yang menjadi cadangan saya belum diputuskan kerana kita berunding dengan pihak belia dan sebagainya ialah dibuat pemilihan secara *online*.

Membuat pilihan secara *online* iaitu sesiapa sahaja misalnya kalau dipersetujui usia untuk bertanding ialah umur 18 hingga 25 tahun...

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Jadi semua belia yang berusia pada 18 hingga 25 tahun layak bertanding. Orang boleh mengundi asalkan dia alamat dalam IC itu adalah dia daripada Rasah maka dia layak menjadi wakil Rasah dan siapa sahaja walaupun ketika ini dia belajar di England, di Rusia dia apa dan sebagainya kalau alamat dalam IC mereka beralamat di Rasah mereka boleh mengundi. Jadi konsepnya dia tidak ada parti politik di sini. Siapa sahaja boleh datang.

Keduanya, beberapa isu yang lain tentang apa yang mereka datang duduk di sini. Apakah mereka datang untuk menyatakan kami hendak futsal kami hendakkan, gelanggang itu dan sebagainya saya rasa itu sudah ada forum lain. Itu Majlis Perundingan Belia Malaysia.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Di sini kita izinkan saya habiskan Yang Berhormat. Satu perkara yang kita belajar daripada model Parlimen Belia yang lain ialah di sini ialah untuk mereka membuat *bill* ataupun Rang Undang-undang Belia. Ini bukan soal kami apa yang belia kami hendak. Akan tetapi, apakah pandangan belia misalnya soal alam sekitar, soal *human right*, soal hak asasi manusia, soal yang berkaitan dengan pelajaran, soal yang berkaitan dengan sumber manusia. Semua yang berkaitan dengan masa depan mereka yang kadang-kala kita yang membuat ini adalah merupakan generasi lama.

Kita tidak melihat sebagaimana generasi baru melihat. Mereka duduk di sini mereka akan memikirkan bagaimana untuk membuat *bill*, membuat rang undang-undang supaya pada usia yang seawal 25 tahun mereka faham tentang bil. Bukan bil air, bil api dan sebagainya sahaja sebab itulah kita lihatlah bahawa sekarang ini terdapat trend di negara yang maju, orang sudah boleh menjadi Perdana Menteri pada usia 45 tahun seperti di UK, 40 tahun menjadi ketua pembangkang mereka menjadi Presiden di Russia pun usia 45 tahun. Ini kerana mereka sudah belajar di peringkat umur 18 tahun, 25 tahun tentang bagaimana proses Parlimen itu sudah berjalan.

Jadi dalam soal ini kalau kita melihat positif jangan kita fikir bahawa wah! Apabila dengar sahaja ini kerajaan guna untuk menyokong mereka dan tidak. Bagi saya ini adalah satu program yang cukup penting bagi melatih kepimpinan, pembangunan dan keterbukaan belia-belia baru dan memahami tentang proses demokrasi institusi, demokrasi seperti Parlimen supaya mereka berada di Parlimen sebenarnya mereka memahami segala-gala ini. Silakan.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Pentingnya saya ucap tahniah kepada kementerian dan kerajaan kerana langkah ini merupakan pengiktirafan kepada suara generasi muda di dalam negara ini. Soal di mana kita hendak bersidang itu bukanlah besar sangat dalam persoalan ini. Akan tetapi yang penting juga bagi saya ialah siapa yang akan duduk di dalam Dewan ini untuk bercakap bagi pihak generasi muda. Kalau ada cadangan mewakili mengikut sistem Parlimen kita pada hari ini mungkin dia tidak nampak sangat mewakili kerana generasi muda ini dalam kelompok yang berbeza.

Ada generasi muda yang sektor kilang, ada generasi muda yang dalam kelompok-kelompok yang cukup berbeza. Apakah kalau juga difikirkan yang akan mewakili generasi muda di dalam Dewan Parlimen Belia itu ialah yang mewakili kelompok generasi muda di universiti, generasi muda di pelbagai sektor supaya di dalam Parlimen Belia itu ialah terdiri daripada kumpulan generasi muda yang mewakili pelbagai golongan dan berbeza dengan apa yang ada di Majlis Perundingan Belia Negara. Aspek dan perkara-perkara yang dibincangkan mesti berbeza dan juga perlu difikirkan yang mana lebih penting.

Apakah Majlis Perundingan Belia Negara ataupun Parlimen Belia. Kalau nanti kita lihat bahawa Parlimen Belia yang hendak diperkasakan kita juga harus melihat apa kesannya kepada Majlis Perundingan Belia Negara. Tadi saya fikir mungkin kementerian boleh memikirkan ialah supaya yang menjadi wakil di dalam ini selain daripada mewakili organisasi belia juga melihat mewakili kelompok-kelompok tertentu. Ini kerana generasi muda ini pelbagai kumpulan, pelbagai cita rasa dan sudah berbeza berbanding dengan dulu. Terima kasih.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Boleh disekalikan.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Silakan. Berkaitan dengan ini. Ya silakan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak penjelasan sedikit sebab tujuan saya sebenarnya saya menyokong apa yang dicadangkan untuk mewujudkan Parlimen Belia ini. Cuma saya hendak tanya apa pandangan ataupun kaedah untuk menyesuaikan rancangan untuk melaksanakan Parlimen Belia ini. Pertama jangka masa ataupun had umur itu adalah had umur yang paling produktif. Menteri menyebutkan di antara 18 hingga 25 tahun ada di kalangan belia kita 18 tahun baru sahaja meninggalkan alam persekolahan menengah dan sebahagiannya juga masih lagi kelompok di dalam institusi pengajian tinggi dan mungkin ada yang melanjutkan pelajaran ataupun baru sahaja menceburi diri dalam bidang kerjaya selepas pengajian tinggi.

Ada dua perkara yang pada saya perlu kita terangkan bagaimana kaedah dia. Pertama apabila di kalangan institut pengajian tinggi kita ada AUKU yang menyekat dan boleh dikatakan sebagai penghalang mereka untuk menceburi secara aktif dalam bidang terutamanya yang ada kaitan dengan penglibatan politik.

Kedua iaitu kita pernah suarakan sekatan yang pernah kita berikan kepada yang kita adakan kepada penjawat-penjawat awam yang baru terutamanya yang mempunyai kedudukan kelulusan-kelulusan tertentu seperti kelulusan di peringkat pengajian tinggi. Di mana kumpulan A dilarang sama sekali untuk menceburkan diri secara aktif di dalam politik.

Adakah definisi sebagai Ahli Dewan Belia ini juga ditakrifkan sebagai menceburkan diri secara aktif dalam bidang politik. Itu sahaja saya minta penjelasan. Terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, saya fikir ini terlalu jauh imaginasi beliau. Saya menganggap bahawa Parlimen Belia ini adalah lebih merupakan institusi mendidik. Ini soalan Yang Berhormat Silam ada menyebutkan tentang bagaimana melatih kepimpinan.

■2030

Kita harapkan ia menjadi sebagai suatu universiti baru kepada mereka yang berminat dalam alam kepimpinan. Kita lihat tidak ada apa yang dianggap bercanggah dengan Akta Universiti dan Kolej Universiti (AUKU). Usia itu sebenarnya, kita mengharapkan ini akan menjadi model baru tentang pentakrifan belia kita. Sekarang ini belia antara 15 tahun hingga 40 tahun. Kalau tempat lain apabila dengar umur 40 itu masih dianggap belia, ramai orang lain dia ketawa berguling-guling, dia kata banyak negara dia hanya *cut-off* ataupun had umur sampai 25 tahun sahaja. Itu definisi yang dibuat oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu iaitu sehingga usia 25 tahun. Jadi, kita hendak menurunkan proses walaupun kita ini sudah umur 40 tahun, 50 tahun memang kita akan rasa muda. Akan tetapi orang muda lihat kita sudah tua.

Oleh sebab itu kita kata bahawa sekarang tiba masanya supaya kita memberikan peluang dan memberikan keyakinan bahawa pada usia ini mereka sudah dilatih untuk bercakap perkara yang serius. Boleh memikirkan *bill* ataupun rang undang-undang yang kemudiannya boleh Kementerian Belia dan Sukan menjadi penghubung untuk dibawa ke Parlimen ini. Ini cadangan. Misalnya, kalau Parlimen Belia di Australia yang sudah ada sejak tahun 1960-an dahulu, mereka sudah pakai lebih daripada 20 *bill* yang dikemukakan oleh Parlimen Belia itu kemudiannya dibawa ke Parlimen betul untuk dijadikan satu rang undang-undang yang boleh dipakai oleh negara kita. Jadi, ini juga saya rasakan - jangan fikir tentang mereka ini adakah mampu atau tidak mampu pada usia sebegini A, B... Dia masuk universiti. Ini sebahagian daripada universiti.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) mempengerusikan Mesyuarat]

Oleh sebab itu, ada negara-negara yang tertentu, misalnya yang mengendalikannya tidak perlu kerajaan. Mereka ada seperti YMCA mereka ataupun majlis belia yang mengendalikannya. Jadi, tidak timbul tentang soal ini adalah merupakan *tools* kerajaan dan sebagainya.

Jadi, ini antara model yang kita rasakan kita sedang timbangkan. Kita akan buat beberapa proses, dengan izin, *dry run* dahulu proses pemilihan, proses apabila mereka diberikan peluang untuk berbahas. Apakah memenuhi tuntutan-tuntutan bagi melatih kepimpinan dan sebagainya supaya kita dapat apabila disahkan nanti, maka ia dianggap sebagai suatu institusi baru di dalam alam belia kita yang *insya-Allah*, kita menjadi negara yang pertama terutama dalam kalangan negara-negara ASEAN yang mempunyai institusi yang sebegini rupa.

Jadi, terima kasih kepada Yang Berhormat Ledang...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Ya.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Sedikit sahaja. Saya ambil bahagian sedikit. Yang Berhormat Menteri, saya mengalu-alukan cadangan Parlimen Belia ini. Cuma tadi Yang Berhormat Menteri memberikan dua sisi yang saya rasa Yang Berhormat Menteri boleh jelaskan dengan lebih lanjut ialah satu daripada segi aspek sebagai tempat latihan kepimpinan. Itu saya rasa satu perkara yang baik. Cuma yang lebih saya tekankan di sini, Yang Berhormat Menteri mengaitkan bahawa kita tahu Presiden Maldives, Mohamed Nasheed umurnya 42 tahun sekarang ini.

Cumanya ialah daripada segi aspek sejauh mana kerajaan bersedia, tadi Yang Berhormat Menteri katakan untuk mengambil kira pandangan-pandangan anak muda, aspirasi muda, kerana ada aspek-aspek tertentu yang mereka lebih arif. Maksud saya itu, sejauh mana apa yang dibahaskan atau apa yang diutarakan akan dijadikan sebagai satu, *another* sumber untuk penggubalan dasar terutama ini untuk kepentingan Kementerian Belia dan Sukan. Ini disebabkan saya melihat kalau tujuannya ialah untuk pendidikan, saya rasa antara perkara yang paling cepat boleh dibuat ialah *live telecast* perbahasan kita di sini.

Di situ para pelajar boleh mendapat- itu satu pendekatan yang lebih mudah dibuat tetapi kalau juga sebagai pengalaman dan sebagai satu sekolah kepimpinan, andaiannya sebagai satu universiti dari sudut kepimpinan politik itu, saya rasa itu pun penting tetapi sejauh mana apa yang dibahaskan itu diangkat sebagai satu agenda anak muda sebagainya di dalam melakarkan kebijakan negara.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau. Kami menganggap apabila kita menjadikan ini sebagai satu institusi baru, ia adalah satu perkara yang serius. Oleh sebab itu ada cadangan yang mengatakan Parlimen Belia ini perlu diluluskan sebagai satu akta Parlimen. Ertinya, sesiapa sahaja yang menjadi kepimpinan dan sebagainya menganggap ini sebagai suatu yang serius, mesti mempunyai komitmen untuk melaksanakannya dan memberikan perhatian terhadap apa yang dikemukakan. Ini saya anggap bahawa suatu perkara yang positif di dalam konteks kita membawa negara ini dalam proses transformasi. Kalau kita bercakap ISA pun *insya-Allah*, akan dihapuskan.

Jadi, ini antara perkara-perkara yang sangat penting, yang disebutkan tadi kita tahu bahawa apa yang disebutkan sebagai Generasi Y sekarang ini. Generasi 'Y' iaitu kita ini kebanyakannya terdiri daripada *boomers* yang lahir selepas perang ataupun sesetengahnya ada generasi 'X' dan sebagainya mempunyai cara berfikir yang berbeza. Mereka lebih mempunyai rangkaian, hubungan satu dunia, mempunyai pandangan yang berbeza. Ini bukan soal belia sahaja sebab saya beritahu tadi bukan soal apa yang belia dapat tetapi pandangan mereka, pasal pelajaran, pasal alam sekitar, pasal bagaimana hendak menguruskan *carbon efficient* dan sebagainya yang menjadi isu yang besar dalam kalangan anak muda tetapi tidak menjadi isu kalau kita berfikir secara politik kampung dan sebagainya yang bersifat *populistic* dan sebagainya. Jadi, mereka berbeza.

Oleh sebab itu kalau saya hendak menjawab apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Lenggong tadi yang mengatakan apakah kita hendak memilih mereka daripada bersifat *sectoral*; berapa wakil belia di sektor kilang, berapa orang belia dalam kalangan pelajar universiti, berapa belia daripada ini, akan timbul banyak sektor. Daripada segi kaum pun akan timbul balik. Sedangkan kita rasakan ini sepatutnya menjadi model politik baru negara. Kita tidak berfikir secara *sectoral* lagi kerana walaupun mereka dari Sabah dan Sarawak, satu masa nanti semuanya mempunyai akses kepada internet, akses kepada *broadband*. Mereka boleh mengundi daripada mana mereka berada.

Kita menggunakan model yang ada sekarang iaitu mereka dipilih berdasarkan pada kawasan masing-masing walaupun tidak semestinya mereka berada di situ.

Kalau kita lihat, misalnya di Australia ataupun di Britain, mereka yang terpilih itu, mereka tidak fikir bahawa berapa *allowance* menjadi Yang Berhormat belia, misalnya. Mereka tidak fikir. Apa yang mereka fikirkan kalau di Australia, apabila mereka terpilih, mereka bayar yuran. Ini kerana bagi mereka ini peluang untuk mereka belajar. Ini satu perkara yang berbeza daripada segi fikiran bahawa mereka bukan perlu menjaga kawasan. Dia perlu menjaga, beri peruntukan dan sebagainya. Dia cuma mewakili kawasan untuk memikirkan apa yang terbaik untuk masa hadapan negara, masa depan rakyat dan sebagainya. Jadi, ini antara model-model yang sedang lagi kita kaji dan kita lihat.

Akan tetapi diharapkan bahawa Dewan yang mulia ini, yang sebegini indah, *insya-Allah* tidak akan dibazirkan. Ia menjadi satu cabang yang penting dalam pembangunan kepimpinan dalam negara kita di masa yang akan datang.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Cuma saya hendak katakan di sini ialah memang saya rasa pandangan daripada Yang Berhormat Menteri berkenaan dengan konsep Parlimen Belia ini cukup positif, cukup progresif. Cuma saya rasa ia perlu mendapat *feedback* yang lebih banyak dan memberikan ruang kepada lebih banyak pihak untuk memberikan pandangan-pandangan terhadap apakah model Parlimen Belia yang kita hendak wujudkan satu hari nanti.

Saya di sini ingin menyarankan atau mencadangkan kepada pihak Yang Berhormat Menteri supaya mungkin boleh mengadakan persidangan meja bulat untuk mendapatkan lebih banyak pandangan supaya akhirnya apa yang kita hendak hasilkan satu konsep Parlimen Belia itu benar-benar dapat menghasilkan satu barisan kepimpinan belia yang lebih bersifat positif untuk masa hadapan negara kita. Terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: *Insya-Allah*. Terima kasih atas cadangan tersebut. Sebenarnya sudah ada beberapa sidang dibuat. *Website* juga sudah dilontarkan perkara ini. Oleh sebab itu kita katakan prosesnya kalau ditanya bila, saya kata *insya-Allah*, ia berjalan di hujung tahun 2011 kerana ada beberapa proses. Apakah kita memerlukan akta Parlimen ataupun dikendalikan secara *administrative*, secara pentadbiran daripada kementerian ataupun daripada majlis belia misalnya, ataupun soal-soal yang berkaitan dengan *dry run*, bagaimana kita memilih. Daripada situ kita akan belajar dan memperbaiki dan kita akan menerima lebih banyak input daripada bukan sahaja belia tetapi orang ramai tentang perkara ini. Kita akan jadikan sebagai suatu institusi penting pada pembangunan demokrasi dalam negara kita. Terima kasih di atas cadangan tersebut.

Saya...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: [Bangun]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Silakan Yang Berhormat Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tajuk yang berbeza. Tuan Yang di-Pertua, ini sebagai memenuhi pesanan, memenuhi permintaan para belia kita khususnya peminat-peminat bola sepak... [Disampuk]

■2040

Yang Berhormat Menteri, sebenarnya tidak terlibat di dalam persoalan yang saya kemukakan. Walau bagaimanapun, saya mengucapkan tahniah kepada pasukan Negeri Sembilan dan juga tahniah kepada pasukan Terengganu. Nasib Terengganu lima minit yang terakhir menyebabkan dia kecundang. Akan tetapi tahniah kedua-dua pasukan ini hebat. Yang menjadi persoalannya ialah yang bukan di dalam bidang Yang Berhormat Menteri tetapi saya cuma hendak lahirkan mudah-mudahan pada masa akan datang Yang Berhormat Menteri Belia dan Sukan boleh campur tangan iaitu tiba-tiba tiket perlawanan akhir berharga RM50...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Huh!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: RM50.00, dan-dan RM50.00. Tuan Yang di-Pertua faham dan-dan itu?

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Menyampuk]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tiba-tiba.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Menyampuk]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bukan pula peminat bola sepak tidak mampu, tidak. Tiket RM150 pun mereka pernah bayar untuk menyaksikan pertandingan motosikal...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *Formula One.*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *Formula One.* Akan tetapi yang menjadi masalah, ribut tidak ada, hujan tidak ada, tiba-tiba RM50.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Huh, menangis.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Kalau mereka diberitahu awal-awal dua bulan yang lalu, pertandingan biasa harganya RM30, *semi final* harganya RM40, *final* harganya RM50, mereka tidak akan merasa marah dan sebagainya, tidak ada. Sesetengah pemuda-pemuda, peminat bola ini, mengatakan engkau punya ranking bola sepak ini yang ke-149, ranking dunia, sebenarnya RM5 pun tiket untuk menonton bola sepak ini sudah terlampau mahal kerana ranking ke-149.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Ini tidak adil.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ini tak adil, tak adil. Jadi ini yang menjadi persoalan. Janganlah FAM, saya tidak tahu apa yang menyebabkan harga tiket itu boleh mendadak naik kepada RM50.

Seorang Ahli: Ini tak adil.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Memang tidak adil. Saya simpati kepada peminat-peminat bola sepak pada malam itu. Ramai yang hendak pergi tetapi oleh sebab ada rasa marah dan terima kasih kepada RTM kerana ada siaran langsung, jadi termasuklah saya, menonton di hadapan kaca TV. Saya pun seronok duduk menonton di depan TV kerana di sebelah saya ada orang yang menghiburkan saya dengan kacang goreng dan sebagainya.

Seorang Ahli: Lagi tidak adil.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *[Ketawa]* Jadi Yang Berhormat Menteri...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini tidak adil.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Macam mana sebenarnya Yang Berhormat Menteri, dalam kes seperti ini, saya pun mendengar Yang Berhormat Menteri tersentak. Saya tidak cakap hendak marahlah, itu saya tidak berani hendak cakap, saya tidak tahu bagaimana perasaan Yang Berhormat Menteri. Akan tetapi Yang Berhormat Menteri pun ada melahirkan rasa 'tidak senang'.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Tidak puas hati.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Samalah kita... *[Ketawa]* Tuan Yang di-Pertua, fahamlah itu. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Sri Gading. Apa yang diluahkan itu telah saya luahkan juga. Isunya bukan soal harga sahaja tetapi isunya kenapa diumumkan pada saat-saat terakhir sedangkan kita tahu bahawa jadualnya sudah diberitahu beberapa bulan sebelum itu. Kalau diumumkan lebih awal, mungkin tidak berapa hendak marah.

Akan tetapi di dalam soal ini, saya rasa kita juga kena adil dengan FAM. FAM berbuat sedemikian kerana ia mendapat persetujuan daripada FA kedua-dua negeri. Jadi kalau hendak marah FAM sahaja, ini kedua-dua negeri setuju. Cuma, kemudiannya barulah FA kedua-dua negeri tersentak apabila peminat mereka tidak senang dan marah. Saya mengingatkan bahawa di dalam bola sepak ini, hati ataupun jantung kepada bola sepak ialah peminat. Apabila kita gores semangat peminat, mungkin peminat tidak datang lagi dan perkembangan bola sepak akan terbantut di masa akan datang.

Oleh sebab itu apabila saya memberikan contoh misalnya apabila syarikat kita, seorang tokoh kita mengambil alih QPR atau *Queens Park Ranger* di sana, dia menggunakan kaedah menjual tiket itu seperti AirAsia, di mana siapa yang beritahu awal, *booking* awal, akan mendapat murah dan yang kemudian akan dapat mahal. Ia telah menerapkan satu dimensi baru kepada peminat-peminat di sana untuk datang penuhkan stadium dan memberikan kesan impak yang besar. Saya mencadangkan kalau FAM juga pada masa yang akan datang memikirkan perkara begini, mesti ada struktur yang berbeza. Misalnya orang yang duduk *grand stand* bayar RM50 dan yang duduk di hujung yang mungkin hanya nampak seperti batang mancis berlari pun RM50, itu tidak adil.

Saya merasakan ia perlu diberi pilihan. Kalau orang hendak duduk kerana hendak mendengar sorakan, mungkin RM5, RM10. Akan tetapi kalau hendak beli tempat yang premium yang duduk di hadapan, bayarlah mahal sedikit. Kita lihat di dalam negara-negara lain banyak berbuat sedemikian tetapi kenapa kita tidak boleh berbuat. Soal ini seperti yang saya sebutkan, hati atau jantung bola sepak ialah peminat, dan kalau kita hilang peminat, kita akan kehilangan mereka selama-lamanya dalam soal ini.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, ada beberapa perkara lain yang disebutkan oleh Yang Berhormat yang kita ambil perhatian terutama sekali dengan peruntukan yang telah diberikan, apa pendekatan supaya kita akan mendekati belia dengan cara yang lebih besar. *Insyallah*, dengan peruntukan yang diberikan tambahan kepada Majlis Belia Daerah, Majlis Belia Negeri, Majlis Belia Kebangsaan dan sebagainya akan ditambah. Kita juga sedang memikirkan bagaimana untuk menstrukturkan kembali pentadbiran belia ini bukan lagi berdasarkan kepada daerah tetapi mungkin berdasarkan kepada Parlimen. Kita telah bawa perkara ini kepada Jawatankuasa Kabinet mengenai pembangunan belia supaya tidak lagi, Majlis Belia Kuala Kangsar tetapi kalau kawasan Lenggong maka kawasan Lenggong lah. Majlis Belia Sri Gading misalnya. Supaya proses kita untuk membina kepimpinan mengikut acuan kawasan-kawasan Parlimen pada masa yang akan datang dan ini juga bergantung kepada keupayaan kewangan dan sebagainya.

Jadi inilah di antara perkara-perkara yang telah kita bincangkan dan *Insyallah* mana-mana yang tidak terjawab sekiranya ada permintaan...

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh saya mencelah sedikit sebelum... Yang Berhormat Menteri sudah hendak menggulung kah?

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Ya.

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sekejap. Ini soal menggores perasaan tadi. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, beberapa hari yang lalu *Malaysiakini* memetik *statement* ataupun kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Pokok Sena. Ini berkenaan dengan dakwaan Yang Berhormat Pokok Sena yang mengatakan Yang Berhormat Menteri bertanggungjawab untuk membenarkan seorang peninju berbangsa Israel masuk ke negara ini untuk bertanding di dalam pertandingan *Muay Thai Challenger* dan mereka mengatakan Yang Berhormat Menteri telah membenarkan pemain ini masuk dan bertanggungjawab membenarkan peninju Israel ini bolos masuk ke negara kita.

Jadi ini satu perkara yang amat penting untuk diperjelaskan oleh Yang Berhormat Menteri kerana Yang Berhormat Pokok Sena sendiri telah menuduh Yang Berhormat secara peribadi bahawa Yang Berhormat yang bertanggungjawab membawa peninju tersebut datang ke negara kita sedangkan kita tidak mempunyai hubungan diplomatik dengan negara Israel. Jadi saya meminta Yang Berhormat Menteri kalau boleh ambil sedikit masa ini untuk menjelaskan betul kah Yang Berhormat yang bertanggungjawab membawa peninju ini atau ini adalah satu lagi kenyataan daripada Yang Berhormat Pokok Sena yang hanya bermain politik...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Betul!

Datuk Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Perlu diperjelaskan Yang Berhormat.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih, walaupun ini tidak disentuh di dalam perbahasan awal. Saya pun ada terbaca di dalam *Malaysiakini* yang secara begitu kuat mengkritik saya secara peribadi yang disebutkan tadi oleh Yang Berhormat Pokok Sena.

Saya rasa ini juga mencerminkan kawan-kawan di sebelah sanalah betapa sempit pemikiran mereka tentang... Saya harap begitulah, mencerminkan. Apabila ada seorang ahli sukan dari Israel datang, mengatakan bahawa kita ini adalah penyokong Israel. Ada perkara yang berbeza di sini iaitu saya berpendapat di dalam peraturan negara kita, sememangnya kita tidak ada hubungan diplomatik dengan Israel.

■2050

Kemasukan mereka di sini mesti melalui proses yang ketat, di mana antara kelonggaran yang boleh diberikan sekiranya mereka datang untuk menghadiri seminar yang dianjurkan oleh pihak yang tertentu, bukan kerajaan ataupun untuk acara-acara sukan. Misalnya pemain bola sepak dari Chelsea baru-baru ini datang takkan kita kata Chelsea boleh datang tetapi Yossi Benayoun tidak boleh datang kerana dia daripada Israel.

Dalam soal ini kita tidak mempolitikkan sukan, nanti sekejap saya izinkan. Kita mesti membezakan antara *Jews*, seorang Yahudi dengan Zionis. Yang kita tentang ialah Zionisme, satu fahaman perkauman yang mengatakan dia adalah kaum lebih baik dan boleh melakukan keganasan pada kaum yang lain. Itu fahaman perkauman tetapi tidak semua *Jews* itu adalah Zionis. Kita mesti membezakan dalam soal ini. Kita mesti *clear* dalam soal ini bahawa sebagai orang Islam kebanyakan nabi-nabi Islam itu adalah berbangsa Yahudi. Sebut Nabi Harun, Nabi Musa, Nabi Isa, yang Arabnya berapa orang sahaja. Apakah kita menganggap semua Yahudi itu adalah merupakan Zionis? Saya rasa itu adalah satu pandangan yang salah...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Boleh minta penjelasan?

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya mengalu-alukan pendirian yang bahawa kita bezakan seorang Yahudi dengan Zionis. Akan tetapi saya hendak kembali kepada isu pokok kenapa kita mengadakan apa yang disebut boikot kepada negara dan tidak ada hubungan diplomatik dan budaya atau *military* dengan Israel. Saya anggap kita, itu bukan satu dasar yang rasis. Itu satu dasar atas *solidarity* terhadap negara-negara terutamanya Palestin yang ditindas oleh sebuah negara yang telah melakukan keganasan terhadap jirannya.

Itulah sebab kita sokong, bagi mana pihak pun kita sokong pendirian kerajaan. Kita tidak setuju supaya kita kembalikan perhubungan diplomatik, perhubungan budaya atau perniagaan dengan Israel. Itu sama dengan pendirian kita dalam soal Afrika Selatan sehingga Afrika Selatan mengharamkan *Apartheid*. Sekarang ini pengakuan Israel belum lagi terhadap orang Palestin dan negara Palestin belum dibebaskan daripada cengkaman Israel. Saya tidak tuduh peranan Yang Berhormat Menteri dalam perkara ini, saya tidak tahu. Akan tetapi saya mempersoalkan kenapa kita tidak lanjutkan boikot ini supaya semua warganegara Israel sedar bukan kerana kita benci pada mereka tetapi kita menyatakan pendirian setia kawan kita terhadap bangsa-bangsa yang ditindas sehingga Israel menghentikan segala-segala penindasan dan keganasan terhadap negara jirannya, baru kita benarkan warganegaranya masuk ke negara kita...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: [Bangun]

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya agak itu satu perkara yang kita tegas dan kita sokong kerajaan... [Tepuk] Kita bukan sokong kerajaan kalau kerajaan haramkan semua orang Yahudi masuk sini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat ringkaskan.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak payahlah panjang sangat.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: [Bangun]

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Perkara ini ialah warganegara Israel yang sepatutnya tidak masuk ke negara kita untuk apa-apa acara, baik sukan, budaya, muzik atau apa kerana pendirian kita yang tegas untuk menunjukkan Israel adalah negara pengganas, negara yang tidak menghormati *sovereign* negara lain... [Tepuk] Itulah sebab kita tetap harap kerajaan tegas dalam pendirian ini.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri. Sedikit Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri, saya sebenarnya di sini beranggapan bahawa kenapa kita agak ter'*stuck*' dalam isu ini kerana pada pandangan saya negara memilih secara pilihan 1960-an untuk memutuskan hubungan diplomatik dengan Israel atas pilihan disebabkan dasar. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Menteri tadi, *we are the Abrahamic* ya, *Judaism, Christianity* dan Islam nabinya Nabi Ibrahim. Kita tidak boleh ambil pendekatan-pendekatan yang bagi saya lupakan sejarah ini sehinggalah kita setuju dengan Yang Berhormat Menteri, tidak mengasingkan Zionisme dan juga Yahudi yang tidak bersikap Zionis itu. Ini kerana kita tahu di New York setiap hari Jumaat ramai kelompok-kelompok Yahudi yang menentang pendudukan secara haram di Palestin itu. Setiap hari Jumaat, dia buat secara konsisten.

Apabila kita melihat itu mungkin dari segi konsistensinya itu lebih. Adakah kita mahu, kita panggil 'pukul borong' semua ini? Akan tetapi Yang Berhormat Menteri di sini, saya mohon memandangkan Yang Berhormat Menteri bernada sebegini, saya rasa ini perlu diperjelaskan terutama sekali Kementerian Luar Negeri. Sejauh mana apa yang dikatakan Yang Berhormat Menteri tadi, kriteria-kriteria yang lebih khusus terutama dalam urusan bersukan, dalam urusan perniagaan. Adakah ia dibenarkan kerana kalau tidak dijelaskan ia akan memberi satu mesej yang agak kabur dan malah saya rasa untuk Yang Berhormat Menteri mengatakan pihak pembangkang punya pandangan itu saya kata itu tidak tepat. Itu disebabkan satu dasar yang tidak dijelaskan.

Kita tahu bahawa negara apabila diberi pendekatan *Apartheid*, pro-Amerika dan sebagainya dahulu kita tahu sekarang ini kita nampak dasar yang lain di bawah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang juga merupakan Yang Berhormat Pekan. Akan tetapi mungkin juga tiba masanya dasar luar kita ini perlu dihalusi lagi seperti yang dibahaskan oleh Yang Berhormat Menteri tadi kerana ada keperluan-keperluan yang perlu diperjelaskan.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Terima kasih. Saya rasa jelas kalau Yang Berhormat Pokok Sena, kalaulah betul di *Malaysiakini* mungkin *Malaysiakini* tidak betul ya. Dia kata saya yang bertanggungjawab. Sebenarnya bukan saya yang menganjurkan. Program ini dianjurkan oleh Persatuan Muay Thai Malaysia yang pembiayaannya, *the main sponsor* ialah Kerajaan Negeri Selangor... [Dewan riuh]

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: [Bangun]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Saya difahamkan Kerajaan Negeri Selangor membelanjakan, mengeluarkan peruntukan RM5 juta untuk program ini. Saya rasa termasuk kos... [Dewan riuh]

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: RM5 juta.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Kerajaan mana, Yang Berhormat Menteri boleh ulang balik?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Isunya, siapa yang benarkan masuk?

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: RM5 juta, Kerajaan Negeri Selangor bagi untuk program ini. Ini bukannya isu yang dibuat... [Dewan riuh]

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Jangan kelirukan fakta. Siapa yang membenarkan dia masuk?... [Dewan riuh]

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: [Bangun]

Beberapa Ahli: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Siapa yang benarkan masuk itu, yang penting.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: RM5 juta *sponsor*... [Dewan riuh]

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Ini bukan isunya tetapi jangan salahkan saya. Apabila program yang... *[Dewan riuh]*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ini bukan soal penganjuran, ini soal siapa benarkan masuk.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *Astaghfirullah halazim... [Dewan riuh]* Bagi duit lagi Yang Berhormat Balik Pulau, Yang Berhormat Batu, Kerajaan Negeri Selangor. Huuuu!

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Batu, RM5 juta Yang Berhormat Batu.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota] Yang Berhormat Menteri, jangan main politik Yang Berhormat Menteri.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu, duduk Yang Berhormat... *[Dewan riuh]*

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Kerajaan mana yang menganjurkan – dia bertanya pada saya, saya *check* dengan Kementerian Luar Negeri mengatakan dasar kita kalau dia memenuhi syarat-syarat. Saya kata tidak ada halangan sekiranya memenuhi syarat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: RM5 juta syaratnya untuk masuk?... *[Dewan riuh]*

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Bukan RM5 juta untuk masuklah. Pertandingan lain, masuknya lain!

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Ini Kerajaan Negeri Selangor, saya tidak kata bagi dia untuk memperkenalkan nama negara. Akan tetapi jangan salahkan saya dalam soal ini. Ini yang kata tidak mahu ada hubungan

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *[Bangun] [Dewan riuh]*

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *[Bangun]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: RM5 juta Kerajaan Negeri Selangor untuk Yahudi. Ini Yang Berhormat Balik Pulau, Yang Berhormat Batu kena faham. Oh! *Double-standard. Astaghfirullah halazim... [Dewan riuh]*

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang bagi dia masuk itu kenapa?

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Akan tetapi jangan salahkan saya dalam soal ini. Ini daripada yang kata tidak mahu ada hubungan dengan Israel, sukan pun tidak boleh, muzik pun tidak boleh.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: *[Menyampuk]*

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Akan tetapi yang menganjurkan, keluarkan duit Kerajaan Negeri Selangor yang banyak. Jangan salahkan saya. Tuan Yang di-Pertua saya cukuplah di situ... *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Bukan isu siapa anjur... *[Dewan riuh]*

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri sekejap.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Apa Yang Berhormat cuba buat apa ini... *[Dewan riuh]*

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri isunya nasional sekuriti... *[Dewan riuh]*

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]:*Allahuakbar.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, terima kasih. Saya bawa ini sebab media, blogger pembangkang berhari-hari...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, duduklah Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Menghentam Yang Berhormat Menteri, kononnya pro-Zionis, pro-Yahudi rupanya...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: RM5 juta.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: RM5 juta. Yang Berhormat Kinabatangan saya hendak beritahu Tuan Yang di-Pertua... *[Dewan riuh]*

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Masalahnya Tuan Yang di-Pertua, penganjur itu, yang dibenarkan masuk itu siapa? Janganlah mengalihkan persoalan siapa yang benarkan masuk. Yang masuk itu yang penting tidak masuk di tidak hendak main.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak boleh macam ini Yang Berhormat. Biar Yang Berhormat Menteri menjawab.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sekejap Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Dia datang dengan peruntukan yang diberi oleh Kerajaan Negeri Selangor dan saya rasakan...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: RM5 juta.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Isunya bukan di sini, mereka bertanya... *[Dewan riuh]* Bukan Kementerian Belia dan Sukan yang menunggu di sempadan dan sebagainya tetapi jangan tuduh... *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri sedang menjawab Yang Berhormat.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Macam mana Yang Berhormat Kuala Kedah, RM5 juta?

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Jadi, Tuan Yang di-Pertua saya rasa memadaai saya ucapkan terima kasih banyak-banyak kepada semua yang mengambil bahagian. Kepada yang tidak sempat menjawab itu saya akan menjawab secara lisan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat.... *[Dewan riuh]*

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Imigresen bawa ke Kerajaan Pusat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sudah habis?

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: RM5 juta Yang Berhormat Batu.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Imigresen siapa?... *[Dewan riuh]* *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat cukuplah Yang Berhormat. Yang Berhormat dari Kementerian Sumber Manusia.

■2100

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kalau ini macam pun saya datang kalau ada RM5 juta.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Imigresen, Selangor punyakah imigresen?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Duit RM5 jutalah... *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Menteri Belia dan Sukan sudah habis dah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sri Gading sudah habis dah Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: RM5 juta.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Dengan jawapan RM5 juta daripada Kerajaan Selangor itu habislah jawapan... *[Ketawa]* Terima kasihlah penjelasan itu menyenangkan kami semua.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Akan tetapi yang pasti Menteri yang tolong... *[Ketawa]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: RM5 juta hendak baiki lif pangsapuri Selangor pun RM1.6 million sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Malulah.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Sudah, sudah duduklah.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: RM1.6 juta sahaja belanja untuk pangsapuri isu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kota Belud sudah habislah.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kalau ini macam Tuan Yang di-Pertua, saya baliklah. Kerajaan Selangor tidak boleh pakailah. Dia bagi...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat,

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: RM78 juta.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat saya minta diam Yang Berhormat. Ya, Kementerian Sumber Manusia *please*.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Tidak ada dah. Kementerian Sumber Manusia pula.

9.01 mlm.

Menteri Sumber Manusia [Datuk Seri Dr. S. Subramaniam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbincangan. Beberapa isu yang berkaitan dengan Kementerian Sumber Manusia kebanyakannya isu yang telah dibahas pada sesi-sesi yang lalu dan saya akan secara ringkas menjawab apa yang ditanya dan memberikan penjelasan kepada isu-isu baru yang dibangkit. Satu isu yang telah dibahas ialah tentang gaji minimum.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang dimaklumkan oleh Dewan yang mulia ini, Dewan telah meluluskan Akta Majlis Perundingan Gaji Kebangsaan Negara dan hasil daripada kelulusan dan pewartaan akta itu satu majlis telah di tubuh yang mengandungi 25 orang dan majlis ini sedang berunding pada masa sekarang dan mereka telah mengadakan beberapa perjumpaan dan perbincangan. Mereka pun telah mengadakan perbincangan dengan pihak Bank Dunia yang telah membuat kajian dan telah menyediakan laporan tentang isu gaji minimum yang paling sesuai kepada negara kita. Segala proses ini sedang berlalu secara baik dan kita berharap sebelum hujung tahun ini satu kadar gaji minimum boleh diumumkan untuk negara kita. Asas kepada peruntukan yang ada di dalam akta itu, iaitu majlis mempunyai kuasa untuk menetapkan satu kadar yang digunakan atau untuk seluruh negara atau kadar-kadar yang berbeza untuk sektor-sektor tertentu atau wilayah-wilayah tertentu.

Daripada kajian yang telah dibuat oleh Bank Dunia, daripada segi kasarnya pandangan yang diberi oleh Bank Dunia ialah kalau kadar gaji diletak di kadar lebih kurang RM900 mungkin itu tidak akan mempunyai apa-apa kesan secara negatif kepada peluang untuk menarik pelaburan di dalam mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan di dalam kawal kadar inflasi. Kalau gaji lebih daripada RM1,000 mungkin risiko ini akan naik sedikit demi sedikit dan terpulangnya kepada majlis untuk membuat satu keputusan dengan mengambil kira semua faktor-faktor yang ada di depan mereka dan membuat satu cadangan kepada kerajaan dan kerajaan akan menerima cadangan yang akan dibuat oleh majlis ini.

Majlis akan membuat cadangan ini di dalam satu suasana bebas di mana ada wakil-wakil daripada pihak pekerja, wakil-wakil daripada pihak majikan, wakil-wakil daripada pihak bebas yang mempunyai Presiden FOMCA, wakil daripada *Productivity Centre* dan sebagainya. Di dalam suasana itu di mana ada input daripada beberapa orang ahli-ahli yang mempunyai kepakaran di dalam pelbagai bidang, saya berharap majlis ini akan berhasil di dalam satu kadar yang paling sesuai untuk negara kita yang akan meningkatkan kadar upah untuk golongan yang mendapat gaji yang rendah di dalam negara itu dan memulakan satu sejarah baru di dalam negara kita di mana golongan yang mendapat gaji rendah akan diberi perlindungan dan gaji mereka ialah selaras dengan keperluan dan kehidupan mereka. Ya Yang Berhormat Kuala Langat.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Apa yang saya dimaklumkan bahawa sasaran untuk gaji minimum ini akan dibuat sekitar penghujung tahun 2011. Apa yang saya hendak bangkitkan ialah dalam ucapan perbahasan saya ada membariskan beberapa ayat perkataan yang menjurus kepada implementasi. Gaji pengawal keselamatan saya telah membuktikan dalam Dewan ini bersama dengan *pay slip*nya yang telah pun dipersetujui tahun 2007 bila mana gaji minimum pengawal keselamatan dan juga pekerja klinik telah pun dipersetujui tetapi amat malang dalam surat pekeliling oleh satu syarikat yang saya tidak ada dokumen saya cari sampai tidak dapat, dokumen itu jelas menunjukkan bahawa kalau minta gaji lebih yang telah diperolehi sebanyak RM409.71 - mempunyai cawangan yang cukup banyak di seluruh negara.

Dalam informasi itu dia menyatakan sesiapa yang minta gaji lebih akan dipecat dan pewartaan Menteri itu tidak diwartakan, tidak digarispandukan sebagai wajib. Saya ingin meminta penjelasan Menteri apakah kedudukan itu sama sebaris dengan Majlis Konsultasi Minimum yang telah pun diwujudkan ini untuk mereka ini dapatkan gaji minimum. Kerana apa yang saya ketahui bahawa pengawal keselamatan pun masih tidak mampu untuk mengadakan gaji minimum. Jadi saya mohon penjelasan.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri sedikit sahaja atas isu tadi, kelompok-kelompok berkepentingan yang dipanggil untuk majlis rundingan. Yang Berhormat Menteri saya agak rasa terkilan sekiranya pengerusi Kokus Pekerja Parlimen yang bersifat *by partisan* yang diangkat buat pertama kali, yang saya rasa antara salah satunya kokus yang mana kebetulan tokoh pekerjaanya tidak dimasukkan dalam majlis rundingan tersebut. Saya itu agak terkilan kerana saya rasa itu perlu. Jadi kita tidak mahu di Dewan ini kita hanya berbahas satu perkara yang mungkin boleh dibahas dengan *detail* di peringkat majlis, di sini mungkin kita bahas isu-isu yang lebih bersifat makro, tidak isu mikro. Mohon penjelasan Yang Berhormat Menteri.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Isu yang sama. Ya, tadi saya dengar dengan teliti apa Yang Berhormat Menteri sebutkan tadi. Akan tetapi saya tidak dengar kriteria dan juga komposisi sama ada kedua-dua pihak daripada majikan dan juga pekerja adalah seimbang. Juga kalau bincang dengan betullah kalau dalam majlis ini memberikan kebebasan untuk berunding. Akan tetapi kerajaan sama ada memberikan *guideline* untuk gaji minimum ini adalah secara *sectoral* atau secara *national* atau secara *regional*. Itu saya kurang teliti apa dari...

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih saya akan menjawab apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Batu. Dalam akta sebenarnya ada empat kumpulan iaitu tiap-tiap kumpulan minimum ialah lima orang, iaitu kerajaan lima orang, wakil pekerja lima orang, wakil majikan lima orang dan wakil bebas lima orang. Akan tetapi atas permintaan yang dibuat oleh pihak pekerja dan majikan bahawa bilangan mereka mesti lebih daripada wakil daripada kerajaan dan bilangan mereka mesti lebih daripada golongan bebas. Kita telah membuat keputusan selaras dengan peruntukan yang tersedia ada di dalam akta itu supaya untuk majikan dan pekerja bilangan itu dinaikkan kepada enam orang.

Oleh itu majikan ada enam orang, pekerja ada enam orang wakil, manakala kerajaan lima orang dan bebas lima orang. Itu bermaksud di dalam majlis ini keutamaan diberi kepada hak pekerja dan hak majikan. Untuk soalan yang lain itu di dalam akta, akta memberikan kebebasan kepada pihak majlis untuk menentukan kadar, satu ialah untuk satu kadar yang boleh diguna pakai untuk seluruh negara atau kadar yang berbeza untuk sektor-sektor atau kadar yang boleh beza dari wilayah ke wilayah. Keputusan itu ialah terpulang kepada majlis dengan mengambil kira segala kajian yang telah dibuat oleh jawatankuasa teknikal.

■2110

Saya memberitahu Dewan ini bahawa segala keputusan iaitu kajian dan keputusan ini dibuat di dalam satu suasana yang bebas di mana tidak dipengaruhi oleh pandangan daripada kerajaan. Oleh itu kerajaan tidak memberi apa-apa garis panduan kepada majlis. Mana yang lebih baik? Kita sebenarnya mahu pihak majikan dan pihak pekerja membuat satu keputusan di dalam suasana *bipartisme* itu ialah yang paling sesuai untuk kerajaan pun kalau mereka kedua-dua pihak iaitu pihak yang perlu bayar gaji dan pihak yang terima gaji, mereka boleh setuju di dalam satu kadar iaitu keadaan yang paling bagus untuk pekerjaan dan itulah sikap dan prinsip ke atas mana kerajaan telah mengadakan majlis ini. Untuk menjawab soalan daripada Yang Berhormat Balik Pulau daripada awalnya walaupun ada permintaan daripada pihak politik termasuk daripada pihak Barisan Nasional dan pihak pembangkang bahawa ahli-ahli politik menyertai di dalam majlis ini. Kita telah membuat keputusan bahawa majlis ini bebas daripada pengaruh politik.

Oleh itu tiada satu-satu orang pun di dalam wakil daripada majlis itu yang pada masa sekarang ada dipolitikkan atau pada masa dahulu ada di dalam bidang politik. Semua orang ialah mereka yang mewakili pihak pekerja, majikan, dan pengurus majlis ini ialah seorang bekas *Chief Justice* Sabah dan Sarawak untuk memberi satu keyakinan kepada majlis itu bahawa majlis ini sebenar-benarnya bebas daripada apa-apa pengaruh politik dan keputusannya ialah keputusan yang bebas dengan mengambil kira faktor-faktor ekonomi yang telah dibawa kepada pandangan masing-masing. So saya berharap sebelum hujung tahun ini, majlis boleh membuat satu cadangan tentang kadar gaji yang sesuai dan untuk jawab soalan daripada Yang Berhormat Kuala Langat.

Saya setuju dengan Yang Berhormat Kuala Langat bahawa selepas kitaewartakan gaji keselamatan baru-baru ini pada tahun 2011, mengikut zon-zon yang telah ditetapkan masih ada beberapa syarikat yang tidak mengikut apa yang telah ditetapkan dan syarikat yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kuala Langat ialah satu syarikat 'New Hemisphere' yang tidak membuat bayaran selepas isu ini telah dibangkitkan di dalam Parlimen, pihak kementerian. Saya telah membuat siasatan ke atas syarikat ini dan mereka telah sudi untuk membuat bayaran mula daripada bulan Oktober dan segala tunggakan gaji mereka daripada bulan Februari iaitu semasa akta ini telah diwartakan sampai September ini mereka akan bayar semula sebagai bayaran gaji tunggakan kepada pekerja-pekerja di bawah mereka.

Kita juga telah membuat siasatan kepada pihak iaitu majikan-majikan yang lain dan telah mendapat 400 aduan yang kita telah terima daripada pekerja-pekerja pengawal keselamatan dan daripadanya selepas tindakan yang telah dibuat oleh Jabatan Tenaga Kerja 145 daripada kes-kes itu telah dapat diselesaikan dan 25 kes kita akan membawa mereka ke dakwaan kerana kesilapan yang telah dibuat...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Ada 172 kes ini masih di dalam tindakan.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Salah satu daripada sebab...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, sebentar. Terima kasih Yang Berhormat Menteri kerana prihatin.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Ya.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih. Salah satu daripada sebab yang diberitahu oleh pihak majikan keselamatan para pegawai kelas atasan, mereka mempunyai kontrak khasnya dengan agensi-agensi kerajaan contohnya. Kadang-kadang agensi-agensi yang mempunyai kontrak ini tidak membuat bayaran pada masa yang tetap. Ini menyebabkan di dalam satu keadaan di mana bayaran tidak diberi untuk pekerja. Sekarang saya diberitahu di dalam beberapa bulan ini, perkara ini diselaraskan selepas kerajaan telah meluluskan peruntukan tambahan lebih kurang RM270 juta untuk diberi kepada agensi-agensi kerajaan mahupun kementerian-kementerian khasnya Kementerian Kesihatan Malaysia, Kementerian Pelajaran Malaysia, dan sebagainya untuk membantu mereka menyelaraskan pembayaran gaji untuk pengawal keselamatan mereka selaras dengan pindaan yang telah dibuat dan gaji minimum yang telah dibuat. Ya, Arau.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri soal pegawai keselamatan di negara kita ini, kita sebenarnya lebih memerlukan ia terdiri daripada anak-anak tempatan. Akan tetapi apabila tidak ada gaji atau upah yang menarik kepada mereka, menyebabkan syarikat-syarikat tempatan ataupun hotel dan syarikat-syarikat lain persendirian mereka gemar untuk mengambil pegawai daripada luar negara. Jadi di sini berlaku seolah-olah pegawai keselamatan anak tempatan ini dianaktirikan.

Saya pernah mencadangkan di Dewan yang mulia ini agar Institut Latihan Pegawai Keselamatan ini diwujudkan baru kita dapat menapis pegawai-pegawai keselamatan yang benar-benar berkecualan dan pandai menggunakan senjata atau pun siuman seperti berlaku kes di Arau semalam di kawasan saya. Pengawal keselamatan yang dipilih tidak siuman menunjukkan kemaluan di khalayak ramai di hadapan pelajar-pelajar perempuan. Jadi perkara-perkara ini tidak seharusnya berlaku kalau kita ada Institut Latihan Pegawai Keselamatan yang mempunyai satu modul khusus untuk melatih mereka seolah-olah mereka juga mempunyai dan mengetahui tentang tugas dan tanggungjawab yang mereka pikul sepertimana yang dibuat di Indonesia dan di Thailand. Pandangan Yang Berhormat Menteri?

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, sekali Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri cakap tadi sudah pun diberi arahan mana-mana syarikat yang perlu akur dengan gaji minimum pengawal keselamatan. Satu lagi yang saya musykilkan ialah mungkinkah perlu kita memantau sebab pegawai keselamatan ini ia bekerja lebih daripada masa yang diperuntukkan dalam seksyen 60A, Akta Kerajaan 1955, yang melebihi paras lapan jam. Kalau sekiranya gaji minimum ini termasuk dalam lebih waktu itu kita juga perlu pantau dia dibayar *overtime*. Jadi adakah Yang Berhormat Menteri bersetuju untuk memantau itu dibuat secara konsisten supaya mereka juga dibela dari soal *overtime*.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Ya, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Untuk menjawab soalan itu, memang kadar yang telah ditetapkan ialah untuk lapan jam. Contohnya untuk zon 'A' RM550 dan RM150 sebagai *allowance* ini ialah untuk kadar lapan jam. Kalau lebih daripada lapan jam kadar *overtime* perlu dibayar berasaskan kepada RM550.

Pandangan yang diberi oleh Yang Berhormat Arau supaya iaitu tumpuan diberi kepada pengawal keselamatan tempatan daripada yang ada, itu adalah satu daripada dasar kerajaan dan Kementerian Dalam Negeri yang menjadi agensi yang sebenarnya memberi kelulusan kepada majikan-majikan dan syarikat-syarikat telah mengenakan salah satu daripada isu, ialah perkara untuk mengadakan latihan minimum. Mungkin ini tidak mencukupi dan mungkin sistem tapisan yang ada di dalam peringkat majikan-majikan tidak mencukupi untuk memastikan bahawa isu-isu yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Arau tidak berlaku dan saya mengalu-alukan cadangan yang diberi. Saya berharap selepas kenaikan gaji yang dibuat.

Semasa kita buat kenaikan gaji, gaji lebih kurang ada di satu-satu tempat naik 100 peratus daripada kadar yang dahulu dan dengan kenaikan ini saya berharap ini akan menjadi satu penarikan supaya pekerja-pekerja tempatan akan datang untuk mengambil bahagian dan bekerja dalam bidang ini. Satu lagi isu yang telah dibangkitkan ialah tentang pembantu rumah.

Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat maklum, isu pembantu rumah dan pembekuan pembantu rumah yang dibuat oleh Indonesia yang disebabkan oleh kes-kes penderaan satu dua kes di mana hasil daripada penderaan ini mengakibatkan kematian beberapa pekerja pembantu rumah dan ini telah menjadi satu isu yang besar di pihak Indonesia dan mereka telah membuat keputusan untuk membekukan. Selepas itu, perundingan telah diadakan dengan pihak Indonesia dan Malaysia dan hasilnya itu telah ada di dalam satu MOU yang kita telah menandatangani di mana beberapa faktor telah diberi keutamaan. Salah satu daripadanya ialah untuk apa yang dimohon oleh pihak Indonesia bahawa satu hari cuti diberi dalam tiap-tiap minggu untuk pembantu rumah dan pasport ialah sepatutnya dipegang oleh pihak pekerja dan bukan oleh pihak majikan. Bayaran gaji dibuat melalui akaun bank dan beberapa perkara ini yang telah mendapat persetujuan oleh kedua-dua pihak. Selepas persetujuan ini, baru-baru ini di perundingan kebangsaan yang telah diadakan di antara pemimpin-pemimpin kedua-dua negara ini ialah salah satu daripada isu yang telah kita bincang di Lombok.

■2120

Hasil daripada perbincangan, Presiden Indonesia dan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita telah membuat satu pengumuman bahawa pada 1 Disember selepas segala proses pembawa masuk itu setelah dihalusi dan telah dipersetujui oleh kedua-dua pihak, pembantu-pembantu rumah baru boleh masuk ke dalam negara dengan mengambil kira isu-isu yang telah dibangkitkan oleh mereka sebelum itu. Ya, Yang Berhormat Kota Raja.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Secara prinsipnya saya kira ramai majikan berasa lega kerana boleh membawa masuk pembantu rumah daripada Indonesia cuma seperkara lagi yang menjadi kebimbangan apabila pasport diserahkan kepada pembantu rumah. Sekiranya pembantu rumah lari siapakah yang akan menanggung kosnya?

Keduanya, adalah mengenai cuti satu hari seminggu. Saya ingat secara prinsipnya kita semua boleh bersetuju tetapi keluhan daripada majikan biasanya ialah apabila mereka bercuti dan mereka tinggal misalnya di tempat yang tidak ada kenderaan awam yang masuk misalnya. Maka menjadi pula sekarang pada hari cuti majikan terpaksa menghantar mereka ke mana mereka hendak pergi. Perkara begini nampaknya mudah tetapi sepatutnya dengan adanya seorang pembantu rumah itu memudahkan majikan tetapi dengan syarat-syarat terbaru ini nampaknya seolah-olah pihak majikan yang banyak kena *compromise* dalam perkara ini padahal kebajikan dan kepentingan mereka itu tidak dilindungi.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit sahaja Yang Berhormat Menteri.

Yang Berhormat Menteri, saya melihat isu tenaga kerja ini terutama suri rumah ialah satu ruang sebenarnya untuk Malaysia menunjukkan satu model yang amat baik kerana ini bukan satu perkara yang baru. Ianya adalah satu perkara yang berulang-ulang dan saya rasa usaha Malaysia dan Indonesia cuba menyelesaikan perkara ini bukan satu perkara yang baru.

Pada masa yang sama *Cambodia* timbul satu masalah yang sama sehinggakan Perdana Menterinya sendiri mengeluarkan satu kenyataan. Jadi saya rasa Yang Berhormat Menteri, memandangkan ASEAN ini telah berkembang ke satu tahap yang agak baik, Piagam ASEAN, artikel 14 mempertahankan dan mempromosikan hak asasi manusia dan sebagainya, sehinggakan tahun 2015 kita akan cuba mencapai komuniti ASEAN. Jadi saya rasa perkara-perkara yang boleh menggores apatah lagi kalau untuk tujuan-tujuan ekonomi, saya rasa Yang Berhormat Menteri mungkin boleh mencadangkan satu para yang lebih proaktif. Ini kerana saya yakin kalau perkara ini dapat kita selesaikan, satu suasana diplomasi yang lebih kondusif yang akan menguntungkan kedua-dua pihak dapat dicapai. Mohon satu penjelasan yang lebih tegas dari Yang Berhormat Menteri untuk menangani isu ini.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih. Untuk menjawab isu-isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kota Raja, pandangan yang diberikan oleh Yang Berhormat Kota Raja telah dikemukakan kepada kementerian oleh pihak-pihak lain. Akan tetapi sebagai sebuah kerajaan dan sebagai satu entiti di dalam bidang antarabangsa, ada standard-standard antarabangsa yang kita mesti patuhi.

Di dalam isu passport, undang-undang negara kita dan undang-undang negara Indonesia memang jelas bahawa passport ialah hak tuan punya passport itu. Oleh itu walaupun pada masa dahulu oleh kerana sebab-sebab yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi, passport itu dipegang oleh pihak majikan tetapi apabila kita mahu menahan apa yang dibuat, itu di dalam bidang antarabangsa. Itu satu perkara yang amat susah. Oleh itu daripada segi undang-undang, kita kena setuju walaupun ada peruntukan diberi. Kalau ada sebab-sebab di mana contohnya dari segi keselamatan, passport ini dipegang oleh majikan tetapi itu boleh dibuat dengan syarat bahawa telah mendapat persetujuan secara bertulis daripada pihak pembantu rumah dan patut diserahkan balik kepada mereka bila diperlukan.

Sama seperti cuti. Cuti sehari dalam seminggu ada di dalam MoU, satu persetujuan bahawa kalau pihak pembantu rumah sudi untuk bekerja pada hari cuti beliau akan diberi *payment for working on holiday* mengikut akta kerja kita iaitu bayaran tambahan. Di dalam keadaan itu pilihan diberi kepada pihak pembantu rumah, mahukah mereka keluar. Pembantu rumah pun telah memberi pandangan bahawa ada separuh daripada mereka tidak mahu keluar daripada rumah kerana itu melibatkan perbelanjaan tambahan kepada mereka. Mereka lebih suka duduk di dalam rumah. Oleh itu di dalam keadaan ini pilihan diberi kepada mereka kalau mereka mahu terus kerja tetapi bayaran *overtime* kena dibuat selaras dengan Akta Kerja seperti perlindungan yang diberi kepada pekerja-pekerja tempatan di dalam akta kerja kita. Ya, Yang Berhormat Arau.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri.

Masalah yang timbul Yang Berhormat Menteri, kita juga harus memikirkan tentang kedudukan rakyat kita. Apabila timbul soal keselamatan di sini misalnya bapa dan ibu bekerja, passport diberi kepada pembantu rumah. Saya ingat kes sudah berlaku walaupun terpencil. Sudah berlaku anak-anak dilarikan, diculik, diugut dan sebagainya. Kita kena sedar bahawa kes pembantu rumah Indonesia ini di negara lain sebenarnya lebih teruk. Di Arab Saudi pernah satu kes bawa balik anak tiap-tiap tahun pun tidak ada pertikaian sebab Arab Saudi. Setiap kali pembantu rumah itu bawa balik anak, anak daripada majikan tetapi tidak ada pertikaian kerana itu berlaku di Arab Saudi.

Akan tetapi kenapa di negara kita? Adakah disebabkan oleh perkara ini berlaku tidak cukup penerangan yang diberikan oleh kedutaan kita atau konsulat kita di Indonesia untuk hadir ke universiti-universiti, berhadapan dengan media, memperjelaskan isu. Saya difahamkan perkara ini ada berlaku malah duta kita dianggap tidak mesra media di Indonesia, tidak menerangkan hakikat dan perkara sebenar yang menyebabkan rakyat Indonesia tidak mendapat fakta sebenarnya kes-kes yang berlaku seperti Nirmala. Ini kes yang terlalu terpencil. Begitu juga kes yang melibatkan pembantu rumah Cambodia baru-baru ini, terlalu terpencil sehingga masuk dalam CNN seolah-olah negara kita ini negara yang cukup zalim, ganas dan menghina pembantu rumah daripada Cambodia sehingga Hun Sen mengeluarkan kenyataan yang sedemikian rupa. Apakah tidak boleh kerajaan mengatasi masalah ini?

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Yang Berhormat.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Sebelum itu boleh sedikit Yang Berhormat Menteri mengenai pasport tadi. Saya cuma hendak sebut di sini bahawa apabila pembantu rumah lari, kerugiannya hanya ditanggung oleh majikan. Tidakkah ada satu skim seperti insurans ataupun ganti rugi di mana sekiranya pembantu rumah mencabuli kontraknya..., dia sendiri tidak menepati kontraknya maka majikan dibayar balik ganti rugi? Hendak bawa masuk sekarang Yang Berhormat Menteri - RM9,000. Maknanya ia adalah *beyond ordinary person*, dengan izin. Jadi itu antara perkara yang selalu menjadi rungutan.

Datuk Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Kota Raja, satu lagi peruntukan yang dimasukkan di dalam MoU baru ialah kalau seseorang pembantu rumah melarikan diri di dalam enam bulan selepas datang iaitu enam bulan permulaannya, satu, agen mempunyai tanggungjawab untuk mengganti itu secara percuma atau kalau mereka tidak boleh buat sedemikian, segala bayaran yang dibuat oleh pihak majikan kepada agen itu harus dikembalikan semula oleh agen akan bayaran itu.

Ini adalah satu perlindungan yang diberi kepada pihak majikan di dalam apa yang telah dipersetujui di dalam MoU baru, satu perkara yang tidak ada pada masa dahulu yang telah dipersetujui oleh kedua-dua pihak Malaysia dan Indonesia untuk memberi perlindungan kepada pihak majikan. Kerajaan sedar tentang isu ini dan kita pun fikir macam mana untuk beri perlindungan yang lebih baik kepada pihak majikan di dalam hal ini supaya kes-kes di mana ada pelarian daripada pembantu rumah dan segala kerugian ini ditanggung sepenuhnya oleh majikan ini boleh dielakkan.

Kalau boleh pindah ke satu tajuk yang lain, satu perkara lain yang telah dibangkitkan ialah tentang pekerja asing dan ini lebih kurang berkaitan dengan apa yang kita bincangkan tentang pembantu rumah. Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat maklum, di dalam proses 6P baru-baru ini pendaftaran yang dibuat lebih kurang 1.3 juta yang tidak rasmi atau tidak sah telah mendaftarkan diri dan kalau diambil dengan yang sah lebih kurang 3.12 juta pekerja asing yang ada di dalam negara kita. Ini adalah satu isu yang besar dan kerajaan mempunyai minat seperti Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa bilangan ini mesti dikurangkan tetapi tiap-tiap kali bil ada usaha untuk mengurangkan atau membekukan pembawaan pekerja asing ke negara kita, ada suara-suara yang dikeluarkan oleh pihak-pihak majikan dalam bidang-bidang tertentu khasnya bidang perladangan, pembinaan, pembantu rumah di mana mereka sentiasa cakap ada kurang pekerja-pekerja untuk sektor masing-masing.

■2130

Ini adalah satu isu yang menjadi satu perkara yang susah kepada kerajaan bagaimana untuk menunaikan keperluan industri dan pada masa yang sama untuk mengurangkan bilangan pekerja asing yang ada di dalam negara kita.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Di dalam *Economic Transformation Plan* kerajaan telah tetapkan kerana negara kita mempunyai jumlah penduduk yang kecil dan jumlah tenaga kerja yang ada di dalam negara kita di antara 11 juta dan 12 juta. Bilangan peluang pekerjaan lebih daripada jumlah pekerja yang kita ada semasa kita memerlukan tenaga pekerja daripada negara luar. Ada sektor-sektor tertentu, contohnya di perladangan, walau apa-apa yang dibuat tetapi jumlah pekerja tempatan yang mempunyai minat untuk melibatkan diri di dalam bidang itu adalah amat kurang. Begitu juga di dalam sektor pembinaan.

Ada sektor-sektor yang tertentu di mana kita tidak boleh lari daripada kebergantungan kepada pekerja asing. Mungkin ada sektor-sektor lain, contohnya sektor pembuatan di mana dengan meningkatkan nilai tambah di dalam industri-industri tersebut mungkin kita boleh capai ke atas satu tahap di mana keperluan kepada pekerja-pekerja asing boleh dikurangkan dan kerja-kerja yang dibuat adalah asas kepada kemahiran dan pengetahuan dan ini akan menarik pekerja-pekerja tempatan. Yang Berhormat Kuala Langat.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, merenung apa yang Yang Berhormat Menteri bicarakan tadi Tuan Yang di-Pertua, 3.21 juta pekerja asing. Tahap pengangguran berada dalam paras 3.3 peratus iaitu menghampiri 400,000 ribu.

Skop perkhidmatan, contohnya kemasukan mereka ini bekerja dalam sektor yang berbagai. Hotel, perhotelan kita nampak sudah banyak sudah *front desk* ini sudah orang Philipineslah, orang Indonesialah dan sebagainya.

Soalan kita adalah kalau sekiranya berlaku *replacement* atau peralihan antara pekerja tempatan walaupun akta sudah ada di bawah seksyen 60(m) mengatakan haram menggantikan pekerja tempatan kepada pekerja asing. Namun, syarikat ada melakukan terutama sekali dalam bidang perhotelan. Apakah tindakan Yang Berhormat Menteri dalam aspek untuk mengurangkan kadar pengangguran yang agak gerun walaupun dikatakan 3.3 peratus itu tidak mencecah 4 peratus tetapi ia menggerunkan pekerja tempatan kerana lipatan daripada penghijrahan kemasukan pekerja asing sudah mencecah hampir 3.5 juta, saya percaya lebih dari itu.

Jadi, kita tidak mahu melihat persaingan pekerja asing itu akan meranapkan dan mengendurkan pekerja tempatan hingga tidak membolehkan pekerja tempatan diberi ruang. Apakah tindakan Yang Berhormat Menteri dan kementerian supaya 400,000 ini diberikan ruang untuk bekerja. Kita ketepikan pekerja asing dan pastikan pengangguran itu tidak langsung digambarkan berada dalam posisi yang menggerunkan. Bagaimana pandangan Yang Berhormat Menteri?

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit, sedikit sahaja. Yang Berhormat Menteri, tadi disebabkan oleh keperluan ekonomi kita menerima pekerja-pekerja ini. Ada alasan-alasan seperti yang dikatakan tadi. Akan tetapi Yang Berhormat Menteri, saya mohon penjelasan Yang Berhormat Menteri kerana Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri baru-baru ini ketika menjelaskan mengenai isu perjanjian SWAP di antara Australia dan Malaysia yang melibatkan ramai *refugees* dan mereka yang status lain.

Antara perkara yang ditimbulkan ialah hak pendidikan, hak bekerja untuk mencari makan. Akan tetapi di situ alasannya adalah alasan kemanusiaan dan sebagainya. Akan tetapi di ruang yang lain ia memberi bebanan kepada kita untuk membuat keputusan mengenai hak-hak mereka untuk bekerja. Tadi atas hambatan pasaran ekonomi tetapi ini di atas dasar keputusan kerajaan sendiri yang membawa masuk mereka ini. Yang Berhormat Menteri tolong jelaskan bagaimana kita melihat perkara ini sehingga terjadi sebegini.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Di dalam dasar pekerja asing, dasar yang telah ditentukan di Jawatankuasa Pekerja Asing yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, ada sektor-sektor tertentu di mana mereka dibenarkan, ada sektor-sektor tertentu yang mereka tidak dibenarkan. Sebolehnya ini yang telah dipatuhi oleh kementerian-kementerian yang berkenaan khasnya Kementerian Dalam Negeri untuk memberi kelulusan untuk pembawaan kemasukan pekerja asing di dalam negara kita.

Tentang isu yang telah dibangkit oleh Ahli Yang Berhormat daripada Kuala Langat, contohnya di dalam bidang perhotelan di mana ada di dalam *frontliners* masih ada pekerja asing. Memang daripada segi dasar itu tidak dibenarkan. Kita sudah jelas bahawa di dalam bidang perhotelan, di dalam *frontliners* ini tidak boleh dibenarkan pekerja asing. Walaupun saya terima apa pandangan yang diberi, ada perkara-perkara ini yang berlaku di dalam beberapa hotel, itu adalah isu pemantauan, penguatkuasaan undang-undang yang keadaan ini kena dipertingkatkan.

Itulah tujuan proses pendaftaran ini yang dibuat pada masa sekarang kerana dengan proses pendaftaran, kita berharap satu isu yang sering berlaku iaitu perpindahan pekerja-pekerja daripada satu sektor kepada satu sektor yang lain yang menjadikan isu yang besar. Ini kerana semasa mereka pindah, mereka masih menjadi tidak rasmi, tidak sah dan ini mewujudkan beberapa isu. Dengan sistem biometrik yang ada mungkin kita boleh menggunakan sistem ini untuk mengurangkan bilangan pekerja-pekerja yang tidak rasmi dan memastikan bahawa pelarian daripada satu sektor ke satu sektor yang lain dan perpindahan daripada satu sektor kepada satu sektor yang lain boleh dikurangkan.

Untuk jangka masa panjang, harapan kerajaan melalui langkah-langkah yang dibuat oleh kerajaan untuk meningkatkan kadar gaji dan kita pun ada cadangan untuk menaikkan kadar levi yang dikenakan untuk pekerja-pekerja asing. Mungkin pada tahun yang akan datang dengan perkara-perkara itu, proses untuk membawa satu pekerja asing, kosnya akan naik.

So, bila kos itu sudah naik kepada satu kadar di mana tidak sesuai dengan keperluan sesuatu industri dan saya berharap pada ketika itu industri akan membuat keputusan bahawa mungkin lebih baik untuk membuat bayaran kepada pekerja tempatan selain daripada membawa pekerja asing daripada negara yang lain.

Dengan *Economic Transformation Plan* di mana tumpuan diberi kepada pengetahuan dan kepada kemahiran, kita berharap industri-industri yang akan masuk ke dalam negara kita tidak lagi industri yang diasaskan kepada *labor intensive*. Negara kita sudah pindah daripada situasi di mana pada satu ketika, contoh di dalam Pulau Pinang di Bayan Lepas pada 70-an memang *labor intensive industry* telah memberi bantuan untuk rakyat tempatan mendapat kerja, untuk mengurangkan kemiskinan tetapi situasi itu sudah ubah.

Pada masa sekarang kita kena lihat kepada satu keadaan baru di mana tumpuan diberi kepada industri-industri yang diasaskan kepada pengetahuan, industri-industri yang diasaskan kepada kemahiran. Kementerian saya telah bekerjasama dengan pihak MITI, kalau ada pihak industri yang datang untuk melabur di dalam negara ini dan kalau di dalam pelaburan mereka mahu pekerja-pekerja asing dibenarkan, mungkin kita tidak membenarkan mereka untuk melabur di negara kita dan memberi tumpuan kepada industri-industri yang diasaskan kepada kemahiran dan kepada pengetahuan.

Ini adalah satu langkah, saya berharap bahawa untuk satu jangka masa panjang boleh mengurangkan kebergantungan kita kepada pekerja asing yang sudah terlampau. Seperti rakyat, seperti Ahli-ahli Yang Berhormat di sini, kerajaan pun mempunyai satu kesedaran tentang penambahan pekerja-pekerja asing yang tidak dikawal dan kita berharap melalui langkah-langkah yang diambil ini proses itu boleh dikawal.

Satu perkara lagi yang telah dibangkit ialah kegunaan tenaga kerja wanita dan bagaimana boleh meningkatkan peluang-peluang pekerjaan kepada wanita. Salah satu daripada usaha kerajaan yang dibuat pada tahun yang lalu ialah untuk mewujudkan peraturan pekerjaan separuh masa.

Golongan yang ditumpukan dalam peraturan adalah untuk memberikan peluang untuk golongan wanita untuk bekerja. Kerana kita sedar bahawa, contohnya suri rumah tangga atau seorang ibu, mungkin tidak boleh buat kerja untuk lapan jam tetapi mereka yang mempunyai kelayakan, mereka yang mempunyai pendidikan yang tinggi kalau diberi peluang untuk kerja untuk tiga jam atau empat jam, mereka akan menggunakan peluang itu untuk kerja.

Sekarang kita di dalam proses untuk menggalakkan majikan untuk mewujudkan peluang-peluang pekerjaan separuh masa untuk golongan wanita supaya mereka boleh mengimbangkan tanggungjawab mereka sebagai seorang ibu, seorang suri rumah tangga dan pilihan mereka supaya pengetahuan yang mereka ada, kemahiran yang mereka ada, pendidikan yang diperolehi itu boleh digunakan untuk kerja. Selain daripada itu ada usaha untuk meningkatkan apa yang dipanggil *homeworking*. Kementerian saya telah dengan kerjasama daripada beberapa orang majikan telah mewujudkan pekerjaan di dalam komuniti. Pada masa sekarang lebih 4,126 orang sedang bekerja di dalam *homeworking programme* di seluruh negara di mana mereka tidak perlu pindah daripada rumah mereka, tidak perlu pergi daripada rumah mereka tetapi masih boleh kerja.

■2140

Ini adalah usaha-usaha yang dibuat oleh kerajaan untuk memastikan kita boleh menggunakan tenaga kerja wanita yang ada, *latent force* lebih kurang enam juta orang yang boleh kerja, tetapi tidak kerja. Saya berharap melalui usaha-usaha yang dibuat semacam ini kita boleh meningkatkan kegunaan tenaga kerja wanita di dalam bidang kerja. Ini akan mengurangkan keperluan tenaga asing pada masa sekarang dan memberi kepuasan kepada tenaga wanita yang mempunyai pendidikan tinggi.

Tuan Yang di-Pertua, lagi satu perkara yang telah dibangkitkan ialah tentang gangguan seksual. Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat maklum, bahawa baru-baru ini di dalam pindaan yang telah dibuat kepada Akta Kerja, ada satu seksyen yang telah dimasukkan baru iaitu untuk memberi ruang supaya segala aduan berkenaan dengan gangguan seksual di tempat kerja ini boleh disiasat di dalam suasana iaitu di dalam perhubungan di antara seorang majikan dan seorang pekerja.

Di dalam situasi itu, ada langkah-langkah telah diterangkan yang sepatutnya dibuat, apakah langkah yang dibuat untuk memberi siasat dan apa kesannya kalau seseorang majikan ini tidak membuat siasatan kepada satu aduan gangguan seksual yang telah dibawa kepada pandangan mereka...

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: [Bangun]

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Ya, Yang Berhormat Kota Raja.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Mengenai gangguan seksual di dalam Akta Kerja baru-baru ini, Dewan ini telah menyebut bahawa di dalam Akta Kerja ini, maknanya adakah ia bermakna sektor-sektor majikan yang lain? Ini kerana ini akta pekerja, tidak termasuk bidang-bidang profesional yang lain. Saya bertanya pada hari itu sama ada misalnya doktor termasuk di bawah akta pekerja? Jawapannya, tidak. Jadi adakah gangguan seksual ini boleh dikenakan juga kepada bidang-bidang pekerjaan yang lain? Kalau tidak, maknanya kami juga merasakan bahawa ia tidak sesuai duduk di dalam akta pekerja ini. Ia sepatutnya dikeluarkan sebagai satu akta yang asing yang boleh merangkumi seluruh profesion atau bidang pekerjaan di negara kita. Terima kasih.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Yang Berhormat...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, saya minta bersekali dengan itu supaya tidak terlajak dia punya *next item* itu. Tuan Yang di-Pertua, minta maaf. Isu sekarang ialah di bawah seksyen 81, memperjelaskan tentang kuasa majikan apabila berlakunya *sexual harassment*. Ia dikembalikan balik oleh ketua pengarah kepada majikan untuk mengadakan siasatan dalaman dan majikan itu kalau terlibat majikan yang berkepentingan, sudah barang pasti majikan itu akan melindungi rakan mereka, dan mangsa kepada wanita itu diberi tempoh untuk beberapa jangka masa yang telah pun ditetapkan di dalam akta ini, dan selepas ruang itu, apa jadi?

Bagaimana pihak wanita itu dapat diberikan *security* atau keselamatan kalau berlaku ke atas ketuanya? Saya melihat akta ini perlu dialihkan kepada akta yang lain supaya matlamat keselamatannya itu *very consistent*. Kalau tidak, bila diberi ruang tetapi ruang itu dikembalikan balik pada pengurusan, maka tidak akan berlaku keadilan. Hak wanita itu akan tercabar dengan *pressure* ataupun tekanan-tekanan oleh pihak majikan yang akan dilakukan. Mohon Yang Berhormat Menteri pertimbangkan supaya ia diwujudkan dalam satu akta yang berbeza.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Ahli Yang Berhormat. Untuk menjawab soalan daripada Ahli Yang Berhormat Kota Raja, di dalam Akta Kerja, sebelum ini perlindungan diberi kepada mereka yang mendapat gaji kurang daripada RM1,500. Baru-baru ini di dalam pindaan yang telah dibuat, ini sudah dinaikkan kepada RM2,000. Akan tetapi untuk seksyen gangguan seksual ini, kita sudah membuat keputusan bahawa ia terpakai kepada mana-mana pekerja tidak kira gaji mereka.

Kalau ada perhubungan iaitu *employer-employee relationship*, itu mencukupi untuk membuat siasatan di dalam seksyen ini, kerana pengecualian sudah diberi supaya kadar gaji yang mengawal seksyen-seksyen yang lain di dalam Akta Kerja itu tidak terpakai untuk seksyen di dalam gangguan seksual. Oleh itu, di dalam situasi contohnya profesional, tetapi di dalam situasi di mana perhubungan di antara seorang majikan dengan pekerja. Perkara yang dibangkitkan pada hari itu ialah tentang isu *client* dengan *businessman* atau *patient* dan doktor. Itu ialah isu yang di luar daripada Akta Kerja kerana itu tertumpu pada perkara-perkara yang berkaitan perhubungan di antara *employee* dan *employer*.

Saya memang faham bahawa isu itu iaitu kalau keluar daripada lingkungan itu, ia kena disiasat melalui mungkin *Criminal Procedure Code* atau perkara-perkara lain yang ada pada masa sekarang. Ini kerana pada kementerian saya, tumpuan kita dan skop kerja kita ialah untuk memberi perlindungan kepada pekerja di dalam perhubungan mereka di antara majikan dan pekerja dan itu adalah tujuan Akta Kerja. Semasa masukkan itu, kita mesti mengehendkan tumpuan kepada perkara itu sahaja.

Tentang isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Kuala Langat, ada tiga peringkat siasatan kepada aduan yang diberi di bawah akta. Satunya ialah di mana majikan buat siasatan. Kedua ialah di mana majikan tidak buat siasatan dan aduan diberi kepada ketua pengarah. Kalau di dalam kes-kes yang tidak melibatkan majikan, ketua pengarah mengarahkan pihak majikan untuk buat siasatan.

Akan tetapi di dalam kes-kes yang melibatkan majikan atau pengurus-pengurus tertinggi di dalam majikan yang boleh mempengaruhi apa-apa keputusan yang dibuat oleh siasatan itu, ketua pengarah mempunyai kuasa untuk menjalankan siasatan secara sendiri oleh ketua pengarah. Kalau ada situasi di mana pihak yang membuat aduan itu tidak puas hati dengan tindakan yang dibuat oleh majikan itu, mereka boleh buat aduan kepada ketua pengarah dan ketua pengarah boleh membuat siasatan secara sendiri. Oleh itu, kawalan untuk memastikan hak pihak yang buat aduan itu, ia dikawal melalui beberapa langkah yang ada di dalam pindaan yang disebut itu dan ini adalah satu permulaan.

Saya bersetuju dengan pandangan yang diberi oleh Ahli Yang Berhormat supaya mengadakan keperluan satu akta baru mungkin di dalam agensi kerajaan yang lain yang akan mengambil kira. Itu adalah satu perkara yang saya ingat ada dibincangkan oleh Kementerian Pembangunan Wanita contohnya. Melihat kepada apa yang akan dihasilkan daripada usaha mereka, mungkin pada suatu ketika satu akta baru akan wujud. Akan tetapi apa yang dibuat oleh Kementerian Sumber Manusia ialah di dalam skop Akta Kerja iaitu di antara perhubungan seorang majikan dan seorang pekerja.

Lagi satu perkara yang dibangkitkan ialah tentang pindaan Akta Kerja, satu perkara yang hangat pada masa sekarang. Kita telah bincangkan ini selama lima jam semasa akta pindaan itu diluluskan. Saya tidak ada apa-apa pandangan baru. Cuma, saya mahu beritahu bahawa selepas akta telah diluluskan, saya telah mengadakan perbincangan, pertamanya dengan pihak MTUC dan keduanya dengan pihak majikan. Di dalam perbincangan itu saya telah menjelaskan kepada mereka lagi sekali tujuan membuat pindaan itu ialah untuk memberi perlindungan kepada pekerja seperti apa yang saya telah beritahu pada hari itu. Saya pun telah minta mereka, macam mana kita boleh bekerjasama untuk bergerak ke hadapan iaitu dengan mengambil kira perkara ini ada di dalam sistem kita yang ada pada masa sekarang.

Tujuan kita ialah untuk memberi perlindungan kepada pekerja yang telah menghadapi penindasan, penderaan dan telah diabaikan pelbagai jenis kemudahan yang sepatutnya diberikan kepada mereka, dan apakah langkah-langkah yang sepatutnya dibuat oleh kerajaan. Tujuan murni kerajaan di dalam memerlukan mereka mendaftar diri ialah untuk memberi ruang untuk kerajaan bagi memantau mereka. Kalau ada keadaan di mana perkara-perkara seperti yang saya sebutkan itu sudah dilakukan, kerajaan boleh mengambil tindakan ke atas mereka. Macam mana kita boleh bergerak ke hadapan dengan menggunakan seksyen-seksyen yang ada contohnya seksyen 2A di mana ada bidang-bidang pekerjaan di mana kita boleh membuat satu peraturan, satu arahan bahawa tidak dibenarkan untuk mengadakan kerja-kerja kontrak dan macam mana kita boleh memastikan bahawa pembayaran-pembayaran mereka boleh dikawal dan perkara-perkara itu supaya sebagai satu pasukan di dalam suasana tripartisme. Isu yang ada pada masa ini boleh ditangani di dalam satu cara yang lebih baik, lebih berkesan demi kepentingan pekerja-pekerja. Ya, Yang Berhormat Kuala Langat.

■2150

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Menteri, keluhan, rintihan, tangisan mereka ini ialah ketakutan yang akan berlaku kepada generasi yang akan datang. Menteri bicara tadi jelas bahawa pindaan di bawah seksyen 31 itu amat menggerunkan dan menakutkan. Menteri berkata tadi bahawa seksyen 2A itu kuasa pemantauan Menteri telah pun terlunas begitu lama daripada tahun 1955. Menteri mempunyai kekhuatiran yang berlakunya perhambaan, penjualan manusia moden berlaku di perladangan. Mengapa tidak di seksyen 2A itu diterima pakai, digunakan, difokuskan hanya pada perladangan dan tidak membenarkan ruang lingkup ini diberikan kepada syarikat-syarikat besar. Bila berlakunya demikian, akan berlaku fenomena iaitu penghijrahan kemasukan beramai-ramai dan terpaksa diterima dan dijual beli manusia secara moden.

Menteri, tanggal 3 November, saya telah beri amaran awal, semboyan telah berbunyi, perang telah pun diisytiharkan. Tanggal 3 November, tarikh pembentangan perlawanan perang antara pemerintah dengan pekerja. Menteri lesu membisu, tidak bicara sepatah haram. Jadi, apa yang saya nak tegaskan ialah Menteri tolong tarik sementara seksyen 31. Yang lain kita setuju. Tarik seksyen 31 kemudian kita bincang kemudian, gunakan 2A untuk buat pemantauan secara konsisten tanpa menganiayai.

Sekarang pun Yang Berhormat Menteri, kita sudah mendapati hampir lima juta pekerja yang berkontrak secara pekerja asing dan pekerja tempatan. Ini amat menakutkan. Berjumlah 42 peratus dalam lingkungan itu. Saya mohon supaya Menteri kaji semula sementara ada lagi tiga hari bulan ini. Mohon Menteri pertimbangan.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusof [Balik Pulau]: Menteri.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tadi Menteri telah menyebut tentang MTUC. Sebelum pindaan kepada Akta Kerja, kita difahamkan di luar dan juga di Dewan bahawa pandangan dan cadangan MTUC telah diambil kira tetapi selepas ataupun semasa pindaan dibuat, kita telah dengar bantahan oleh MTUC hingga ke hari ini. Sekarang pun masih MTUC bantah juga. Pandangan ataupun perbincangan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini menggambarkan bahawa cadangan dan input MTUC telah diambil kira dan ada yang salah faham dengan mengatakan bahawa oleh sebab MTUC telah berada dalam perbincangan, maka mereka setuju.

Saya rasa Yang Berhormat Kinabatangan... Jadi, kita nak satu penjelasan yang minta maaf, saya belum sebut lagi, *halfway*. Kita nak penjelasan yang terperinci daripada Menteri. MTUC mewakili satu golongan yang besar untuk pekerja-pekerja. Adakah pandangan dan cadangan mereka diambil kira? Kalau diambil kira, bagaimana Akta Kerja itu dipinda dan kenapa sampai sekarang MTUC masih bantah dan mereka ingin membuat demonstrasi tidak lama lagi. Sila bagi penjelasan.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusof [Balik Pulau]: Menteri, sedikit sahaja Menteri. Saya nak sambung sedikit, lanjutan.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Okey, okey.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusof [Balik Pulau]: Menteri, saya seperti yang Menteri katakan tadi mewakili kawasan Balik Pulau, Zon Bebas Bayan Lepas. Ramai pekerja kilang produksi yang majoriti tinggal di sana, kebetulan. Di Dewan yang mulia ini Menteri mengatakan keprihatinan kerajaan untuk mendaftar dan sebagainya itu tetapi Menteri tahu ataupun tidak, di Dewan yang mulia ini kita tidak mempunyai fakta berapa ribu sebenarnya perkara ini berleluasa di peringkat bawahan sehinggakan menjadi trend. Akan tetapi Menteri, saya khuatir di ruang yang lain Menteri mengatakan ada setengah isu ialah isu *administrative*, isu pemantauan.

Kenapa perlu kita, dengan izin, *legalize* benda ini? Kalau isunya sebenarnya isu pemantauan dan isu penguatkuasaan bukan isu dengan izin, *legalistic* isu yang akan menjadi satu isu *black letters law*, yang isunya isu pemantauan yang telah menjadi trend majikan yang hari ini tidak menjaga kebajikan pekerja. Rata-ratanya seperti yang dikatakan kalau Menteri boleh buktikan sebenarnya memang terjadi trend di Bayan Lepas sana, semua majikan mengambil pekerja secara kontrak sehinggakan kebajikan mereka yang sepatutnya kita tahu itu terabai berbanding dengan sebelum ini. Saya rasa kita perlu bergerak ke depan bukan ke belakang, Menteri.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Menteri, boleh tambah sedikit? Sedikit sahaja, Yang Berhormat Kota Belud, belakang sini.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Okey.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Menteri, saya agak terganggu sedikit dengan hujah daripada pembangkang ini. Satunya ialah seolah-olah kerajaan begitu zalim dengan pekerja... [Disampuk] Kalau kita gunakan PRISMA atau melihatkan daripada konteks politik, *you can say whatever you want* lah tetapi kerajaan ini juga adalah kerajaan yang bertanggungjawab. Saya rasa tidak adil, itu satu. Semangat itu, tujuan kita meminda Akta Kerja pada waktu itu ialah untuk menyelesaikan masalah, itu satu. Yang keduanya ialah Yang Berhormat Menteri, saya melihat hujah-hujah daripada kawan-kawan daripada pihak pembangkang, seolah-olah majikan itu satu entiti yang zalim, yang seolah-olah ianya bengis, yang sentiasa menganiaya pekerja... [Disampuk] Okey, saya faham, saya faham! Saya faham maksudnya kerana mereka yang berkuasa tetapi ini yang masalahnya.

Saya bagi contoh di Selangor ya, sebelum kerajaan PKR menjadi kerajaan di Selangor, Ahli-ahli Yang Berhormat PKR selalu menghentam kerajaan Selangor. Mengatakan zalim, kerajaan tempatan zalim dan sebagainya. Sekarang ini kita dengar banyak masalah di Selangor ini Yang Berhormat Menteri, di mana... [Dewan riuh] Ya, ini saya bagi tahulah.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: *What's the relevant sir?*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, biarkan dia bercakap.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Di beberapa kawasan di Puchong contohnya, saya bagi tahu oleh kerana Ahli Parlimen Puchong di sini...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *His floor.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terlalu sangat memikirkan tentang masalah penduduk sehinggakan syarikat nak buat jalan di Puchong itu pun kerajaan tempatan masuk dan cegah, tidak bagi buat kerana mahu *populist*. So, masalahnya sekarang pada sayalah ya, sekarang dah jadi kerajaan baru dia orang tahu. Kita kena ingat bahawa majikan ini pun adalah satu komponen yang penting. Itu yang penting dan jangan hasut setengah pihak untuk kononnya menggunakan ini sebagai politik nak berperang. Itu tidak betul, jangan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan sikit. Menteri, saya nak perbetulkan *statement* daripada Yang Berhormat Kota Belud. Sekarang ini isunya bukan politik. Saya merayu kepada Menteri untuk pertimbangkan seksyen 31, itu amat jelas supaya tidak berlaku piket. Apakah itu politik? Yang Berhormat Kota Belud, belajar prihatin sedikit. Jangan ikut sedap mulut bercakap... *[Dewan riuh]* Saya nak bagi tahu lagi satu Tuan Yang di-Pertua, guru KAFA daripada RM460, kita naikkan kepada RM1,300 gaji minimum. Guru KAFA RM460 ke RM1,300, lumayan sungguh. Apakah ini penganiayaan? Sila jawab... *[Dewan riuh]*

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Yang Berhormat Kuala Langat, guru KAFA di Selangor mungkin berapa ratus orang sahaja. Kerajaan Barisan Nasional akan menaikkan gaji lebih kurang 1.2 juta pekerja-pekerja di dalam sektor awam dan itu yang lebih lumayan.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: 7,000 Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Ya, tidak apa. Sekarang untuk jawab isu. Pindaan ini kita dah jelaskan dan niat serta tujuan itu memang jelas. Saya cuma boleh nasihat. Saya setuju dengan pandangan-pandangan yang diberi, kita kena bergerak ke depan dan pendaftaran ini ialah permulaan untuk bergerak ke depan iaitu memang kita pelik di dalam keadaan ini kerana tujuan kerajaan membuat keputusan untuk membawa pindaan yang di atas permohonan kesatuan sekerja. Saya telah beritahu ini berulang kali di Dewan ini. Ini tidak mula daripada pihak kerajaan, tidak mula daripada pihak majikan tetapi dia mula daripada permintaan satu kesatuan sekerja yang menjadi wakil daripada MTUC, yang jadi *affiliate* di dalam MTUC. Kesatuan sekerja itu yang minta dan hasil daripada permintaan kesatuan sekerja, kerajaan usaha untuk membuat pindaan dan akhirnya selepas buat itu, siapa yang menentang? lalah kesatuan sekerja juga.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Bangun]*

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: So, itu satu perkara yang saya tak boleh faham dan saya berharap tujuannya kerana saya sudah beritahu tujuan ini mula daripada apa yang diminta oleh pihak kesatuan sekerja iaitu pihak kesatuan perladangan yang minta kerana sistem yang berlaku di dalam mereka, bukan sekarang, mereka sudah minta ini daripada lebih kurang 10 tahun ke 15 tahun yang berturutan. Akibat daripada apa yang mereka minta, kita buat keputusan ini dan kalau ada isu-isu yang ada, yang kita mesti buat kawalan, saya dah setuju di dalam perbincangan itu hari, semasa saya gulung bahawa saya semasa perbincangan minggu lalu dengan pihak MTUC, dengan pihak majikan dan saya dah minta. Kita mahu wujudkan satu jawatankuasa bersama di mana melihat kepada bidang-bidang di mana seksyen 2A boleh dipakai supaya tidak membenarkan dan pihak majikan pun sudi. Di dalam satu suasana yang baik di mana kita boleh buat kawalan.

■2200

So, ada persetujuan supaya kita boleh bergerak ke hadapan. Saya berharap Ahli-ahli Yang Berhormat termasuk daripada MTUC dan lain-lain boleh memahami perkara ini dan kita boleh menerima apa yang dibuat oleh kerajaan di dalam satu suasana yang baik dan memberi ruang supaya kita boleh melahirkan satu masa yang baik untuk pekerja-pekerja kita khasnya mereka di dalam sistem kontrak ini supaya satu pemantauan yang lebih baik, satu tindakan yang lebih baik untuk memastikan hak mereka diberi pembelaan yang sewajarnya...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri...

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Saya ingat, tidak usahlah. Isu ini kita sudah bincang lima jam hari itu.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Pepatah Melayu berkata Yang Berhormat Menteri, pepatah Melayu berkata, 'kerana nila setitik, rosak susu sebelanga'. Terima kasih.

Seroang Ahli: Beli belanga baru lah.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Tidak apa, tidak apa. Ya, belanga dan susu barulah... [Ketawa] Cuti bersalin. Lagi satu isu yang dibangkitkan ialah tentang cuti bersalin. Pada masa sekarang di sektor awam, sektor awam diberi cuti selama 300 hari di dalam tempoh masa perkhidmatan mereka untuk diambil sebagai cuti bersalin terpulang kepada pihak pekerja. Tiap-tiap kali mereka bersalin, mahu ambil selama 60 hari atau selama 90 hari, terpulang kepada mereka. Kalau di dalam jumlah tempoh perkhidmatan mereka, mereka tidak melebihi daripada 300 hari.

Di dalam sektor swasta, yang ada pada masa sekarang ialah selama 60 hari untuk tiap-tiap kali mereka bersalin tetapi maksimum lima kali menjadikan 300 hari juga. So, sekarang di dalam perbincangan yang ada pada masa sekarang ialah macam mana kita boleh selaraskan ini. Mahukah kita gunakan formula yang sama daripada sektor awam kepada sektor swasta iaitu 300 hari masih dikekalkan dan pilihan diberi kepada pihak pekerja di dalam sektor swasta supaya mereka boleh ambil selama 90 hari atau selama 60 hari. Ini kita sedang bincang dengan pihak majikan iaitu MEF untuk memastikan membuat satu keputusan macam mana satu penyeragaman boleh dibuat di antara cuti bersalin yang ada untuk sektor awam dan untuk sektor swasta.

Lagi satu isu Tuan Yang di-Pertua ialah tentang dana pemberhentian kerja dan latihan semula. Kerajaan secara ringkas kita sudah minta melantik ILO untuk membuat satu kajian tentang dana pemberhentian kerja atau *unemployment scheme* yang sesuai untuk Malaysia dan mereka sudah dilantik pada bulan Ogos yang lalu dan mereka akan membuat kajian dan membuat laporan kepada pihak kerajaan sebelum bulan April atau Mei tentang apa cara yang paling baik. Kerajaan memang sudi untuk mewujudkan *retrenchment fund* tetapi semasa berbincang dengan pihak majikan, mereka cakap kalau ada *retrenchment fund*, pampasan yang ada di bawah Akta Kerja ini kena ditarik balik. Mereka cakap kedua-dua tidak diberi.

So di dalam keadaan ini kita kena tengok apakah cara yang baik di mana kita mewujudkan sistem yang baru yang boleh menangani segala yang dibangkitkan oleh semua pihak termasuk apa yang diminta oleh pihak pekerja, apa yang disarankan yang boleh diterima oleh pihak majikan dan mewujudkan. Itulah sebab kita sudah melantik ILO dan saya berharap mereka akan memberi satu cadangan yang baik dan di dalam perbincangan itu dengan pihak ILO, ada pihak daripada majikan dan pihak daripada pekerja duduk bersama dan kalau mereka sudah boleh berkongsi pandangan dan memberi satu cadangan yang baik apa yang boleh dibuat oleh kerajaan sebagai satu dana untuk dana pemberhentian kerja ini, kerajaan boleh melaksanakan itu untuk memberi pengawalan dan kebajikan pekerja.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Cuma hendak menambah untuk Yang Berhormat Menteri punya pandangan. Menyokong Yang Berhormat Menteri punya pandangan atas seksyen 60J yang mengatakan bahawa pemberhentian kerja setara itu jumlahnya *bla bla bla*. Akan tetapi kita kena ingat sejarah Nikko bila mana pihak syarikat lari pada waktu malam, pekerja tidak dapat pampasan. DEWAMA pada 1 Ramadhan kena buang, Yang Berhormat Sri Gading. Hanya RM500 sahaja pampasan diberi oleh Dewan Bahasa dan Pustaka.

Maka terwujudlah *retrenchment fund* untuk memastikan bahawa mereka-mereka yang telah diberhentikan kerja dengan cara yang cukup luar biasa ini diberikan imbuhan. Maka untuk menafikan hujah mengatakan seksyen 60J di bawah Akta Kerja 1955 itu sudah ada, memang ada tetapi kita hendak mengajar syarikat yang biadab dan kurang ajar, tidak bertanggungjawab lari pada waktu malam. Itu objektif utama kita.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Ahli Yang Berhormat. Akan tetapi isunya ialah siapa yang akan buat bayaran. Contohnya kalau kita minta pihak pekerja bayar RM100 dan pihak majikan bayar RM100 seperti yang telah dicadangkan oleh MTUC dahulu. Kalau itu yang disarankan, ada majikan yang baik. 98 peratus majikan adalah majikan yang baik. Mereka punya pandangan, mengapa kita mahu memberi bayaran kepada satu dana untuk mengawal satu majikan yang tidak bertanggungjawab manakala kita sebagai majikan yang bertanggungjawab tidak akan membuat sedemikian. Ini pandangan mereka. Oleh itu pihak majikan tidak membuat bayaran untuk satu dana di mana yang akan mendapat manfaat ialah majikan yang tidak bertanggungjawab dan yang akan menanggung risiko ialah majikan yang bertanggungjawab.

Oleh sebab itu, isu *retrenchment fund* ini menjadi satu perkara yang sulit walaupun dari segi *simplistic* itu memang senang. Akan tetapi bila dari segi pelaksanaan, untuk diterima oleh pihak majikan itu jadi satu isu yang besar. Oleh itu saya berharap di dalam kajian yang dibuat oleh ILO, kita boleh mendapat satu pandangan yang baik yang boleh diterima oleh semua pihak, sama ada majikan atau pekerja dan kerajaan oleh melaksanakan itu secara senang...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Soalan yang akhir.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Okey. Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri menggambarkan satu keadaan yang tadi menggambarkan 98 peratus majikan yang baik, 2 peratus pekerja tidak baik, itu agak kurang bertanggungjawab. Kebetulan Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri biasa dengan Mahkamah Perindustrian. Mereka kadang-kadang hendak memperjuangkan hak mereka. Nasib baiklah ramai juga peguam-peguam yang buat secara kontingensi. Kita tahu perkara itu. Majikan punya *Legal Department*, punya *Human Resource Department* yang dengan keuntungan yang ada, mudah untuk mempertahankan hak.

Akan tetapi untuk Yang Berhormat Menteri mengatakan 98 peratus itu, saya rasa itu mungkin Yang Berhormat Menteri melawak. Akan tetapi lebih daripada itu Yang Berhormat Menteri, saya rasa *retrenchment fund*, Yang Berhormat Menteri tahu wujud dalam industri contohnya pembangunan. *Construction* contohnya, *performance bon* dan sebagainya yang mana secara automatik gagal untuk melaksanakan tugas. Secara automatik bon itu diambil. Saya rasa kerangka yang sama perlu ditegaskan oleh kementerian. Kalau majikan-majikan yang datang melabur, dengan senang-senang ambil pekerja, mesti ada satu dana yang khusus sebelum kita meluluskan macam-macam lagi dasar-dasar dan insentifnya.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Okey, terima kasih Ahli Yang Berhormat. Apa yang saya terangkan tadi ialah apa yang majikan tidak mahu ialah satu tabung diasaskan kepada prinsip *solidarity* iaitu semua orang mencarum kepada satu dana yang boleh digunakan oleh mana-mana majikan. Akan tetapi apa yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat iaitu bon yang digunakan oleh satu-satu majikan itu digunakan untuk membayar balik kalau mereka yang buat salah itu, itu memang satu perkara yang kita pun setuju. Akan tetapi ini kita sudah memberi pandangan kepada pihak majikan khasnya MEF untuk dibincangkan. Kalau boleh dipersetujui, cara yang paling senang tetapi ini akan meningkatkan kos membuat perniagaan. Satu jumlah duit yang paling besar itu mengikut kalau ada 10,000 orang pekerja, mereka kena bayar bon ikut kepada tiap-tiap orang pekerja yang ada. Ini akan meningkatkan kos dan ini akan menjadi satu isu. Oleh itu isu ini kita sudah lihat daripada beberapa segi. Daripada semua sudut yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat. Itulah sebab kita melantik ILO kerana mereka memang pakar dan mempunyai pengalaman antarabangsa dan saya berharap nasihat daripada mereka akan menyelesaikan isu.

Itulah sahaja Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah habis, Yang Berhormat.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, beberapa soalan saya Tuan Yang di-Pertua. Saya ajukan soal dokumen hilang di dalam pejabat Kementerian Sumber Manusia.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Okey, okey. *Sorry, sorry.* Ini Kesatuan Sekerja.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Kemudian pembuangan kerja di atas sikap menubuhkan kesatuan di bawah seksyen 59, tindakan tegas kementerian. Kemudian saya memohon supaya pengiktirafan itu diikhlasikan dengan tindakan penguatkuasaan tidak dimaklumkan termasuk pemimpin kesatuan yang dipecat secara zalim oleh majikan yang tidak membenarkan menubuhkan kesatuan. Tidak diberi penjelasan.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih. Ini adalah tentang Kesatuan Sekerja industri, ya. Elektronik wilayah. Secara ringkas, saya difahamkan dua permohonan yang dibuat oleh mereka itu kerana isu-isu pentadbiran. Satu, pihak majikan tidak menerima, lagi satu daripada pengisian borang itu ada kekurangan. Akan tetapi semua isu ini diselesaikan pada 6 September 2011. Pihak kesatuan sekali lagi telah mengemukakan borang permohonan kepada pihak majikan dan pihak majikan telah mengakui penerimaan borang berkenaan dan pada masa ini permohonan tuntutan pengiktirafan berkenaan sedang diambil tindakan oleh Jabatan PPP dan mereka akan buat undian sulit. Undian sulit.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Westport, westport!

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Lagi satu ialah tentang isu pemecatan pekerja *Utusan Melayu* yang juga merupakan Presiden NUJ dan pemecatan pekerja Westport yang juga merupakan Setiausaha Agung Kesatuan Westport mereka semua telah membuat aduan terhadap pemecatan mereka kepada Jabatan Perhubungan Perusahaan dan kita sedang lihat kes itu daripada semua segi termasuk peranan mereka daripada *Union* dan adakah ini dibuat sebagai satu langkah untuk menghalang mereka untuk mengambil bahagian di dalam kepimpinan. Okey, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, terima kasih Yang Berhormat. Saya jemput Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Peraturan Mesyuarat. Peraturan Mesyuarat 36(12) dan merujuk kepada 26(1)(p). Perkara yang saya hendak bangkitkan ialah kerana Menteri Belia dan Sukan tadi telah memberi satu gambaran yang salah kepada Dewan ini dan merujuk kepada peraturan mesyuarat kita harus mengambil tindakan serta-merta. Ini adalah diperuntukkan dalam 26(1)(p), di mana (p) itu melibatkan usul berkenaan hak dan kebebasan yang terjadi itu berlaku. So, maksudnya kita harus mengambil isu ini sekarang...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Apa isunya Yang Berhormat?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Isunya ialah tadi Yang Berhormat Menteri telah memberi satu gambaran seolah-olah Selangor yang menganjur. Makluman palsu bahawa Selangor yang menganjurkan '*Muay Thai competition*' itu. Sebenarnya Selangor hanya *contribute* 35 peratus daripada kos keseluruhan dan juga Menteri sendiri telah mengundang *boxer* dari Israel dan dia sendiri mengetahui perkara ini sebelum Kerajaan Negeri Selangor atau penganjur dari Selangor tidak pernah mengeluarkan apa-apa undangan kepada pihak peserta dari Israel. Kita juga mendapat maklumat bahawa sebenarnya *Malaysian member* itu mengharapkan Malaysia sepatutnya tolak pemain tersebut tetapi di luar jangkaan mereka, Kerajaan Pusat - imigrasi telah membenarkan kemasukan peserta dari Israel itu dan juga dengan restunya dan bantuan daripada Menteri sendiri, tetapi Menteri...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Mana yang mengelirukan Yang Berhormat?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Yang mengelirukan ialah tadi Menteri telah menyatakan bahawa penganjur yang membayar...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, *you are admitting that* Selangor 30 peratus sebagai penganjur.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya, tetapi yang lain datang daripada *Federal Government*.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat, saya...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *Nothing wrong with that. He didn't say that you are 100 peratus sebagai penganjur.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa ini? *Abusing...*

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Apa yang disebut tadi hanya seolah-olah undangan itu datang daripada Selangor dan penganjur adalah Selangor.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kota Belud duduk Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Isunya ialah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Inisiatif membawa peserta ini datang daripada Kerajaan Pusat. Itu tidak ada kena-mengena dengan Selangor...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukup.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Akan tetapi yang diberi gambaran kepada Dewan ini seolah-olah inisiatif ini datang daripada Selangor.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Itu yang kita ingin rujuk kepada Jawatankuasa Kebebasan kerana *misleading*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, baik Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak *misleading* Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya tidak melihat sebarang *misleading statement* yang dibuat oleh Menteri.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Hujah Yang Berhormat sendiri juga mengatakan bahawa Selangor adalah sebahagian daripada penganjur. *So*, untuk merujuk seseorang Ahli Dewan kepada Peraturan Mesyuarat 26(1)(p), isu yang dikemukakan itu tidak sesuai dan berpatutan Yang Berhormat. Saya tidak setuju untuk merujuk Yang Berhormat Menteri kepada...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang pasti Tuan Yang di-Pertua RM5 juta dibayar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: ...Jawatankuasa Hak dan Kebebasan.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Itu mesti diakui RM5 juta. Itu penganjur. Itu sebahagian daripada ini. RM5 juta tidak boleh dinafikan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ahli Yang Berhormat Kota Belud...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, saya jemput Yang Berhormat Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Kita buat belah bahagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payahlah Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Kita boleh kalau ada 15 ahli untuk setuju.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *No*, apa 15 ahli yang bersetuju. *What section is that*, untuk merujuk?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Untuk usullah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak berkaitan langsung, tidak berkaitan. Tidak berkaitan Yang Berhormat. Tidak apalah, 26(1)(p) *you involve* 26(1)(p) saya buat keputusan bahawa saya tidak berhasrat untuk merujuk. Pada saya tidak ada sebarang kesalahan yang dilakukan. *That's all. Nothing* yang boleh melanggar 26(1)(p). Cukuplah Yang Berhormat. Ya Yang Berhormat Menteri.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Apa RM5 juta, RM5 juta?

10.15 mlm.

Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan dan mengutarakan isu-isu yang berkait rapat dengan Kementerian ini semasa perbahasan Bajet 2012 yang lalu. Seramai 18 orang Ahli Yang Berhormat telah mengambil bahagian dalam memberikan pandangan serta mengemukakan soalan bagi tujuan mendapatkan penjelasan lanjut daripada Kementerian. Sehubungan dengan itu saya akan memberikan maklum balas sebaik yang mungkin di atas segala isu yang dibangkitkan.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberikan maklum balas kepada perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Permatang Pauh dan Ahli Yang Berhormat Selayang mengenai usaha untuk menghapuskan monopoli. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, Akta Persaingan 2010 yang akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2012 yang akan terpakai kepada semua aktiviti komersial tanpa mengira saiznya ataupun pemiliknya merupakan instrumen bagi mengawal penyalahgunaan monopoli dan menyekat kartel. Suruhanjaya Persaingan juga telah pun diwujudkan yang mempunyai kuasa penuh untuk menyiasat dan mengambil tindakan jika terdapat penyalahgunaan kuasa monopoli dan juga perlakuan kartel di antara syarikat-syarikat tanpa mengira sama ada syarikat itu syarikat besar, kecil, gergasi dan sebagainya.

Mengenai cadangan *food stamp* yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Rembau dan Yang Berhormat Sungai Petani supaya rakyat boleh membeli dari pemborong-pemborong atau Kedai Rakyat 1Malaysia yang menawarkan harga yang kompetitif. Kerajaan sedang mengkaji mengenai pemberian subsidi dalam bentuk tunai atau kad kepada golongan sasar...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya habiskan dahulu..., iaitu isi rumah yang berpendapatan rendah sama ada untuk penggunaan pembelian petrol atau diesel atau merangkumi subsidi untuk bahan makanan, dan Kementerian ini telah menerima beberapa cadangan mengenai mekanisme pelaksanaan yang dapat membantu kerajaan menyalurkan subsidi tersebut kepada golongan sasar sahaja dan cadangan ini sedang diteliti. Pada peringkat sekarang kerajaan masih mengkaji cadangan pelaksanaan *food stamp* dan belum ada sebarang keputusan dibuat sehingga ini.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit berganjak kepada isu Akta Persaingan dengan izin, *Competition Act*.

Yang Berhormat Menteri, apa alasan Yang Berhormat Menteri GLC tidak termasuk di dalam akta ini kerana GLC pada pandangan saya mewakili sekurang-kurangnya 40 peratus domestik ekonomi. Jadi kalau monopolinya masih ada di situ saya rasa orang akan mentertawakan akta ini. Mungkin Yang Berhormat Menteri ada alasan yang tersendiri kenapa GLC ataupun GLC mungkin termasuk. Mohon penjelasan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Untuk pengetahuan Yang Berhormat semua termasuk di bawah akta ini termasuklah GLC. GLC pun tidak akan terlepas daripada akta ini. Tidak ada pengecualian.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Tadi ada menyebut berkenaan dengan cadangan untuk melaksanakan bantuan berbentuk *food stamp* dan sebagainya ataupun subsidi secara terus kepada golongan yang dikatakan sebagai miskin. Saya hendak merujuk kepada statistik yang diberikan oleh Menteri yang bertanggungjawab kepada EPU beberapa hari yang lalu mengatakan bahawa 40 peratus rakyat Malaysia terikat di bawah pendapatan RM1,440 sebulan.

■2020

Ini bermakna sekiranya *food stamp* ataupun apa-apa yang berbentuk subsidi yang secara langsung yang dicadangkan dan dapat diterima cadangan dan sebagainya itu, kita bercakap tentang *bracket* lebih daripada 12 juta rakyat Malaysia. Ini adalah satu statistik yang begitu besar sekiranya *food stamp* atau pun bantuan secara langsung subsidi dan sebagainya untuk tujuan menganggap kadar atau pun taraf kemiskinan yang patut kita bantu. Adakah pihak kementerian bercadang dalam jumlah dan statistik yang begitu besar dan dengan jumlah barangkali *food stamp* ataupun nilai kewangan, mata kewangan yang kita akan beri secara langsung memakan belanja beberapa bilion ringgit sekurang-kurangnya.

Ada kaedah yang tertentu atau pun sekurang-kurangnya jangka masa selain daripada kita *announce* untuk melaksanakan program ini sehingga jangka masa untuk dilaksanakan perkara ini. Saya hendak tahu sejelasnya. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat. Seperti yang saya sebutkan tadi bahawa perkara ini masih di dalam kajian. Ini kerana kita akan mengkaji secara *detail* mengenai *food stamp* ini. Kalau kita lihat daripada kajian yang dibuat, *food stamp* ini telah dijalankan di beberapa negara termasuk di Amerika Syarikat dan sebagainya.

Terdapat banyak kelemahan juga di dalam pembahagian *food stamp* ini misalnya *food stamp* disalahgunakan dan sebagainya. Jadi, sebab itulah kita membuat kajian. Bukan sahaja dari segi bagaimana cara implementasinya tetapi juga kepada siapa. Saya setuju dengan Yang Berhormat Indera Mahkota kepada siapa kita hendak beri. Di bawah *bracket* mana gaji hendak beri? Adakah untuk miskin tegar sahaja atau pun untuk miskin atau pun mudah miskin. Inilah yang sedang kita kaji.

Ini kerana saya setuju bahawa kita akan melihat sejauh manakah dari segi implikasi kewangan. Kalau kita beri kepada *bracket* RM3,000 ke bawah misalnya apakah implikasi kewangan. Kepada RM2,000 ke bawah apakah implikasi kewangan. Jadi, kalau dengan memberikan *food stamp* kepada golongan sasar itu lebih daripada jumlah subsidi yang kita belanjakan pada hari ini tidak ada gunanya kita memberikan *food stamp* kepada golongan sasar tersebut. Oleh sebab itulah golongan sasar itulah yang menjadi persoalan besar yang masih di dalam pertimbangan sehingga hari ini. *Insha-Allah* kita akan *come out* dengan cadangan-cadangan ini.

Saya ingin merujuk kepada Ahli Yang Berhormat daripada Petaling Jaya Utara dan Yang Berhormat Bandar Kuching yang membangkitkan isu mengenai cadangan untuk mengekalkan persaingan di antara AirAsia, MAS dan Firefly serta penetapan harga petrol oleh syarikat yang menjual petrol itu tadi. Seperti yang Ahli Dewan sedia maklum, Akta Persaingan 2010 yang telah diluluskan di Parlimen pada Mei 2010 yang lalu akan dikuatkuasakan pada Januari 2012.

Pelaksanaan Akta Persaingan akan dijalankan oleh Suruhanjaya Persaingan Malaysia dan sehingga kini Suruhanjaya Persaingan akan mengkaji terma dan syarat-syarat *comprehensive collaborative framework* (CCF), dengan izin, antara MAS dengan AirAsia untuk menentukan jika terdapat apa-apa elemen anti persaingan. Ini kerana kita difahamkan terma dan syarat tersebut hanya akan dimuktamadkan pada bulan November 2011.

Kita pun telah memaklumkan, pihak kita pun telah maklum bahawa pihak Suruhanjaya Persaingan akan menyiasat perkara ini. Seperti yang kita tahu Suruhanjaya Persaingan telah pun diwujudkan dan dipengerusikan oleh seorang yang saya kira seorang yang mempunyai integriti yang tinggi iaitu Tan Sri Siti Norma, bekas hakim.

Seperti yang kita tahu bahawa Suruhanjaya Persaingan ini adalah satu badan bebas dan tidak dikuasai oleh kerajaan dari segi keputusannya. Saya difahamkan kes Firefly, MAS, AirAsia dan sebagainya merupakan satu kes yang akan mereka kaji selepas perjanjian di antara ketiga-tiga syarikat ini dimuktamadkan pada November 2011.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: *[Bangun]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sekejap. Ingin saya maklumkan bahawa di dalam Akta Persaingan penggabungan tidak dilarang. Bermakna *merger* dan sebagainya dengan izin, tidak merupakan suatu yang dilarang di bawah akta ini. Akan tetapi jikalau *merger* itu boleh mewujudkan anti persaingan, maka ianya tertakluk di bawah akta ini.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit Yang Berhormat Menteri. Memandangkan ini melibatkan satu industri khusus iaitu *aviation industry*. Saya difahamkan Pekan dalam proses untuk mengeluarkan satu dasar, *aviation policy*. Itu saya dimaklumkan oleh Tan Sri Aziz Abdul Rahman baru-baru ini kebetulan. Beliau pun katakan baru-baru ini di dalam satu forum. Cumanya memandangkan dasar ini belum lagi dikeluarkan dengan khusus, kita punya akta ini yang akan mengendalikan khusus isu ini. Seperti Yang Berhormat Menteri katakan tadi ialah implikasi dengan izin, *mergers and acquisition* (M&A) itu yang akan dipertikaikan bukannya dengan izin, *the exercise of M&A*. M&A dibenarkan di bawah akta ini. Akan tetapi, Yang Berhormat Menteri bagaimana perkara ini boleh dinilai sekiranya dasar ini belum selesai. Jadi saya rasa mungkin Yang Berhormat Menteri di atas keprihatinan untuk memastikan *Competition Act* ini dengan izin dapat dilaksanakan, saya rasa perkara ini perlu ditegaskan agar tidak boleh dilaksanakan selagi ada satu dasar yang belum selesai. Mohon penjelasan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Seperti yang saya sebutkan tadi bahawa kita tidak boleh menyekat *mergers and acquisition* tadi. Percantuman atau pun penggabungan tidak dilarang di bawah mana-mana akta. Jadi, atas sifat itu kita tidak boleh menyekat penggabungan tersebut. Tidak ada satu akta yang boleh menyekat penggabungan tersebut.

Kita akan lihat adakah dengan penggabungan tersebut ianya akan mewujudkan satu anti persaingan. Misalnya selepas diwujudkan itu entitinya menjadi satu dan akhirnya kerana monopoli tersebut maka mereka boleh melakukan apa sahaja, penyalahgunaan kerana mereka memonopoli dari segi penerbangan, soal tiket dan sebagainya. Akan tetapi ini adalah satu perkara yang di luar bidang kuasa kementerian sendiri untuk campur tangan.

Ini kerana seperti yang sudah beritahu bahawa Suruhanjaya Persaingan adalah satu badan yang bebas yang mempunyai kuasa mutlak untuk membuat keputusan. Jadi tidak boleh saya sebagai Menteri mengarahkan dan sebagainya. Kalau ada arahan daripada saya sudah dianggap sebagai campur tangan kerajaan di dalam perkara ini. Walau bagaimanapun, saya dimaklumkan bahawa perkara ini memang di dalam perhatian mereka. *Insyallah* mereka akan dapat menjalankan siasatan dengan baik, adil dan sebagainya.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sedikit sahaja. Saya mengalu-alukan pembentukan *commission* ini tetapi saya tidak membayangkan dan mungkin Yang Berhormat Menteri boleh jelaskan mungkin wujud di dalam Malaysia satu hari nanti contohnya ketika mana di Amerika *Microsoft* dikatakan telah menyalahi Antitrust Law sehingga dilantik David Boyer sebagai *special prosecutor* untuk mendakwa.

Inilah antara tugas-tugasnya sekiranya ada satu badan walaupun sebesar *Microsoft*. Sekiranya di Malaysia mungkin sebesar Telekom dan sebagainya mungkin akan dilantik dan kerajaan punya komitmen untuk mendakwa sehingga ke tahap itu.

Ini kerana apa yang ditunjukkan di Amerika itu adalah satu perkara yang saya rasa telah dilakukan oleh presiden Amerika ketika itu, melantik satu peguam bebas David Boyer untuk mendakwa Bill Gates walaupun Bill Gates menyumbang kepada ekonomi Amerika, saya rasa itu amat besar. Adakah komitmennya sebegitu?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: *Insyallah* saya rasa ini jika ini dibenarkan oleh akta ini seperti yang saya sebut bahawa ahli *commission* ini merupakan mereka yang mempunyai integriti yang tinggi, saya percaya mereka akan melakukan tindakan yang sewajarnya termasuklah untuk mendakwa sesiapa sahaja. Ini kerana saya sudah sebutkan tadi bahawa tidak ada siapa yang akan terlepas daripada akta ini. Mereka ini adalah anggota yang bebas, dan tidak terikat daripada sesiapa. Dari segi...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kapit bangun Yang Berhormat.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Sedikit Yang Berhormat Menteri. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Ini bukan sekadar dari perspektif perundangan atau pun *Antitrust Law*. Saya ini menjurus kepada kepenggunaan, *consumers* yang menggunakan perkhidmatan penerbangan ini.

■2230

Oleh sebab baru-baru ini selepas MAS dan AirAsia ini *share swap* dan buat peraturan, tidak ada lagi perkhidmatan Firefly dari Kuala Lumpur, Johor Bahru ke Sibu, ke Kuching dan sebagainya. Jadi, kalau kita lihat dari segi ini, sudah tentunya rakyat sebagai pengguna dibebankan, lagipun bilangan penerbangan dikurangkan. Jadi, ini menyusahkan rakyat. Bagaimana pandangan ataupun penjelasan Menteri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih. Saya tidak tahu sama ada Kementerian Pengangkutan sudah jawab ataupun belum. Kalau belum saya minta supaya

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Berkaitan dengan *consumer*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Selepas ini Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Bukan *consumer* tetapi dari segi polisi tentang berapa jumlah penerbangan syarikat MAS, AirAsia ataupun Firefly hendak mengurangkan jumlah penerbangan dan sebagainya di luar bidang kuasa saya. Jadi, saya ...

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Firefly tidak ada lagi.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Tidak ada lagi?

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Semua, langsung tidak ada lagi.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Mungkin saya tidak ada fakta yang jelas tentang perkara ini dan kalau saya jawab mungkin salah nanti, Yang Berhormat Batu rujuk saya ke jawatankuasa macam-macam nanti.

Jadi, seterusnya ialah dari segi harga petrol. Sebenarnya kita menetapkan harga petrol kerana kita memberikan subsidi, kerana kerajaan memberikan subsidi. Kalau kita tidak menetapkan iaitu *free float* ataupun pengapungan secara *total*, barulah harganya boleh turun naik mengikut pasaran tetapi kerajaan menetapkan harga. Kerajaan cuba menetapkan harga *ceiling* dan kita tidak pernah ada larangan dan sebagainya kalau ada syarikat yang hendak menurunkan harga dan sebagainya.

Walau bagaimanapun, perkara ini adalah di bawah Kementerian Kewangan dari segi dasar tentang kenaikan, penurunan harga dan sebagainya. Walau bagaimanapun, pihak kementerian sentiasa berbincang dengan pihak Kementerian Penerangan dari segi penetapan harga sama ada petrol RON 95 dan sebagainya. Ini beza dengan RON 97 yang tidak dikawal harganya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sedikit sahaja Menteri, saya hendak kepastian sebab saya hendak merujuk kepada Warta Kerajaan yang dikeluarkan pada 22 September baru-baru ini berkenaan dengan penetapan harga petrol yang disebut ada 18 jenis petrol yang dikeluarkan.

Akan tetapi warta ini berkaitan dengan kadar levi ataupun duti tetapi masih lagi menyebut tentang penetapan harga atas jenis-jenis petrol. Adakah Menteri juga merasa Warta Kerajaan yang dikeluarkan ini berpandukan kepada analisa yang pihak menteri katakan tadi, proses penetapan harga kerana ini ada tempoh diberikan yang tertentu iaitu efektifnya 22 September sehingga 5 Oktober sahaja. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya tidak melihat kepada warta tersebut, cuma saya hendak maklumkan bahawa untuk RON 95 ini penetapan kita berdasarkan automatik *pricing mechanism* yang mana komponen seperti cukai jualan dan juga cukai jalan juga subsidi telah dimasukkan di dalam harga tersebut. Begitu juga dengan keuntungan yang telah ditetapkan untuk *dealers* misalnya, semuanya sudah dimasukkan di dalamnya dan biasanya ia akan dilihat, dikaji mengikut kepada harga pasaran minyak yang biasanya akan bergerak mengikut pasaran dunia.

Jadi, walau bagaimanapun soal penetapan harga minyak ini terutamanya untuk RON 95 dan sebagainya, ianya akan ditentukan bukan oleh pihak kita tetapi oleh pihak Kementerian Kewangan dan sebagainya setelah berbincang dengan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan. Soal warta itu saya tidak pasti Yang Berhormat, saya terpaksa *check* kerana saya perlu melihat dengan teliti kalau Yang Berhormat ingin mendapatkan kepastian soal warta itu, *insya-Allah* saya akan beri jawapan selepas saya melihat...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Bertulis?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: *Insya-Allah*. Yang Berhormat Sri Gading ada membangkitkan tentang kenapa barang-barang kawalan tidak ditetapkan sepanjang masa, kenapa harga kawalan hanya diadakan sewaktu musim perayaan sahaja dan tidak ditetapkan selama-lamanya? Semua barang, ada 16 atau 17 yang ditetapkan sewaktu kita menghadapi musim perayaan, ada. Pertamanya Yang Berhormat, pihak kerajaan tidak bercadang untuk mengawal harga bagi membolehkan peniaga bersaing sesama mereka dan menawarkan harga yang termurah kepada pengguna.

Kalau kita tetapkan harga, misalnya harga ayam contohnya, *very popular* subjek ini. Harga ayam turun naik, kalau kita tetapkan harga ayam itu katakanlah RM8, ada masanya harga ayam boleh turun kepada harga RM7 tetapi kerana kita telah letakkan *ceiling*, semua peniaga akan meletakkan harga RM8. Sepatutnya pengguna berhak mendapat harga RM7 kalau harga sudah turun tetapi kalau kita tetapkan, peniaga akan mengambil kesempatan, itu yang pertama.

Kesan yang kedua ialah dari segi *supply*. Para peniaga katakanlah kita tetapkan harga ayam RM8 tadi, tiba-tiba harga ayam meningkat akibat daripada harga makanan ayam yang tinggi, harga anak ayam yang tinggi, harga ayam naik jadi RM9. Kalau ini berlaku dan kita tetapkan juga harga ayam RM8, *supplier* ayam lebih baik tidak payah jual ayam kerana rugi RM1, baik tutup. Jadi, tidak boleh. Jadi, inilah pro dan kontranya. Sebab itulah sebagai sebuah negara yang dianggap sebagai pasaran yang bebas, jadi kita buka pasaran ini dan kita beri *consumer* yang menentukan harganya. Jika harganya turun, *consumer* akan mendapat keuntungan dan jika harga naik, *consumer* terpaksa membayar harga yang tinggi.

Walau bagaimanapun, dari segi masa-masa tertentu, misalnya musim perayaan, *demand*nya tinggi. Peniaga mungkin akan mengambil kesempatan dalam masa dua minggu, misalnya hari raya puasa. *Demand*nya terlampau tinggi lebih daripada hari biasa, jadi waktu itu peniaga mungkin akan menaikkan harga dan sebab itulah kita kawal harga itu dalam masa dua minggu. Untuk pengetahuan, sewaktu hari raya puasa baru-baru ini kita menetapkan harga ayam RM7.20.

Rata-rata peniaga ayam mengeluh, di Terengganu keluar dalam surat khabar dan sebagainya, mereka tidak dapat keuntungan kerana harga ayam sudah pun tinggi tetapi kerana kita *fixed* harganya, dia tidak ada pilihan dan terpaksa mengalami kerugian dan sebagainya. Jadi, sebab itulah kita untuk dalam suasana memang-menang antara peniaga, *consumer* ataupun pengguna dan sebagainya kita *leave it to the market*, dengan izin, untuk menentukan harga.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya juga turut sama berasa simpati atas isu ayam tetapi kesan yang terkena kepada kementerian Yang Berhormat agak besar juga.

Baru-baru ini berita ataupun media memaparkan bahawa kenaikan harga ayam walaupun tidak ada kena-mengena dengan musim perayaan besar, kenaikannya sehingga RM12 di sesetengah tempat. Itu dipaparkan oleh media, ada RM8, ada RM10 dan sebagainya, agak tidak terkawal.

Di antara alasan yang diberi secara majoriti mengatakan bahawa wujudnya galakan untuk menyebabkan harga ayam meningkat disebabkan pengumuman kerajaan memberi bonus dan menaikkan gaji serta memberi sumbangan secara langsung kepada pengguna ataupun isi rumah tangga. Jadi, ini alasan yang digunakan. Ini bermakna ada satu kesan rantaian yang kementerian Yang Berhormat terpaksa tanggung.

■2240

Saya hendak tahu apakah cadangan Yang Berhormat untuk merealisasikan kaedah harga ditekan untuk naik disebabkan alasan kita lebih dulu memberi galakan kerana meningkatkan keupayaan kewangan disebabkan janji untuk memberi subsidi ataupun wang tunai secara langsung. Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sebenarnya itu adalah persepsi, tanggapan apabila kerajaan umumkan bonus misalnya, harga ayam naik. Sebenarnya tidak ada kaitan, sebab kalau barang-barang lain semua naik serentak, itu mungkin ada kaitan tetapi ada barang, produk yang harganya turun berbeza daripada sebelum itu, ada yang turun, ada yang naik, itu perkara biasa dalam suasana ekonomi seperti kita. Walau bagaimanapun, pihak kementerian lebih proaktif apabila mewujudkan *task force special squad* untuk mengeluarkan notis di bawah *Anti Profiteering Act*, dengan izin, Akta Pencatutan, memberi notis tunjuk sebab kepada peniaga-peniaga, kepada pemborong-pemborong dan juga kepada penternak-penternak kenapa tindakan tidak boleh diambil di atas dasar *profiteering* ini.

Mereka memberi jawapan kepada kita iaitu salah satu sebabnya adalah makanan ayam mahal dan makanan ayam diimport dari luar. Kita merupakan pengimport makanan ayam. Jadi kalau harga naik, maka tidak ada pilihan melainkan mereka terpaksa naikan harga ayam. Di peringkat ternak menaikkan harga ayam, bermakna di peringkat pemborong terpaksa menaikkan harga ayam dan di peringkat runcit juga menaikkan harga ayam. Itu sebab yang diberi oleh mereka.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sibuti bangun, Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Walau bagaimanapun, beberapa hari selepas itu, harga ayam stabil semula. Apabila waktu musim perayaan Deepavali, kita sudah boleh menetapkan harga ayam sebanyak RM7.50 daripada RM10 beberapa minggu sebelum itu. Ini adalah proses biasa, turun naik harga. Jadi sebab itu saya kata, ada masanya turun, ada masanya naik.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Bawang putih, bawang merah pun macam itu juga, ada masa sampai RM12 dan sekarang ini sudah jadi RM5. Jadi masalah kita, waktu turun kita senyap, waktu naik yang kita bising.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Yang Berhormat Menteri.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Sibuti.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya kalau boleh saya hendak habiskan sebelum pukul 11 malam.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Sikit sahaja Yang Berhormat, untuk meyakinkan orang Kuala Langat.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Belakang, belakang, sikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kuala Langat, saya bagi Yang Berhormat Sibuti dulu.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Menteri, saya dulu.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Sini, sini.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Sini dulu, sini dulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sibuti, Yang Berhormat Sibuti.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Sibuti, Sibuti, belakang. Kita mendengar tadi Yang Berhormat Menteri mengatakan bahawa makanan ayam ini kebanyakannya diimport. Bila makanan ayam diimport, saya difahamkan bahawa kebanyakan makanan ayam ternakan ini adalah diimport dari Thailand. Sekarang Thailand bermasalah disebabkan banjir. Kita mesti menjangkakan harga ayam akan naik apabila harga baja akan naik untuk makanan ayam dan ternakan yang lain. Apakah persediaan awal kita jika semua makanan-makanan ini nanti Thailand tidak boleh *supply* kepada kita? Terima kasih.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Sabtu yang lalu saya pergi ke pasar Banting sebab saya ini suami mithali selalu beli barang-barang pasar. Minggu sebelum itu saya diberitahu, bila saya pegang ikan kembung, sekilo RM9 tetapi hari Sabtu yang lalu, ikan kembung sudah naik RM11. Begitu juga dengan ayam yang tidak diseragamkan harganya. Saya melihat daripada harga di dalam surat khabar, harganya berbeza-beza. Apakah kementerian boleh menguatkuasakan supaya harga itu di *standardize* kan tidak kira di desa, bandar ataupun di kampung jauh pedalaman, harga itu ditetapkan sebagai harga wajib. Kalau dinaikkan terlampau tinggi, boleh diambil tindakan oleh kementerian Yang Berhormat Menteri. Saya melihat ini tidak akan berlaku penganiayaan. Kalau tidak, berbeza-beza harga yang akan menggerunkan pengguna dan akan memberikan kesan yang buruk kepada perbelanjaan isi rumah. Saya mohon Menteri kalau ada sebegitu polisinya.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat. Ayam ini tidak termasuk dalam perbincangan kita sebenarnya di peringkat awalnya. Jadi saya hendak habiskan soal ayam ini. Pertamanya, jawapan kepada Yang Berhormat Sibuti tadi, kita akan berbincang dengan Kementerian Pertanian dari segi bagaimana kita hendak buat persediaan tentang import makanan ayam tadi.

Kedua, mana boleh kita hendak tetapkan harga ayam itu sebab ianya adalah mengikut rantaian-rantaian pengedaran itu. Katakan ayam di Muar kerana adanya pusat ternakan ayam di Muar, mungkin ia lebih murah kerana dari segi *transportnya* satu lapis sahaja. Kalau dah hendak sampai ke kampung yang pedalaman, ia akan melalui pengangkutan-pengangkutan dua tiga empat lapis dan sebagainya. Ini yang kadang-kadang menyebabkan harga tinggi. Jadi, agak sukar kita untuk menetapkan harga kerana dari segi kos pengangkutan yang terpaksa ditanggung oleh pembekal-pembekal.

Saya hendak pergi kepada isu Kedai Rakyat 1Malaysia yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Permatang Pauh, Yang Berhormat Jelutong, Yang Berhormat Sungai Petani dan Yang Berhormat Selayang yang menyentuh mengenai pemilihan Mydin bagi mewujudkan 85 buah Kedai Rakyat 1Malaysia (KR1M) serta aduan daripada Persatuan Pergabungan Pengusaha Kedai Runcit Se-Malaysia yang tidak berpuas hati dengan KR1M yang mendapat sumber barangan daripada Mydin yang dilihat menjejaskan peruncit-peruncit lain.

Untuk makluman, kerajaan sememangnya menggalakkan syarikat peruncitan besar untuk mengeluarkan produk tanpa jenama pada harga yang rendah bagi mengurangkan perbelanjaan isi rumah. Walau bagaimanapun, hanya pihak Mydin sahaja yang menyahut cabaran ini sebagai salah satu daripada tanggungjawab sosial syarikat terbabit dalam membantu kerajaan untuk menawarkan harga barangan pengguna pada harga rendah.

Justeru, dengan kepakaran serta kemudahan yang ada, pihak Mydin telah dipilih untuk melaksanakan inisiatif terbabit. Kerajaan memperuntukkan RM40 juta bagi menampung kos pengubahsuaian premis dan bangunan sahaja. Manakala kos operasi, modal pusingan serta lain-lain kos *overhead*, ditanggung sepenuhnya oleh pihak Mydin. Jadi strategi perkongsian bijak antara kerajaan dan swasta ini telah membantu mempercepatkan pelaksanaan program ini.

Kerajaan sebenarnya melaksanakan dua pendekatan dalam melaksanakan KR1M iaitu melalui pembukaan *outlet* baru di seluruh negara dan menyebarkan jenama produk 1Malaysia dari Kedai Rakyat 1Malaysia. Kaedah yang kedua adalah membenarkan kedai-kedai runcit yang sedia ada untuk menjual produk Kedai Rakyat 1Malaysia.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat, sebelum tahun ini, kita jangka 25 Kedai Rakyat 1Malaysia akan dibuka dan bagi kedai-kedai runcit biasa yang menjual Kedai Rakyat 1Malaysia, sehingga kini terdapat 67 kedai runcit telah pun mula menjual produk jenama 1Malaysia ini. Barangan tersebut dijual di kedai yang terlibat dengan Tukar, begitu juga di *petrol station* dengan izin, di Caltex di Puchong, kedai Wakaf Mat di Senayan, malah kedai Koperasi Buku di Universiti Malaya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ringkas sahaja, boleh? Sikit sahaja.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya habiskan dulu. Kerajaan juga mengadakan beberapa perbincangan dengan seluruh persatuan peniaga di negeri termasuk ACCCIM. Hasil daripada perjumpaan itu, kita juga menggalakkan ACCCIM bersama dengan ahlinya untuk mengeluarkan produk-produk Kedai Rakyat 1Malaysia. Untuk makluman Ahli Dewan sekalian, oleh sebab produk ini merupakan produk yang begitu laris ketika ini, FELDA Trading juga telah mengeluarkan produk tanpa jenama ini dengan nama Coop 1Malaysia yang juga harganya jauh lebih rendah daripada produk yang mempunyai *brand* seperti yang ada pada hari ini.

Alasan yang diberikan oleh pihak persatuan peniaga yang mengatakan produk 1Malaysia ataupun KR1M ini akan membunuh perniagaan mereka adalah tidak benar kerana mereka juga berpeluang untuk memasarkan produk ataupun menjual produk-produk ini di kedai mereka. Sebenarnya mereka tidak perlu bersaing dengan Kedai Rakyat 1Malaysia, kerana mereka juga boleh menjual produk 1Malaysia di kedai mereka.

■2250

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak bagi jalan Yang Berhormat?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kalau saya benarkan, tidak sempat habis. Boleh tidak kita sampai habis dahulu, kalau ada masa saya buka. Depan belakang pun tidak apa kan? Tunggu kemudian... [Ketawa] Maksud saya, dahulu kemudian pun boleh.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Pendek sahaja Menteri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: [Ketawa] Macam ini, saya habiskan dahulu, sampai waktu saya habis, kemudian saya buka kepada soalan.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Isu kedai, tidak boleh?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Apa?

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Isu Kedai 1Malaysia..

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Boleh, kemudian.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Teruskan Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kalau ada masa saya buka.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak apalah Yang Berhormat. Menteri tidak beri jalan ya.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Kalau tidak, tidak sempat habis. Ahli Yang Berhormat Hulu Selangor ada mencadangkan agar kerajaan mengadakan kerjasama dengan NGO seperti FOMCA dan Persatuan Pengguna Islam Malaysia bagi mewujudkan satu dana khas untuk mendidik rakyat menjadi pengguna yang bertanggungjawab. Untuk makluman Ahli Dewan dan juga Yang Berhormat, dana khas kepada NGO, kepenggunaan di peringkat kebangsaan dan negeri telah dilaksanakan sejak sekian lama dalam mendidik pengguna. Untuk makluman, pada tahun 2010, FOMCA telah diperuntukkan sebanyak RM750 ribu, manakala pada tahun 2011 sebanyak RM500 ribu, PPIM diperuntukkan sebanyak RM25 ribu pada tahun 2010 dan RM450 ribu pada tahun 2011.

Beberapa program NGO seperti menerbitkan *flyers*, *brochures* dan sebagainya begitu juga dengan melatih dan juga mengadakan seminar dan beberapa perkara lain bagi meningkatkan kesedaran pengguna.

Menyentuh tentang isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Batang Sadong dan Yang Berhormat Balik Pulau mengenai kempen kesedaran golongan artis mengenai kemudahan pendaftaran harta intelek di bawah Akta Hak Cipta serta pembasmian cetak rompak. Program kesedaran hak cipta telah dijalankan secara berterusan oleh pihak MyIPO sama ada melalui ceramah, bengkel, taklimat dan juga forum. Malah pihak MyIPO juga sudah mengadakan beberapa siri dialog dengan artis dan karyawan bagi menjelaskan kepada mereka tentang hak mereka dari segi Akta Hak Cipta ini.

Bagi segi penguatkuasaan membasmikan cetak rompak, program gerak gempur cetak rompak telah dimulakan sejak tahun 2010 dan akan diteruskan pada tahun hadapan. Kalau dahulu Malaysia diletakkan di bawah *Priority Watch List* oleh *United State Trade Representative* tetapi hari ini hasil daripada penguatkuasaan yang dilakukan secara berterusan, kita sudah pun terkeluar daripada *Priority Watch List*. Walau bagaimanapun, masih di bawah *watch list*, berbanding dengan tahun 2009, kes yang disiasat di bawah Akta Hak Cipta 1987, adalah sebanyak 679 sahaja tetapi pada tahun lalu, tahun 2010, sebanyak 1,728 kes telah disiasat berhubung dengan kesalahan cetak rompak, iaitu peningkatan sebanyak 154 peratus.

Ahli Yang Berhormat Arau, ada membangkitkan mengenai berapakah jumlah bilangan CMO yang dibenarkan oleh pihak kementerian dan bagaimana formula yang diguna pakai semasa mengira royalti. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga kini cuma terdapat tiga buah CMO yang ditubuhkan di dalam industri muzik untuk kumpulan tersebut iaitu *Music Authors' Copyright Protection* (MACP), untuk komposer dan penulis. *Public Performance Malaysia* (PPM) iaitu syarikat rakaman dan *Performers and Artistes Rights Malaysia* (PRISM) iaitu untuk *performer*. Pada masa ini, CMO beroperasi secara bersendirian dan pihak kerajaan tidak ada kuasa untuk mengawal atau membuat sebarang peraturan kerana tiada peraturan yang ditetapkan di dalam Akta Hak Cipta. Oleh sebab itulah kita meminda Akta Hak Cipta ini bagi membolehkan kerajaan melesenkan CMO ini, membuat peraturan dan sebagainya, yang lebih jelas bagi kita melindungi kepentingan artis ini.

Di dalam menentukan royalti ini, untuk menentukan formula royalti, pihak kerajaan akan menubuhkan satu jawatankuasa yang akan dianggotai oleh pihak industri, oleh mereka yang berkepentingan termasuklah pemimpin-pemimpin masyarakat. Ini kita akan tubuhkan tidak lama lagi. *Insyaa-Allah* Yang Berhormat Sri Gading dia selalu nyanyi lagu P. Ramlee, kita boleh masukkan...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: [Bangun][Ketawa]

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Isu seterusnya dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Kalabakan dan Yang Berhormat Rantau Panjang mengenai kawalan ketirisan barang subsidi terutamanya penyeludupan barang kawalan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, beberapa agensi penguatkuasaan ditugaskan untuk menjalankan pemeriksaan dan pemantauan serta membanteras penyeludupan secara bersepadu iaitu pihak polis, Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Unit Pencegahan Penyeludupan, Pasukan Gerak Am dan juga KPDNKK sendiri. Untuk makluman Yang Berhormat Kalabakan, yang menyebut tentang Tawau, saya maklumkan bahawa bagi negeri Sabah untuk tahun 2011, sebanyak 38 kes tangkapan telah dilakukan dan di antara 38 ke situ 36 kes adalah di Tawau, satu kes di Sandakan dan satu kes di Labuan yang jumlah tangkapannya berjumlah 271,800.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Menteri, sambung esok ataupun malam ini juga habis? Sebab ada empat minit lagi ini, soalan belum tanya. Saya hendak tanya soalan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Hendak habis dah ini, lepas itu saya bagi. Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya kata, "*Sekianlah ucapan saya*". Saya beri peluang lagi.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Tiga minit lagi.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Menteri, habiskan ini, apa yang hendak berbangkit, dalam Jawatankuasa nanti boleh. Banyak lagi, esok masih ada... [Dewan riuh]

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya ingin beri maklum balas apa yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Sibuti berhubung Menu Rakyat 1Malaysia serta mengenai rungutan ayam yang diletakkan bersama di dalam bekas yang mengandungi daging tidak halal.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Ini Akta Persaingan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Suka saya maklumkan bahawa kerajaan sedang melaksanakan Program Menu Rakyat 1Malaysia bagi membantu rakyat mendapatkan sarapan pagi dan makan tengah hari dengan harga RM2 dan RM4 di Semenanjung, RM2.50 dan RM5.00 di Sabah. Untuk makluman Ahli Dewan sekalian, program ini mendapat sambutan yang menggalakkan daripada rakyat dan sehingga kini sebanyak 1,050 restoran terlibat di dalam Program Menu Rakyat 1Malaysia ini. *[Disampuk]* Tuan Yang di-Pertua, ada beberapa lagi yang saya...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Soalan akhir, satu...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Ada beberapa lagi yang saya boleh jawab, kalau izinkan saya baca, kalau tidak saya akan jawab secara bertulis. Oleh kerana saya sudah janji, saya beri peluang kepada Yang Berhormat Balik Pulau termasuk juga Yang Berhormat Indera Mahkota, dah tidak ada, Yang Berhormat Balik Pulau boleh tanya, saya jawab secara bertulis, saya beri peluang.

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Saya tanya ya? Menteri, pendek, sahaja. Janji, P. Ramlee... *[Ketawa]* Menteri, kebetulan di bawah inisiatif Menteri, Kedai 1Malaysia, macam-macam 1Malaysia. saya hendak Menteri jelaskan sebab banyak sangat kebetulan saya tengok, kebetulan saya cakap. Di bawah dana *1Israel fund*, saya cakap secara khusus, betulkan andaian ini. Di situ pun ada buat Kedai 1Israel, di situ juga ada buat Medical 1Israel... *[Dewan riuh]* *[Ketawa]* Kebetulan kah ini, idea Yang Berhormat Bera kah?

Seorang Ahli: Duduk dekat Israel lah!

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang penting rakyat dapat...

Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Atau kebetulan yang Kedai 1Israel, *Medical 1Israel*, kebetulan atau idea Yang Berhormat Bera? Saya mohon penjelasan.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Tidak apa, saya jawab secara bertulis. Jadi saya sekali lagi ucapkan terima kasih kepada rakan-rakan Ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan beberapa isu, saya memohon maaf kepada Ahli Yang Berhormat yang tidak sempat saya jawab pada malam ini. *Insyallah* saya akan beri jawapan secara bertulis. Terima kasih, *assalamualaikum*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan hari ini di tangguhkan sehingga pukul 10 pagi, hari Selasa 1 November 2011.

Dewan ditangguhkan pada pukul 11.00 malam.